

Nationaal Archief
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Nummer Toegang: 3.01.03

Inventaris van het archief van de Staten van Holland, vóór 1572

Versie: 30-06-2022

P.A. Meilink

Nationaal Archief, Den Haag 1929

This finding aid is written in Dutch.

INHOUDSOPGAVE

Beschrijving van het archief.....	9
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	10
Openbaarheidsbeperkingen.....	10
Beperkingen aan het gebruik.....	10
Materiële beperkingen.....	10
Andere toegang.....	10
Aanvraaginstructie.....	10
Citeerinstructie.....	10
Archiefvorming.....	11
Geschiedenis van de archiefvormer.....	11
De samenstelling van de Staten.....	11
De landsadvocaat en de secretarie van de Staten.....	12
Het financieel beheer van de Staten.....	15
A. De middelen.....	15
1. Toeslagen en overschotten op de bede.....	16
2. Omslagen op de mantalen.....	17
3. Omslagen op de schildtalen.....	17
4. Morgengelden en imposten.....	17
5. Haardstedegelden.....	18
6. Tiende penning.....	18
7. Leningen.....	18
B. De administratie.....	19
C. De afhoring van de rekeningen.....	21
Anvullende literatuur en bronnenuitgaven.....	21
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	25
De archieven van de Staten en landsadvocaten.....	25
A. Het archief van de Staten.....	25
B. De archieven van de landsadvocaten.....	38
De verwerving van het archief.....	42
Inhoud en structuur van het archief.....	43
Inhoud.....	43
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	43
Resoluties en indices.....	43
Privileges.....	45
Verantwoording van de bewerking.....	46
Woord vooraf.....	46
Verantwoording van de inventarisatie.....	47
Materiële beschrijving.....	49
Verwant materiaal.....	51
Bewaarplaats van originelen.....	51
Beschikbaarheid van kopieën.....	51
Verwante archieven.....	51
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	53
Deel 1 Het eigenlyke archief van de Staten.....	53
I Functies van de Staten in het algemeen.....	53

a Beschrijvingsbrieven.....	53
b Resoluties.....	53
c Registers van privileges, octrooien en andere akten; inventarissen.....	55
II Verhouding tot de landsheer. Territoir. Rechten van de Staten.....	55
a Verhouding tot de landsheer.....	55
b Territoir.....	56
c Rechten van de Staten (Privileges).....	56
1 In het algemeen.....	56
2 Binnenlandse bestuursaangelegenheden.....	57
3 Rechtswezen.....	58
4 Lenen.....	58
5 Tollen; handelsverkeer.....	58
6 Waterstaat.....	59
III Beden, schenkingen, octrooien.....	60
a Beden.....	60
b Leningen op de bede.....	62
c Schenkingen.....	62
d Octrooien voor de verkoop van renten en het heffen van de benodigde middelen.....	62
IV Oosterse en Noordse aangelegenheden.....	63
V Bestuur van het gewest.....	65
a Overeenkomsten en akten van de Staten.....	65
b Ordonnanties, plakaten en beschikkingen van de grafelijkheid.....	66
1 Algemene beschikkingen.....	66
2 Binnenlands bestuur (klooster- en godsdienstaangelegenheden).....	66
3 Rechtswezen.....	66
4 Domeinen en tolleren.....	67
5 Handels-, verkeer- en bedrijfsaangelegenheden.....	68
6 Waterstaatsaangelegenheden.....	69
VI Financieel beheer.....	69
a Stukken rakende het financieel beheer in het algemeen.....	69
b Stukken betreffende de schulden en renten van het gewest.....	70
c Stukken rakende de terugbetaling van voorgeschooten gelden; akten van indemniteit.....	71
d Akten van vrijstelling en surséance; assignaties.....	73
e Belastingen.....	73
1 Belastingvrijdommen.....	73
2 Imposten op wijnen en bieren.....	74
3 100e penning van de uitgevoerde koopmansgoederen.....	74
4 Impost op de uitgaande turf.....	74
5 Zoutbelasting.....	75
6 Morgengeld.....	75
7 Tiende penning.....	75
a Ordonnanties, declaraties.....	75
b Kohieren, aangiften en verdere stukken inzake de administratie van de 10e penning.....	76
8 Stukken rakende de honderdste penning.....	132
9 Kohieren van haardstedegeld.....	133
VII Diverse stukken.....	134
Deel 2 Rekening en bijlagen tot de rekeningen.....	135
I Rekeningen van het overschot en de toeslag op de bede.....	135
II Rekeningen van de Utrechtse oorlogen 1481-1492. (Omslagen op de mantalen en schildtalen; leningen).....	135

A Rekeningen van de ontvanger- en tesorier-generaal.....	135
B Rekeningen van de steden en ontvangers-particulier van de kwartieren....	139
C Rekeningen van de oorlogskosten van de steden en rekenplichtige dienaren.	146
D Stukken welke vermoedelijk als bijlagen tot een der rekeningen sub II A-C gediend hebben.....	150
III Rekeningen van de gemene landsomslagen op de schildtalen (1484-1572)..	151
A Rekeningen van de omslagen 1484-1497.....	151
B Rekeningen van de omslagen 1497-1572.....	153
1 Rekeningen van de ontvanger-generaal.....	154
2 Rekeningen van de ontvangers-particulier.....	159
Dordrecht en Zuid-Holland.....	159
Haarlem en Kennemerland.....	161
Delft en Delfland.....	164
Leiden en Rijnland.....	167
Amsterdam en Amstelland c.a.....	170
Gouda c.a.....	173
West-Friesland.....	176
IV Rekeningen van de omslagen op de schildtalen van bijzonderen aard, 1511- 1513.....	179
Omslag 1511 (Kerstmis).....	179
Omslag 1512 (oktober).....	180
Omslag 1513 (februari).....	180
Omslag 1513 (mei).....	181
Omslag 1513 (augustus).....	181
Omslag in Amstelland en benoorden Y 1511 (juli).....	182
V Rekeningen van de imposten, morgengelden, tiende penning op de landpachten en omslagen op de schildtalen, 1544-1547.....	182
A Rekeningen van de ontvanger-generaal.....	182
B Rekeningen van de ontvangers-particulier en collecteurs.....	183
1 Rekeningen van de morgengelden.1544-1547.....	183
Zuid-Holland.....	183
Kennemerland.....	183
Delfland.....	184
Den Haag en Haagambacht.....	184
Rijnland en het land van Woerden.....	184
Amstelland.....	185
Gouda c.a.....	185
West-Friesland.....	185
Gorinchem c.a.....	186
2 Rekeningen van de 10en penning van de landpachten (1544).....	186
3 Rekeningen van de ontvangers-particulier en de collecteurs van de imposten op wijnen en bieren. 1544-1546.....	186
Zuid-Holland.....	186
Kennemerland.....	187
Delfland.....	188
Den Haag en Haagambacht.....	188
Rijnland.....	189
Schieland.....	189
Amstelland, Waterland en Gooiland.....	189
Gouda.....	190
Oudewater.....	190
Woerden.....	190

West-Friesland.....	191
Arkel c.a.....	191
Heusden.....	191
Niet nader aangeduide plaatsen.....	191
VI Rekeningen van de renten van 1542 en 1543.....	191
VII Rekeningen van de extra-ordinaris beden 1552-1565.....	192
VIII Rekeningen van de imposten en morgengelden. 1553-1572.....	195
A Rekeningen van de ontvanger-generaal.....	196
B Rekeningen van de ontvangers en collecteurs van de imposten.....	199
1 Impost op de wijnen en bieren.....	199
Alkmaar.....	199
Amsterdam.....	200
Delfshaven.....	200
Dordrecht.....	200
Edam.....	200
Enkhuizen.....	201
Geertruidenberg.....	201
Gouda.....	201
Den Haag.....	201
Haarlem.....	201
Heukelom.....	202
Leiden.....	202
Rotterdam.....	203
Schiedam.....	203
Vlaardingen.....	203
Weesp.....	203
Woerden.....	203
Zevenbergen.....	203
Niet nader aangeduide plaatsen.....	203
2 Impost op de turf, uit Holland gaande.....	203
Gouda.....	204
Rotterdam.....	204
IX Rekeningen van de 10en penning 1553-1564.....	205
X Rekeningen van de conversiën 1556-1561.....	206
XI Rekeningen van de renten van 1559-1560.....	206
XII Rekeningen van de renten van 1569.....	207
XIII Diverse rekeningen.....	207
Generaliteitsbeheer van de bede 1558 mei 18.....	207
Extra-ordinaris bede 1558.....	208
Lening voor krijgsknechten in Delfshaven 1512.....	208
Uitrusting van de keizerlijke vloot 1553.....	209
Lastgeld 1507.....	209
Scheepsuitrusting in Noord-Holland 1527/1528.....	209
Hondsbosse zeewering.....	210
Bouw van de Statenkamer 1558-1560.....	210
Archief van de landsadvocaat.....	211
I Minuten van resoluties en brieven. Akten van algemene aard.....	211
II Stukken en dossiers rakende de petities.....	212
III Dossiers en stukken betreffende diverse onderwerpen.....	213
A Territoir; betrekkingen tot het Rijk en de landsheer; rechten van de landzaten.....	213
B Aangelegenheden van algemene aard; bewind van de Staten (administratie van Coebel).....	213

C Buitengewestelijke aangelegenheden.....	214
D Zeezaken.....	218
E Justitieaangelegenheden.....	219
F Domeinen, Munt.....	220
G Belastingen.....	220
H Financieel beheer.....	223
I Waterstaatsaangelegenheden.....	224
K Handel, verkeer, neringen.....	224
L Stukken bij diverse processen en andere gelegenheden gebruikt.....	225
M Aanhangsel.....	227

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Staten van Holland voor 1572

Archiefbloknummer:

3488

Omvang:

2613 inventarisnummer(s); 30,20 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Middelnederlands. Een klein gedeelte is gesteld in het Latijn en het Middelfrans.

Soort archiefmateriaal:

Geschreven en gedrukte documenten. Kennis van het middeleeuwse handschrift is noodzakelijk.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Staten van Holland

Landadvocaat Adriaan van der Goes

Landadvocaat Aert van der Goes

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Het archief van de Staten bevat naast stukken van algemene aard zoals resoluties (besluiten) en ordonnanties, onder meer stukken betreffende de verhouding tot de landsheer, de rechten (privileges) van de Staten, de instemming met door de landsheer gevraagde beden, handelsrelaties van Hollandse steden met andere Hanze-steden, financieel beheer. Aanwezig zijn ook omvangrijke series kohieren van de tiende en honderdste penning (alfabetisch op plaatsnaam geordend). Ook bevat het archief veel rekeningen, o.a. van uitgaven ten behoeve van de oorlogen met Utrecht en Gelderland en van extra-ordinaris beden in de jaren 1552-1562, alsmede series rekeningen van de ontvanger-generaal en van de ontvangers in de diverse kwartieren van Holland.

Een aparte afdeling wordt gevormd door het archief van de landsadvocaat, een door de Staten benoemde functionaris wiens taak was het formuleren van de resoluties van de Staten en het voeren van de correspondentie namens de Staten. Het bevat naast (minuten van) resoluties en brieven onder meer stukken betreffende de beden, de relaties met andere gewesten en zaken ter zee.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

ANDERE TOEGANG

Deze inventaris is ook verschenen als: P.A. Meilink, *Archieven van de Staten van Holland en de hen opvolgende besturen. Eerste deel: Archieven van de Staten van Holland vóór 1572*. 's-Gravenhage, 1928.

Supplementinventaris: Invent. IV (1931), blz. 159-161.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in](#).
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Staten van Holland voor 1572, nummer toegang 3.01.03, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Staten van Holland voor 1572, 3.01.03, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

DE SAMENSTELLING VAN DE STATEN

De Staten werden in Holland gevormd door twee leden: de Ridderschap en de steden.

De Ridderschap was om het midden der 16de eeuw reeds tot een gesloten college gegroeid en had in 1565 volgens haar verklaring tegenover de stadhouder het recht zich zelf te mogen aanvullen. Reeds in deze jaren werden alleen leden uit oude riddermatige geslachten van Holland, welke in bezit van een ambachtsheerlijkheid waren, opgeroepen zijn ¹.

In de jaren om 1560 werden niet meer dan 22 Edelen beschreven, waarvan zeven tot de zogenaamde Grote Edelen, welke meest buiten Holland woonden, behoorden; tot de meeste dagvaarten- o.a. die, waar zaken van meer huishoudelijke aard besproken werden - werden slechts enkele Edelen opgeroepen.

De Ridderschap beschouwde zich reeds in de 15de eeuw als vertegenwoordiging van het platteland en in de 16de eeuw werd zij als zodanig ook geaccepteerd. In 1528 liet zij de pretentie hooren ook de kleine steden te vertegenwoordigen en vooral na 1543, toen de kleine steden uit de Statenvergadering wegbleven, kregen zij hiertoe meer schijn van recht. In de acte van procuratie voor de vertegenwoordiging der Staten bij den afstand van Karel V heetten de kleine steden uitdrukkelijk door de Ridderschap gerepresenteerd te zijn.

De "staat" van de steden werd in de 15de eeuw door de gezamenlijke steden van Holland, meer dan 30 in getal, gevormd. In de jaren na 1477 kwamen de zogenaamde grote steden - Dordrecht, Haarlem, Delft, Leiden, Amsterdam en Gouda - welke reeds tevoren veelal door de graaf afzonderlijk geraadpleegd waren en een bijzondere positie verworven hadden, sterk naar voren.

1 In een aantekening van mr. Gerrit van Assendelft, president van het Hof van Holland, ca. 1555 opgesteld (o.a. afgedrukt in: Matthijs van der Houve, Hantvest of Chartre Chronijck van den ... Over-Yssel, dl. I, 's-Gravenhage 1645 2, blz. 62) worden onderscheiden: a.edelen en leenmannen "ghegoet in Hollandt ende daerbinnen woonachtich, die men van allen ouden tijden ghewoonlijck is tot alle dachvaerden te beschrijven alssereenighe ommeslaghen van beden ofte anders gheconsenteert worden op de schiltalen van de heerlijckheden ofte ambachtsheerlijckheden ende landen onder de schiltalen ghelegghen"; b.edelen, die "in Hollandt woonachtich", echter "geene heerlijckheden noch hooghe noch laghe en hebben ende sulcx niet bescreven en werden"; c.edelen en leenmannen, wier goederen "buyten de schiltalen ghelegghen zijn", welke beschreven werden "in allen dachvaerden, daer extraordinaris, als 10e penninghen, schoorsteengelden, marghengelt oft diergelijck gheeijscht wert op de landen onder de schiltalen niet begrepen". Uit de laatste groep, voor een groot deel Utrechtse edelen, zijn zelden edelen opgeroepen; zij zijn waarschijnlijk niet als riddermatige Hollandse geslachten beschouwd en buiten de kring komen te staan.

In bijna alle zaken, welke in de Staten-vergadering behandeld werden, buiten de bede-aangelegenheid, die ter competentie van de Ridderschap, grote en kleine steden bleef, traden de grote steden als de vertegenwoordiging van de steden op en het overwicht op de kleine steden, die ter vermijding van kosten de vergadering zelden bezochten, werd steeds groter.

In verloop der 16de eeuw werd haar invloed ook in zake de beden overwegend en kort na 1543, toen de kleine steden niet meer ter Staten-vergadering verschenen tengevolge van de weigering van Maria van Hongarije haar afgevaardigden mede te horen bij de onderhandelingen over de bede, vormden de grote steden alleen de stand der steden.

DE LANDSADVOCaat EN DE SECRETARIE VAN DE STATEN

De eerste landsadvocaat is in 1480 door de Staten aangesteld. Het ambt is naar het model van de stedelijke pensionarisambten geschapen, zoals de titel "advocaat ende pensionaris", die in de eerste jaren naast andere titels als "advocaat van 't lant", "advocaat ende conservateur van des lants nyeuwe privilege" voorkwam, aanwijst.

Het ambt kwam daarmee min of meer volgroeid tot stand, zodat in de werkzaamheden van de eerste landsadvocaat Barthout van Assendelft en de laatste vóór de opstand mr. Jacob van den Eynden in wezen weinig verschil bestaan heeft; alleen een gedeelte van de werkzaamheden werd in 1560 bij de uitbreiding van de werkzaamheden aan Arent Coebel als tweede advocaat, zij het dan, dat deze "geenen naam van advocaat en soude hebben", opgedragen, terwijl de procesvoering reeds vóór 1560 aan speciale advocaten en procureurs van de Staten was overgedragen.

Hoewel de landsadvocaat van de aanvang af tevens als secretaris van de Staten beschouwd moet worden, kan toch niet gezegd worden, dat met de instelling van het landsadvocaatsambt tegelijk een secretarie van de Staten tot stand gekomen is, indien althans aan dit begrip de voorstelling van een zetel in een vast gebouw, de werkzaamheid van een zeker personeel en het bestaan van een zeker stel registers verbonden wordt. Het bij voorkomende behoefte benodigde schrijfwerk werd lange tijd door klerken van het Hof van Holland, van stedelijke pensionarissen, van de ontvanger van de Staten of - wanneer de advocaat in het Zuiden was - van de Audientie verricht. Eerst in 1553 wordt van een vaste klerk gesproken, die in dienst van den landsadvocaat stond, terwijl in de rekeningen na 1560 van twee of drie beambten, die tegen bepaalde tarieven schrijfwerk verrichtten, melding gemaakt wordt.

Van een vaste zetel in het Staten-gebouw is vóór den opstand geen sprake geweest. De Staten hadden in het Predikheren-convent slechts de beschikking over een klein kamertje, verder over de zogenaamde "Heerenkamer", waar zij vergaderden en waar de rekeningen afgehoord werden; na de verbouwing van 1559 ook over een grotere kamer, waar de archieven bewaard en misschien vergaderingen gehouden werden. De omstandigheid, dat zowel bij de dood van Adriaan van der Goes (1560) als bij de gevangenneming van Jacob van den

Eynden (1568) registers van de Staten in de woning van den landsadvocaat aangetroffen werden, maakt het waarschijnlijk, dat de secretarie-werkzaamheden ten huize van de landsadvocaat verricht werden.

Waarop echter de meeste nadruk moet vallen, ook van registers van resoluties, en andere akten, welke namens de Staten gehouden zijn, blijkt vóór 1545 niets. Barthout van Assendelft spreekt wel in zijn rekeningen herhaaldelijk over het "register van 's lants saken" door hem op de vergaderingen van de Staten meegevoerd, de erfgenamen van Frans Coebel en Albrecht van Loo getuigen in 1555 en 1560 evenzo van registers door hun voorzaten gehouden, maar welke de aard van deze registers geweest is, blijkt niet. Het feit, dat de registers van de eerste advocaat verloren waren, die van de beide andere advocaten in handen van de familieleden waren, wijst erop, dat - mogen registers van belangrijke acten door de eerste advocaten gehouden zijn - in elk geval deze registratie als particuliere zaak aan de landsadvocaat overgelaten is.

Zelfs de authentieke aantekeningen nopens de Staten-vergaderingen, welke van de hand van Aart van der Goes tot ons gekomen zijn, hebben waarschijnlijk een particulier karakter gedragen. De uiterlijke vorm der overgeleverde aantekeningen - slordig beschreven katernen, in één lias verenigd, - het feit, dat Van der Goes alleen de aantekeningen van de door hem persoonlijk bijgewoonde dagvaarten of gemaakte reizen opnam (voor de dagvaarten, welke hij niet bijwoonde, verwees hij naar de aantekeningen van de pensionaris van Dordrecht), wellicht ook de enigszins onbeholpen redactie van de aantekeningen leiden tot de conclusie, dat zijn aantekeningen evenals die van zijn voorgangers, van private aard zijn geweest en dat het alleen aan de omstandigheid, dat zijn zoon hem opvolgde en dat bij diens overlijden in 1560 andere opvattingen omtrent de eigendom van de registers heersten, te danken is geweest, dat zijn aantekeningen voor ons bewaard zijn gebleven.

Sinds de aanstelling van Adriaan van der Goes en vooral na 1555 is van de registratie van resoluties en andere akten werk gemaakt. In de commissie van 30 januari 1544 werd aan Van der Goes opgedragen "goet register (te houden) met insertie van den presente opinien ende conclusien in alle dachvaerden ende vergaderingen genomen" en Adriaan van der Goes heeft inderdaad officieel register van de resoluties voor de Staten gehouden; de uitvoeriger en zorgvoller redactie van de resoluties wijst hier o.a. op. Tijdelijk schijnt hierbij verslapping ingetreden te zijn; Het Hof van Holland en de Rekenkamer beklagden zich tien jaren later bij de regering, dat de landsadvocaat het houden van het register "gecommitteert" had, en de Staten gelastten 26 april 1555, waarschijnlijk in verband met dit adres, "dat de landsadvocaat zijn eigen register pertinent van alles (zou) maken, sooverre 't selve als noch niet en is gedaen, ende daerbij voegen de praesenten ende in 't hooft stellen". Posten uit de rekeningen na 1555 wijzen erop, dat de registratie sindsdien geregeld is voortgezet.

Ook voor de aanleg van registers van andere akten begonnen de Staten tijdens Adriaan van der Goes zorg te betonen. Bij resolutie van 26 april 1555 werd de landsadvocaat gelast op alle Staten-vergaderingen rapport uit te brengen van

de staat "van alle processen, die het landt van Hollandt hangende heeft ongedecideert", en tevens "pertinent register" te houden van alle processen. Uit de jaren 1559 of 1560 dateert waarschijnlijk nog de aanleg van een register van octrooien en andere akten, welke aan de Staten verleend of ten behoeve van haar opgemaakt waren.

Een register van privileges, tot aanleg waarvan bij resoluties van 6 augustus 1545, 14 november 1548 en 26 april 1555 besloten werd, doch waarmede niet meer dan een begin gemaakt schijnt te zijn, worde hier nog vermeld; dit werk, dat deels inventaris van de Statencharters, deels beschrijving van elders berustende handvesten en stukken zou zijn, welke voor de kennis van de gewestelijke rechten van belang waren, valt feitelijk buiten dit verband.

De tussen 1545 en 1560 begonnen registratie is in de jaren 1560-1572 voortgezet en uitgebreid. Jacob van den Eynden hield volgens zijn instructie zowel register van de resolutiën (waarbij hij tevens de appointementen op de ingediende rekestten op te nemen had) als van de processen. In zijn tijd is ook het register van octrooien voortgezet en zijn o.a. de hiervoren genoemde aantekeningen van Aart van der Goes in een register overgebracht.

Tegen 1560 mogen wij aldus met zeker recht van het bestaan van een secretarie van de Staten spreken. Te meer, daar de Staten aan de landsadvocaat verdere verplichtingen hadden opgedragen die uitbreiding van schrijfwerkzaamheden meebrachten. Reeds bij de instructie van 30 januari 1544 was de landsadvocaat verplicht "alle jaars vóór Kersmisse te leveren elks van den Staten, te weten d'eedelen ende de groote steden, een sommier extract tot 's lants costen van de conclusien in alle dachvaerden binnen denselven jare gehouden, mitsgaders verclaringen van den octroyen, previlegien ofte placcaten binnen denselven jare geaccordeert". Het is echter hoogst twijfelachtig, of dit besluit toen is nagekomen; bij de instructie van 26 april 1555 zijn de Staten op dit punt niet teruggekomen. Daarentegen blijkt het artikel van de instructie van 11 november 1560 waarbij "de advocaat gehouden (werd) tot kosten van het landt eenen yegelijck van de Staten te leveren copie onder zijn handt van alle de resoluties in de dachvaert genomen ende oock copie van alle de acten van consenten" in de praktijk te zijn nagekomen; niet alleen wordt in de resoluties en in de rekeningen van zodanige afschriften bij herhaling gesproken, maar ook in de stedelijke archieven, o.a. in Gouda, zijn afschriften van de resoluties aanwezig geweest.

Tenslotte wijzen wij op de gewoonte, die sedert het laatst der vijftiger jaren is opgekomen, van alle belangrijke stukken, welke bij de onderhandelingen te Brussel of elders gewisseld werden, zeven of acht afschriften te laten maken, welke voor de Edelen en de Steden dienden.

Waar het secretarietwerk ten huize van den landsadvocaat verricht werd, is een scherpe scheiding tussen de secretarie en het ambtsarchief van de landsadvocaat zeker dikwijls uit het oog verloren. Wel blijken stukken, aan de Staten geadresseerd, door den landsadvocaat van de aan hem gerichte stukken onderscheiden te zijn en de eerste zelfs niet buiten machtiging van de

Staten geopend te mogen worden, maar bij de berging der stukken is de scheiding niet meer in het oog gehouden. In de dossiers of liassen van de landsadvocaat uit de jaren 1560-1568 vinden wij stukken, aan de Staten gericht, tussen aan de landsadvocaat geadresseerde stukken opgenomen. Toch zal het onderscheid daarom niet geheel verwaarloosd zijn. De registers, die op bevel van de Staten aangelegd waren, moeten b.v. door de Staten en de landsadvocaat als van andere aard beschouwd zijn als de aantekeningen of dossiers, die deze ter verdediging van de rechten van de Staten aangelegd had. Terwijl de aanspraken van de Staten op deze aantekeningen en dossiers zeker zeer twijfelachtig waren, een scheiding van deze stukken en de particuliere papieren uiterst moeilijk viel en de overlevering der ambtsstukken na de dood of het aftreden van de landsadvocaat altijd in hoge mate van de medewerking der familieleden afhankelijk bleef, kon sinds 1545 over de eigendom van de Staten ten aanzien van de genoemde registers evenmin b.v. als ten aanzien van de charters, welke ten huize van de landsadvocaat bewaard waren, ernstige twijfel bestaan.

HET FINANCIËEL BEHEER VAN DE STATEN

2

A. DE MIDDELEN

Het financieel beheer van de Staten heeft zich lange tijd tot enkele middelen, strekkende tot bestrijding van een weinig omvangrijke Statenuishouding bepaald. De ordinaris bedde was - het consent éénmaal gegeven en de zetting gedaan - wat heffing, besteding en afhoring aangaat, vrijwel geheel zaak van de grafelijkheid; alleen in de jaren 1560-1568 hebben de Staten in zoverre invloed op de heffing weten te krijgen, dat het de ontvanger van de Staten was, die de ordinaris bedde voor de koning hief.

Ook de extra-ordinaris bedde, die in bijzondere gevallen als bij de blijde inkomst en het huwelijk van de graaf of andere belangrijke gebeurtenissen in het leven van de graaf en verder vooral in tijden van oorlog gegeven werd, was lange tijd, wat heffing, besteding en afhoring betreft, zaak van de grafelijkheid. In de 15de eeuw zijn alleen de extra-ordinaris bedden voor de rebellie in Vlaanderen (1485), voor de kroning van Maximiliaan en de bescherming ter zee (1486) en van het beleg van Sluis (1492) uit middelen, waarover de Staten beheer en beschikking hadden gekregen, geheven. Eerst na 1542 is de opbrengst der extra-ordinaris bedde uit middelen, waarover de Staten het beheer hadden, meer gebruikelijk geworden.

2 Zie voor dit onderwerp de uitgebreide behandeling van H. Terdenge, Zur Geschichte der holländischen Steuern im 15. und 16. Jahrhundert, in: Sozial- und Wirtschaftsgeschichte, XVIII. Band (1925), blz. 95-167.

1. TOESLAGEN EN OVERSCHOTTEN OP DE BEDE

De eerste middelen, waarover de Staten beschikking hebben gehad, waren de toeslagen en overschotten op de beden. Reeds bij de beden van 1452, 1462, 1468, 1472 en 1473 had de ontvanger van de grafelijkheid boven het eigenlijke geconsenteerde bedrag zekere toeslagen moeten heffen, die gedeeltelijk bestemd waren voor beloningen en vereringen aan grafelijke dienaren, gedeeltelijk "omme die te keeren in 's lants saicken" (1452), of "voir sekere costen gedaen bi den voors. ridderschap ende goede steden voir des lants saicken" (1468, 1473). De gelden werden aan de steden (in 1452 Delft, Amsterdam en Gouda, in 1462 tevens Leiden, daarna ook Haarlem) afgedragen of liever, zij werden aan deze steden gelaten door ze een deel van haar quoten in te laten houden. Gewoonlijk werd een "staet" van de te belonen dienaren opgemaakt, maar verder werden de steden volkomen vrij gelaten in haar beheer en behoeften zij hiervan geen rekenschap af te leggen.

Aan dit stelsel hebben de Staten in 1480 willen vasthouden, toen zij bij het consent voor een nieuwe tienjarige bede, ingaande in 1478, de uitkering van 1000 schilden aan de vijf Noordhollandse steden "voir die dagelicsche costen ende oncosten, die 'tgemeene lant te dragen heeft in diversche manieren" bedongen. Behalve dezen toeslag wisten zij bij deze bede tevens de afstand van het overschot van de bede, die bij de beraamde "settinge" van het overschot van de bede, die bij de beraamde "settinge" op 546 schilden 221/2 gr. berekend werd, ten behoeve van de steden te verwerven. In tegenstelling met de beden vóór 1477 werd de administratie van deze gelden echter niet door de steden zelf gevoerd, maar aan een ontvanger opgedragen, waartoe de grafelijke ontvanger Jan van Essche door de steden bij afzonderlijke commissie werd aangewezen. Van Essche was bovendien door de graaf belast met de uitkering van zekere gelden,³ onder gehoudenheid hiervan rekenschap af te leggen aan Ridderschap en Steden; in zijn rekening, in 1486 door Ridderschap en Steden afgehoord, heeft Van Essche zowel van de administratie van de aan de steden overgelaten gelden als de aan hem opgedragen uitkeringen rekenschap afgelegd.

Na 1480 is zoowel de toeslag op de bede als het overschot op de bede in onbruik gekomen; de toeslag is niet meer geheven, een overschot op de bede is slechts eens - in 1493 - aan de Staten opnieuw gegeven.

3 Buiten de genoemde 1.000 schilden en het overschot der bede had de ontvanger van de bede uit te keeren 2000 schilden "tot der vijf goede steden behoef van Noorthollant ... om bekeert te werdene in den oerbair ende saicken van den gemeenen lande ... hiernair volgendse, te weten voir die gelden, die de steden verleyt hebben ende noch meer verleggen moeten voir 't gemeen lant aen den capiteyn generael van der zee ende anders voir 't jaar LXXX". 2.000 schilden "voir die van Gorinchem ende den lande van Arcle (voor de schade geleden "bij den oorloge van den Gelderschen")"; 240.000 schilden "voir die toetredinge van den scepen van oirloge ter zee voir 't voorn. jaar LXXX"; 288 schilden "voir die wedden van meester Barthout van Assendelft als advocaat ende conservateur van des lants nyeuwe privilegie" (vgl. 1e rekening van de 10-jarige bede).

2. OMSLAGEN OP DE MANTALEN

Als nieuwe bronnen van inkomsten zijn daarvoor in de eerste jaren de omslagen op de mantalen, de omslagen op de schildtalen en - ter tijdelijke voorziening - enige leningen, welke door het land ten name van de zes grote steden werden uitgegeven, in de plaats gekomen.

De omslag op de mantalen is van tijdelijke aard geweest en strekte in 1481/82 en 1488/91, ten tijde van de binnenlandse woelingen en de oorlogen met Utrecht, tot afkoop van de verplichting van de verschillende steden en dorpen tot het leveren van bepaalde aantallen manschappen; zij werd daarom vastgesteld in verhouding tot deze verplichting en wisselde bijna maandelijks naar gelang van de behoefte. Bij het nauwe verband, dat tussen de genoemde verplichtingen en de aanslag in de verponding bestaan heeft, is de omslag op de mantalen indirect niet veel anders dan een omslag op de schildtalen geweest. Na 1491 zijn deze omslagen in de statenhuishouding niet meer voorgekomen.

3. OMSLAGEN OP DE SCHILDTALEN

Een grotere betekenis hebben de omslagen op de schildtalen van de verponding gehad. Zij zijn het eerst zelfstandig door de Staten geheven in 1484/1486, daarna in 1487/88 en vervolgens geregeld van 1492 af. De Staten bestreden hieruit in de eerste plaats hun gewone huishouding en wel (tot 1550) volgens een door de regering goed te keuren "staet"; verder nu en dan buitengewone uitgaven als extra-ordinaris beden in 1485, 1486, 1492, 1515 en meer geregeld die na 1552; soms ook de aflossing van uitgegeven renten. Na 1558 kwam de omslag echter plotseling in onbruik en werd ook de Statenhuishouding uit andere middelen bestreden; sindsdien is de omslag slechts éénmaal (1565) geheven.

4. MORGENGELDEN EN IMPOSTEN

In de veertiger jaren waren intussen andere middelen opgekomen, zowel ter voorziening in de extra-ordinaris beden als ten behoeve van de grote leningen, die in 1543, 1549 en na 1552 bij herhaling aangegaan waren om in de ogenblikkelijke opbrengst van deze beden te kunnen voorzien. In het bijzonder met bestemming hieruit de renten van de leningen te betalen en deze af te lossen, verder om hieruit de beden en de kosten van de Statenhuishouding gedeeltelijk te bestrijden, waren in 1543 en later opnieuw in 1553 de imposten in de steden en de morgengelden op het platteland ingevoerd.

Het morgengeld werd geheven van het grondbezit, vóór 1552 alleen van de landen onder de schildtalen, na 1552 van alle landen in het gewest. In 1557 werd het morgengeld voor de landen onder de schildtalen voor de verschillende plaatsen in massa berekend en door een omslag op de schildtalen vervangen, opdat de dorpen de middelen, waaruit zij deze som

wilden opbrengen (morgengeld, kapitale impost, enz.) zelf zouden kunnen bepalen. Voor de landen buiten de schildtalen en de landen in de stadsvrijheid, voorzover bij niet-poorters in gebruik, bleef het morgengeld bestaan.

Imposten werden aanvankelijk alleen van wijnen en bieren in de steden geheven, maar na 1560, toen de schuldenlast opnieuw verzwaard was, ook van de turf, die in Holland gedolven werd en vandaar uitgevoerd werd. Ten behoeve van de grote bedde van 1569, strekkende tot afkoop van den 10den en 20sten penning, werden een groot aantal nieuwe imposten, zo op het gemaal, geslacht, lakens enz. ingevoerd.

5. HAARDSTEGELDEN

Als verdere middelen van inkomsten zijn het haardstedegeld en de tiende penning op de inkomsten uit vaste goederen, renten, enz. opgekomen. Het haardstedegeld - een belasting op de huizen van een bepaalde waarde - is slechts één keer en wel in 1552 geheven.

6. TIENDE PENNING

De tiende penning daarentegen bij herhaling. Zij was voor het eerst in 1543 als belasting op het inkomen van alle onroerende goederen, renten en koopmanswinsten aan de regering toegestaan en door deze geheven, doch met dien verstande, dat de kohieren bij de Staten ingediend en slechts onder geheimhouding door commissarissen van de regering gebruikt zouden worden. In 1544 hebben de Staten ook voor haar eigen bate een tienden penning op de landpachten geheven, ten einde hieruit de extra-ordinaris bedde gedeeltelijk te kunnen opbrengen. Na 1550 kwam zij meer in gebruik, en zij werd in 1553, 1556, 1561 en 1564 van het inkomen uit de vaste goederen en renten zowel binnen als buiten de schildtalen door de Staten geheven, terwijl zij in 1556 ook van het inkomen van de huizen in de steden buiten de schildtalen als aanvullende belasting (naast de omslag op de schildtalen en een morgengeld van de landen buiten de schildtalen) gebruikt werd.

Tengevolge van de zeer onvolledige of onjuiste aangiften moesten naheffingen (recolementen) in 1556 en 1562 van de tienden penning van 1553 en 1557 gehouden worden.

Terwijl voor de tienden penning van 1544 in het algemeen met de kohieren van 1543 volstaan kon worden en slechts in enkele kwartieren nieuwe aangiften ingeleverd zijn, zijn zowel voor de tienden penning van 1553, 1557 en 1561 als voor de recolementen telkens nieuwe kohieren opgesteld.

7. LENINGEN

De genoemde middelen, waarover de Staten vóór de opstand te beschikken hadden, konden niet altijd in de behoeften voorzien en meermalen moesten grote leningen (renten-schulden) ter tijdelijke voorziening opgenomen worden. Het kwam evenwel voor, dat de voorgenomen spoedige aflossing stokte en

deze leningen van lange duur werden. Zo b.v. de leningen gesloten tijdens de Utrechtse oorlogen (1481/1482). De zware druk, waaronder de grote steden kwamen te liggen en welke haar weldra belette de eigen verplichtingen na te komen, was oorzaak, dat ook de Staten gedurende vele jaren in gebreke moesten blijven. Eerst in 1497 werd door de regering een regeling ontworpen, waardoor in de aflossing der achterstallige renten, de hoofdsom en de geregelde betaling van de renten voorzien werd. Na een hapering in 1516 werd deze regeling in 1517 herzien en het plan sindsdien in de volgende jaren (tot 1536) uitgevoerd.

De leningen van 1542/1543 zijn betrekkelijk spoedig weder afgelost, maar de grote leningen, welke na de hervatting van de oorlog sinds 1552 jaar na jaar aangegaan werden en volgens de condities en octrooien onmiddellijk na de oorlog afgelost behoorden te worden, hebben een bijna duurzaam karakter gekregen en het budget van de Staten tot de opstand zwaar belast. Slechts een gedeelte van de leningen kon in de eerste jaren na 1560 - voornamelijk uit de opbrengst van den tienden penning - afgelost worden, maar nieuwe leningen, die in 1565 en 1569 opnieuw gesloten moesten worden, verhinderden verdere aflossing en legden zelfs nieuwe lasten op.

De conversiën van de in 1553/1555 verkochte lijfrenten de penning zes in losrenten de penning twaalf (1556/1559) en van de tussen 1552 en 1559 verkochte renten de penning twaalf in renten de penning zestien (1559/1561) hebben slechts een zekere verlichting van lasten gebracht.

B. DE ADMINISTRATIE

Wat de administratie van de Statenmiddelen aangaat, een blijvend centraal beheer bestond aanvankelijk niet. Voor elk der geoctrooieerde middelen werd telkens een ontvanger-generaal aangesteld, wiens dienst met de afloop van de administratie eindigde.

Zo beheerde Jan van Essche in 1480 en volgende jaren de toeslag en het overschot van de bedde, Bruyninck van Boschhuizen en zijn opvolgers als tesorier "van de wapeninge" (of "den oorloge") de omslagen op de mantalen tijdens de Utrechtse oorlogen, Thomas Beuckelaer de omslagen op de schildtalen van 1484, 1492 en volgende jaren. Nu en dan, in 1483 en 1487/88, hebben de grote steden de administratie van de omslagen zelf in handen gehad. Eerst na 1497, toen de grote financiële hervorming tot stand kwam, waarbij de schulden- en rente-achterstallen geregeld werden en een program voor de omslagen op de schildtalen voor de volgende 24 jaren vastgesteld werd, kreeg het ambt van ontvanger-generaal van de gemene lands-omslagen, waarvoor Thomas Beuckelaer opnieuw aangesteld werd, een meer duurzaam karakter.

Ook zijn opvolgers Frans Coebel (1505/1506), Jacob Goudt (1508-1509), Nicolaas Coebel (1509-1526), Crispin van Buschhuizen (1529-1537), Heyman van den Ketel (1540-1545), Vranck van der Hoeve (1545), Arent Coebel (1546-1568), en Jacob Boll (1568-1572) hebben klaarblijkelijk vaste aanstellingen gehad ⁴.

De aanstellingen geschiedden vanwege de landsheer, doch op voordracht van de Staten (althans in de 16de eeuw); slechts in 1568 weigerde de regering op de nominatie van Jacob de Jonge als ontvanger van de gemene lands-omslagen in te gaan en werd de benoeming van Jacob Boll, door de koning reeds tot ontvanger van 's konings bedden benoemd, doorgedreven.

Aan de ontvanger-generaal van de gemene lands-omslagen werd na 1542 gewoonlijk ook de administratie van de andere middelen, welke in gebruik kwamen, opgedragen. Heyman van den Ketel kreeg commissie voor de administratie van de rentenverkoop in 1542 en 1543, doch hij weigerde het beheer van de imposten, morgengelden en den 10den penning van 1544 op zich te nemen, waarmede toen Vranck van der Hoeve belast werd. Het jaar daarop (1545) werd de laatste ook ontvanger-generaal der gemene lands-omslagen. Arent Coebel, ontvanger-generaal van de omslagen sinds Van der Hoeve's dood (1545), werd tussen 1545 en 1568 telkens met het centraal beheer van de in gebruik genomen middelen belast. Bij het optreden van Jacob Boll werd het ambt van ontvanger-generaal waarschijnlijk als een generaal ontvangerschap van alle middelen ("ontvanger-generaal van 's lands penningen") beschouwd.

Naast de ontvanger-generaal stonden de ontvangers-particulier. Voor de omslagen op de mantalen waren in 1481 ontvangerschappen voor de verschillende grote steden en kwartieren ingevoerd, die de gelden hieven, voor een belangrijk deel zelf administreerden, en slechts de verschotten aan de ontvanger-generaal - i.c. de tesorier van den oorloge - afdroegen.

Bij de hervorming van 1497 werd dat stelsel voor de omslagen op de schildtalen, welke tot dusverre evenals de gewone bede van de steden en dorpen onmiddellijk waren ontvangen, in hoofdzaak overgenomen en de eigenlijke heffing van de gelden aan de ontvangers-particulier van de kwartieren Zuidholland, Kennemerland, Delfland, Rijnland, Amstelland, Gouda en West-Friesland opgedragen; deze hadden hieruit de renten van de leningen van 1481/82 te betalen, de achterstallige renten en de hoofdsom volgens het vastgestelde plan af te lossen en slechts het restant aan de ontvanger-generaal af te dragen. Aan deze ontvangers-particulier werd in 1544 bovendien de heffing van de 10den penning van de landpachten en van de morgengelden in hun kwartieren (tot 1547) opgedragen.

4 Dit bv. in tegenstelling met Floris Oem van Wijngaerden, die in 1505 en 1507 telkens "bij provisie" met de heffingen der omslagen was belast.

Na 1545 werden de ontvangers-particulier voor de omslagen op de schildtalen afgeschaft; de schulden van 1481/82 waren in 1536 geheel afgelost en er was nauwelijks enige administratie voor hen overgebleven. Na de heffing van de 10den penning en morgengelden van 1547 werden ook voor de andere middelen geen ontvangers-particulier meer gebruikt.

Arent Coebel heeft de omslagen op de schildtalen, de morgengelden, de 10den penning en de haardstede-gelden onmiddellijk van de plaatselijke autoriteiten, de imposten van de collecteurs of pachters - collecte en verpachting waren beide gebruikelijk - ontvangen.

C. DE AFHORING VAN DE REKENINGEN

De rekening van de toeslag en het overschot van de bede, door Jan van Essche gehouden, is in 1486 ten overstaan van gedeputeerden van de Ridderschap, grote en kleine steden afgehoord. Nadien zijn alle belangrijke rekeningen ten overstaan van gecommiteerden van de grafelijkheid, al of niet versterkt met gedeputeerden van de steden afgehoord. Er werden door de regeering daartoe speciale gecommiteerden gewoonlijk jaren achtereen aangewezen, die met uitsluiting van andere grafelijke ambtenaren ten allen tijde toegang tot de Statenkamer hadden, waar de rekeningen bewaard waren.

Gedeputeerden van de Staten, in de 15de eeuw gewoonlijk aanwezig, zijn de eerste helft van de 16de eeuw zelden bij de afhoring tegenwoordig, al hadden zij het recht te verschijnen. Na het Statenbesluit van 24 April 1555, waarbij de aanwezigheid van enige gedeputeerden uit Edelen en Grote steden voorgeschreven werd, werden de belangrijke rekeningen, zo van de imposten en omslagen als van andere middelen, geregeld door gecommiteerden, zowel van de grafelijkheid als van de steden, afgehoord. Kleinere rekeningen, b.v. van de bouw van de Statenkamer in 1559, waarvan de totale kosten als één uitgaafpost in de rekening der imposten voorkomt, werden door gedeputeerden van de Staten alleen afgehoord.

ANVULLENDE LITERATUUR EN BRONNENUITGAVEN.

Sinds het verschijnen van de inventaris van Meilink van de *Staten van Holland voor 1572* heeft het onderzoek naar dit bestuurscollege niet stil gestaan. Daar de Inleiding van Meilink desondanks inhoudelijk geen wezenlijke aanpassing behoefde, is er van afgezien om een geheel nieuwe Inleiding te schrijven, waarin deze recente onderzoeksresultaten zouden worden meegenomen. In plaats daarvan is er de voorkeur aan gegeven om aansluitend op de bestaande Inleiding met uitzondering van nieuwe handboeken, zoals de delen 4-6 van de (Nieuwe) *Algemene Geschiedenis der Nederlanden* (Haarlem 1979, 1980), een lijst van de belangrijkste na 1929 verschenen literatuur en bronnenuitgaven op te nemen.

W.C. Boeschoten en E. van Manen, Een welstandsverdeling van Haarlem in 1543. Kwantitatieve toetsing van een zestiende-eeuwse fiscale bron, in: *Bijdragen en Mededelingen betreffende de Geschiedenis der Nederlanden*, 98 (1983), blz. 523-534.

Marc Boone en Hanno Brand, De ondermijning van het Groot Privilege van Holland, Zeeland en West-Friesland volgens de instructie van 21 december 1477, in: *Holland; regionaal-historische geschiedenis*, 24 (1992), blz. 2-21.

J.A.M.Y. Bos-Rops, Van incidentele gunst tot jaarlijkse belasting: de bedde in het vijftiende-eeuwse Holland, in: *Fiscaliteit in Nederland. 50 jaar Belastingmuseum "Prof.dr. Van der Poel"* (red.commissie J.Th. de Smidt e.a.), Zutphen/Deventer z.j. [1987], blz. 21-32.

J.A.M.Y. Bos-Rops, *De kohieren van de gewestelijke belastingen in Holland, 1543-1579*, in: *Historisch Tijdschrift Holland*, jrg. 29 (1997), blz.18-36

H.M. Brokken, *Het ontstaan van de Hoekse en Kabeljauwse twisten*, Zutphen 1982.

H.M. Brokken, Het Hof in den Haag, in: *Het Binnenhof van grafelijke residentie tot regeringscentrum* (red. R.J. van Pelt en M.E. Tiethoff-Spliethoff), Dieren 1984, blz. 13-20.

H.M. Brokken, De archieven van de Staten van Holland, in: *Nederlands Archievenblad. Tijdschrift van de vereniging van archivariissen in Nederland*, 90 (1986), blz. 179-193.

H.M. Brokken, Het bestuur van Holland voor 1795, in: *150 Jaar Noord-Holland en Zuid-Holland. Gedenkboek bij het 150-jarig bestaan van de provincies Noord-Holland en Zuid-Holland*, 's-Gravenhage 1990, blz. 13-25.

H.M. Brokken en A.W.M. Koolen m.m.v. H.J.Ph.G. Kaajan, *Inventaris van het archief van de Ridderschap en Edelen van Holland en West-Friesland 1572-1795*; 's-Gravenhage: Rijksarchief in Zuid-Holland (Inventarisreeks: Rijksarchief in Zuid-Holland nr. 1), 's-Gravenhage 1992.

Bronnen voor de geschiedenis der dagvaarten van de Staten en steden van Holland vóór 1544. Deel I, 1276-1433, 1e stuk (Inleiding, lijsten en indices) en 2e stuk (Teksten), uitgegeven door W. Prevenier en J.G. Smit, (Rijks Geschiedkundige Publicatiën, Grote serie nrs. 201 en 202), 's-Gravenhage 1987 en 1991.

W.J. Diepeveen, *De vervening in Delfland en Schieland tot het einde der zestiende eeuw*, Leiden 1950.

Alastair Duke, *Reformation and Revolt in the Low countries*, London and Ronceverte 1990.

H.A. Enno van Gelder, *Nederlandse dorpen in de 16e eeuw*, Verhandelingen der Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen, Afdeling Letterkunde. Nieuwe Reeks, dl. LIX, no 2, Amsterdam 1953.

H. Hardenberg, Het ontstaan van de Staten van Holland, in: *Driekwart eeuw historisch leven in Den Haag. Historische opstellen uitgegeven ter gelegenheid van het 75-jarig bestaan van het Historisch Gezelschap te 's-Gravenhage*, 's-Gravenhage 1975, blz. 104-120.

K. Heeringa, Archieven van de Staten van Holland en de hen opgevolgde gewestelijke besturen. Eerste deel. Archieven van de Staten van Holland voor 1572, door P.A. Meilink ('s-Gravenhage 1929), in: *Nederlandsch Archievenblad. Tijdschrift van de vereeniging van archivariissen in Nederland*, 37 (1929-1930), blz. 162-172.

P.C.M. Hoppenbrouwers, *Een middeleeuwse samenleving. Het land van Heusden, (ca. 1360 - ca. 1515)*, 2 dln., Groningen 1992.

T.S. Jansma, De voorgeschiedenis van de instructie voor het Hof van Holland (1462), in: Idem, *Tekst en uitleg. Historische opstellen aangeboden aan de schrijver bij zijn afscheid als hoogleraar aan de Universiteit van Amsterdam*, Den Haag 1974, blz. 120-145.

T.S. Jansma, Bijdrage tot de agrarische geschiedenis van Texel, voornamelijk in de zestiende eeuw, in: Idem, *Tekst en uitleg. Historische opstellen aangeboden aan de schrijver bij zijn afscheid als hoogleraar aan de Universiteit van Amsterdam*, Den Haag 1974, blz. 209-235.

A.G. Jongkees, Het groot privilege van Holland en Zeeland (14 maart 1477), in: M.A. Arnoud, W.P. Blockmans ed., *Het algemene ende gewestelijke privilegiën van Maria van Bourgondië voor de Nederlanden*, Kortrijk-Heule 1985, (Standen en Landen LXXX), blz. 145-234. Gewijzigd herdrukt, maar zonder de tekstuitgave in: E.O. van der Werff e.a., red. *Burgundica et Varia. Keuze uit de verspreide opstellen van prof. dr. A.G. Jongkees ...*, Hilversum 1990, blz. 255-301.

A.G. Jongkees, 'Particularisme hors de pair ? A propos de la genèse du grand privilège Hollandais du 14 mars 1477' in: *Publication du centre européen d'études burgundo-médianes*, 22 (1982), blz. 29-38. Ook verschenen in: E.O. van der Werff e.a., red. *Burgundica et Varia. Keuze uit de verspreide opstellen van prof. dr. A.G. Jongkees ...*, Hilversum 1990, blz. 244-254.

H. Kokken, *Steden en Staten. Dagvaarten van steden en Staten van Holland onder Maria van Bourgondië en het eerste regentschap van Maximiliaan (1477-1494)*, 's-Gravenhage 1991 (Hollandse Historische Reeks, dl. 16).

J.W. Koopmans, *De Staten van Holland en de Opstand. De ontwikkeling van hun functies en organisatie in de periode 1544-1588*, 's-Gravenhage 1990 (Hollandse Historische Reeks, dl. 13).

R. Liesker, De Staten op het Binnenhof, in: *Het Binnenhof van grafelijke residentie tot regeringscentrum* (red. R.J. van Pelt en M.E. Tiethoff-Spliethoff), Dieren 1984, blz. 41-56.

H.F.K. van Nierop, "Het Quade Regiment". De Hollandse edelen als ambachtsheren, 1490-1650, in: *Tijdschrift voor Geschiedenis*, 93 (1980), blz. 433-444.

H.F.K. van Nierop, *Van ridders tot regenten. De Hollandse adel in de zestiende en de eerste helft van de zeventiende eeuw*, z.p. 1984 (Hollandse Historische Reeks dl. 1); 2e gewijzigde druk, Amsterdam 1990; Engelse vertaling: *The nobility of Holland. From knights to regents*, Cambridge 1992.

H. de Schepper, *"Belgium Nostrum" 1500-1650. Over Integratie en Desintegratie van het Nederland*, Antwerpen 1987. J.G. Smit, "Deze IIII brieven leggen onder die stede van Delff". Een onderzoek naar vijftiende-eeuwse archivalia met betrekking tot de Staten en steden van Holland en andere 'boven-stedelijke' stukken, in: *Nederlands Archievenblad. Tijdschrift van de vereniging van archivariissen in Nederland*, 96 (1992), blz. 245-262.

A.S. Stapel, *Inventaris van het archief van de Staten van Utrecht in de landsheerlijke tijd, 1375-1581*, [Utrecht]: Rijksarchief Utrecht 1986, (Inventarisreeks Rijksarchief in Utrecht: nr. 58).

J.D. Tracy, The taxation of the county of Holland during the reign of Charles V and Philip II, 1519-1566, in: *Economisch- en Sociaal-historisch Jaarboek*, dl. 48 (1985), 71-117

J.D. Tracy, *A Financial Revolution in the Habsburg Netherlands. Renten and Renteniers in the County of Holland, 1515-1565*, Berkeley/ Los Angeles/ Oxford, z.j. [1985].

J.D. Tracy, *Holland under Habsburg Rule, 1506-1566. The Formation of a Body Politic*, Berkeley/ Los Angeles/ Oxford, z.j. [1990].

R.H. Vermij, 's Konings stadhouder in Holland (1559-1567). Oranjes trouw aan Philips II, in: *Utrechtse Historische Reeks*, 5 (1984), nr. 2/3, blz. 37-63.

R.H. Vermij, De Staten van Holland en de adel in de periode voor de opstand, in: *Holland, regionaal-historisch tijdschrift*, 18 (1986), blz. 215-225.

R.H. Vermij, De aanval op de positie van Gerrit van Assendelft als president van Holland in 1555, in: *Bijdragen en Mededelingen betreffende de Geschiedenis der Nederlanden*, 108 (1993) (te verschijnen).

J.J. Voskuil, *Kohieren van de tiende penning van Overschie 1561 en Twisk 1561*, Amsterdam 1982.

J. de Vries, *The Dutch rural economy in the golden age, 1500-1700*, New Haven and London 1974.

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

DE ARCHIEVEN VAN DE STATEN EN LANDSADVOCATEN

A. HET ARCHIEF VAN DE STATEN

In de archieven van Leiden en Haarlem bevinden zich een aantal meest gelijklopende stukken uit de jaren 1425-1428, welke ten behoeve van "baenrotsen, ridders, knapen, steden ende landen van Holland" uitgevaardigd zijn en geen speciaal Leidse of Haarlemse belangen raken. Zijn deze stukken misschien als oudste archiefstukken van Ridderschap en Steden te beschouwen? Het feit, dat privileges van een dergelijk karakter voor deze jaren alleen in Haarlem en Leiden bewaard zijn en dat soortgelijke stukken voor de tijd vóór 1425 en ná 1428 (buiten het Groot privilege van 1477) in beide steden vrijwel geheel ontbreken, schijnt hiervoor te pleiten, maar een post in de Leidse burgemeestersrekening van 1425 wijst misschien in een andere richting. In deze post wordt namelijk gesproken van een uitkering aan de klerken in de "kamer" van de graaf van Holland "wegens veel brieven ende hantvesten, die si der stede tot dese jare gescreven hebben" en de onderstelling ligt voor de hand, dat bovengenoemde Leidse privileges van 1425, die ongetwijfeld met deze "brieven en hantvesten" bedoeld zijn, waar handvesten voor deze stad uit dit jaar niet bekend zijn, op uitdrukkelijken wens van Leiden zelf uitgevaardigd zijn. In dit verband moet ook op het feit gewezen worden, dat de stukken in de handvestenverzameling, die door Ridderschap en Steden omstreeks het midden van de 15de eeuw gevormd werd, niet opgenomen werden.

Met meer zekerheid kunnen daarentegen een aantal charters, die eveneens ten behoeve van Ridderschap en Steden uitgevaardigd zijn en in het archief van Delft bewaard zijn, zonder speciaal Delftse belangen te raken, tot het archief van Ridderschap en Steden gebracht worden ⁵. Omstreeks het midden van de 15de eeuw is het bestaan van dit archief duidelijk te constateren. In 1462 wordt van een "kiste, daerin zijn die handvesten den gemenen lande van Hollant ende Vrieslant toebehorende" melding gemaakt, welke in het klooster van Rijnsburg - de plaats is hier opmerkelijk, daar de kloosters in de Hollandse Statenvergadering niet verschenen - geplaatst was. De privileges en akten, door Ridderschap en Steden op haar aandringen in 1445, 1452, 1456 verkregen, waarvan die van het jaar 1452 vooral vrij talrijk waren, zullen deze handvestenverzameling voornamelijk gevormd hebben.

De bewaarplaats in Rijnsburg heeft niet voldaan. Op 24 september 1462 vorderden Johan van Wassenaer en Jan van Noirtwijck, gevolmachtigde van de Ridderschap, Dammas Cijsman en Joost Jansz., burgemeester en schepenen van Delft, Jacob van Noirde en mr. Aernt Mulart, burgemeester en pensionaris van Leiden, de landsstukken terug, die hun tegen een ontvangstbewijs ook afgegeven werden. Aanvankelijk medegevoerd naar den Haag, waar zij den

5 Meilink doelde hier op de Inv.nos. 13-18, 23-27, 29-31, 33, 39, 76, 122, die naderhand aan het Rijksarchief in Zuid-Holland zijn overgedragen. Zie voor nadere informatie hierover blz. XXXVI.

heer van Wassenaer - vermoedelijk tijdelijk - in bewaring gegeven werden⁶, zijn zij spoedig daarop naar de Delftse charterkamer overgebracht, waar zij een veiliger bewaarplaats vonden. Omstreeks 1477, kan men in elk geval aannemen, waren zij in deze stad geborgen.

Na 1477, toen de verhoudingen gewijzigd werden, weldra een pensionaris van de Staten aangesteld werd en een eigen financiële administratie opkwam, is de omvang van het archief spoedig toegenomen en zijn naast de charters, die tot dusverre voornamelijk de inhoud van het archief uitgemaakt zullen hebben, ook andere stukken in het

archief opgenomen en bewaard. Een nieuwe archiefbewaarplaats kwam naast of in plaats van die van Delft in gebruik.

De belangrijke charters bleven in de eerste jaren in Delft gedeponneerd. Het is waar, de Staten hadden in 1477 de verdeling van de vier exemplaren, die zij van het Groot Privilegie hadden laten maken, aan Delft geen voorrang boven Haarlem, Leiden of Amsterdam toegekend en deze stad aan de loting om één der exemplaren laten deelnemen, maar de belangrijkste charters, die de Staten tussen 1480 en 1484 verkregen hebben, o.a. de drie privileges van 26 Mei 1480, waarbij algemeen-Hollandse belangen geregeld werden, zijn toch in Delft bewaard. Ook de post in een rekening van de omslag van 1484, waarbij de Staten aan Delft de kosten restitueerden, die zij voor de uitvaardiging (verzegeling en transcriptie) van het octrooi voor deze omslag gemaakt had, wijst er op, dat deze stad met de zorg voor de Staten-charters belast bleef.

Omstreeks 1484 is het hiermee echter gedaan.

In het Predikheren-convent, waar de Staten vergaderden en de rekeningen afgehoord werden, was een centrum voor de Staten opgekomen, dat ook als bergplaats voor de afgehoorde rekeningen met bijlagen en de stukken van meer administratieve aard, voorzover zij niet door de landsadvocaat onder zich

6 Meilink trok deze bewering later in: Inventarissen van Rijks- en andere archieven, IV (11), 's-Gravenhage 1933, blz. 159 noot 1 in. Hij schreef daar: "Op blz. 15 van de Inleiding van de Inventaris (thans blz. XXII) is medegedeeld, dat de archieven van ridderschap en steden in 1462 naar Den Haag overgebracht en de heer van Wassenaer in bewaring zijn gegeven. Uit de stukken (Archief der adellijke vrouwenabdij van Rijsburg, Inv.no. 122) blijkt bij nader inzien van deze overdracht aan de heer van Wassenaer niets. Van de overdracht zijn twee akten gemaakt, één getekend door de gedeputeerden van Delft en Leiden, de ander getekend door Johan, heer tot Wassenaer, burggraaf van Leiden (van Jan van Noertwijck, die in het stuk van de gedeputeerden der steden als medevertegenwoordiger van de Ridderschap genoemd is, wordt in het stuk van Jan van Wassenaer niet gesproken). In het laatste stuk wordt gezegd, dat in deze "kist ... besloten ende liggende waren zeker privilegiën ende handvesten aangaende den gemeenen Ridderſcepen ende gueden steden, die aldaer bij gemeen overdracht van den Ridderſcepen ende gueden steden van den lande voirschr. geleyt ende gebrocht waren". J.G. Smit toonde in zijn artikel "Dese IIII brieven leggen onder der stede van Delft". Een onderzoek naar vijftiende-eeuwse archivalia met betrekking tot de Staten en steden van Holland en andere 'bovenstedelijke' stukken", in: Nederlands Archiefblad, 96 (1992) aan, dat Meilink dit ten onrechte deed, daar de heer van Wassenaar wel degelijk de opdracht kreeg de kist "to slandts behoeft" te bewaren, aldus een mededeling in Gemeentearchief Leiden, Stadsarchief I, Inv.no. 527 f. 66vo.

waren gehouden, dienst kon doen. Reeds in 1490 werd "een groite kiste ... met slootwerck ende ijserwerck" in het klooster geplaatst "om de rekeningen, acquitten ende andere saicken van den gemeenen lande in te leggen"; tengevolge van de vele omslagen, welke tijdens de Utrechtse oorlogen (1481-1482, 1488-1491) geheven werden, werd dit weldra een vrij omvangrijke collectie. Nog omstreeks het einde van de 15de eeuw zijn deze rekeningen volgens de letters van het alfabet geïnventariseerd.

De belangrijke charters heeft men echter in dit klooster, dat slechts onder de lichte hoede van de prior van het convent stond, niet veilig geoordeeld. Doch ook in Delft heeft men deze stukken na 1484 niet meer willen bergen. De gebruiken van de eerste helft van de 16de eeuw in aanmerking nemende, mag men vermoeden, dat deze charters door de landsadvocaat in zijn eigen woning in bewaring zijn genomen en dat het juist aan deze omstandigheid te wijten is, dat alle belangrijke charters uit het tijdperk 1484-1500 met de landsadvocaat-papieren van deze jaren verloren zijn gegaan.

De geschiedenis van de archieven uit het begin der 16de eeuw, de tijd van de landsadvocaat Coebel, is bij gebrek aan gegevens moeilijk na te gaan. De rekeningen met de bijlagen werden geregeld op de Statenkamer gedeponereerd; een nieuwe "casse ende portael" was in 1507 in het Predikheren-convent gemaakt, "daer die brieven, rekeningen ende ander bescheyt inne beslooten leyt angaende 't gemeene lant". Onzeker is het daarentegen, waar de charters geplaatst werden. Een deel van de charters uit Coebel's tijd - naar ons toeschijnt in het algemeen de meer belangrijke - zijn in later jaren ten huize van zijn opvolger, een ander deel op de Statenkamer bewaard, maar het behoeft geen betoog, dat deze omstandigheid voor de berging tijdens Coebel's leven weinig zegt.

Eerst voor de tijd van Albrecht van Loo kan met groter stelligheid een systeem bij de bewaring opgemerkt worden. Een jaar na de dood van Van Loo werd namelijk door de Staten een kist met stukken uit zijn woning opgeëist, waarin o.a. de bescheiden "roerende de saken van Oosten" bewaard moesten zijn. Gelukkig is de inhoud van deze kist - met uitzondering van een aantal stukken rakende de Oosterse aangelegenheden, die in 1542 aan de regering in gebruik werden gegeven en sindsdien voor de Staten verloren zijn gegaan - zorgvuldig bij elkaar gehouden, en het gevolgde stelsel, dank zij een inventaris, welke in 1560 opgemaakt werd, in hoofdzaak te herkennen.

Van Loo heeft in het algemeen twee soorten van charters onderscheiden:

- a. die van meer blijvende waarde;
- b. die van ogenblikkelijke betekenis.

De eerste, waaronder b.v. de acte van de eedsaflegging van Karel V als graaf, de privileges omtrent het gebruik van de Dietse taal vóór de Grote Raad, over het recht van appèl, het verbod van brouwen in de kloosters, de stukken rakende de Oosterse aangelegenheden behoorden, hield hij in zijn woning, de tweede, waaronder de octrooien voor rentenverkoop, beloften tot terugbetaling van schulden, accoorden van beden, ordonnanties op tolleren en

andere stukken van financiële aard waren, deponeerde hij evenals de rekeningen met hare bijlagen in het klooster. Volkomen consequent is hij daarbij misschien in onze ogen niet altijd geweest.

Dit systeem is door Van Loo's opvolgers Aart en Adriaan van der Goes blijkens latere inventarissen gedurende vrijwel hun gehele ambtsduur voortgezet. Aart van der Goes had de stukken van Frans Coebel en Albrecht van Loo in 1526 uit Van Loo's woning naar zijn eigen huis overgebracht en deze collectie werd hier door hem en later door zijn zoon met de stukken van meer blijvende betekenis van hun tijd uitgebreid. In het klooster werden daarentegen de rekeningen en de bijlagen, de kohieren van de 10den penning, maar ook de charters en andere stukken van mindere betekenis geplaatst. Een rapport van de landsadvocaat, De Milde en Van den Eynden, die in 1545 met een onderzoek naar 's lands privileges belast waren, geeft vooral een indruk van het stelsel. In het klooster, verklaarden deze gecommitteerden 6 augustus 1545, hadden zij geen "privilegiën met allen gevonden", bij de landsadvocaat waren wel zekere privileges, octrooien en mandamenten "volgende de memorie bij mij (sc. de landsadvocaat) daarvan gemaect" aangetroffen, doch deze waren weinig talrijk ("die zeer weinich waren"). De originelen van 's lands privileges, meenden zij, zouden "onder de groote steden, Reeckenkamer, Registerkamer, griffie van Hollandt ofte chartres van de Keyserlijke majesteyt" berusten ⁷ ; van hun eigen privilegesbezit in Delft hadden zij slechts een flauwe herinnering overgehouden.

Het behoeft geen betoog, hoe gebrekkig dit systeem van berging onder Van Loo en Van der Goes en hoe verderfelijck ook de gevolgen geweest zijn. Het feit, dat de charters van Coebel en Van Loo nog bijna twee jaren na het aftreden van Van Loo bij zijn erfgenamen berustten, zegt genoeg. Onder de indruk van het rapport van 6 augustus besloten de Staten nog in 1545 op voorstel van genoemde commissarissen in de charterkamers van de verschillende steden, zo nodig ook in de Rekenkamer, de Registerkamer en de griffie van het Hof naar de privileges een onderzoek te laten instellen, de gevonden privileges te laten registreren en de originelen "in een kiste, daer drie ofte vier sleutels toe (zouden) wesen, op een nader vast te stellen plaats - men dacht in één der besloten steden - te laten deponeren ⁸ .

Resultaten heeft dit besluit niet gehad. In 1546 verklaarde Delft, dat het originele privilege "van geen saecken uyt den lande van Hollandt te mogen evoceeren ", welks gemis waarschijnlijk tot het onderzoek van 1545 aanleiding had gegeven, aldaar gevonden was, doch van een overlevering van dit privilege of andere stukken door Delft of andere steden blijkt niets. Drie jaren later (23 mei 1548) besloten de grote steden naar aanleiding van een andere aangelegenheid opnieuw door "een yegelijck in den sijnen" te laten onderzoeken "wat privilegiën onder haer berustende zijn, het gemeene landt

7 Met zekerheid konden alleen de brieven en tractaten rakende Oostland aangewezen worden, die in 1542 aan de landvoogdes tegen receptis van Vincent Cornelisz., waren gezonden en later op bevel van de keizer bij zijn charters gelegd waren.

8 Het "in francine" te maken register van de privileges zou moeten berusten onder den landsadvocaat, terwijl elk der steden een exemplaar van de inventaris zou krijgen.

toucherende", om naar bevinding van dien op een volgende vergadering te kunnen bepalen "tot wat plaetse men d'originele privilegiën in een kiste besloten sal doen bewaren ende wie al de sleutels van deselve kiste hebben sal". Ook van de uitvoering van dit besluit is niets gekomen; de steden hebben waarschijnlijk bezwaar gemaakt de privileges uit te leveren, zodat de Staten in november op voorstel van Delft besloten genoeg te nemen met kopieën van de privileges en deze behoorlijk te laten registreren. Zelfs met dit werk schijnt niet meer dan een begin gemaakt te zijn; bij resolutie van 26 april 1555 werd de landsadvocaat opdracht gegeven "sonder vertreck (te) procederen tot volmakinge van alle de registers van de privilegiën den voors. lande van Hollandt aengaende". Of het werk toenmaals voltooid werd, is onzeker.

In dit jaar 1555 blijkt in het algemeen een grotere zorg voor hun archieven bij de Staten opgekomen te zijn. In april lieten zij zich 29 privileges in Delft, die 't gemene land concerneren", afschrijven, de 18den april gelastten zij mr. Adriaan van Leyden, secretaris van Delft en schoonzoon van mr. Gerrit van Loo, moeite te doen te Leeuwarden van zijn schoonvader de afstand van "de registeren van wijlen mr. Albrecht van Loo, mitsgaders alle andere stucken, authenticq ofte niet, 't gemene landt van Hollandt toucherende" ten behoeve van de Staten te verkrijgen. Tegelijkertijd droegen zij Jacob van der Duyn en de landsadvocaat op bij Dirck Coebel op de afgifte van alle stukken, "het gemene landt aangaende", van zijn vader Frans Coebel aan te dringen.

Ook bij de instructies voor den gemene-landsontvanger van 24 april 1555 en de landsadvocaat van 26 April 1555 komt deze zorg verder aan de dag. De ontvanger zou "gehouden wesen twee rekeningen te maecken, een voor de Staten ende een voor hem, welcke rekeningen bewaert sullen werden mit de privilegiën van 't landt ende geleydt in een seeckere kiste, hebbende drie sleutelen, dewelcke geset sal werden tot Delf in een sekere plaetse, die daertoe propicelijck gemaekt sal worden"; de landadvocaat zou verplicht zijn te "recouvreren alle de registeren, brieven ende munimenten, de Staten van den lande aengaende, die onder d'erfgenamen van wijlen mr. Aelbrecht van Loo, Frans Coebel ende Aert van der Goes zijn berustende".

Bij andere resoluties werd aangedrongen op de teruggave van stukken van financiële aard, welke bij Suys, Sasbout en Uytwijck (28 november 1558) of de erfgenamen van mr. Adriaen Stalpaert (11 april 1557) berustten, als ook van de rekeningen van "'t Hondsbosch", die bij de Secrete Raad bewaard waren.

Opmerkelijk is ook de zorg voor een betere bewaarplaats, in het bijzonder voor een veiliger bewaarplaats in tijden van woelingen, die in deze jaren opkomt. Reeds in 1548 hadden de Staten overwogen de privileges, die zij hoopten terug te verkrijgen, in een van de besloten steden te deponeren en tien jaren later werd in de genoemde instructie voor de ontvanger de plaatsing van de rekeningen speciaal in Delft gedacht. In 1556 blijkt echter van een onmiddellijke plaatsing van stukken buiten Den Haag afgezien te zijn; er werden alleen nog maatregelen overwogen de privileges in tijden van oorlog of onder andere gevaarlijke omstandigheden binnen één der besloten steden over

te brengen en behoorlijk te bergen⁹ waartoe Delft en Leiden speciaal in aanmerking kwamen. Een definitief besluit aangaande dit plan schijnt echter niet genomen te zijn.

Intussen was de noodzakelijkheid van een betere berging van de archieven in het Predikheren-convent ingezien. Uit een oogpunt van ruimte en "secretesse" liet de toestand op de Statenkamer alles te wensen over. Voor de berging hadden de Staten slechts de beschikking over de kamer, waar de vergaderingen van de Staten gehouden en de rekeningen afgehoord werden, benevens een "tresoorke", een kamertje, dat waarschijnlijk zeer weinig bergruimte bevatte. Een behoorlijke afsluiting van de kamer was bovendien met het oog op de genoemde vergaderingen en de zorg voor verwarming en onderhoud, die van het klooster uit pleegde te geschieden, niet te bereiken. De landsadvocaat was wel als secretaris van de Staten met de zorg van het archief belast - de belangrijkste charters toch had hij in huis en aan hem werd de bewaring van de sleutels van de kasten of bepaalde stukken soms uitdrukkelijk opgedragen - maar een contrôle op de toegang kon door hem niet altijd uitgeoefend worden, zodat deze feitelijk geheel van den prior van het klooster, die ook sleutels had, afhing. Moeilijkheden bleven niet uit, zoals o.a. in 1549, toen de rekenmeester Snoeckaert de prior intimideerde en toegang tot het klooster voor inzage van de kohieren van den 10den penning wist te verkrijgen.

Over plannen voor de bouw van een nieuwe kamer, "daer des gemeene lantsprivilegiën, rekeningen ende andere stucken" bewaard zouden worden, werd sinds april 1556 in de resoluties van de Staten geproken. In 1556 waren de Staten reeds zover gevorderd, dat men met de bouw van een nieuwe kamer in de kloosterboomgaard een aanvang kon maken; den 19den mei werd Pieter Brusselaer "gecommitteert, omme toesicht te hebben ende contrarolleur te wesen van 't voors. werck". Bij nader inzien bleek het uitgekozen terrein "overmits de laeghte ende onbequamheijdt van dien" minder geschikt (21 mei), zodat de reeds begonnen bouw gestaakt en het opgeslagen materiaal verkocht werd. In juni 1558 vonden de Staten echter in de plaats ten noorden van de in gebruik zijnde kamer ("daer die gecommiteerden daegelijcx wanneer 't zelve van noede is, besoigneeren, genaemt die Heerencamer") en ten zuiden van de stal van het huis van Wassenaer een geschikter bouwterrein. Deze grond werd gekocht en bij de koopakte van 23 juni werd o.a. vastgesteld, dat de poort en de beide huisjes, welke zich aldaar bevonden, weggebroken zouden worden; een nieuwe poort zou ter plaatse verrijzen, zó hoog "dat men commodieuselijck met een waghen met een voyr hoy's geladen daeronder deur sal moghen rijden", terwijl daarboven de nieuwe kamer van de Staten opgetrokken zou worden; toegang tot de nieuwe kamer zou alleen "deur de voors. Heerencamer" langs een trap gegeven worden.

9 Resoluties van de Staten van Holland d.d. 21 mei 1556: "ten eijnde de Privilegien in tyden van Oorloge ende anders te bet verwaert souden mogen zijn, (zou) men de selve in een van de besloten Steden ... doen bewaren, ter plaetse, daer de selve Steden hare Privilegien ende andere Secreten bewaren, mits makende een Tresoor in de Muyr met Ysere Deuren".

Met de bouw van de kamer werd onmiddellijk in juni 1558 volgens het "patroen" van Heyn Faes, metselaar, en Jan Ariaensz., timmerman, begonnen en in het begin van 1560 was het werk voltooid.

Een grote verbetering was daarmee tot stand gekomen. De Staten konden de kamer behoorlijk afsluiten, de reeds aanwezige stukken goede plaatsing geven en de bij de landsadvocaat berustende charters hierheen laten overbrengen.

In 1560 hebben de Staten zich met deze kwesties dan ook bezig gehouden. Onmiddellijk (maart 1560) werd de toegang tot de kamer aan een scherpe contrôle onderworpen; voortaan zou deze slechts geopend kunnen worden met een stel sleutels, waarvan de ene aan de heer van Sprang, de andere aan de landsadvocaat - in hun afwezigheid te vervangen respectievelijk door een lid van de Edelen en de ontvanger van de Staten - toevertrouwd worden, terwijl een stel reserve-sleutels bij Delft en Leiden zou berusten. De Staten hebben door deze regeling de zorg voor het archief feitelijk van de landsadvocaat overgenomen; alleen de stukken van de secretarie bleven bij deze liggen en moesten de lotgevallen van diens ambtsarchief nog delen.

Een tweede maatregel, nog in 1560 genomen, was het overbrengen van de charters uit het huis van de landsadvocaat naar de nieuwe Statenkamer. Op het transport van de "rekeningen ende papieren wesende in de kisten, staende in het klooster", dat in maart 1560 uit de oude Statenkamer van het klooster plaats had gevonden, volgde enige maanden later, nog bij het leven van Adriaan van der Goes, dat van de charters uit diens woning. Bij beide gelegenheden werden alle charters - in tegenstelling met de rekeningen en registers - behoorlijk beschreven; de charters afkomstig van de landsadvocaat volgens de letters A-Z, AA-ZZ, AAA, de charters uit het klooster in drie chronologisch ruw geordende groepen volgens de cijfers 1-201. Vooral de beschrijving van de charters, die bijlagen bij de rekeningen geweest waren, heeft aan deze verzameling zo grote uitbreiding gegeven. Merkwaardig is het, hoe de beide collecties tegenover elkander gekarakteriseerd werden; de eerste bevatte "de brieven, privilegin, octroyen, acten ende munimenten, dewelcke zouden moegen schijnen te wesen perpetuel, bevonden in den sterfhuyse van wijlen meester Aelbrecht van Loo, eertijts advocaat van den lande van Hollandt ende alnu overgelevert bij Adriaen van der Goes, jegenwoordich advocaat van denzelven lande", de tweede bevatte "alle de octroyen, acten ende andere munimenten beroerende die Staten van Hollandt temporeel zijnde". Deze onderscheiding is ons, naar uit het voorgaande gebleken is, inderdaad de meest kenmerkende toegeschenen.

De in 1560 geschapen toestanden bleven in de volgende jaren behouden. De nieuwe kamer bleef de secrete kamer van de Staten, waar de charters bewaard werden. In 1564 verklaarden de Staten "dat men in de beneden- ofte voorkamer voortan sal besoigneren op de reeckeninge van het gemeene landt ofte andersints, houdende de bovenkamer secreet ende tot bewaernisse van de charters, stukken ende munimenten, het gemeene landt aengaende, die aldaer in goede ordre ende geregeltheyt, elcks op zijn plaetse sullen blijven leggen, als het behoordt; ende en sal niemant van de Staten acces daertoe,

ofte - inne moghen hebben in dan ter presentie van twee daertoe te deputeren, die oock de bewaernisse van de sleutelen sullen hebben ende en sal de eene sonder d'andere geen openinge van deselsve kamer mogen doen ende sullen tot dien eynde beyde slooten worden gehouden altijds gesloten". Om tegemoet te komen aan het bezwaar van Dordrecht, dat ook de ontvanger van de Staten een sleutel zou kunnen bezitten, werd 5 november 1564 besloten de tweeden sleutel aan de stad Delft te geven, die haar reserve-sleutel aan Haarlem zou afstaan. In de praktijk schijnen de landsadvocaat of ontvanger hun sleutel behouden te hebben; 5 juni 1566 verklaarden deze, dat "sij volgende veele ende diverschen resolutien de sleutelen van 's gemeene lands kamer niet en hebben, ofte immers en behooren te hebben", een verklaring waaruit een zekere tegenstelling van voorschrift en praktijk spreekt, en de resoluties van 12 en 13 mei 1568, waarbij de Staten de sleutels "van de kamers ter Praedicaren, daer de(r) Staten secreten, reeckeningen, privilegien, enden andere munimenten leggen" van de weduwe Coebel besloten op te eisen en het besluit van 5 november 1564 uit te voeren, wijzen nog duidelijker hierop.

Talrijk zijn de bepalingen, waaruit verder de zorg van de Staten voor hun depot en archieven na 1560 blijft spreken. In 1560 werd met het oog op het brandgevaar de deur, die tot de nieuwe Statenkamer toegang gaf, door een ijzeren deur vervangen; in 1564 besloten de Staten een nieuwen tweede toegang tot deze kamer te maken om "t'allen tijden, oock bij brandt ende peste ... toegangh te mogen hebben sonder het klooster te moeten passeeren"; tegelijkertijd werd ook "omme pericul van brandt" besloten "het portael van hout, wesende binnen de bovenkamers" af te breken en de toestand "van het verwulfsel" te laten onderzoeken. In 1571 kwamen de Staten op de bouw van een tweede ingang, waartoe klaarblijkelijk in 1564 niet was overgegaan, terug en werd de heer van Sprang gelast met het convent dienaangaande overleg te plegen.

Ook op de archiefstukken hielden de Staten hun aandacht gevestigd. Bij de dood van Adriaan van der Goes (1560) en Arent Coebel (1568) lieten zij de stukken, die bij de erfgenamen berustten, opvragen en na de gevangennamen van Jacob van den Eynden (1568) drongen zij er met kracht bij de regering op aan hun in beslag genomen stukken terug te geven. Een groot aantal door het Hof geauthentiseerde afschriften, in het bijzonder van de oude Statenprivileges in Delft, werden in 1565 en 1566 voor haar archief gemaakt, terwijl ook het register van de aantekeningen van Aart van der Goes in deze tijd ($\pm$ 1568) vervaardigd werd.

Op de charterkamer werden de afgehoorde rekeningen en inkomende charters - de laatste in de twee bestaande series - geregeld bijgeplaatst en de inventarissen dienovereenkomstig in 1562 met de nos. 201-203, in 1565 met de letters BBB-TTT en de nos. 204-208, in 1568 met de nos. 209-216 uitgebreid

¹⁰ .

10 Zie Bijlage I in de inventaris van Meilink van 1929 1, blz. 525-574.

Na 1568 werd de toestand op de charterkamer minder gunstig; de afwezigheid van Jacob van den Eynden en na diens dood de ontstentenis van een landsadvocaat zullen hieraan vooral veel schuld gehad hebben.

Nadat de Staten op 13 december 1569 bij het afhoren van de rekening van de weduwe van Arent Coebel een resolutieboek gemist hadden, besloten zij op 15 december een onderzoek aan de hand van de inventaris van de "stucken, wesende in den comptoire van 't gemeene lant gemaect", te laten instellen; den 13den januari 1570 werden "die van Leyden" en Dirck Jorisz. de Bie met dat onderzoek en de opstelling van een inventaris der ontbrekende stukken belast. Het rapport, hetwelk De Bie en P. Buys (door Leiden daartoe aangewezen) op 17 april indienden "in wat state sij bevonden hebben op de Kamer van de Staten ten Praedicaren de stucken van het gemeene landt ende de inventarissen daervan zijnde" bracht de wenselijkheid aan het licht, "dat de voors. stucken bij anderen inventaris in beter ordre geleydt ende geïnventariseert souden worden". De Bie en Buys werden hier opnieuw mee belast ¹¹.

Bij het begin van de opstand heeft de Statenvergadering, die in juli 1572 te Dordrecht samenkwam, haar zorg onmiddellijk ook over de archieven uitgebreid. Den 20sten juli besloot zij niet alleen een commissie naar het Hof te Gouda te zenden, waar de charters van de grafelijkheid berustten, maar tevens er bij Lumey op aan te dringen "dat de camer van die Reeckeninge, de Registercamer ende de Greffe binnen 't Hof in den Hage in 't geheel onbescadicht blijven moegen, mitsgaders de camer van de Staten van Hollandt, staende aen 't cloester van de Praedicaren in den Hage, opdat allen registers, memorialen, reeckeningen, stucken ende pampieren, daer den lande groetelijck aan gelegen is, in goeder wesen behouden ende wel bewaert blijven moegen".

De gevaren, die den Haag als open plaats in oorlogstijd voortdurend bedreigden, dwongen de Staten al spoedig, zoals reeds in 1556 voorzien was, in één der besloten steden naar een bewaarplaats voor haar archieven om te zien. Aanvankelijk schijnen de stukken in Dordrecht geborgen te zijn. In september 1575 waren alle stukken "van de Staten ende Financie" van hier naar Rotterdam vervoerd, waarschijnlijk slechts op de doorreis naar Delft. In deze stad waren de stukken althans enige jaren later en wel ten huize van Dirck Jorisz. de Bie, lid van de Rekenkamer, die de verzameling in 1570 geïnventariseerd had. Ook deze bewaarplaats kon slechts tijdelijk zijn en er moest naar een andere gelegenheid uitgezien worden. Weldra kwam het

11 De inventaris Buys-De Bie (Inv.no. 10A) bevat de stukken vermeld in den inventaris Van der Goes, doch thans in alfabetische volgorde en met toevoeging van de nos. VVV-ZZZ. Vermoedelijk diende deze bij het rapport van 17 april 1570. Blijkens dorsale nummering moet kort daarop een inventaris gemaakt zijn, welke zich tegenover de vorige vooral hierdoor kenmerkte, dat de charters van de beide verzamelingen thans in één verzameling ondergebracht en tezamen (volgens de nos. 1-302) beschreven waren; ook in dezen inventaris waren echter de registers en rekeningen niet opgenomen. Wellicht was deze inventaris het resultaat van de opdracht van 17 april 1570.

klooster van St. Achten in aanmerking; den 21sten mei 1577 waren de Staten bereid de ijzeren deur en vensters van het gemenelands huis in Den Haag af te staan en de sacristij van dat klooster en tot een charterkamer in te richten.

Drie jaren later, den 25sten maart 1580, besloten de Staten:

1. "dat de pampieren ende charters van 't gemeen lant, berustende onder de reeckenmeester J. de Bye, getransporteert sullen mogen worden uyt sijnen huysse bij denselven onder sijn bewaernis binnen seeckere camere respondeerende aan 't pant binnen 't convent van St. Achten binnen der stadt Delft, wesende sonder schoorsteen.....";
2. "dat van de principale secrete des gemene lants binnen der stadt Delft drye verscheyden sleutelen gemaect sullen worden (waarvan de Edelen, Delft en Leiden, elk een zouden krijgen), ten eynde egheen toeganck totte selve secreten genomen werde dan mit kennisse van deselve..." ;
3. "dat mede de voorn. gecommitteerde mit alle neersticheyt aenhouden ende vorderen sullen, dat bij deselve, soe uyt handen van den advocaat van den lande als andere, mogen worden gerecouvreert ende in de voorn. secrete gestelt, bewaert ende geconserveert alle charteren, stucken ende munimenten van 't gemeene landt, wesende van importantie..."

De inhoud van deze resoluties is niet volkomen duidelijk, maar het is toch waarschijnlijk, dat de Staten eerst bij deze gelegenheid de overbrenging van hun archieven naar de nieuwe charterkamer gelast hebben; hoewel de Staten de zorg voor "den pricipalen secrete" aan enige commissarissen uit hun midden hebben willen opdragen, schijnen zij aan De Bie - althans aanvankelijk - een zeker toezicht op de stukken te hebben gegeven.

Het transport van de stukken ten huize van De Bie had in 1585 nog niet plaats gehad, ten minste niet volledig, en de verantwoordelijkheid voor de secrete kamer schijnt De Bie in de praktijk tot 1586 behouden te hebben.

Den 18den februari 1585 committeerden de Staten namelijk "een van de Edelen, Dordrecht, Delft ende van den Noorderquartiere" om aangaande "den gemeene landts stucken, die tot Delft in seeckere kameran onder de bewaernisse van mr. Dirck Joris de Bye... gehouden werden" met dezen overleg te plegen, "ende aldaer te procederen tot visitatie ende inventarisatie van de principaelste stucken van importantie, die sijluyden aldear bevinden sullen, ende deselve te doen accomoderen binnen de secrete van het ghemene landt tot Delft".

Kort daarop, in april 1586, gelastten de Staten bovendien De Bie ¹² de sleutel van de kamer in het convent van St. Achten aan de landsadvocaat over te dragen. De Bie deed dit nog op denzelfde dag en werd van de zorg van de stukken ontheven, welke nu op den landsadvocaat kwam te liggen.

Veel heeft Oldenbarnevelt zich aan de stukken waarschijnlijk niet gelegen laten liggen en van een regelmatige overbrenging van de stukken naar de charterkamer, die bij de instructie voor Buys van 23 maart 1581 en voor Oldenbarnevelt van 6 Maart 1586 was voorgeschreven ¹³, is onder hem niets gekomen. Uit den tijd van Buys of Oldenbarnevelt dateert daarentegen het verlies van tal van stukken, die nog in 1570 in de inventaris van Buys en De Bie waren opgenomen.

In 1587 werd nog eens tot een nieuwe "visitatie ende inventarisatie van des gemeene landts stucken tot Delft", als ook van door Buys overgeleverde stukken benevens van de charterverzameling in Gouda besloten, om naar bevinding hiervan te bepalen "tot wat plaetse des gemeene landt chartres sullen werden gehouden" ¹⁴, maar aan dit besluit schijnt geen uitvoering gegeven te zijn.

De collectie in de secrete kamer te Delft was feitelijk onbeheerd en geraakte langzamerhand in vergetelheid. Omstreeks 1614 zijn nog enige stukken, rakende de huishouding der Oranjes, in deze kamer geplaatst, maar daarna is het bestaan van de collectie vrijwel geheel uit het oog verloren. De Riemer wist uit de resoluties van de Staten dat een secrete kamer in Delft bestaan had, maar hij meende, dat deze stukken in zijn tijd reeds naar het Binnenhof in de charterkamer van de Staten overgebracht waren. Van Mieris nam zijn veronderstelling over.

Eerst in 1771 kreeg men opnieuw kennis van de kamer. In dat jaar stootte men namelijk bij een verbouwing in de toren van het Prinsenhof (het voormalige St.-Aachtenklooster) op een vertrek "geslooten met een ijzere deur en van buiten met twee ijzeren vengsters, hangende aan het kloostercasijn, waarin tal van

12 Resoluties Staten van Holland d.d. 9/10 april 1586 (blz. 170). Het voorgaande deel der resolutie luidt: "Alsoo de Staten van Hollandt noodigh bevonden hebben ordre te stellen dat bij haren advocaet of andere gecommitteerden t'allen tyden, als de gelegenheyt der saecken vereysshchen sal, van wege 't gemene landt acces mach genomen worden tot de charteren, reeckeningen, registeren ende andere munimenten concernerende den lande van Hollandt, ende die gheduyrende den oorlogh onder de opsicht ende bewaernis van Dick Jorisz. de Bye, eerste reeckenmeester van de kamer van de Reeckeningen soo binnen sijnen huys als binnen seeckere kamer in den convente van St. Aechten tot Delff om last van de Staten voorn. zijn gehouden, hebben de Staten den voorn. De Bye belast de sleutel van de voors. kamer (sc. van het convent van St. Aechten) over te leveren in handen van haerluijder advocaat, sulcx bij den voorn. De Bye in de vergadering van de Staten voors. op huyden is gedaan, sulcx dat de Staten den voorn. De Bye van de verdere bewaernisse ende opsicht der voors. stucken ende pampieren hebben gehouden ontlast ende gedechargeert".

13 Vgl. §15. "sal eens des jaers den Staten overleveren inventaris van alle boecken, stucken, charteren ende papieren, 't gemene landt toebehoorende ende onder hem berustende, ten eynde de Staten daeruyt tot haren believe mogen doen lichte al soodanige, die sij achten sullen, dat in des gemene landt archivis behooren nedergeleydt ende bewaert te werden."

14 Vgl. Resoluties van de Staten van Holland d.d. 15 juli en 6 en 14 augustus 1587.

charters; rekeningen en andere stukken geborgen waren ¹⁵. Het bleek weldra, dat men de oude archievenkamer van de Staten teruggevonden had. De beide secretarissen van Delft H. Vockestaert en H. van der Groes maakten den 24sten oktober en volgende dagen een behoorlijke inventaris van de gevonden stukken, ingedeeld in elf hoofdstukken en de stukken werden naar het stadhuis overgebracht met uitzondering van die rakende de administratie der Nassause goederen (Hoofdstuk X van den inventaris van 1771), die den 9den januari aan de Raad van de Nassause Domeinen werden afgestaan.

Evenwel ook op het stadhuis raakte de verzameling opnieuw in vergetelheid, totdat de burgemeester Van Kretschmar professor Kluit op haar opmerkzaam maakte en hem een nieuwe inventaris, die vrijwel geheel bij die van 1771 aansloot, bevattende 169 nummers, overgaf ¹⁶.

Ook Van Wijn had kort te voren, in 1802, door bemiddeling van de oud-raad en pensionaris van Delft, mr. van Wesele Scholten, door een afschrift van de inventaris van 1771 kennis van de verzameling gekregen ¹⁷. Toch geraakte de verzameling niet tot algemene bekendheid en bleven de stukken in Delft liggen.

In 1824 werd het Departement van Binnenlandse Zaken, afd. Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen bekend met de inventaris, welke aan Kluit was overgegeven en met de aanspraken die het Rijk op de stukken had ¹⁸. Op het verzoek om inlichtingen te geven en daarna om afstand te doen van de stukken, verklaarde de stad Delft zich bereid mede te werken ¹⁹, en nog in november 1824 kon de overname van de nos. 20-45, 47-73, 75-115, 117-121, 139-169 van de inventaris van Kluit door de archivaris van het Rijk geschieden ²⁰; de nos. 136-138 waren reeds aan de Nassause Domeinraad afgestaan, de nos. 1-19, 46, 74, 116, 122-125 waren niet teruggevonden. De stukken, allen

15 Vgl. over deze geschiedenis der secrete kas: R.C. Bakhuizen van den Brink: Overzicht van het Ne- derlandsche Rijks-Archief, 's-Gravenhage 1854, blz. 51. De aldaar gegeven historische toelichting is niet geheel juist.

16 Van deze inventaris, aan Kluit overgeleverd, zijn tal van afschriften, omdat zij bij de overnamen gewoonlijk als bijlage gebruikt is. Zie: Archief van de Staten van Holland en West-Friesland na 1572, Inv.no. 6406.

17 Vgl. Archief van de Staten van Holland en West-Friesland na 1572, Inv.no. 6406.

18 Algemeen Rijksarchief, Tweede Afdeling, Archief van het Departement van Binnenlandsche Zaken, Afd. Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, Inv.no. 4204; Verbaal van het verhandelde 14 april 1824 no. 37 A.

19 Idem, Inv.no. 4214; Verbaal van het verhandelde van 8 september 1824 no. 32 A (bijlage).

20 Van Wijn was tot de overname gemachtigd bij ministeriële beschikking van 8 september 1824 no. 32a. De overname geschiedde 20 november 1824 (zie: Algemeen Rijksarchief (A.R.A.), Archief van het Algemeen Rijksarchief (A.R.A.), 1800-1940, inv.no. 5 (Ingekomen en uitgaande brieven, 182 -1824), no. 111bis). In de correspondentie: Algemeen Rijksarchief 1826 (A.R.A, Archief van het A.R.A., 1800-1940, inv.no. 6 (Ingekomen en uitgaande brieven, 1825-1827.) is in de maand september een kopie van de inventaris Kluit ingevoegd, waarin vóór in geschreven is: Deze lijst op het Rijksarchief ontvangen in 1831. De stukken zelve doch zonder lijst, reeds in 1826 ontvangen (de 23 september), terwijl met potlood daaraan toegevoegd is: de lijst afkomstig uit het sterfhuys van den heer Rijksarchivaris Van Wijn 1831. De aantekening en invoeging is klaarblijkelijk abusievelijk geschied.

charters, werden op het Rijksarchief in de algemene charterverzameling "Grafelijke charters"²¹ gebracht, met uitzondering van de talrijke charters over de beden, die als afzonderlijke collectie bij elkaar werden gehouden.

Intussen waren in Delft een aantal van de verloren geachte charters (nos. 1-19 der inventaris Kluit) teruggevonden en in juli 1827 door den secretaris L.J. van der Colff namens het gemeentebestuur aan Van Wijn aangeboden ²². Ongesteldheid verhinderde Van Wijn deze charters onmiddellijk over te nemen, en sedert dien werd de overdracht jaren lang verzuimd. Eerst in 1852 kwam deze overname opnieuw ter sprake en kon zij in oktober door de archivaris van het Rijk J.C. de Jonge geschieden ²³. Deze charters werden in een keurverzameling "Bruine Kastje" ingevoegd met uitzondering van die rakende de onderhandelingen met de Oosterse steden en Noordse rijken en de stapelgeschillen met Brugge van 1500-1502 welke tot een afzonderlijke chartercollectie "Oosterse steden" verenigd werden ²⁴.

Nog ontbraken verschillende stukken, die in de inventaris Kluit vermeld waren; zo no. 46 "octrooi van de vrijdommen van tolle voor die van Brussel (22 december 1564)"; no. 74, "Instructie voor de Gedeputeerde naar de Oostersche steden" (z.d.); no. 116, verscheiden executiën tot betalingen van imposten en andere lasten; no. 125, lias met ordonnantiën tot betaling van de vacatiën der Gedeputeerden; no. 131, een groote quantiteit afgeloste losrenten; 132, verscheiden dagceelen, quohieren, rekeningen, verpagtedullen ende verdere papieren omtrent den opheve van de differente imposten (16 pakketten). Zo ook de nos. 126-130, 133-135 bevattende tal van rekeningen, kohieren van den 10den en 100sten penning.

Een groot deel van deze laatste rekeningen en kohieren, en misschien ook een deel van de genoemde nos. 116, 125 en 132 werd nog in 1859 verworven. De secretaris van Delft P.J. van der Colff maakte in augustus 1859 Bakhuizen van den Brink opmerkzaam op een groot aantal rekeningen en kohieren te Delft, die naar beider oordeel een deel der in 1824 vermiste stukken waren en wel de nos. 125-135 van de inventaris Kluit ²⁵. Dat deze stukken ook aan het Rijksarchief behoorden te worden overgedragen, vloeide uit de overeenkomst van 1824 voort, en de overdracht der "negen en vijftig pakketten, registers en charters" aan het Rijk geschiedde 7 september 1859 ²⁶.

21 Vgl. Jaarverslag Algemeen Rijksarchief 1915, blz. 13. Later werden van deze stukken een aantal naar het archief der Admiraliteit, Raad van State e.a. overgebracht.

22 A.R.A., Archief van het A.R.A., 1800-1940, Inv.no. 6 (Ingekomen en uitgaande brieven, 1825-1827), d.d. 16 juli 1827.

23 Vgl. in A.R.A., Archief van het A.R.A., Inv.no. 13 (Uitgaande brieven 1843 - 6 juni 1853) de lijst der overgenomen stukken (na de uitgegane brief van 8 oktober 1852). De overname werd geacht te geschieden krachtens de overeenkomst van 1824 en de autorisatie bij ministeriële missive van 8 september 1824, Algemene Zaken no. 32.

24 Vgl. Jaarverslag Algemeen Rijksarchief 1915, blz. 13; de aldaar vermelde charters rakende de beden waren echter reeds in 1824 overgenomen.

25 A.R.A., Archief van het A.R.A., 1800-1940, Inv.no. 23 : Uitgaande brieven no. 113; Inv.no. 22 : Ingekomen brieven no. 145.

26 A.R.A., Archief van het A.R.A., 1800-1940, Inv.no. 23 : Uitgaande brieven no. 129. Een enkele achtergebleven bundel is nog in 1927 overgedragen.

Op het Algemeen Rijksarchief zijn deze rekeningen en kohieren in 1874 tezamen met een groot aantal rekeningen, uit andere archieven herkomstig, in een zelfstandige verzameling "Rekeningen van Holland" ondergebracht en door J.H. Hingman in één inventaris (de zogenaamde collectie Diverse Rekeningen van Holland) beschreven ²⁷.

B. DE ARCHIEVEN VAN DE LANDSADVOCATEN.

Het lot van de archieven van de landsadvocaten is van dat der Statenarchieven gescheiden gebleven. Wij wezen er op, hoe de landsadvocaten lange tijd hun dossiers en aantekeningen en hieronder zelfs hun aantekeningen van de Staten-besluiten als particuliere papieren beschouwd hebben en hoe ook de Staten waarschijnlijk vóór 1555 geen aanspraken hierop gemaakt hebben. Een eerste poging werd in het genoemde jaar gedaan, maar het is bekend, dat deze poging om de landsadvocaatstukken berustende onder de erfgenamen van Frans Coebel en Albrecht van Loo, terug te verkrijgen, geen succes heeft gehad.

Eerst in 1560 waren de Staten gelukkiger. Na de dood van Adriaan van der Goes verzochten de heer van Sprang en Arent Coebel namens de Staten aan de erfgenamen "alle de stucken, boecken, registers ende papieren" van de overleden advocaat, de "gemeene lants saecken betreffende", aan de Staten te willen afstaan. Deze waren daartoe bereid, zodat tal van dossiers rakende de prosessen en onderhandelingen met de regering door de Staten overgenomen werden; zelfs enige dossiers, door Aert van der Goes aangelegd en door zijn zoon behouden, bevonden zich onder deze stukken. De gehele verzameling, waaronder ook stukken van actuele betekenis waren, werd aan de nieuwen landsadvocaat Jacob van den Eynden in bewaring gegeven en door deze te zijnen huize bewaard. Van den Eynden breidde de verzameling met dossiers en bundels, welke door hem of door de tweeden landsadvocaat Arent Coebel gevormd werden, uit en het geheel vormde omtreks 1568 een vrij grote collectie.

In dat jaar (5 maart) volgde te Brussel de gevangenneming van Jacob van den Eynden en daarmee een lange lijdensgeschiedenis van de landsadvocaatsarchieven en registers, welke mede ten huize van de landsadvocaat hadden berust.

Onmiddellijk na de gevangenne van Van den Eynden waren namelijk de registers en andere stukken in zijn woning in beslag genomen en naar Brussel opgezonden. De Staten dreigden daarmee enige belangrijke registers te verliezen en zij droegen daarom den 21sten mei 1568 aan Delft en Leiden op "de restitutie van de registers, papieren ende andere stucken, die berustende waren onder mr. Jacob van den Eynden", ten Hove te verzoeken en

27 Vgl. Jaarverslag 1874 (Verslagen omtrent Rijks Oude Archieven 1865-1877, blz. 101): "Het Rijksarchief bezit behalve de rekeningen der algemeene rentmeesters ook nog een aantal tot bijzonder administratiën behorende, zoo als van beden, confiscatiën, omslagen, oorlogslasten en dergelijken. Deze laatsten waren niet in behoorlijke orde gebracht; daaraan is thans voldaan en een goede inventaris wijst daarin gemakkelijk den weg".

tegelijkertijd het rekest van Isabeau van Nieuwlande, de echtgenote van de gevangen landsadvocaat, tot vrijlating van haar man te ondersteunen. Delft en Leiden maakten bezwaar tegen deze opdracht, waarop de Staten enige dagen later onder protest van Dordrecht besloten deze actie zelf te ondernemen.

Na enige besprekingen op 7 juni vóór de raadsheer Juan de Vargas begonnen, verkregen de afgevaardigden van de Staten 19 juni van Louis Del Rio verlof van enkele stukken, mits bij behoorlijk gespecificeerd verzoek, kopie te nemen; de registers zouden vooralsnog voor 's konings dienst gebruikt moeten worden. De pogingen om Van den Eynden uit zijn hechtenis te bevrijden mislukten daarentegen geheel ²⁸.

De behoefte aan de registers en stukken drong de Staten in september 1569, toen Van den Eynden reeds overleden was, opnieuw pogingen te doen om hun stukken terug te verkrijgen ²⁹. Den 6den september besloten zij aan den Raad van Zijne Excellentie het verzoek te richten "omme te hebben restitutie van de voors. ende diergelijcke stucken, die 't gemeene landt grootelijcks van nooden heeft"; "ende alsoo de Staten selve niet weten wat stucken aldaer mogen vervoert worden (zoo zouden hun afgevaardigden) versoecken commissarissen ende in haer bijwesen, sooverre als 't doenlijck is, doen maken inventaris van alle de voors. stucken, om daeruyt te versoecken alsulcke papieren, als de Staten meest van nooden hebben sullen".

Na de verschillende rekesten, die de gecommitteerden uit de Staten daarop in Brussel tot de regering richtten, werd hun eindelijk inzage gegeven in de stukken en toegestaan de processtukken van de andere stukken te scheiden. Dit bleek "overmits de menigte ende confusie van dien" ondoenlijk "ten ware dat deselve stucken al doorlesen ende geredigeert wierden elck onder sijn materie bij inventaris"; de gecommitteerden verzochten daarom òf alles te mogen meenemen "alsoo confuus als sij lagen", òf de stukken laten nazien en inventariseren. Het laatste werd toegestaan, en een zekere Joan Fernandus de Samora werd met de beschrijving belast, terwijl de gecommitteerden alle stukken lazen, scheidden en ordenden. Reeds wilden gecommitteerden op een toezegging van de secretaris Paets de stukken lichten, toen Vargas 16 oktober 1569 plotseling tussen beide kwam. De inventaris stond hem niet aan, "overmits hij sprack al te generael, sonder te verklaeren den inhoudt van elck van de stucken" en hij gelastte, dat geen stukken afgegeven zouden mogen worden, voordat een nieuwe inventaris gemaakt was, met wier samenstelling de raadsheeren Del Rio en Jacob Hessels belast werden. Het was duidelijk, dat dit werk geruime tijd zou kosten en de gecommitteerden reisden daarop onverrichter zake naar Den Haag terug. Van een inventarisatie door Del Rio en Hessels is waarschijnlijk niets gekomen.

28 Zie: P.A. Meilink, De verdediging van mr. Jacob van den Eynden voor den Raad van Beroerten, in: Bijdragen en Mededelingen Historisch Genootschap, XLVe jrg. (1924), blz. 184-205.

29 Zie hiervoor Inv.no. 2373.

Eerst na beëindiging van het proces van Van den Eynden (1571) schijnen de Staten opnieuw pogingen tot herwinning harer stukken in het werk gesteld te hebben.

Het proces was namelijk na den dood van Van den Eynden (12 maart 1569) door zijn weduwe voortgezet en gewonnen; bij de uitspraak van de hertog van Alva van 11 juli 1571 waren aan Isabeau van Nieuwlande de gesequestreerde goederen weder toegekend. Zo ook haar mans papieren. Reeds eerder (7 september 1568) hadden de Staten aan Isabeau van Nieuwlande op haar rekest tot uitkering van achterstallig salaris van haar echtgenoot te kennen gegeven, dat zij vóóraf "den Staten overleveren sal alsulcke papieren ende stucken, als sij noch soude onder haer hebben den Staeten aengaende, of ten minste declaratie ende specificatie van dien bij inventaris", doch zulks zonder succes; nu in 1571 (28 augustus) stelden zij naar aanleiding van een hernieuwd rekest van de weduwe Van den Eynden uitdrukkelijk de eis, dat zij vooraf "hare handen te ijdel en (had) van alsulcke stucken, registeren ende papieren, als sij soude mogen onder haer hebben". Den 15den september bewilligden zij een gedeeltelijke betaling, maar herhaalden zij overigens haar eis.

Slechts "drie registers, den Staten competerende ende noch een pleytsack met verscheyde pampieren van kleyne importantie" werden kort daarop overgeleverd ³⁰. De Staten, die op 2 oktober 1571 in Brussel vernomen hadden "dat alle de stucken ende papieren die met mr. Jacob van den Eynden, zal. gedachtenisse, overgebracht hadden geweest uyt Hollandt (aan) zine kinderen ende erfgenamen gerestitueert (waren)" bij inventaris door Van den Eynden's zoon zelf getekend, berustende bij de "Raedt van Troubles" ³¹, konden hiermede geen genoegen nemen en droegen 7 december aan Delft op met de weduwe en haar zoon deze aangelegenheid te bespreken.

Wat deze besprekingen opgeleverd hebben is niet bekend. De resoluties van de Staten breken plotseling af en laten een vrij groot hiaat. Het is echter zeker, dat een overlevering van de stukken niet gevolgd is ³². Vermoedelijk zijn de stukken bij het vervoer uit Brussel of spoedig daarna uit de woning van de erfgenamen ontvreemd of op andere wijze verloren gegaan.

Immers, van onverwachte zijde werd enige jaren later een groot deel van de aan Van den Eynden ontnomen stukken door de Staten verkregen. Enkele soldaten boden namelijk aan Buys een vrij groot aantal "pampieren, geschriften, munimenten, titulen ende andere stucken (afkomstig uit) de coffers van z. mr. Jacob van den Eynden" te koop aan. Buys nam de collectie aan en liet haar in een afzonderlijke inventaris (volgens de letterseriën A-TTT)

30 Resoluties van de Staten van Holland d.d. 7 december 1571.

31 Idem.

32 Gemeentearchief Haarlem, Oud-Archief van Haarlem, Inv.no. 1044. In het register van de resoluties van de vroedschappen der stad Haarlem, 1573-1577, fol. 281 ro.-vo. staat hierover vermeld: "1572, Januari 21, is mede verhaeld geweest hoe dat de weduwe van mr. Jacob van Eynde deur haar zoen dede zeggen, dat zij alle stucken beroerende 't gemeen lant, zoe bij den Staten begeert was, overgegeven hadde ...".

beschrijven, nadat hij enkele charters uit de charterkamer, die Van den Eynden klaarblijkelijk in zijn woning had gebruikt, weder in de grote charterverzameling overgebracht had ³³.

Het aldus terugverkregen landsadvocaatsarchief bleef ten huize van Buys en werd na zijn dood lange tijd bij zijn erfgenamen bewaard. Na herhaald aandringen van de Staten werden zij echter in 1603 met vele andere stukken, die Buys bij zich gehouden had, aan Oldenbarnevelt overgeleverd. De aantekeningen op de rugzijde der stukken laten geen twijfel, of de collectie heeft tot de door Joan Fernandus de Samora beschreven verzameling behoord.

Ook Oldenbarnevelt heeft de stukken ten zijnen huize gehouden. Na zijn gevangenneming werden zij mede in beslag genomen en twaalf jaren later door mr. Anthonis van der Wolff in zijn inventaris van de Oldenbarnevelt-papieren beschreven.

Zij zijn daarna op de charterkamer van de Staten gekomen, waar de Oldenbarnevelt-stukken aanvankelijk het enige oudarchief vormden en zijn in 1793 in de inventaris van den "commis ten comptoire van den raadpensionaris" mr. J.S. Cassa voornamelijk onder de afdelingen: loketkast A, B, AA en BB beschreven. Enkele merkwaardige stukken waren in 1768 in een afzonderlijk kastje, het zogenaamde Bruine Kastje, geplaatst, dat nog in 1793 op de charterkamer aanwezig was en door Cassa in zijn inventaris beschreven werd, maar in 1799 op last van de Provisionele representanten van het Volk van Holland naar de Nationale Bibliotheek (thans Koninklijke Bibliotheek) overgebracht werd ³⁴.

In 1806 zijn de stukken waarschijnlijk met het gehele oude Statenarchief in de charterkamer door Van Wijn overgenomen en in de door hem gevormde archievenverzameling van het Rijk opgenomen.

In maart 1959 ging de Gemeentearchivaris van Delft, hiertoe gemachtigd door Burgemeester en Wethouders van Delft, ertoe over om de Inventarisnummers 13-16, 18, 26, 26A, 27, 29, 31, 33, 39, 70, 76 en 122 aan de Algemeen Rijksarchivaris mr. H. Hardenberg ten gunste van het Rijksarchief in Zuid-Holland over te dragen. Deze archivalia had Meilink destijds reeds in zijn inventaris opgenomen, daar het duidelijk was dat het hier charters betrof, die in de periode dat de Staten van Holland geen eigen archiefbewaarplaats hadden bij het archief van Delft waren geborgen. Toen ze naderhand wel de beschikking over een eigen bewaarplaats hadden, was verzuimd deze staatsdocumenten terug te geven. Inmiddels toonde J.G. Smit aan, dat dit in elk

³³ Zie bijlage II in de inventaris van Meilink van 1929 1, blz. 575-579.

³⁴ Vgl. Bakhuizen van den Brink: Overzicht van het Nederlandsche Rijks-Archief, 's-Gravenhage 1854, blz. 53.

geval ten aanzien van een aantal Inventarisnummers ten onrechte gebeurde en men dientengevolge ook vraagtekens bij de overige charters kan plaatsen ³⁵.

In maart 1981 gebeurde het tegenovergestelde, toen het Rijksarchief in Zuid-Holland aan de Gemeentelijke Archiefdienst Delft het originele charter van 14 maart 1477, bevattende het Groot-Privilege van Maria van Bourgondië uit Inventarisnummer 16, en een origineel charter van 10 maart 1470, bevattende een verklaring van Karel van Bourgondië inzake de begeving van kleine ambten, uit Inventarisnummer 22 teruggaf ³⁶.

DE VERWERVING VAN HET ARCHIEF

De rechtstitel is (nog) onbekend.

35 Zie voor het proces-verbaal van overdracht van 16 maart 1959: ARA, Archief van de Centrale Directie, inv.no. 100, genummerd B 116. Zie voor de correspondentie van mr.B. van't Hoff, Rijksarchivaris in Zuid-Holland, met de Algemeen Rijksarchivaris, mr. H. Hardenberg: Idem, Inv.no. 98, genummerd B. 449, waarvan afschrift in: RAZH, Archief van het archief, E-correspondentie 1958-1959, E 268. Van deze stukken tevens kopieën in het dossier over het Archief van de Staten van Holland vóór 1572. Zie ook: Verslagen omtrent 's-Rijks Oude Archieven 1959. Tweede serie, XXXII, 's-Gravenhage 1960, blz. 42. J.G. Smit, "Dese IIII brieven leggen onder der stede van Delft", in: NAB, 96 (1992), blz. 254.

36 Zie voor de akte van overdracht van 9 maart 1981: RAZH, Archief van het archief, E-correspondentie nr. 262 en voor de hierover door drs. A.J.H. Rozemond, Gemeentearchivaris van Delft, met dr. H.M. Brokken, Rijksarchivaris in Zuid-Holland, in 1980 gevoerde correspondentie en het bij prof.dr. A.G. Jongkees ingewonnen advies: Idem, E-correspondentie nr. 388. Van deze stukken tevens kopieën in het dossier over het Archief van de Staten van Holland vóór 1572. Zie ook: Lijst van aanwinsten en overdrachten van het RAZH over 1981, overdracht nr. 2.

Inhoud en structuur van het archief

INHOUD

AANWIJZINGEN VOOR DE GEBRUIKER

RESOLUTIES EN INDICES

Wat de inventaris zelf betreft, kan het volgende worden opgemerkt. De rubriek Algemeen van dit archief is opmerkelijk klein. Dr. K. Heeringa toonde in zijn recensie aan, dat de rubriek b: resoluties (voorheen a.) in feite nog kleiner had moeten zijn, omdat Meilink hierin om verschillende redenen Inventarisnummers heeft opgenomen, die in werkelijkheid nooit tot het Statenarchief behoord hebben ³⁷. In de tweede druk werd deze rubriek anderzijds volledigheidshalve nog met de vermelding van enkele elders in het Rijksarchief in Zuid-Holland berustende resoluties uitgebreid. Deze zijn echter onder een zogenaamd blanco nummer opgenomen. Met uitzondering van de hiervoor genoemde rubriek van de resoluties heeft dit geen invloed op de indeling van de inventaris gehad.

Zoals ook in de aan Inventarisnummer 1 voorafgaande N.B. wordt vermeld, zijn de resoluties van de Staten later in druk verschenen. Deze zijn door Johan Samuel Cassa met behulp van indices nader toegankelijk gemaakt. Elke index begint met een zogenaamde "tafel van respecten", een lijst waarin de in de index gebruikte trefwoorden in alfabetische volgorde zijn opgesomd. Meilink merkte in zijn artikel over Cassa op, dat deze zich bij de keuze daarvan wel teveel aan het voorbeeld van de latere, maar in de praktijk eerder gemaakte indices had gehouden ³⁸. Op de studiezaal van het Algemeen Rijksarchief zijn de indices op de gedrukte resoluties van de Staten van Holland evenals het archief van de Staten van Holland vóór 1572 op microfilm raadpleegbaar. De onderzoeker heeft soms wel enige inventiviteit nodig om het door hem/haar gezochte onderwerp op te sporen. Onder deze trefwoorden vindt men in chronologische volgorde de over dat onderwerp genomen resolutie(s). Daarachter staat het paginanummer vermeld, waar deze resolutie(s) is/zijn te vinden. Er wordt overigens naar twee verschillende pagina's verwezen, daar de gedrukte resoluties en de indices in de jaren 1727-1729 werden herdrukt. Dit onderscheid is boven de kolommen aangegeven met de aanduidingen Oude Reeks (O.R.) en Nieuwe Reeks (N.R.). Men doet er daarom verstandig aan bij verwijzingen de datum van de resolutie te noemen. Het komt ook wel voor dat enkel een vergaderperiode is vermeld. In de marge van de gedrukte resoluties zijn korte samenvattingen opgenomen. Dit is in de handgeschreven resoluties uit deze tijd in veel mindere mate gedaan.

37 Zie voor de recensie van Heeringa: *Nederlandsch Archievenblad*, 37 (1929-1930), blz. 162-172 met name blz. 169-170.

38 P.A. Meilink, Johan Samuel Cassa, in: *Jaarboek Die Haghe* 1933, blz. 36-53 met name blz. 43-47.

Overigens beginnen de gedrukte resolutieboeken vroeger dan de nu nog bewaard gebleven registers. Tijdens een onderzoek naar ongedrukte resoluties merkte Japikse in 1907 op, dat de betrouwbaarheid met name van de oudste delen te wensen overliet. Vergelijk van Inventarisnummer 1 met het zesde deel van de gedrukte resoluties toont bovendien aan, dat de gedrukte resoluties destijds naar een afschrift en niet naar het origineel zijn gedrukt. Hierdoor zijn er volgens hem de nodige fouten in de gedrukte resoluties geslopen, die ook bij de tweede druk niet zijn verbeterd ³⁹.

In het artikel over voornoemd onderzoek wees Japikse op de aanwezigheid van enige registers van de stadspensionarissen van Dordrecht, Leiden en Amsterdam, die een aanvulling konden vormen op het register van de landsadvocaat. De oudste registers van Floris Oem van Wijngaerden en van Andries Jacobsz. van Naarden bevinden zich in Dordrecht en Amsterdam. Deze lopen van 1513-1518 en van 1523-1538. Daarmee vangen zij op een vroeger tijdstip aan dan het register van de landsadvocaat ⁴⁰. Hij noemde in dat verband ook de registers van Adriaen Van der Goes. Dit is samen het register van zijn voorganger Aert van der Goes in het archief van de landsadvocaten in deze inventaris te vinden. Gelukkig zijn deze registers reeds in 1750 gepubliceerd, daar de resoluties van 10 augustus 1554 tot en met 16 december 1560 nu ontbreken⁴¹.

Naast de de door Japikse gesignaleerde stukken bleken er in de archieven van de steden Leiden en Haarlem nog in de resolutieboeken ontbrekende verslagen van dagvaarten uit 1572 te zijn ⁴². Verder verzorgden L.M. Rollin Couquerque

39 N. Japikse, Verslag van een onderzoek naar ongedrukte Resolutiën der Staten van Holland na 1572, in: Bijdragen en Mededeelingen van het Historisch Genootschap, dl. XXVIII (1907), blz. LXXVIII-CIII met name LXXIX-LXXX.

40 Japikse, a.a., blz. XCIX-C. Nadien werden de meeste van de aldaar genoemde archivalia genventariseerd. Zie voor Dordrecht: Archief van de gemeente Dordrecht. I. De grafelijke tijd, 1220-1572, Inv.nos. 600-603, voor Leiden: Archief der secretarie van de stad Leiden, 1253-1575, Inv.no. 1218. Zie voor de registers van Andries Jacobsz. van Naarden en van Adriaen Sandelijn: GA Amsterdam, Archief van de gedeputeerden ter dagvaart; met stukken betreffende de dagvaarten, behorende tot het archief der burgemeesters, Inv.nos. 30, 32-36. Het eerste gedeelte van het register van Andries Jacobsz. van Naarden is in afschrift te vinden in: RAZH, Handschriftenverzameling RAZH, Inv.no. 62. Het resolutieregister van Adriaen van der Goes bevindt zich thans in: RAZH, Archief van de Staten van Holland vóór 1572, Inv.no. 2369. De Inv.nos. 322 en 323 uit Archief van de Staten van Holland, 1572-1795, zijn thans in deze inventaris te vinden onder de Inv.nos. 1 en 2 resp. 2370 en 2371.

41 Inv. nos. 2368, 2369. Zie voor de gedrukte dagvaartresoluties Register gehouden bij Meester Aert vander Goes, Advocat van 's Lands van Hollandt, Van alle die Dachvaerden bij deselve Staten gehouden, mitsgaders die Resolutien, Propositionen, ende andere Gebesogneerde in de voorsz. Dachvaerden gedaen, 31 January 1524-28 Decembris 1543, 1 dl., (z.pl. 1750). Register gehouden bij Meester Adriaen vander Goes, Advocaet van 's Lands van Hollandt, Van alle die Dachvaerden bij deselve Staten gehouden, mitsgaders die Resolutien, Propositionen, ende andere Gebesogneerde in de voorsz. Dachvaerden gedaen, 15 Februarii 1544- 16 December 1560, 5 dln. (z.pl. 1750).

42 GA Leiden, Archief der secretarie van de stad Leiden, 1253-1575, Inv.no. 1224. GA Haarlem, Oud-archief der stad Haarlem. 1e afd.: tot 1581, Inv.nos. 911-912.

en A. Meerkamp van Embden een uitgave van alle Goudse vroedschapresoluties betreffende de dagvaarten van de Staten van Holland en de Staten-Generaal over de periode 1501-1572 ⁴³.

PRIVILEGES

In hoofdstuk II, rubriek c (privileges) en III werden eveneens onder blanco nos. elders berustende archivalia opgenomen. Het was gebruikelijk dat de landsheer in ruil voor het inwilligen van beden privileges verleende. Dit gebeurde normaal gesproken op dezelfde dag. Zodoende leek het juister om de thans elders berustende privileges onder blanco nos. op te nemen. Het gaat hier om stukken, die zeker of met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid tot het archief van de Staten moeten worden gerekend. In de N.B. staat vermeld in welke archiefbewaarplaats en onder welk Inv.no. deze archivalia berusten (Zie bijv. blz. 7 en 8).

De inhoud van de inventaris vormt een redelijke afspiegeling van de taken, zoals Kokken en Koopmans die mede op basis van de in dit archief bewaard gebleven archivalia in hun dissertaties voor de tijdvakken 1477-1494 en 1544-1572 beschreven. Voor de eerste periode analyseerde Kokken uitgebreid de onderwerpen, die tijdens de dagvaarten besproken werden. Hij kwam daarbij tot een zestal, te weten: financiën, landsverdediging, buitenlandse zaken, justitie, handel en binnenlandse zaken. Hierin kwam tijdens de tweede periode geen wezenlijke verandering. Koopmans noemde voor de periode 1544-1572 in volgorde van belangrijkheid: fiscale werkzaamheden, de beveiliging van de haringvisserij en de bescherming van de privileges. Bemoeienissen met buitenlandse politiek en defensie hielden toen altijd verband met de economische belangen van Holland ⁴⁴.

Het grootste deel van het Staten-archief bestaat uit de rubriek "financieel beheer". Daarvan vormen de registers van de 10e penning van de jaren 1543, 1544, 1553, 1556, 1561 en 1561 een groot onderdeel ⁴⁵. Sinds 1960 werden onderdelen dan wel gehele registers van de 10e penning van diverse plaatsen en verschillende jaren gepubliceerd; met name in het tijdschrift *Ons Voorgeslacht*. Alle tot december 1991 publikaties op dit gebied zijn in N.B.'s bij de desbetreffende Inventarisnummers opgenomen. J.A.M.Y. Bos-Rops wees er in haar artikel over de kohieren van de gewestelijke belastingen op, dat de kohieren zelf de verdeling en niet de opbrengst van de belasting over de belastingbetalers bevatten. Daarvoor moet men de rekeningen raadplegen, waarmee iedere serie kohieren van de 10e penning wordt afgesloten. Verder

43 (L.M. Rollin Couquerque en) A. Meerkamp van Embden, Goudsche vroedschapresolutiën betreffende dagvaarten der Staten van Holland en der Staten-Generaal, 1501-1524; 1525-1560 en 1562-1572, in: *Bijdragen en Mededeelingen van het Historisch Genootschap*, XXXVII-XXXIX (1916-1918), blz. 61-181; 98-357 en 306-407.

44 H. Kokken, *Steden en Staten*, Den Haag 1991, blz. 1138-143, nader uitgewerkt op blz. 216-276. J.W. Koopmans, *De Staten van Holland en de Opstand*, 's-Gravenhage 1990, blz. 65-86.

45 J.A.M.Y. Bos-Rops, *De kohieren van de gewestelijke belastingen in Holland, 1543-1579*, noot 16 geeft een overzicht van de Inv.nos. die betrekking hebben op de akkoorden over deze belastingheffingen. (Nog te publiceren artikel).

besprak zij de onderzoeksmogelijkheden, die dit materiaal naast het gebruikelijke onderzoek naar belastingen verder biedt ⁴⁶. Meilink heeft er bij de inventarisatie bewust voor gekozen om de kohieren in een alfabetische volgorde op te voeren in plaats van dat hij hiervoor de indeling naar kwartieren volgde. Met behulp van de rekeningen van de ontvanger-generaal en van de ontvangers-particulier en collecteurs uit het Tweede gedeelte van het Statenarchief is het mogelijk de kwartierindeling te reconstrueren. Aanvankelijk waren dit de kwartieren van Dordrecht en Zuid-Holland, Haarlem en Kennemerland, Delft en Delfland, Leiden en Rijnland, Amsterdam en Amstelland c.a., Gouda c.a. en West-Friesland. Mettertijd werden dit de kwartieren van Zuid-Holland, Kennemerland, Delfland, Den Haag en Haagambacht, Rijnland, Amstelland (en Waterland, Gooiland), Gouda c.a. West-Friesland, Gorinchem c.a., Schieland en het land van Arkel. De rekeningen vermelden namelijk per kwartier de bijdragen uit de verschillende plaatsen, dorpen en gehuchten.

In het Tweede gedeelte van het Statenarchief bevinden zich verder de nodige rekeningen. Bij de imposten op wijn en bier respectievelijk op turf is er naast een serie rekeningen van opbrengsten uit het platteland ook een reeks rekeningen, die per plaats zijn opgesteld.

Naast de grotendeels financiële archivalia zijn van alle overige hierboven genoemde onderwerpen wel specimen te vinden. In het archief van de Staten zelf (Eerste gedeelte) met name in de hoofdrubrieken I en II en in het archief van de landsadvocaten in de subrubrieken A-G en I-L van hoofdrubriek III.

VERANTWOORDING VAN DE BEWERKING

WOORD VOORAF

In 1929 verscheen als eerste deel de Inventaris van de Staten van Holland vóór 1572 van P.A. Meilink van de Archieven van de Staten van Holland en de hen opgevolgde gewestelijke besturen. In het kader van het in 1974 begonnen project van de inventarisatie van de archieven van de Staten van Holland en West-Friesland werd besloten deze inventaris opnieuw uit te brengen. Allereerst omdat deze al enige tijd uitverkocht is. Vervolgens omdat sinds 1929 een groot aantal aanvullingen aan dit archief zijn toegevoegd.

De tweede druk wijkt op verschillende punten van de eerste af. Het minst ingrijpende was dat de inventaris in de nieuwe spelling is omgezet. Daar de inhoud van de inleiding nog steeds zeer betrouwbare informatie over het functioneren en de organisatie van de Staten van Holland geeft, werd er vanaf gezien om deze op grond van recent te herschrijven. In plaats daarvan is volstaan met het opnemen van een aanvullende lijst van literatuur en bronnenuitgaven. Het notenapparaat werd - waar nodig - aangepast. Bovendien werden er een aantal nieuwe noten aan toegevoegd. Daar er in 1959 en 1981 aanvullingen op en vervreemdingen uit dit archief plaats vonden,

46 Ibidem, hoofdstuk 4.

werd het hoofdstuk over de geschiedenis van het archief uitgebreid (blz. XXXVI). Conform de nieuwe richtlijnen werd ook een hoofdstuk "Aanwijzingen voor de gebruiker" geschreven.

Verder werd besloten in deze druk niet langer de regesten en bijlagen op te nemen. De kentering in het denken binnen de archiefwereld over het nut van regestenlijsten was hiervoor de belangrijkste reden. In 1973 verwoordde de toenmalige rijksarchivaris in Utrecht dr. C. Dekker de hieraan verbonden bezwaren⁴⁷. De achter de inventaris opgenomen omvangrijke bijlagen zijn in de praktijk slechts voor een beperkte groep onderzoekers van belang. Daarom leek het voldoende om naast de nieuwe inventaris op de studiezaal van het Algemeen Rijksarchief een deel te plaatsen, waarin de bijlagen en de regesten nog voor handen zijn. Dientengevolge werd de index op persoons- en plaatsnamen van de tweede druk aangepast. Enerzijds vervielen de verwijzingen naar de regestenlijst, anderzijds werd de index uitgebreid met verwijzingen naar later toegevoegde beschrijvingen. Bovendien zijn in deze druk ook de persoons- en plaatsnamen uit de inleiding, inclusief het notenapparaat, in de index meegenomen (zie hiervoor verder de kopnoot boven de index op blz. 167).

VERANTWOORDING VAN DE INVENTARISATIE

Het is bekend, dat in het Rijksarchief het archief van de Staten van Holland, met uitzondering van de Loketkas, die opnieuw - hoewel naar de reeds door Cassa gemaakte indeling van de verschillende respecten - beschreven werd, lange tijd niet nader geordend is, en dat de stukken, die oorspronkelijk van dit archief deel hadden uitgemaakt, niet in het oude verband hersteld zijn. Integendeel, bij de vorming van bijzondere collecties, o.a. de Admiraliteitsarchieven, Financiën van Holland, Geestelijke Goederen, Kaartencollecties, enz., werden delen van het Statenarchief uit hun verband genomen en in deze collecties ondergebracht. Het in 1832 weer naar het Algemeen Rijksarchief overgebrachte Bruine Kastje is als afzonderlijke collectie gehandhaafd; vermoedelijk is ook de Loketkas als een afzonderlijke verzameling behandeld.

Bakhuizen van den Brink heeft in 1854 blijkens zijn Voorberigt in het Overzicht (blz. 5) het plan gehad eerlang tot een beschrijving "van het archief van Holland en den oorsprong der verzamelingen daartoe behoorend" over te gaan, waardoor ongetwijfeld de overal verspreide resten van het Statenarchief vóór 1572 bij elkaar gebracht zouden zijn, maar dit plan is nimmer tot uitvoering gekomen. In 1876 gaf de archivaris van het Rijk mr. L.Ph.C. van den Bergh aan J.J. Feylbrief last het als zodanig bekend staande archief van de provincie Holland opnieuw te beschrijven. In 1877 werd door dr. P.L. Muller de collectie "Loketkast Holland" gesloopt en de stukken voor een groot deel in de series van de nieuwe ordening ingevoegd, voor een belangrijk deel echter ook in andere archieven en collecties - Rekenkamer van Holland, Geestelijke Goederen, Admiraliteiten e.a. - geplaatst. Vervolgens werden stukken van de raadpensionaris Simon van Slingelandt, welke verkregen waren uit het familie-

47 C. Dekker, Het regest, in: Nederlands Archievenblad, 77 (1973), blz. 360-373.

archief van de Slingelandt's, delen van het archief van de Ridderschap, van de Provinciale Rekenkamer ter auditie van 's lands rekeningen, van de Houtvesterij, aantekeningen van pensionarissen van stemhebbende steden nopens Statenvergaderingen, diverse stukken betreffende de Hollandse synoden en andere stukken, welke nimmer deel hadden gemaakt van het archief van de Staten, hieraan toegevoegd. De aldus met medewerking van J.H. Hingman gevormde verzameling werd getiteld "Het archief van de Staten van Holland en West-Friesland en van hunne Gecommitteerde Raden, benevens van eenige andere collegiën van bestuur der voormalige provincie van Holland tot 22 Januari 1795"; de Algemene Rijksarchivaris mr. L.Ph.C. van den Bergh voorzag deze van enige historische aantekeningen.

Het behoeft geen betoog, dat wij met de beschrijving van deze verzameling geen inventaris van het archief van de Staten van Holland verkregen hadden. Niet alleen waren hierin geheel vreemde delen opgenomen, maar belangrijke delen van het oud-archief van de Staten ontbraken geheel: zo voor de periode vóór 1572 alle stukken uit de secrete kas van Delft (toenmaals berustende in de collecties: Grafelijke charters; Beden; Oosterse steden; Bruine Kastje; Admiraliteiten; Raad van State; Diverse Rekeningen van Holland ⁴⁸, en verder allerlei stukken, welke afgedwaald waren, voornamelijk uit de Loketkast, naar andere archieven en verzamelingen (o.a. Rekenkamer van de Domeinen; Handschriftencollectie, Admiraliteits-archieven, Verspreide collecties); zo voor de periode na 1572 tal van stukken, die in de genoemde archieven en verzamelingen of andere collecties (Supplement Staten-Generaal; Geestelijke Goederen; Financiën van Holland; Kaartenverzameling; Legatie-archieven enz.) terecht waren gekomen.

Een nieuwe samenstelling van het archief van de Staten was dus noodzakelijk. In 1908 werd mr. P.G. Bos met deze taak belast. Na een uitgebreide voorbereiding, waarin door Bos voornamelijk de inventarisatiewerkzaamheden in de 19de eeuw werden nagegaan, zijn de archieven van de landsadvocaten en raadpensionarissen tot hoofdpunt van zijn onderzoekingen gemaakt. De geschiedenis der landsadvocaatspapieren en van de Loketkast werd uitvoerig onderzocht, daarna tot de beschrijving van de eerste bundels dagvaarten vóór 1572 overgegaan.

Nadat mr. Bos in 1912 tot andere werkzaamheden moest overgaan, is in 1914 de inventarisatie van het archief door de bewerker van deze inventaris weer opgenomen. De registers en delen van het gehele archief werden in de eerste plaats opnieuw beschreven. Toen het weldra wenselijk bleek vóór alles het gedeelte van het archief vóór 1572 te verwerken, werden eerst alle verspreide archiefdelen vóór 1572 opgespoord en beschreven, en de hierna volgende inventaris van de archieven vóór 1572 voltooid.

Omtrent de bewerking van de inventaris is het volgende op te merken. In de 16de eeuw is blijkens de oude inventarissen en verdere gegevens slechts een algemene onderscheiding tussen archieven van de Staten en die van de

48 Een deel van deze rekeningen met bijbehorende kohieren was in 1862 aan verschillende gemeentebesturen in bruikleen gegeven.

landsadvocaten, verder bij de eerste tussen stukken van meer blijvende betekenis en die van tijdelijk belang gemaakt. Deze onderscheidingen zijn gehandhaafd en komen in de aard van de verschillende hoofdstukken aan de dag. Overigens stond de bewerker vrij in de samenstelling van de inventaris die indeling toe te passen, welke hem het meest rationeel voorkwam. Het hoofdstuk "Oosterse en Noordse aangelegenheden", waarop alleen de aandacht gevestigd wordt, is gerechtvaardigd om de bijzondere plaats, die het Noorden in het economisch leven van Holland innam; een groot aantal stukken betreffende het Noorden heeft in het begin van de 16e eeuw nog in het Statenarchief berust, doch is in de 16de eeuw verloren gegaan (zie bijlage III) ⁴⁹.

Verder zijn de regels van de Handleiding gevolgd; uit praktische overwegingen is alleen in zeer enkele gevallen (vgl. o.a. Inv.no. 1 en noot aldaar) hiervan afgeweken.

In de inventaris zijn ook de Statenarchieven, welke in het Delftse gemeentearchief berusten, beschreven. Voor de bewerker bestond er niet de minste twijfel, of al deze stukken hebben tot het oude Statenarchief behoord. Naderhand droeg het gemeentearchief van Delft deze stukken alsnog aan het Algemeen Rijksarchief over ⁵⁰. Deze zekerheid bestond niet ten aanzien van enkele charters uit het begin der 15de eeuw, in de Leidse en Haarlemse gemeentearchieven berustend (zie Inleiding, blz. XXXIII), en deze zijn daarom niet in deze inventaris opgenomen. Iets wat in deze tweede druk wel is gedaan. Deze Inventarisnummers zijn onder blanco nummers opgenomen ⁵¹.

Bij de beschrijving van de inventarisnummers is ten aanzien van de rekeningen de muntsoort, waarin de administratie gevoerd is, niet afzonderlijk genoemd, wanneer deze in ponden of guldens van 40 Vlaamsen grooten gevoerd is, terwijl de plaats van afhoring en de afhorende autoriteit niet vermeld is, wanneer deze het klooster der Predikheren en commissarissen van de grafelijkheid - al of niet in presentie van gedeputeerden van de Staten - geweest zijn. De term "afgehoord" werd steeds in de zin van "afgehoord en goedgekeurd" gebruikt.

Wanneer omtrent het gebruik van de jaarstijl door een college of persoon niets bekend was, is de nieuwjaarstijl aangenomen.

MATERIËLE BESCHRIJVING

Bij deze tweede druk is een storende handicap van deze inventaris ondervangen. Meilink heeft namelijk wanneer er twee of meer archivalia in één band waren opgenomen de beschrijvingen daarvan elk een eigen Inventarisnummer toegekend. Volgens de archivistische opvattingen had hij echter maar één nummer mogen toekennen. De materiële beschrijving behoort

⁴⁹ Zie voor deze bijlage de inventaris van Meilink van 1929 1, blz. 580-585.

⁵⁰ Zie noot 36.

⁵¹ Zie voor een andere visie hierover het in noot 7 en 36 genoemde artikel van J.G. Smit in: NAB, 96 (1992), blz. 245-262.

dan ook maar éénmaal te worden opgevoerd. In de nieuwe druk zijn al deze stukken opgenomen onder het nummer waaronder ze aangevraagd dienen te worden. De ten onrechte toegekende nummers zijn in een opmerking bij de stukken bewaard gebleven (Zie bijv. inventarisnummer 1610). In afwijking van de regels wordt niet de materiële beschrijving van het totaal van de archivalia vermeld, maar van elk van de afzonderlijke Inventarisnummers. Uiteraard was het juister geweest om de inventaris om die reden geheel om te nummeren. Hiervan is echter afgezien, daar er in de literatuur veel naar deze inventaris is verwezen.

In deze versie is veel meer aandacht besteed aan de materiële beschrijving van de archiefstukken. Met name de grote series zijn nu gedetailleerder gespecificeerd. Meilink ging daarbij namelijk abusievelijk uit van de situatie zoals hij deze aan het begin van de inventarisatie aantrof in plaats van hoe deze na de verpakking was.

Verwant materiaal

BEWAARPLAATS VAN ORIGINELEN

Nationaal Archief, Den Haag.

BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN

Inventarisnummers van dit archief zijn in kopievorm beschikbaar

Verfilming

Het archief van de Staten van Holland vóór 1572 werd in 1991 met het oog op het behoud van het archief in zijn geheel op microfilm opgenomen. Dientengevolge is de onderzoeker in eerste instantie op het gebruik van deze films aangewezen. Enkel wanneer de leesbaarheid of de aard van het onderzoek dit vereist, worden de originelen na overleg beschikbaar gesteld. Door aanschaf van deze films is het thans voor onderzoekers mogelijk ook elders onderzoek in dit archief te doen.

VERWANTE ARCHIEVEN

De volgende bestuursarchieven komen in aanmerking voor de bestudering van het tijdvak waarover deze inventaris loopt. Allereerst het archief van de graven van Holland, 889-1581⁵² en voor de periode van keizer Karel V de inventaris van stukken afkomstig van Ambtenaren van het Centraal Bestuur tijdens de regering van Karel V, gedeponeerde ter charterkamer van Holland⁵³. Verder nog de archieven van de Grafelijkheidsrekenkamer⁵⁴ en van het Hof van Holland⁵⁵. Afhankelijk van het tijdvak waarover een onderzoek loopt, kan het noodzakelijk zijn ook de archieven van na 1572 bij te betrekken. Hiervoor komt het archief van de Staten van Holland en West-Friesland, 1572-1795 in aanmerking⁵⁶.

52 J.C. Kort, Het archief van de graven van Holland, 889-1581, 3 dln., 's-Gravenhage 1981 (Inventarisreeks Rijksarchieven in Holland nr. 23).

53 J.L. van der Gouw, Stukken afkomstig van Ambtenaren van het Centraal Bestuur tijdens de regering van Karel V, gedeponeerde ter charterkamer van Holland, 's-Gravenhage 1952.

54 Inventaris van het archief van de grafelijkheidsrekenkamer of rekenkamer der domeinen van Holland, 1446-1728 (1811). Dl. 1: Registers en stukken. P.A. Meilink en J.L. van der Gouw, Inventaris van het archief van de grafelijkheidsrekenkamer of rekenkamer der domeinen van Holland, 1446-1728 (1811). Dl. 2: Afgehoorde rekeningen, 's-Gravenhage 1946). C.C. van der Woude, Inventaris van de archieven van de rentmeesterschappen van Voorne (1455-1728), van de Beijerlanden (1619-1728), en van Voorne en de Beijerlanden (1729-1810) in het archief van de grafelijkheidsrekenkamer (1446-1812), 's-Gravenhage 1988. E. B. Mulder, Inventaris van het rentmeesterschap van Noord-Holland (1432-1726) in het archief van de grafelijkheidsrekenkamer (1446-1812), 's-Gravenhage 1990. E.B. Mulder, Inventaris van het rentmeesterschap van de Vroonlanden (15432-1728) in het archief van de grafelijkheidsrekenkamer (1446-1812), 's-Gravenhage 1990. J. Steenhuis, Inventaris van de stukken betreffende het rentmeesterschap van Zuid-Holland in het archief van de grafelijkheidsrekenkamer (1432) 1446-1811, 's-Gravenhage 1990.

55 P.A.N.S. van Meurs (m.m.v. B.H. de Vries en V. Etienne), Voorlopige inventaris van het Hof van Holland, 1428-1798, 's-Gravenhage [1920]; herzien 1982.

56 W.E. Meiboom, Inventaris van de Staten van Holland en West-Friesland, 1572-1795, Den Haag 1991. R. Kramer en W.E. Meiboom, Aanvulling op de archieven van de Staten van

Voor het beheer van de abdijsgoederen, die na 1572 als gevolg van de confiscatie van de kerkelijke goederen onder de Staten kwamen te ressorteren, moet men vooral het archief van de Ridderschap en Edelen van Holland en West-Friesland, 1572-1795 raadplegen ⁵⁷.

Zoals ook al bij de bespreking van de resoluties bleek komen de archieven van alle voormalige stemhebbende steden van Holland in principe ook voor nader onderzoek in aanmerking. Te meer daar de archieven van de gedeputeerden naar de vergaderingen van de Staten van Holland - zo deze al aanwezig zijn - meestal met de stadsarchieven zijn vermengd ⁵⁸.

Tenslotte kunnen de morgenboeken in de archieven van de verschillende Hoogheemraadschappen worden genoemd. Deze zijn een goede aanvullende bron op de subrubrieken over dit onderwerp in het Statenarchief van vóór 1572 ⁵⁹.

Holland en West-Friesland en van de Gecommitteerde Raden in het Zuiderkwartier en de daarmee samenhangende archieven (1572-1795) (Voorlopige inventaris), 's-Gravenhage 1985.

57 H.M. Brokken en A.W.M. Koolen m.m.v. H.J.Ph.G. Kaajan, Inventaris van het archief van de Ridderschap en Edelen van Holland en West-Friesland, 1572-1795, 's-Gravenhage 1992.

58 H.M. Brokken, De archieven van de Staten van Holland, in: NAB, 90 (1986), blz. 190-191.

59 Zie voor deze bron: M.H.V. van Amstel-Horák, De morgenboeken van Rijnland. Drie eeuwen ongeregelde, in: Jaarboekje voor Geschiedenis en Oudheidkunde van Leiden en omstreken, 27 (1985), blz. 150-178.

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

DEEL 1 HET EIGENLYKE ARCHIEF VAN DE STATEN

I FUNCTIES VAN DE STATEN IN HET ALGEMEEN.

A BESCHRIJVINGSBRIEVEN.

- Beschrijvingsbrief van Maria, aartshertogin van Oostenrijk, voor de afgevaardigden van de Staten van Holland naar de vergadering te Antwerpen van 22 december 1543.

1543, december 16

Dit stuk bevindt zich bij de Streekarchiefdienst Hollands Midden, Oud-archief, Inv.no. 143

- Beschrijvingsbrieven van de stadhouder-generaal, de heer van Beveren, en andere raden van de Keizer over Holland en Zeeland voor de afgevaardigden van de Staten van Holland.

1547, juni en oktober, 26

Deze stukken bevinden zich in het Gemeentearchief Haarlem, Archief der Stad Haarlem, Inv.nos. 868, 869

B RESOLUTIES.

In de 17e eeuw waren op de charterkamer van de Staten aanwezig de registers van 1525-1544, 1545-1554, 1558-1560, 1560-1563, 1568-1571, 1571-1572. Deze registers zijn met uitzondering van het laatste deel, dat reeds in 1660 vermist was, vermoedelijk bij het afdrukken van de resoluties gebruikt en bij die gelegenheid verloren gegaan. (Voor een tweede register van resoluties over de jaren 1545-1554 vgl. Inv.no. 2369)

De resoluties van 1544-1572 zijn in de 17e eeuw op last van de Staten gedrukt (resolutie Staten van Holland 17 juli 1676); een tweede druk werd na 1727 ondernomen (resolutie Staten van Holland 13 september 1727), waarbij ook de resoluties van 1525-1543 werden opgenomen. Naast deze (folio-) uitgaven is in de 18e eeuw een octavo-uitgave van de resoluties van 1525-1560 verschenen. 17e en 18e eeuwse druk; beide vrij onbetrouwbaar

Op de resoluties van 1525-1579 is in 1772 een alfabetische index verschenen

1-2

Registers van resoluties.

1560-1563, 1568-1571

2 delen

- 1** 3 september 1560 - 6 april 1563, ("Eerste register, gehouden bij meester Jacob vanden Eynden, advocaat 's lants van Hollandt, van allen de dachvaerden, resolutiën, propositiën ende andere loopende zaecken bij de voers. Staten gehandelt ende gebesoingneert."). Op het schutblad is met gelijktijdige handgeschreven: "voor den ontfanger Coebel". Daar Cobel naast Van den Eynden als landadvocaat optrad (vgl. Resoluties Staten van Holland d.d. 19 november 1560) is aan te nemen, dat dit exemplaar voor

- afgeschreven is. Aangezien een archief door Coebel gevormd niet te reconstrueren valt, is dit deel hier geplaatst
Het deel is aangekocht uit de collectie Scheurleer in 1844
- 2** 12 mei 1568 - 20 maart 1571, ("Registre van alle 't gebesongneerde van de Staten van Holland ...").
Dit deel is vermoedelijk het register, dat Buys voor de Staten heeft laten aanleggen (cf Inv. Buys XII). Hoewel het onzeker is, of dit register nog vóór 1572 gemaakt is, hebben wij het overzichtelijkheidshalve op deze plaats gezet. Het deel is in 1831 uit het sterfhuis van H. van Wijn gekomen
- 2A-5, ---** Resoluties en akten ter dagvaart gediend hebbende.
1522-1537, 1561-1563, 1568-1571 6 pakken
- 2A** 13 november 1522 - 1 juni 1537, Afschriften.
Protocolen H van gedeputeerden van Amsterdam van het verhandelde ter dagvaart
- 3** 11 april 1561 - 18 januari 1562; 6 april 1563, ("Dachvaerden gehouden bij de Staten van Holland annis 61 en 62, met eenige munimenten daertoe dienende. "). Afschriften.
Wellicht zijn deze afschriften voor de stad Dordrecht bestemd geweest en door een waarnemende landsadvocaat in het archief der Staten gebracht
Er ligt een oorspronkelijke beschrijvingsbrief van het Hof voor die van Dordrecht tot de dagvaart van 7 mei 1561 bij, en op één der stukken (d.d. 6 april 1563) is in margine het gevoelen van Dordrecht aangetekend, hetwelk in de officiële resoluties van de Staten niet voorkomt
- 7 april 1564 - 23 mei 1564; 11 juli - 21 december 1568; 4 januari 1569 - 22 november 1569; 29 januari - 13 maart 1570; met bijlagen, 1569 en 1570, Afschriften.
Afgeschreven voor Jan Sasbout, burgemeester van Delft
De dagvaarten van 1564 - 1567 en van 13 maart 1570 ontbreken in het register van resoluties. Zie: RAZH:
Handschriftenverzameling, nummer toegang ##, inv.nr. 62
- 27 januari - 17 december 1567; 8 januari 1569, (Uittreksels uit de dagvaarten).
Afgeschreven voor de afgevaardigden van Haarlem. Zie: RAZH, Handschriftenverzameling, nummer toegang ##, inv.no. 62
- 4** 29 juni 1568 - 19 juni 1570, ("Stucken beroerende de dachvaerden, gehouden anno LXX ende daeromtrent. ").
De bundel vormt een incomplete collectie van de in deze jaren gehouden dagvaarten. In de uitgave van de Staten zijn deze stukken niet alle afgedrukt
- 5** 27 oktober 1570 - 19 april 1571
Ook deze bundel vormt een incomplete collectie van de over deze jaren gehouden dagvaarten. Wellicht hebben de stukken één lias gevormd en behoorden de beide stukken, welke niet van een liasgat voorzien zijn, hier niet onder. Mogelijk vormden de stukken met de vorige bundel één geheel
- 6** Index op het register van resoluties. (Fragment).
3 september 1560 - 6 april 1563 1 stuk

Deze index betreft de onderwerpen. Het register, waarop zij slaat, is verloren gegaan

- 6A** Rapport van gedeputeerden van de Rekenkamer van Holland, opgesteld op last van Karel V, inzake een onderzoek naar het gedrag van twee burgemeesters, de schout en de nieuwe magistraat van Amsterdam in verband met diefstal, meeneed en verduistering van stedelijke goederen. Afschrift.
augustus 1538, 10 maart 1564 1 omslag

C REGISTERS VAN PRIVILEGES, OCTROOIEN EN ANDERE AKTEN; INVENTARISSEN.

- 7-9** Registers van privileges, octrooien en akten.
1544-1560 1 deel, 2 katernen
- 7** 22 februari 1544 - 9 mei 1560, ("Register van de privilegiën, octroyen, acten ende brieven van Hollant van de Majesteit vercregen zedert den jaere XLIII tot den jaere LX ...").
Vóór in dit deel een tafel op de inhoud
- 8** 22 februari 1544 - 27 november 1559, ("Register van de privilegiën, octroyen ende andere acten van 't gemeen lant van Hollant.").
Vóór in dit deel een tafel op de inhoud. De inhoud stemt bijna geheel met die van het vorige inv. no. overeen; alleen voor de latere jaren ontbreken enige stukken, welke daar zijn opgenomen
- 9** 1558-1559, (Fragment).
Dit register bevat voornamelijk akten ten behoeve van de Staten opgemaakt en verleend
- 10** "Inventaris van alle acten, octroyen, privilegiën ende andere munimenten, soe perpetuele als temporele, beroerende 't gemeen landt van Hollandt."
c. 1565 1 deel
In dezen inventaris zijn zowel de stukken afkomstig uit het huis van de landsadvocaat als die uit het klooster opgenomen. Hij is bijgewerkt tot 1565
- 10A** "Inventaris van brieven, octroyen, privilegiën, acten ende munimenten" vervaardigd door Dirck Jorisszn. de Bye en mr. Paulus Buys.
1570 1 katern

II VERHOUDING TOT DE LANDSHEER. TERRITOIR. RECHTEN VAN DE STATEN.

A VERHOUDING TOT DE LANDSHEER.

- 11.1** Procuratie voor gedeputeerden van de Staten van Holland om de afstand van Karel V bij te wonen en Philips II als landsheer aan te nemen.

1555 oktober 13 1 charter
 Het stuk is zeer beschadigd

11.2 Eed als landsheer door Philips II aan die van Holland.
 1555 oktober 26 1 charter
 Hij legt de eed af met de titels koning van Engeland, van Frankrijk, van Napels en Jeruzalem enz. en prins van Spanje enz.

12 Akte, waarbij de Staten Karel V machtigen volmachten namens de Staten aan te wijzen voor de ratificatie van het verdrag van Augsburg.
 1549 maart 21 1 charter
 Aanwinst 1860 IV. coll. Van Voorst no. 574

13 Mededeling van Frederik III aan de onderzaten van Holland en Zeeland, dat de rijksban (tegen Karel van Bourgondië) geschorst zal worden.
 1473 november 3 1 charter

14 Verklaring van Maximiliaan van Oostenrijk en Maria van Bourgondië inzake de aanstelling van Joost van Lalaing tot stadhouder-generaal in Holland, Zeeland en Friesland.
 1480 mei 26 1 charter
 Ontbreekt

B TERRITOIR.

15.1-15.2 Verklaring van Philips van Bourgondië, dat stad, slot en land van Heusden onder Holland zullen blijven behoren.
 1452 juni 11 en vidimus 1565 april 27 2 charters
15.1 1452
15.2 1565

C RECHTEN VAN DE STATEN (PRIVILEGES).

1 IN HET ALGEMEEN.

--- Privilege van Philips van Bourgondië, waarbij hij belooft geen nieuwe beden te zullen heffen, éér de oude termijnen betaald zijn; waarbij hij bepaalt dat die van Zeeland ook zullen betalen; dat er een munt zal geslagen worden als die van Vlaanderen, en dat de ingebroken landen niet in de bede zullen betalen.
 1428, augustus 5
 Zie voor dit privilege: Gemeentearchief Haarlem. Archief der stad Haarlem, Inv.no. 118

16 Verklaring van Maria van Bourgondië inzake een aantal punten en artikelen (Groot-Privilege).
 1477 maart 14 en vidimus 1566 juli 19 2 charters
 Ontbreekt

Vgl. ook blz. XXIII en Rammelman Elsevier: Inventaris van het archief der gemeente Leiden, blz. 62.: Charter 1477 overgedragen aan gemeentearchief Delft

Het Dordtse exemplaar is tevens gemenelandsexemplaar

Zie Oud-archief van de stad I, 48. De bevestiging door Maximiliaan van Oostenrijk is te vinden in: Oud-archief van de stad Dordrecht I. Inv.no. 27

- Machtiging van Maximiliaan en Maria, aartshertog en aartshertogin van Oostenrijk, aan de Staten van Holland, Zeeland en Friesland om een omslag te heffen voor de kosten van de vloot tegen de zeerovers in de oorlog van Frankrijk.

1480, juni 8

Zie voor deze machtiging: Gemeentearchief Leiden. Secretariearchief van de stad Leiden I. 1252-1575, Inv.no. 904

- Privileges, verleend door Philips de Schone bij zijn aanvaarding als landheer.

1495, december 14

Zie voor dit privilege: Gemeentelijke archiefdienst Amsterdam, Het archief van de Yzeren Kapel, lade 1

Afgedrukt in: H. Noordkerk, Handvesten der stad Amsterdam, dl. 1, Amsterdam 1748, blz. 86

- 18.1-18.2** Verklaring van Philips van Bourgondië inzake voorziening, in geval brieven of mandamenten in zijn naam uitgevaardigd worden, welke in strijd zijn met gewestelijke of stedelijke rechten.

1452 juni 11 en vidimus 1565 april 27

2 charters

18.1 1452

18.2 1565

- 19** Verklaring van Karel V inzake het gebruik van de "Dieytsche taal" vóór de Grote Raad, de proces-voering vóór het Hof van Holland en de tolvrijdommen van vreemdelingen in Holland.

1519 januari 19

1 charter

- 20** Akte van non-prejudicie van Philips II inzake het gebruik van de Franse taal door gedeputeerden van Holland in de vergadering der Staten-Generaal.

1557 november 2

1 charter

2 BINNENLANDSE BESTUURSAANGELEGENHEDEN.

- 21.1-21.3** Akten van Karel V en Philips II inzake het bekleden van ambten in Holland door vreemdelingen.

1555 mei 7, november 2, 1556 december 17

3 charters

21.1 1555 mei 7

21.2 1555 november 2

21.3 1556 december 17

- 22.1-22.2** Verklaringen van Karel van Bourgondië inzake de begeving van kleine ambten.

1473 maart 26 en vidimus 1565 april 27 2 charters
Een charter gedateerd 1470 maart 10 is overgedragen aan het gemeentearchief Delft

22.1 1473 maart 26
De zegelstaart is gemerkt "Delft"

22.2 Vidimus, 1565 april 27

23.1-23.2 Verklaring van Philips van Bourgondië, dat onkosten voor reizen en ambassaden op last van de hertog, de stadhouder of de Raad van Holland te doen, ten laste van het Algemeen Bestuur zullen vallen.
1452 juni 11, en vidimus 1565 april 27 2 charters

23.1 1452 juni 11
De zegelstaart is gemerkt "B"

23.2 Vidimus, 1565 april 27

24 Verklaring van den graaf van Charolais houdende verbod tot het oprichten van nieuwe kloosters in Holland en Friesland buiten toestemming van den hertog.
1462 september 2 1 charter

3 RECHTSWEZEN.

Zie ook Inv.nos. 16 en 19

25 Verklaring van Philips van Bourgondië inzake evocatie van ingezetenen van Holland en Friesland buiten de palen van het gewest.
1452 juni 11 1 charter

26.1-26.2 Verklaring van Philips van Bourgondië ter beperking van de aansprakelijkheid ("maaggeld") van verwanten ("magen") bij doodslagen, kwetsingen enz.
1462 november 18, en vidimus 1565 april 27 2 charters

26.1 1462

26.2 Vidimus, 1565 april 27

26.3 Verklaring van Maria van Bourgondië en Maximiliaan van Oostenrijk inzake indagingen van ingezetenen van Holland door de universiteiten van Keulen en Leuven.
1480 mei 26 1 charter

4 LENEN.

27 Verklaring van Karel van Bourgondië inzake dienstplicht voor lenen, achterlenen enz. gedurende de termijn van de lopende bede.
1473 maart 26 1 charter

5 TOLLEN; HANDELSVERKEER.

27A Ordonnantie van Karel V betreffende de tollén van Holland, Zeeland en West-Friesland. Authentiek afschrift, 16e eeuw.

1518 mei 13 1 charter
Afgedrukt in Groot Charterboek, I, kol. 1540

27B Akte waarbij Willem van Oranje een octrooi van Karel V van 14 april 1550 inzake de verhoging van tollén bekrachtigt. Authentiek afschrift.
1559 april 1 1 stuk

28 Akte van Karel V inzake de vrijstelling van de ingezetenen van de Neder-Bourgondische landen van tollén in het Duitse rijk.
1550 april 14 (vidimus van 1560 april 1) 1 charter

29.1-29.5 Verklaringen van Philips van Bourgondië aangaande de tol van de Engelse wol en vachten.
1452 juni 11 (ook vidimus van 1565 april 27), 1462 september 2, 1462 september 2 5 charters

29.5 "Roerende den tolle tot Greveninge", 1452 juni 11

29.1 Vidimus van een octrooi van de hertog van Bourgondië betreffende de vrijdom van tol op wol, 1565 april 27

29.2 "Aangaande Staten van Hollant en mede de stede van Delft", 1462 september 2

29.3 "wolle te Grevelinge den tol betaelt hebbende", 1462 september 2

29.4 "Nopende den tol van Grevelingen", 1462 september 2

30 Uitspraak van de Grote Raad aangaande de heffing van congégeld bij de uitvoer van buitenlands gewassen en granen.
1548 oktober 13 1 charter

31.1-31.2 Verklaring van Philips van Bourgondië, niet weder tolvrijdommen, als aan 's-Hertogenbosch en Bergen-op-Zoom verleend zijn, aan vreemde steden of personen te zullen verlenen, (confirmatie van 1480 mei 26 van de verklaring van 1452 juni 11) en vidimus van 1565 april 27.
2 charters

31.1 1480 mei 26

31.2 Vidimus 1565 april 27

32 Verklaring van Philips van Oostenrijk, dat het tractaat tussen Brugge en de Hanzesteden inzake de stapelgoederen voor Hollandse ingezetenen niet geldt.
1501 januari 14 1 charter

6 WATERSTAAT.

33 Verklaring van Philips van Bourgondië, dat oude dijken niet weggegeven, vervreemd of geslecht zullen worden.
1452 juni 11 1 charter

III BEDEN, SCHENKINGEN, OCTROOIEN.

A BEDEN.

Zie ook inv.nos. 14, 15, 18, 22, 23, 24, 25, 26A, 27, 29, 31, 33, 39 (2x), 70, 76 en 122.

- Register "Privilegia diversa" van hertog Philips van Bourgondië, lopend over 1452.
Dit register bevindt zich in: RAZH, Het archief van de graven van Holland, 889-1581, nummer toegang ##, inv.no. 239
- Register, houdende afschriften van akten van 1336-1485, 1516 en 1548, aangelegd midden 15e eeuw, "Privilegiën en handvesten der stad Rotterdam".
Zie voor dit privilege: Gemeentearchief van Rotterdam, Oud-archief Rotterdam, 1340-1813, Inv.no. 683 f. 59-68
- Verzameling afschriften van placaten, handvesten, privilegiën, ordonnantiën, accoorden enz. Aangelegd in de 16e eeuw, voortgezet in de 17e eeuw.
Zie voor dit privilege: Archiefdienst Westfrieze Gemeenten, Oud-archief Hoorn, Inv.no. 118 f. 16-25vo
- Privilegeboek van Amsterdam, 1413-1607; met afschriften vanaf 1275.
1462, september 2
Zie voor dit privilege: Gemeentelijke Archiefdienst Amsterdam, Achief van de privilege- en keurboeken, Inv.no. 1 fo. 176-181vo
- Belofte van Karel, hertog van Bourgondië, om gedurende de zes jaar van de toegestane bede van 500.000 kronen geen nieuwe beden te vragen.
1473, maart 26
Zie voor dit privilege: Gemeentearchief Leiden, Secretariearchief Leiden I, 1253-1575, Inv.no. 901. Ook in: Streekarchiefdienst Hollands Midden, Oud-archief van de stad Gouda, Inv.no. 1110
- Privilege. o.a. betreffende de sluis te Gouda, de nieuwe vaart en de rechtspraak door Maximiliaan en Marie, aartshertog en aartshertogin van Oostenrijk, aan Holland, Zeeland en Friesland, verleend na inwilliging van een bede van 160.000 Philips scilden in eens en acht jaar 80.000 "clincards".
1480, mei 26
Zie voor dit privilege: Gemeentearchief Leiden, Secretariearchief Leiden I, 1253-1575, Inv.no. 196
- 34** Akten van consent in de bede.
1521 augustus 1, 1524 juni 8 2 charters
- 35** Minuut-akte van consent in de bede.

1540 augustus 18

1 stuk

36.1-36.9 Akten, waarbij de landsheer of landvoogd de voorwaarden van de consenten in de bedde aanvaardt, 1526 oktober 11, 1528 januari 14, 1539 augustus 17, 1543 maart 21, 1543 oktober 18, 1544 april 9, 1545 oktober 14, 1548 december 15, 1549 december 28, 1553 april 12, 1554 oktober 15, 1555 mei 14, 1555 mei 14, 1558 mei 18, 1559 juli 5, 1560 november 14, 1565 februari 24, 1565 februari 24, 1566 december 6, 1568 augustus 16, 1570 juni 3.

1526 - 1570

21 charters

In deze akten is gewoonlijk tevens octrooi verleend voor het opbrengen der benodigde middelen

Het charter d.d. 1539 augustus 17 is opgenomen in het dossier Admiraliteiten (Inv. no. 2413)

- 36.1** 1526 oktober 11
- 36.2** 1528 januari 14
- 36.3** 1539 augustus 17
- 36.4** 1543 maart 21
- 36.5** 1543 oktober 18
- 36.6** 1544 april 9
- 36.7** 1545 oktober 14
- 36.8** 1548 december 15
- 36.9** 1549 december 28
- 36.10** 1553 april 12
- 36.11** 1554 oktober 15
- 36.12** 1555 mei 14
- 36.13** 1558 mei 18
- 36.14** 1559 juli 5
- 36.15** 1560 november 14
- 36.16** 1565 februari 24
- 36.17** 1565 februari 24
- 36.18** 1566 december 6
- 36.19** 1568 augustus 16
- 36.20** 1570 juni 3

37 "Articulen de Keys. Mat. overgegeven bij de Edelen van Hollant, daerup de bedde, geconsenteert is den ... dach van Meye anno XVc XXXVII."

1537

1 charter, 1 stuk

Met beslissing van de landvoogdes hierop van 16 mei 1537 in tweevoud

38 Akte, waarbij de landvoogdes de voorwaarden aanneemt, waarop de Staten hangende het geschil over de administratie van de novennale bedde de betaling aan den ontvanger van den koning willen doen.

1562 april 19

1 charter

De in 1558 toegestane novennale bedde zou namens de gewesten gemeenschappelijk geadministreerd worden. Tussen Vlaanderen en Brabant rees geschil, waarop Vlaanderen zich uit de unie terugtrok, waarop ook Holland niet in deze unie wilde blijven

- 39.1-39.9** Akten van non-prejudicie en non-consequentie inzake het verlenen van consenten in beden, voornamelijk bij afwezigheid van den graaf of andere bijzondere omstandigheden, 1445 april 7, 1452 juni 11, 1452 juni 11, 1456 februari 16, 1463 maart 8, 1506 juli 10, 1508 maart 26, 1511 november ... en vidimussen 1565 april 27 (2).
1445 - 1565 10 charters

- 39.1** 1445 april 7
39.2 1452 juni 11
39.3 "Brief van consent van de bede" 1452 juni 11
39.4 1456 februari 16
39.5 1463 maart 8
39.6 1506 juli 10
39.7 1508 maart 26
39.8 1511 november
39.9 Vidumus, 1565 april 27
39.10 Vidumus, 1565 april 27

- 40.1-40.2** Akte van protest en non-prejudicie door de Edelen en de gedeputeerden van de Steden wederzijds opgesteld inzake het opbrengen van de middelen van de bede.
1555 mei 14 (bis) 2 charters
- 40.1** Exemplaar 1
40.2 Exemplaar 2

B LENINGEN OP DE BEDE.

- 41.1-41.5** Akten, waarbij Margaretha van Savoye en Philips II de voorwaarden van leningen of anticipaties op de bede aanvaarden, 1528 mei 29, 1528 december 6, 1530 maart 16, 1530 mei 8, 1568 augustus 16.
1528 - 1568 5 charters
- De akte van 1568 augustus 16 is tevens een akte tot indemniteit

- 41.1** 1528 mei 29
41.2 1528 december 6
41.3 1530 maart 16
41.4 1530 mei 8
41.5 1568 augustus 16

C SCHENKINGEN.

- 42** Akte van schenkingen aan Margaretha van Savoye en Maria van Hongarije, 1526 oktober 11, 1538 september 20, 1539 augustus 18.
1526 - 1539 2 charters, 1 stuk

D OCTROOIEN VOOR DE VERKOOP VAN RENTEN EN HET HEFFEN VAN DE BENODIGDE MIDDELEN.

Vgl. Inv. no. 36

- 43.1-43.9** Octrooien voor de verkoop van renten, 1515 juni 18, 1515 juni 18,

1522 november 19, 1523 maart 19, 1523 december 7, 1528 december 27, 1532 oktober 25, 1542 oktober 12, 1552 augustus 20, 1552 oktober 22, 1553 mei 31, 1556 januari 10.

1515 - 1556

12 charters

- 43.1** 1515 juni 18
- 43.2** 1515 juni 18
- 43.3** 1522 november 19
- 43.4** 1523 maart 19
- 43.5** 1523 december 7
- 43.6** 1528 december 27
- 43.7** 1532 oktober 25
- 43.8** 1542 oktober 12
- 43.9** 1552 augustus 20
- 43.10** 1552 oktober 22
- 43.11** 1553 mei 31
- 43.12** 1556 januari 10

- 44** Octrooi van Maria van Hongarije voor een gedwongen rentenkoop.
1542 oktober 12 1 charter
- 45** Octrooi van Karel V tot het heffen van een tiende penning op de morgentalen.
1544 april 15 1 charter
- 46** Octrooi van Karel V tot het heffen van morgengelden en accijnzen op bier en wijnen.
1544 april 16 1 charter
- 47** Octrooi van Karel V tot het heffen van morgengelden, omslagen over de schildtalen en de verkoop van renten.
1549 april 5 1 charter

IV OOSTERSE EN NOORDSE AANGELEGENHEDEN.

Onderstaande stukken, die grotendeels oorspronkelijk in andere archieven - van Amsterdam en het Hof van Holland - thuis behoord hebben, zijn waarschijnlijk in het begin der XVIe eeuw bij de onderhandelingen met de Hanzesteden en Noordse rijken in het Staten-archief terecht gekomen en daar tot een afzonderlijke collectie samengevoegd, waaraan later nog andere stukken aangaande Oosterse en Noordse aangelegenheden toegevoegd zijn. Omtrent de stukken, die bij deze collectie behoord hebben en in 1542 aan de landsregering in gebruik gegeven en sindsdien voor de Staten verloren zijn gegaan, vgl.: Bijlage III in inventaris van Meilink van 1929. Zie voor de stukken rakende het geschil met de Hanzesteden over de Brugse stapel, Inv.nos. 32 en 2405

- 48-48.5** Stukken rakende de geschillen tusschen Amsterdam en Lübeck naar aanleiding van de beroving van Gherd Butzow in Amsterdam en de tengevolge daarvan over Amsterdam uitgesproken rijksban, [1462] juni 8, [1467] maart 19, 1467 oktober 3, 1468 februari 19, 1470 februari 10, 1470 juli 12.

1462 - 1470

1 charter en 4 stukken

Deze stukken zijn gedeeltelijk aan Amsterdam, gedeeltelijk aan het Hof van Holland geadresseerd

48.1 Charter , [1462] juni 8**48.2** Brief van de stad Lübeck, 1467 maart 19**48.3** Brief van de stad Lübeck 1467 oktober 3**48.4** Brief van de stad Lübeck aan de stad Amsterdam 1468 februari 19**48** 1470 februari 10**48.5** "Tractaat van Lübeck" 1470 juli 12

- 49** Akte van ratificatie door de Wendische steden van de overeenkomst, waarbij het verdrag van Münster met Holland en Zeeland tot Michaelis, 1504 [september 29] verlengd wordt.
1503 november 18 1 charter

- 50.1-50.2** Stukken rakende de dagvaart te Münster op Pinksteren 1504 tussen de Wendische stedenbon (Rostock, Lubeck, Wismar, Kiel, Stralsund, Hamburg en Lüneburg) en Holland en Zeeland.
1504 april 3 en april 20 2 stukken
- 50.1** Brief van de stedenbond, 1504 april 3
- 50.2** Brief van de stedenbond, 1504 april 20

- 51** Verklaring van de stad Hamburg inzake haar uitlatingen over den stapel van Brugge op de dagvaarten te Münster en Brugge.
(1505) oktober 16 1 stuk

- 52** Verklaring van de Wendische steden inzake de uitvoering van zekere bepalingen in het bestand te Antwerpen met Holland en Zeeland aangegaan.
1506 april 22 1 charter

- 53** Reces te Bergen op Zoom gemaakt tussen de Wendische steden en de afgevaardigden van den Keizer. Met de ratificaties van Hamburg en Stralsund.
1508 december 12, 1509 juli 21 en 22 2 charters, 1 stuk.

- 54** Brief van Lübeck aan Amsterdam over het handelsverbod op de rijken van de Deense koning, afschrift.
1509 november 19 1 stuk

- 55** Akte, waarbij Maximiliaan van Oostenrijk het verbod aan Brabant, Vlaanderen, Holland, Zeeland, West-Friesland en Waterland om op de rijken van de koning van Denemarken handel te drijven, opheft.
1510 januari 26 1 charter

- 56-56.1** Bevelschrift tot afkondiging van het bestand tussen Holland, Zeeland en Antwerpen ter eenre en de Wendische steden ter andere zijde. Met bijlagen.

1512 oktober 12 en november 1 2 charters en 2 stukken
56.1 Bevelschrift, 1512
56 Bijlagen

57 Akte, waarbij Maximiliaan van Oostenrijk en Karel V de verlenging van het bestand van Kopenhagen tussen Holland en Zeeland en de Wendische steden bevestigen.
 1513 oktober 12 1 charter

58.1-58.7 Reces, gemaakt te Bremen tussen Holland en Zeeland en de Wendische steden; met stukken daartoe betrekkelijk, 1514 september 27, mei 20, november 27, november 27, 1515 januari 9, maart 31 en maart 31.
 1514 - 1515 7 charters
58.1 1514 september 27
58.2 1514 mei 20
58.3 1514 november 27
58.4 1514 november 27
58.5 "1515 januari 9
58.6 1515 maart 31
58.7 1515 maart 31

59 Brief van Lübeck aan Margaretha van Savoye in Oosterse aangelegenheden.
 1527 mei 24 1 charter

60 Notariële verklaring omtrent de onderhandelingen te Bremen tussen de afgevaardigden van den Keizer en Holland en Zeeland ter eenre en de Wendische steden ter andere zijde.
 1530 juli 20 1 charter

V BESTUUR VAN HET GEWEST.

A OVEREENKOMSTEN EN AKTEN VAN DE STATEN.

61 Overeenkomst met Antwerpen en 's-Hertogenbosch tot verdediging van Brabant en Holland tegen Gelre en Utrecht.
 1528 mei 29 1 charter

62 Overeenkomst met Geertruidenberg over het nieuwe veer naar Brabant.
 1561 juli 7 1 charter

63 Overeenkomst met de graaf van Hoorne inzake het admiraalschap van Holland, (Bevestiging door Philips II).
 1565 oktober 30 1 charter

B ORDONNANTIES, PLAKKATEN EN BESCHIKKINGEN VAN DE GRAFELIJKHEID.**1 ALGEMENE BESCHIKKINGEN.**

- 64** Beschikking van Maria van Hongarije op diverse punten van een remonstrantie van de Staten van Holland.
1541 mei 23 1 charter
Ontbreekt
- 64A** Beschikking van keizer Karel V op vijf artikelen door de Staten van Holland aangeboden; kopie.
1544 november 8 1 stuk
Ontbreekt
In dorso aantekening van Aert van der Goes

2 BINNENLANDS BESTUUR (KLOOSTER- EN GODSDIENSTAANGELEGENHEDEN).

- 65.1-65.2** (Kloosters en geestelijkheid). Ordonnanties op het verwerven van roerend of onroerend goed door conventen en geestelijke personen.
1525 maart 20 en 1531 oktober 16 2 charters
- 65.1** 1525 maart 20
- 65.2** 1531 oktober 16
- 66** (Idem) Ordonnanties op het brouwbedrijf en de bierverkoop van kloosters en geestelijke personen.
1520 augustus 28 1 charter
- 67** (Lutheranie). Declaratie van Margaretha van Savoyje inzake de ordonnantie op de Lutheranie van juli 1522.
1523 september 4 1 charter

3 RECHTSWEZEN.

- 68** Ordonnantie op de aanstelling van notarissen in Holland.
1525 maart 21 1 charter
- 69.1** Ordonnantie inzake de justitie in Holland.
1562 augustus 27 1 charter
- 69.2** Ordonnantie op de criminele procedures.
1570 juli 9 1 charter
- 70** Ordonnantie inzake het uitoefenen van onrechtmatige dwang door pachters tot het verkrijgen van natuur van landen.
1452 juni 11 1 charter

- 71** Ordonnantie op de openbaarheid der deposities en getuigenverklaringen in ongedecideerde processen.
1557 maart 23 1 charter
- 72** Beschikking op het adres van de Staten tot uitlevering van een afschrift der ordonnantie van 3 juni 1557 inzake het lichten van akten van pleidooien voor het Hof van Holland.
1557 juni 5 2 stukken
- 73** Ordonnantie op het bestrijden van zeeroof.
1458 juni 28, vidimus van 1565 april 27 1 charter

4 DOMEINEN EN TOLLEN.

- 74** (Strandvonden) Ordonnantie op de strand- en zeevonden; afschrift.
1549 september 13 1 stuk
- 75** (Munt) Beschikking van Maria van Hongarije, waarbij zij de termijn, gedurende welke met daalders betaald mag worden, voor schulden in het buitenland met drie weken verlengt.
1553 november 4 1 charter
- 75A** (Munt) Beschikking van Margaretha van Parma, waarbij zij belooft bij de uitvoering van het plakkaat op de munt met de arme simpele luiden rekening te houden.
1565 oktober 1 1 stuk
In de vorm van marginale dispositie op een rekest
- 76** (Tollen) Ordonnantie van de graaf van Charolais dat geen raadsheeren of suppoosten van den Raad in den Haag deel zullen hebben in pachten en tolleren.
1462 september 2 1 charter
- 77** (Idem) Ordonnantie op de tolleren van Geervliet, Yersikeroord, Gouda en Sparendam.
1511 oktober 24 (1506 juli 16) 1 katern
- 78** (Idem) Ordonnantie op de tolleren van Geervliet, Yersikeroord, Gouda en Sparendam, en van Gorinchem en Schoonhoven ("Ordonnanties van de thollen int zout ende int versche"), afschrift.
1518 mei 13 1 katern
- 79** (Idem) Ordonnantie op de tolleren in Zeeland, afschrift.
1519 november 19 1 katern
- 80** (Idem) Bevelschrift van Karel V om informatie in te winnen aangaande de tolleren in Zeeland, te Geervliet en die van de vasallen in Holland.

1524 juni 14 1 charter

- 81** (Idem) Bevelschrift van Karel V tot dagvaarding van den procureur in Utrecht inzake het geschil over de beestentol in Utrecht.
1545 oktober 16 1 charter

- 82** (Idem) Declaratie van de tolrechten van den koning in Rupelmonde ("Declaration des droix et emolumens appartenans au Roy notre sire sur les denrées et marchandises passans et repassans par la tonlieue de Rupelmonde accordé et delivré a Ba(l)thasar de Sceppere, fermier dudict tonlieue pour y garder le droict de Sa Majesté"), afschrift.
1557 1 katern

- 83** (Idem) Beschikking van de Grote Raad in het proces tussen de tollenaar in Dordrecht en de procureur-generaal aangaande de tol op de wijnen langs Dordrecht komende.
1563 september 25 1 charter

5 HANDELS-, VERKEER- EN BEDRIJFSAANGELEGENHEDEN.

Zie ook Inv.no. 66

- 84-85** (Handel en verkeer). Ordonnanties op den korenhandel.
1509-1516

84 Verlof tot vrijen uitvoer en verhandeling van koren en andere granen, 1509 augustus 6, 1 charter

85 Verlof tot vrije uitvoer van overzees koren en graan, 1516 april 24, 1 charter

- 86** (Idem) Beschikkingen van Maria van Hongarije inzake de vaart naar het Westen, het uitvoerverbod van zekere waren, de 50e penning op de inkomende en uitgaande goederen en de beperking der haringvisserij.

1553 februari 7 en april 21 2 stukken

In de vorm van marginale disposities op rekest

- 87** (Idem) Beschikkingen van Maria van Hongarije tot den vrije uitvoer van Oosterse rogge en tarwe, met schorsing van het uitvoerverbod van 24 oktober 1551 en de gelimiteerde permissie van 17 maart 1554. Met bijlage.

1555 2 stukken

In de vorm van marginale dispositie op een rekest

- 88** (Idem) Bevelschrift van Maximiliaan van Oostenrijk en Karel V om te informeren naar monopolistische praktijken in levensmiddelen en andere waren.
1514 oktober 22 1 charter

- 89.1-89.4** (Bedrijven en neringen). Ordonnantie op de lijndraaierijen. Met

bijlagen.

1556 april 20 en juli 1 charter, 1 charter met (aaneengehecht) 2 stukken

Charter in tweevoud

89.1 Charter met opgedrukt zegel 1556 april 20

89.2 Charter met opgedrukt zegel 1556 april 20

89.3 Betalingsordonnantie

89.4 Proces-verbaal van het publiceren van de ordonnantie

90.1-90.2 (Idem) Ordonnantie op het rekken en strekken, alsmede op het verkopen van vreemde lakens.

1560 mei 9

1 charter

In tweevoud

90.1 Exemplaar 1

90.2 Exemplaar 2

91 (Idem) Ordonnantie op het belenen van wollen, garens, lakens enz. door tafelhouders.

1547 oktober 22

1 charter

92 (Idem) Verklaringen van Maria van Hongarije in de geschillen inzake de saufconduiten voor de visserij, 1536 oktober 2, 1537 juni 1 en 1537 juni 1.

1536 en 1537

3 charters

Ontbreekt

Deze stukken zijn later opgenomen in het dossier no. 2413

93 (Idem) Bevelschrift van Margaretha van Parma tot voorlopige schorsing van de ordonnantie op de uitrusting van de schepen.

1564 maart 11

1 stuk

6 WATERSTAATSAANGELEGENHEDEN.

Zie ook Inv.no. 33

94 Ordonnantie van Maximiliaan van Oostenrijk en Maria van Bourgondië inzake de bestelling en werkzaamheden van de hoge heemraden voor de dijkagen in West-Friesland.

1479 maart 29 (vidimus van 1566 juli 19)

1 charter

95 Bevelschrift van de Geheime Raad tot schorsing van de afdamming van de Eendracht.

1555 december 20

1 charter

VI FINANCIËEL BEHEER.

Zie ook Hoofdstuk II

A STUKKEN RAKENDE HET FINANCIËEL BEHEER IN HET ALGEMEEN.

96 Akte, waarbij de Staten van Holland besluiten tot een subsidie van

8.000 gulden tot bescherming van de haringteelt.
1547 augustus 26 1 charter

97 Akte, waarbij de Edelen, grote en kleine steden regelingen treffen inzake het maken van omslagen en afhoren van de rekeningen.
1488 januari 26 1 charter

97A Akte, waarbij de raden en het Hof van Holland mr.Cornelis Suys en Arnoult Sasbout worden gecommiteerd tot het afhoren van de rekeningen van Arent Coebel.
1559 april 24 1 charter

B STUKKEN BETREFFENDE DE SCHULDEN EN RENTEN VAN HET GEWEST.

98 Register van de renten, in 1482 en 1483 ter lossing van de steden Dordrecht, Haarlem, Delft, Leiden en Gouda verkocht ("Dits een register ende tgemeen lants rentbouck.").
ca. 1497 1 deel
Dit register is naar aanleiding van de schuldregeling van 1497 (zie Inv. no. 102) opgesteld

99 Registers van de losrenten, staande ten laste van Holland sinds 1552 tot het opbrengen van de beden verkocht.
1569; 1570 2 delen
Beide opgemaakt door mr. Jacob Boll, ontvanger-generaal van de beden over het jaar 1568/1569

100 Staat van tussen 1552 en 1565 geconsenteerde beden en hierop gedane betalingen ("Staet ende verclaringhe van de beden ende consenten die Key. ende Con. Maten zeedert den jare twee ende vijftich geaccordeert bij de Staten van Hollant mette betalinghen ende furnissemerten van dyen. ").
1565 1 katern

100A Obligatie van de Staten van Holland voor Pieter Spinola en Thomas Fiesco voor door hen aan Alva voorgeschooten gelden, minuut.
1568 1 stuk

101 Staat van diverse omslagen en morgengelden in 1572 gedaan. ("Blaffaert van den comtoire mr. Jacobs Boll, ontfanger generael van de beeden ende gemeen landt van Hollant, van den ommeslaghen mij den Staten des lants voirs. gedaen doen in april LXXII st. comm. ").
1572 1 deel

102 Ordonnantie waarbij Philips de Schone het schuldwezen van Holland regelt (ter).
1497 juli 17 1 charter (fragment), 2 delen (afschriften)

Vgl. Inv.no. 98

- 103** Ordonnantie tot nadere regeling van de schuldregeling van 17 juli 1497.
1500 maart 6 1 charter
- 104-104.4** Ordonnantie inzake de regeling en kwijting van de schulden aan hertog Albrecht van Saksen. Met retroacta en bijlagen, 1498 maart 20 (ter), maart 20, 1490 september 4, september 15, 1500 juni 4.
1498 - 1500 6 charters en 1 stuk
- 104.1** 1490 september 4
104.2 1490 september 15
104.3 1498 maart 20
104.4 1498 maart 20
104 Bijlagen
- 105-105.2** Overeenkomst met de graaf van Oost-Friesland inzake financiële verplichtingen.
1500 augustus 30 en december 25 3 charters
- 105.1** Tractaat 1500 augustus 30
105.2 Uitspraak wegens een pretentie op [] streek land, 1500 augustus 30
105 1500 december 25
- 106** Akte, waarbij Karel V surséance verleent ten aanzien van de betaling van de renten.
1517 juli 27 1 charter
- 107** Ordonnantie op de rentenhouders. Met bijlagen.
1518 juli 13, 17, 27, 30 en augustus 8 5 charters
- 108** Beschikking van Karel V in het geschil tussen de grote en de kleine steden van Holland over de door de eersten in 1482 en 1483 uitgegeven renten.
1529 november 8 1 charter

C STUKKEN RAKENDE DE TERUGBETALING VAN VOORGESCHOTEN GELDEN; AKTEN VAN INDEMNITEIT.

- 109-109.6** Akten, waarbij Philips de Schone en Karel V de Staten of de grote steden verzekeren van de terugbetaling van zekere aan hem opgebrachte gelden. (Akten van verzekerdheid.) Met bijlagen, 1501 december 10, 1515 juli 16, 1523 december 7, 1525 maart 13, 1528 april 20, juni 5, december 31, 1532 oktober 25.
1501 - 1532 8 charters
- 109.1** 1501 december 10
109.2 1515 juli 16
109.3 1523 december 7
109 1525 maart 13, 1528 december 31

-
109.4	1528 april 20	
109.5	1528 juni 5	
109.6	1532 oktober 25	
-
110	Verklaringen van Karel V inzake de terugbetaling van zekere aan hem opgebrachte gelden.
1530 mei 8	1 charter
111	Akte, waarbij Karel V de Staten verzekert voor verzuimen in de opbrengst van de tot rentenaflossing bestemde middelen.
1522 november 19	1 charter
112	Akte, waarbij Karel V de aflossing verzekert van enige nog ongelost gebleven schulden en renten.
1520 september 16	1 charter
113	Akte, waarbij commissarissen van den keizer de levering van akten van verzekerdheid beloven.
1508 oktober 30	1 charter
114	Overeenkomst van Margaretha van Savoyje met de Staten, waarbij zekere financiële verplichtingen van de landsheer erkend en geregeld worden.
1509 juli 25	1 charter
-
- 115.1-115.6** Akten, waarbij Maria van Hongarije en Philips II beloven de Staten vrij te zullen houden van renten of andere kosten voor zekere obligaties.
1554 januari 24, mei 12, november 13, 1555 mei 13, 1556 januari 14, december 22
- 6 charters
115.1	1554 januari 24
115.2	1554 mei 12
115.3	1554 november 13
115.4	1555 mei 13
115.5	1556 januari 14
115.6	1556 december 22
-
- 116.1-116.5** Akten, waarbij Margaretha van Parma aan de Staten indemniteit verzekert tegenover de Staten van de andere gewesten ten aanzien van de levering van zekere termijnen der novennale bedde aan de hertogin.
1562 augustus 14, 1563 oktober 9, 1566 april 29, 1567 april 23 en november 19
- 5 charters
116.1	1562 augustus 14
116.2	1563 oktober 9
116.3	1566 april 29
116.4	1567 april 23
116.5	1567 november 19

D AKTEN VAN VRIJSTELLING EN SURSÉANCE; ASSIGNATIES.

Zie ook inv.no. 106

- 117** Akte, waarbij Maximiliaan van Oostenrijk en Maria van Bourgondië aan Dordrecht, Haarlem, Delft, Leiden, Amsterdam en Gouda verschillende renten kwijtschelden wegens hun assistentie in den oorlog tegen Utrecht.
1482 februari 26 1 charter
Ontbreekt
- 118** Akte, waarbij Philips de Schone gratie verleent voor zekere boete.
[1499] augustus 28 1 charter
- 119** Declaratie van Maria van Hongarije inzake zekere in mindering te mogen brengen uitgaven.
1543 maart 29 1 charter
- 120** Akte, waarbij Maria van Hongarije surséance verleent ten aanzien van een deel der verschuldigde bede.
1545 maart 4 1 charter
- 121** Assignatie ten behoeve van de Staten op de ontvanger van de beden in Voorne gedurende de novennale bede.
1558 mei 27 1 charter

E BELASTINGEN.**1 BELASTINGVRIJDOMMEN.**

- 122** Beschikking van Philips van Bourgondië, dat Ridderschap en Edelen, die op grond van bezit van hoge heerlijkheden vrijdom in beden en contributies pretenderen, de bescheiden daaromtrent aan Stadhouder en Raden moeten overleveren.
1452 juni 11 1 charter
- 123** Opdracht aan het Hof van Holland een commissaris aan te wijzen tot onderzoek van pretensies op belastingvrijdom.
1559 januari 14 1 charter
- 124** Verklaring van Margaretha van Parma, dat de benden van ordonnantie en andere krijgslieden voortaan in alle lasten zullen bijdragen als de burgers. Afschrift.
1561 januari 14 1 stuk
- 125** Akte, waarbij Philips II de Staten verzekert voor eventuele vrijstellingen, aan de personages of anderen, die exemptiën of vrijdommen in belastingen pretenderen, te verlenen. Afschrift.
1555 december 27 1 stuk

2 IMPOSTEN OP WIJNEN EN BIEREN.

- 126-126.3** Opdracht van Karel V tot publikatie van zijn bevel tot het voldoen van de imposten op bieren en wijnen. Met bijlagen (bis).
1523 augustus 26 en september 1, 3 (circa) 2 charters, 2 stukken
- 126.1** 1523 augustus 26
126.2 1523 september 1
126.3 1523 september 3 (circa)
126 Bijlagen
- 127** Verklaring van Philips II, waarbij de omissie in het octrooi van 27 december 1555 ten aanzien van de belastingplicht van de Edelen en kloosters op het platteland in de bier - en wijnimpost hersteld wordt.
1559 januari 14 1 charter
- 128** Ordonnantie op de impost van de wijnen in Holland komende en aldaar gesleten wordende.
1564 november 13 1 stuk
Ontbreekt
- 128A** Ordonnanties op de verpachting van de impost op wijnen en bieren; op het gemaal; op horenbeesten; kalveren, schapen, lammeren en varkens; op boter en kaas; op wollen en linnen lakens; op geslagen olie; op haring en strobokking.
1571 1 stuk
Ontbreekt

3 100E PENNING VAN DE UITGEVOERDE KOOPMANSGOEDEREN.

- 129** Verklaring van Maria van Hongarije, dat de 100e penning op de uitgevoerde koopmansgoederen binnen één jaar afgeschaft zal worden.
1544 december 26 1 charter

4 IMPOST OP DE UITGAANDE TURF.

- 130** Ordonnanties op de impost op de turf die uit Holland gevoerd wordt.
1559 november 17 1 charter
- 131** Declaratie van het Hof van Holland inzake de impost op de uitgaande turf.
1560 april 25 1 charter

5 ZOUTBELASTING.

- 132** Verklaring van Philips II niet te zullen disponeren inzake de zoutbelasting, dan na de Staten hierop gehoord te hebben.
1558 mei 14 1 charter

6 MORGENGELD.

- 133** Ordonnantie op het morgengeld.
1558 mei 25 1 charter
- 134-141** Kohieren van het morgengeld van 1558.
1558-1561, 1567 1 deel, 14 katernen, 4 stukken, 1 charter
Bij de ordonnantie van 25 mei 1558, waarbij de heffing van een morgengeld naast die van een bier- en wijn-impost geregeld werd, werd in § 6 ook de aanleg van registers van de landen "gelegen onder die vrijheyt van de steden of die schout ambachten derselver" gelast. Deze kohieren zijn vermoedelijk met die van de 10e penning door de ontvanger-generaal aan de Staten overgeleverd en hiermede weldra vermengd
- 134** Alkmaar., 1 katern, 1 stuk
135 Edam.
136 Enkhuizen.
137 Geertruidenberg.
138 Gorinchem.
139 Hoorn., 1 katern, 1 charter
140 Medemblik.
 Ingediend in 1567
140A Muiden.
140B Oud- en Nieuw-Strijen.
141 Texel., 1 deel, 5 katernen, 3 stukken
 Hierbij de stukken inzake "de metinge" van Texel namens de Staten in 1562 geschied. (Vgl. resoluties Staten van Holland, 1561 september 24, oktober 27, 1562 januari 17, mei 22 en december 20, 21)

7 TIENDE PENNING.**a Ordonnanties, declaraties.**

- 142.1-142.2** Declaraties van Maria van Hongarije inzake de uitvoering van de ordonnanties op de 10e penning van 1543.
1543 maart 21 en 1544 april 9 2 charters
- 142.1** 1543 maart 21
142.2 1544 april 9
- 143-143.4** Ordonnanties op de 10e penning en ampliaties dienaangaande.
Met bijlagen.
1553 mei 31, 1558 mei 25, juli 20, 1561 oktober 11, 1565 maart 30 en mei 4 2 katernen, 3 charters, 1 stuk
- 143.1** 1553 mei 31, 1 katern

- 143.2** 1558 mei 25, 1 katern
- 143.3** 1558 juli 20
- 143.4** 1561 oktober 11
- 143** Overige stukken 1565

b Kohieren, aangiften en verdere stukken inzake de administratie van de 10e penning.

- 144-440** Kohieren van de 10e penning van 1543.
 1543-1547 310 katernen, 9 banden, 3 delen, 5 liassen, 93 stukken
 Deze 10e penning werd volgens het akkoord van 21 maart 1543 geheven van het inkomen van de onroerende goederen binnen en buiten de schildtalen, van renten en koopmanswinsten, de laatste op 6% van het in den handel gestoken kapitaal geschat
 De heffing geschiedde namens den koning door de ontvangers particulier, welke door de Staten voor de heffing van de gemenelands omslagen in de verschillende kwartieren gesteld waren; zij had ook in Voorne plaats
 De kohieren werden overgeleverd aan commissarissen door de koning met het afhoren van de rekeningen - in tegenwoordigheid van gedeputeerden van de Staten - belast. De kohieren bleven geheim en werden aan de Staten afgestaan
 Van verschillende kwartieren kwamen de kohieren eerst omstreeks 1545 in. Een groot aantal aangiften was onjuist en werd door andere aangevuld of vervangen. Het is dikwijls moeilijk de aangiften van den 10e penning van 1543 van die 1544 (zie Inv. no. 446 vlg.) te onderscheiden, zodat de mogelijkheid niet uitgesloten is, dat deze een enkele keer met elkander verward zijn. Een blik in de rekeningen van de ontvangers van de diverse kwartieren, welke in het archief van de Rekenkamer bewaard zijn, toont aan, dat een groot deel van de kohieren verloren is gegaan. Bij een aantal plaatsen is of alleen het kohier der landen of alleen het kohier van de huizen verloren gegaan
 Wat de beschrijving aangaat, wij hebben bij de onderstaande inventarissen, de aanvullingskohieren (-verhoogingen -) of de vervangingskohieren bij de eerste aangiften der verschillende plaatsen of - waar deze ontbraken - op de plaats van deze gelegd: ook de memories of antwoorden, door de plaatsen naar aanleiding van de bezwaren tegen de eerste aangiften ingebracht, zijn hierbij gelaten
 De kohieren zijn ter wille van het praktisch gebruik niet naar de verschillende kwartieren geordend, maar alfabetisch gerangschikt ⁶⁰
 De vorm der kohieren is zeer verschillend, nu eens hebben zij de vorm van registers, dan weer de vorm van oorkonden, terwijl het ook voorkomt dat het registers zijn met bijgevoegde, getuigenverklaringen van de aangiften of verklaringen, die naar de vorm oorkonden waren, geen regesten gemaakt
- 144** Aalburg.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
 - 383** Aar (ter).
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Teraar.
 - 253** Aardswoud.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Hoogwoude.
 - 145** Aarlanderveen., 1 band

⁶⁰ Naar de Woordenlijst van aardrijkskundige namen in Nederland van het Koninklijk Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap, 11e druk

- Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 146** **Abbekerk., 1 band**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
In één band met de kohieren van Lambertschaag, Midwoud en Twisk. Zie: J.J. Voskuil, Kohieren van de tiende penning van Overschie 1561 en Twisk, Amsterdam 1982, blz. 85-102
- 146A** **Abbenbroek.**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 147** **Abtsrecht., 1 stuk**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 148** **Adriaan Pietersambacht., 1 stuk**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 149** **Akersloot.**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 150** **Alblasserdam.**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 384** **Albrechtsberg.**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Tetterode.
- 151** **Alphen., 1 katern, 1 stuk**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 152** **Alkemade., 1 band**
- 153** **Ammersgravenland.**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 154** **Amstelveen, Legmeer.**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 155** **Amsterdam., 1 band**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 156** **St. Antoniepolder., 1 katern, 1 stuk**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 157** **Arkel, Rietveld.**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 158** **Assendelft.**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 159** **Baardwijk.**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 160** **Babberspolder., 1 lias**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.

-
- 161** Bakkum.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 162** Barsingerhorn, Haringhuizen.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 163** Bennebroek, Sijbekarspel.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 164** Benthorn, Waddinxveen.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 165** Benthuizen.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 166** Bergambacht (onder Blois)., 1 band
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 230** Bergambacht.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Heeraartsberg ('s -).
- 167** Bergen.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 168** Berkel., 1 katern, 1 stuk
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 169** Berkenwoude (Berkou).
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 170** Beukelsdijk (Bokelsdijk), Bloemersdijk, Kool.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 171** Biert.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 172** Blaricum., 1 stuk
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 173** Bleiswijk., 1 katern, 1 stuk
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 170** Blommersdijk.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Bokelsdijk.
- 174** Bodegraven., 2 katernen
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 175** Bonrepas, Vlist.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 176** Boskoop.

- Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 177** Boskoop (Laag-), Reierskop, Zuidwijk, Randenburg.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 178** Bovenkarspel.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 179** Brabant, Spijkenisse.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 180** Brandwijk. Gijbeland.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 181** Brielle., 2 katernen
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 182** Broek (in Waterland).
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 183** Broek (op Langendijk).
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 184** Broek, Tuil.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 185** Bussum., 2 stukken
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 261** Capelle.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Kapelle.
- 186** Charlois.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 283** "Cronenburg".
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Loenen.
- 187** Delft, Delfshaven., 1 deel
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
C. Hoek, Delfshaven: Cohier tiende penning van de huizen te Delfshaven 1543, in: Ons Voorgeslacht, 17 (1972), blz. 231-235
- 188** Diemen., 1 katern, 2 stukken
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 189** Dirksland.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 190** Doeveren.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 191** Dordrecht., 2 katernen, 1 stuk

- Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie collectie Nadere Toegangen nr. 151
- 192** **Dorpambacht.**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 193** **Drimmelen, Moerkant., 1 katern, 1 stuk**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 336** **Duivendrecht.**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Ouderkerk aan de Amstel.
- 194** **Dussen, Muilkerk, Munsterkerk., 1 katern, 1 stuk**
195 **Edam.**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 196** **Egmond binnen.**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 197** **Eikenduinen, Haagambacht.**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 198** **Engelen.**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 199** **Enkhuizen., 2 katernen**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 200** **Etersheim, Oosthuizen., 1 katern, 1 stuk**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 234** **Friesland.**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Hekelingen.
- 201** **Friezekoop., 1 katern, 1 stuk**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 202** **Geertruidenberg., 2 katernen**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 203** **Geervliet.**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 204** **Gelkenes., 1 katern, 1 stuk**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 205** **Genderen.**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 206** **Giesen, Giesendam., 1 katern, 1 stuk**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 180** **Gijbeland.**

- Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Brandwijk.
- 207** Goedereede.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 208** Gorinchem., 2 katernen, 1 stuk
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 209** Gouda., 2 katernen, 3 stukken
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 210** Gouderak.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 211** Goudriaan.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 212** Graft, Rijk (de -)., 1 deel, 1 stuk
- 213** Gravenambacht ('s -).
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 214** Gravenmoer ('s -), 's-Gravemeer).
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 215** Gravenzande ('s -)., 2 katernen, 3 stukken
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 216** Grevelduin ('s -), Waspik (Klein-), zie ook Nederveen (Inv.no. 308).
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 217** Groede.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 242** Grootburggravenveen.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Hillegom.
- 218** Grootebroek.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 219** Haag (Den -)., 1 band
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 197** Haagambacht.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Eikenduinen.
- 220** Haarlem., 1 deel, 1 katern
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 221** Haarlemmerliede.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.

-
- 222** Haastrecht., 1 lias
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 223** Hardingsveld.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 224** Harenkarspel (Kalverdijk).
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 162** Haringhuizen.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Barsingerhorn.
- 225** Hazerswoude., 1 band
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 226** Hedikhuizen.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 227** Heemskerk.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 228** Heemstede., 1 katern, 2 stukken
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 229** Heenvliet.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 230** Heeraartsberg ('s -) (Bergambacht).
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 231** Heerjansdam, Huich Pietersland., 2 katernen
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 232** Heilo, Oesdom.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 233** Heinenoord.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 234** Hekelingen, Friesland.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 235** Hekendorp.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 236** Hem., 2 katernen
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 237** Hendrik Ido Ambacht., 1 stuk
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 238** Herkingen.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.

-
- 239** Herpt.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 240** Heusden., 1 katern, 2 stukken
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 241** Hillegersberg., 1 katern, 1 stuk
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 242** Hillegom, Vennep, Groot- en Kleinburggravenveen.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 243** Hilversum.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 244** Hodenpijl.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 383** Hoef.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Teraar.
- 245** Hof van Delft., 2 katernen
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 246** Honselersdijk., 1 stuk
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 247** Honterland.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 248** Hoogblokland.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 249** Hoogeban., 1 katern, 1 stuk
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 250** Hoogeveen, Nootdorp.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 251** Hoogkarspel., 2 katernen
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 252** Hoogmade, Koudekerk., 2 katernen
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 253** Hoogwoude, Aardswoud.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 254** Hoornaar.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 267** Huiswaard.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.

- 255** Zie Koedijk.
Huizen., 1 katern, 1 stuk
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 231** Huich Pietersland.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Heerjansdam.
- 256** Indijk., 1 lias, 1 katern
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 257** Jacobswoude.
417 Jisp.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Wormer.
- 258** Kabauw.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 259** Kalslagen, Kudelstraat, Schrevelsrecht., 2 katernen, 1 stuk
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 224** Kalverdijk.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Harenkarspel.
- 260** Kapelle aan de IJssel.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 261** Kapelle (Noord-Brabant).
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 262** Kastrikum.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 263** Katendrecht.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 264** Katwoude., 1 katern, 1 stuk
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 390** Katwijk aan den Rijn.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Valkenburg.
- 390** Katwijk aan Zee.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Valkenburg.
- 326** Kedichem.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Oosterwijk.
- 265** Ketel., 1 katern, 1 stuk

- Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 266** Kijfhoek.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 242** Kleinburggravenveen.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Hillegom.
- 267** Koedijk, Huiswaard.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 170** Kool (Cool).
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Beukelsdijk (Bokelsdijk).
- 268** Korendijk., 1 katern, 1 stuk
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 377** Korthaarlem.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Stein.
- 252** Koudekerk.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Hoogmade.
- 269** Kralingen.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 270** Krimpen aan de Lek.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 410** Krommenie.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Westzaan.
- 259** Kudelstaert.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Kalslagen.
- 271** Lambertschaag. zie Abbekerk (Inv.no. 146).
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 272** Landsmeer., 2 katernen
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 273** Laren., 1 katern, 1 stuk
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 274** Leerbroek, Reierskop., 1 katern, 1 stuk
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 154** Legmeer.

- Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Amstelveen.
- 275** Leiden., 1 deel
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 276** Leiderdorp (Inv.no. 146)., 1 katern, 2 stukken
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 277** Leimuiden.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 278** Lekkerkerk.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 279** Lier (De -).
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 280** Limmen., 1 band, 1 katern
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 281** Linschoten., 1 band
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 282** Lisse., 1 katern, 1 stuk
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 283** Loenen ("Cronenburgh").
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 284** Loosdrecht.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 367** Loosduinen (Half).
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Scheveningen.
- 285** Lokhorsterland.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 286** Lutjebroek.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 287** St. Maartensnieuwland.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 288** St. Maartensrecht.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 289** Maasland., 2 katernen, 1 stuk
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Albert Brouwer en Ingena Vellekoop, 10e penning van Maassluis 1544-1561, in: Ons Voorgeslacht, 47 (1992), blz. 534
- 290** Made (de).

- Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 291** **Marken.**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 292** **Medemblik., 2 katernen**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 293** **Meeuwen.**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 294** **Middelharnis.**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 295** **Middelkoop.**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 296** **Midwoud, zie Abbekerk (Inv.no. 146).**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 297** **Mijnden.**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 298** **Mijnsheerenland., 1 katern, 1 stuk**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 299** **Mijzen.**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 193** **Moerkant.**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Drimmelen.
- 300** **Molenaarsgraaf.**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 301** **Monnikendam., 1 katern, 5 stukken**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 302** **Monster.**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 303** **Moordrecht.**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 304** **Muiden., 1 katern, 1 stuk**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 305** **Muiderberg., 1 katern, 1 stuk**
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 194** **Muilkerk.**
Zie Dussen.
- 194** **Munsterkerk.**
Zie Dussen.

-
- 306** Naaldwijk.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 307** Naarden.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 308** Nederveen, Grevelduin ('s -).
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 351** Nek.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Purmerend.
- 309** Nibbikswoud.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 310** Nieuwenhoorn.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 311** Nieuweniedorp., 1 lias
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 312** Nieuwerkerk aan de IJssel.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 313** Nieuweveen., 2 katernen
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 314** Nieuwhellevoet.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 315** Nieuwkoop., 1 katern, 1 stuk
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 316** Nieuwlekkerkerk.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 317** Nieuwveen., 1 stuk
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 318** Noordeloos., 2 katernen
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 422** Noorden.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Zevenhoven.
- 319** Noordscharwoude.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 320** Noordwijk.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 321** Noordwijkerhout.

- Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 250** Nootdorp.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Hoogeveen.
- 322** Oestgeest., 1 katern, 1 stuk
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 232** Oesdom.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Heilo.
- 323** Ooltgensplaat ("de Plate").
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 324** Oostbarendrecht.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 325** Oostbroek, Smalland.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 326** Oosterwijk, Kedichem.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 200** Oosthuizen.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Etersheim.
- 327** Oostvoorne.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 328** Oostwoud.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 329** Oostzaan., 2 katernen
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 330** Opmeer.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 331** Opperdoes., 2 katernen
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 332** Ouddorp bij Alkmaar.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 333** Oudelandsambacht (Heer-).
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 334** Oudenhoorn.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 335** Oudeniedorp.

- Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 336** Ouderkerk (aan de Amstel), Duivendrecht, Waver en Waverveen.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 337** Ouderkerk aan de IJssel.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 345** Ouderschie.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Overschie.
- 338** Oudetonge., 2 katernen, 1 stuk
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 339** Oudevliet.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 340** Oudewater.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 341** Oudheusden., 1 katern, 1 stuk
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 342** Oudkarspel.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 343** Oudmatenesse., 1 stuk
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 344** Oudshoorn.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 345** Overschie., 1 katern, 2 stukken
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
J.J. Voskuil, Kohieren van de tiende penning van Overschie 1561 en Twisk 1561. Amsterdam 1982, blz. 15-80
- 346** Pernis.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 347** Piershil.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 348** Pijnakker.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 349** Poortland., 2 katernen
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 350** Poortugaal.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 351** Purmerend, Nek., 2 katernen

- Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 352** Purmerland., 2 katernen
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 177** Randenburg.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Boskoop (Laag -).
- 353** Ransdorp ("Raardorp")., 2 katernen
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 372** Reewijk.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Sluipwijk.
- 177** Reierskop.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Boskoop (Laag -).
- 274** Reierskop.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Leerbroek.
- 354** Ridderkerk.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 157** Rietveld.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Arkel.
- 355** Rijnsaterwoude.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 212** Rijk (de).
Zie Graft.
- 356** Rijswijk.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 357** Rockanje.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 358** Ruibroek.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 359** Ruiven.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 360** Sassenheim.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 361** Schagen., 3 katernen
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 362** Schardam., 2 katernen

- Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 363** Schellingwoude., 2 katernen, 3 stukken
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 364** Schellinkhout.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 365** Schermer (noordzijde van)., 1 katern, 1 stuk
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 366** Schermer (zuidzijde van).
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 367** Scheveningen, Loosduinen (Half-).
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 368** Schiebroek., 1 katern, 1 stuk
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 369** Schoonderloo., 1 katern, 1 stuk
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 370** Schoonhoven.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 383** Schoot.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Teraar.
- 371** Schoten., 1 deel, 2 katernen
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 259** Schrevelsrecht.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Kalslagen.
- 163** Sijbekarspel.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Bennebroek.
- 372** Sluipwijk, Reewijk., 3 katernen
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 325** Smalland.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Oostbroek.
- 373** Spaland., 1 stuk
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 179** Spijkenisse.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Brabant.

-
- 374** Sprang.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 375** Standhazen.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 376** Stad aan 't Haringvliet.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 377** Stein, Korthaarlem., 1 katern, 2 stukken
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 378** Stolwijk.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 379** Stompwijk, Wilsveen, Teilingerbroek.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 380** Streefkerk.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 381** Strijen.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 379** Teilingerbroek.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Stompwijk.
- 382** Tekkop., 1 lias, 1 stuk
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 383** Teraar, Hoef, Schoot.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 384** Tetterode, Albrechtsberg, Zandvoort.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 385** Texel., 5 katernen
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 184** Tuil.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Broek.
- 386** Twisk, zie Abbekerk (Inv.no. 146).
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
J.J. Voskuil, Kohieren van de tiende penning van Overschie 1561 en Twisk 1561, Amsterdam 1982, blz. 85-102
- 387** Uiterbuurt.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Hierin is ook het kohier van den 10e penning van 1544 opgenomen
- 388** Uitgeest., 1 katern, 1 stuk

- Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 389** Ursem.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 390** Valkenburg, Katwijk aan den Rijn, Katwijk aan Zee., 2 katernen, 1 stuk
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 391** Valkoog.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 392** Veen.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 393** Velzen.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 394** Venhuizen., 2 katernen
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 242** Vennep.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Hillegom.
- 395** Vierpolders (onder Hellevoet).
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 396** Vlaardingerambacht.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 397** Vlieland., 2 stukken
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 175** Vlist.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Bonrepas.
- 398** Voorburg.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 399** Voorschoten., 1 band, 1 katern
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 400** Vrijenban.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 401** Vrouwenrecht.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 402** Waarder., 2 katernen
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 164** Waddinxveen.

- Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Benthorn.
- 403** Warmond.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 404** Waspik (Groot -).
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 216** Waspik (Klein -).
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie 's Grevelduin.
- 404A** Wassenaer (fragment)., 1 stuk
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 336** Waver.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Ouderkerk aan de Amstel.
- 336** Waverveen.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Ouderkerk aan de Amstel.
- 405** Wervershoof., 1 katern, 1 stuk
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 406** Westenrijk.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 407** Westerblokker.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 408** Westmaas.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 409** Westwoud.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 410** Westzaan, Krommenie.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 411** Wieringen.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 412** Wijk aan Zee.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 413** Wijngaarden., 1 stuk
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 379** Wilsveen.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Stompwijk.

-
- 414** Winkel.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 415** Woerden., 2 katernen, 1 stuk
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 416** Wognum.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 417** Wormer, Jisp., 3 katernen, 2 stukken
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 418** Woudharnasch.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 384** Zandvoort.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Zie Tetterode.
- 419** Zegwaard.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 420** Zevenbergen.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 421** Zevender.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 422** Zevenhoven, Noorden., 1 katern. 1 stuk
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 423** Zevenhuizen., 1 katern, 1 stuk
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 424** Zoetermeer., 1 katern, 1 stuk
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 425** Zoeterwoude., 1 katern, 3 stukken
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 426** Zouteveen., 2 katernen
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 427** Zuidbroek (buurtschap van Lekkerkerk)., 1 stuk
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 428** Zuiderwoude., 2 katernen
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 429** Zuidewijn ("Zijdewijn").
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 177** Zuidwijk.
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.

- 430** Zie Boskoop (laag-).
Zunderdorp., 2 katernen
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 431** Zwammerdam., 1 katern, 2 stukken
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 432** Zwartewaal., 1 stuk
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 433** Land van Heusden enz. (de goederen van de heer Gerrit van Assendelft in het -)., 1 stuk
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 434** Land van Heusden (de goederen van de abdij van Bern in het -).
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 435** Kennemerland (de goederen van de heer Gerrit van Assendelft in ---)., 1 katern, 1 stuk
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Vgl. ook Inv.no. 433
- 436** Kennemerland (de goederen van de heer van Brederode in).
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 437** Kennemerland (de goederen van de abdij van Egmond in -)., 1 katern, 1 stuk
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 438** Zuid-Holland (de goederen van de prins van Oranje in -)., 1 stuk
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 439** Voorne (rentmeester van de domeinen van -).
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 440** Register van nadere aangiften en verhogingen voor de 10e penning, aangebracht in Schieland na 1545., 1 deel
- 441-445** Stukken van de ontvangers particulier inzake de administratie van de 10e penning van 1543. (Declaraties, betaalsordonnanties, kwitanties, deurwaarders-mandamenten, brieven, duplikaatkohieren.).
1543-1548 4 omslagen, 3 pakken
Deze stukken zijn vermoedelijk met de kohieren in het archief van de Staten terecht gekomen
- 441** Stukken rakende het beheer van Pieter Vranckenzoen, ontvanger-particulier van Delfland., 1 pak

Als ontvanger particulier van Den Haag en Haagambacht functioneerde onder hem Adriaan Mathijsz. Benninck
De duplikaat-kohieren van de 10e penning over Delfland zijn bijna allen bewaard

- 441A** Stukken betreffende het proces voor het Hof van Holland over het beheer van Pieter Vranckenzoen, ontvanger particulier van Delfland., 1 pak
- 442** Stukken betreffende het beheer van Dirk Hendricxsz. en Anthonius Carlier, ontvangers particulier van Rijnland., 1 pak
- 443** Stukken betreffende het beheer van Jan Cort, ontvanger particulier van Amstelland c.a., 1 pak
- 444** Stukken betreffende het beheer van Jan Dirck Hoensz. en Witte van der Houve, ontvangers particulier van Gouda c.a.
- 444A** Stukken rakende het beheer van Jan van Drenckwaert Willemsz., ontvanger particulier van Dordrecht en Zuid-Holland.
- 445** Stukken betreffende het beheer van Joost van Rijswijk, ontvanger particulier van het land van Arkel c.a.
Niet raadpleegbaar
Deze stukken - allen kohieren - zijn bijna geheel vergaan

387, 446-532

Kohieren van de 10e penning van 1544.

1544-1545

92 katernen, 23 stukken

Deze 10e penning is volgens het octrooi van 15 april 1544 alleen geheven van het inkomen van de landerijen binnen en buiten de schildtalen

De heffing geschiedde namens de Staten door de ontvangers particulier in de verschillende kwartieren. In de meeste kwartieren werden geen nieuwe kohieren opgesteld, maar die van 1543 gebruikt. De kohieren werden door de ontvangers particulier als bijlagen bij hun rekeningen overgelegd; daar de kohieren echter reeds spoedig als een afzonderlijke collectie beschouwd werden, hebben wij ze als een afzonderlijke verzameling behandeld. Een groot gedeelte is ook hier verloren gegaan. Voor de beschrijving van deze collectie vgl. Inv.no. 144

- 446** Aalburg.
- 447** Achttienhoven.
- 516** Albrechtsberg.
Niet raadpleegbaar
Zie Tetterode.
- 447A** Alkmaar (fragment)., 1 stuk
- 448** Ammersgravenland.
- 449** Amstelveen, Legmeer.
- 450** Amsterdam.
- 451** Arkel, Rietveld.
- 451A** Avenhorn., 1 stuk
- 452** Baardwijk.
- 453** Babiloniënbroek.
- 454** Bakkum.
- 455** Bergen.
- 512** Berkenrode.
Zie Schoten.

455A	Bezooien (fragment)., 1 stuk
456	Blarikum., 1 katern, 1 stuk
457	Broek (in Waterland).
458	Bussum.
459	Diemen.
460	Doeveren.
461	Drongelen., 1 stuk
462	Edam.
463	Engelen.
464	Eten., 1 stuk
501	Etersheim. Zie Oosthuizen.
465	Gelkenes, Liesvelt.
466	Genderen.
467	Gorinchem.
468	Groede.
469	Haag, Haagambacht.
470	Hazerswoude., 1 katern, 4 stukken
471	Hedikhuizen.
472	Heemskerk.
473	Heemstede.
474	Heesbeen.
475	Herpt., 1 katern, 1 stuk
476	Hillegom.
477	Hilversum.
478	Hoogblokland.
479	Hoornaar.
480	Huizen.
481	Kastrikum.
482	Katwoude.
500	Kedichem. Zie Oosterwijk.
527	Krommenie. Zie Westzaan.
487	Kronenburg ("Cronenburch"). Zie Loenen.
483	Landsmeer.
484	Laren.
485	Leerbroek, Reierskop.
449	Legmeer. Zie Amstelveen.
465	Liesveld. Zie Gelkenes.
486	Lisse.
487	Loenen.
488	Loosdrecht.
489	Marken.
490	Meeuwen.
491	Mijnden.
492	Monnikendam.

493	Monster.
494	Muiden.
495	Muiderberg.
496	Naarden.
504	Nek. Zie Purmerend.
508	Nieuwerkerk. Zie Rijk.
497	Nieuwland.
498	Noordwijk.
499	Noordwijkerhout., 1 katern, 2 stukken
500	Oosterwijk, Kedichem.
501	Oosthuizen, Etersheim.
513	Osdorp. Zie Sloten.
502	Ouderkerk aan de Amstel.
503	Oudheusden.
504	Purmerend, Nek., 1 katern, 1 stuk
505	Purmerend.
506	Petten.
507	Ransdorp., 2 katernen
485	Reierskop. Zie Leerbroek.
451	Rietveld. Zie Arkel.
508	Rijk, Nieuwerkerk.
509	Sassenheim.
510	Scheillingwoude., 2 katernen
511	Schelluinen., 2 katernen
512	Schoten, Vlieland ('t), Schoterbosch, Berkenrode.
512	Schoterbos. Zie Schoten.
513	Sloten, Osdorp, Vrije ambachten.
514	Stompwijk, Teilingerbroek, Wilsveen., 3 katernen
514	Teilingerbroek. Zie Stompwijk.
515	Ter Aar., 1 katern, 1 stuk
516	Tetterode, Albrechtsberg. Niet raadpleegbaar
517	Texel., 2 katernen
387	Uiterbuurt. Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
518	Veen.
518A	Veenhuizen (fragment)., 1 stuk
519	Velzen., 1 katern, 1 stuk
512	Vlieland ('t). Zie Schoten.
520	Vlijmen.
521	Voorburg.

- 522** Voorhout., 1 katern, 3 stukken
513 Vrije ambachten.
 Zie Sloten.
523 Waddinxveen., 2 katernen, 1 stuk
524 Wassenaar.
525 Wateringen., 1 katern, 1 stuk
526 Weesp, Weesperkarspel.
527 Westzaan, Krommenie.
528 Wieringen.
514 Wilsveen.
 Zie Stompwijk.
529 Wimmenum., 1 katern, 1 stuk
530 Zuiderwoude.
531 Zunderdorp.
532 De rentmeester van de beden.

533-869 Kohieren van de 10den penning van 1553.
 1553-1557 407 katernen, 370 stukken, 23 delen, 8 liassen, 2 banden

Deze 10e penning werd geheven volgens het akkoord van 12 april 1553 van het inkomen uit de onroerende goederen binnen en buiten de schildtalen, tienden, renten enz

De heffing geschiedde namens de Staten door den ontvanger generaal. De kohieren van de kleine steden en de dorpen werden aan de "wethouders" van de grote steden volgens een daartoe door de Staten opgemaakte indeling overgeleverd en gecontroleerd, en later bij de afhoring van de rekening van de ontvanger generaal als bijlagen overgelegd. Zij werden echter reeds spoedig als een zelfstandige collectie beschouwd, die bij volgende heffingen van de 10e penning gebruikt werd. Een groot gedeelte van de rekeningen. als ook van de kohieren van het recolement van 1556/1557, die dikwijls in de oude kohieren vastgehecht waren, is ook hier verloren gegaan

Voor de beschrijving dezer collectie vgl. verder Inv.no. 144

- 533** St. Achtenrecht, Woudharnasch, Hoogharnasch, Middelharnasch, Groeneveld., 1 katern, 2 stukken
534 Aalburg., 1 katern, 2 stukken
535 Aalsmeer., 1 katern, 1 stuk
800 Aar (ter).
 Zie Teraar.
654 Aardswoud.
 Zie Hoogwoud.
536 Aarlanderveen., 1 katern, 3 stukken
537 Abbekerk., 1 katern, 1 stuk
538 Abtsrecht., 2 katernen, 1 stuk
539 Adriaan Pietersambacht.
540 Akersloot., 2 katernen, 1 stuk
541 Akkersdijk en Vrouwenrecht.
542 Akkooi (Acquoi).
543 Alblas., 1 katern, 2 stukken
544 Alblasserdam., 1 katern, 1 stuk
545 Albrandswaard.
546 Alfen (Alphen)., 1 lias, 1 katern, 1 stuk
547 Alkmaar., 2 katernen, 2 stukken

- 548 Almkerk.
549 Ammersgravenland., 1 katern, 1 stuk
550 Amstelveen., 2 katernen, 2 stukken
551 Amsterdam., 1 deel, 3 stukken, 7 katernen
552 Andel.
553 St. Antoniepolder., 1 katern, 1 stuk
554 Arkel.
555 Asperen., 1 katern, 2 stukken
556 Assendelft., 2 katernen, 1 stuk
557 Avenhorn., 1 katern, 1 stuk
558 Baardwijk.
559 Babberspolder.
585 Babiloniënbroek.
Zie Broek.
560 Bakkum.
561 Barendrecht (Oost- en West-)., 2 katernen
562 Barsingerhorn., 1 katern, 2 stukken
563 Barwoudswaarder / Rietveld en de Bree.
564 Beets.
565 Bennebroek., 1 katern, 2 stukken
566 Benschop.
Niet raadpleegbaar
567 Benthorn., 1 katern, 1 stuk
568 Benthuizen., 1 katern, 1 stuk
569 Bergambacht.
570 Bergen.
571 Berkel., 3 katernen
572 Berkenrode., 1 stuk
573 Berkenwoude (Berkou).
825 Berkhei.
Zie Wassenaar.
574 Berkhout., 1 deel, 1 stuk
575 Beverwijk., 1 katern, 1 stuk
576 Bezooien.
577 Biesland., 1 katern, (stuk
578 Binnenwijzend., 1 katern, 1 stuk
579 Bleiswijk., 1 katern, 1 stuk
580 Bleskensgraaf.
Niet raadpleegbaar
581 Bodegraven., 1 lias, 4 katernen, 2 stukken
582 Bonrepas.
583 Bovenkarspel., 1 deel, 2 stukken
584 Brandwijk. Gijbeland., 1 katern, 1 stuk
585 Broek (Babiloniënbroek)., 1 stuk
586 Broek (op Langendijk)., 1 katern, 1 stuk
587 Broek, Tuil., 2 katernen, 2 stukken
588 Burghorn., 1 katern, 1 stuk
589 Bussum., 1 katern, 1 stuk
590 Delft en Delfshaven., 1 deel

C. Hoek, Delfshaven: Cohier tiende penning van de huizen te Delfshaven 1553, in: *Ons Voorgeslacht*, 17 (1962), blz. 235-239

- 591** Diemen., 1 katern, 1 stuk
592 Doeveren., 1 katern, 4 stukken
593A Dordrecht., 1 deel
593B Dordrecht., 2 katernen, 2 stukken
594 Dorpambacht., 1 katern, 4 stukken
595 Drimmelen., 1 katern, 1 stuk
596 Drongelen., 1 katern, 3 stukken
742 Duivendrecht.
Zie Ouderkerk.
597 Dussen., 2 katernen
598 Edam., 1 deel
599 Eenigenburg., 1 katern, 1 stuk
600 Eikenduinen., 1 katern, 2 stukken
601 Emmikhoven., 1 stuk
602 Engelen., 2 katernen, 1 stuk
603 Enkhuizen., 1 deel, 1 stuk
659 Esselijkerwoude.
Zie Jacobswoude.
604 Eten., 1 katern, 1 stuk
605 Etersheim., 1 katern, 3 stukken
606 Geertruidenberg., 2 katernen, 2 stukken
607 Gelkenes., 1 katern, 4 stukken
608 Genderen., 1 katern, 3 stukken
609 Giesen.
610 Giesendam, Giesen Oudekerk., 1 katern, 1 stuk
611 Giesen Nieuwkerk., 1 katern, 3 stukken
610 Giesen Oudekerk.
Zie Giesendam.
584 Gijbeland.
Zie Brandwijk.
612 Gorinchem., 3 katernen
613 Gouda., 1 band, 1 katern
De band is samengesteld uit twee katernen en één stuk
614 Gouderak., 2 katernen
615 Goudriaan., 1 katern, 2 stukken
616 Graft, Rijk (de -)., 1 deel, 1 katern
De katern is geliasseerd met het deel
617 Gravenmoer ('s -).
618 Gravenzande ('s -).
619 Groede., 1 katern, 1 stuk
533 Groeneveld.
Zie St. Achtenrecht.
675 Groep ("Group").
Zie Kromstrijen.
620 Grootebroek., 1 deel
621 Grosthuizen., 1 katern, 3 stukken
622 Haag (Den -)., 4 katernen, 1 stuk
623 Haagambacht., 2 katernen

- 624** Haarlem., 1 deel, 2 stukken
624A Haarlemmerliede., 1 katern, 3 stukken
625 Haastrecht., 1 katern, 2 stukken
626 Hardingsveld., 2 katernen, 4 stukken
627 Haringhuizen., 1 katern, 2 stukken
628 Hauwert., 1 katern, 3 stukken
629 Hazerswoude., 1 deel, 1 katern, 5 stukken
630 Hedikhuizen.
631 Heemstede.
632 Heeraartsberg ('s -)., 1 band, 1 katern, 2 stukken
633 Heesbeen., 1 katern, 2 stukken
634 Heinenoord.
635 Hem., 1 deel, 1 katern, 1 stuk
636 Henbroek., 1 katern, 2 stukken
637 Herpt., 1 katern, 1 stuk
638 Heukelom., 1 katern, 1 stuk
639 Heusden., 2 katernen, 2 stukken
640 Hill (op den)., 1 stuk
641 Hillegersberg.
642 Hillegom, Vennep., 1 katern, 1 stuk
643 Hilversum., 2 katernen, 2 stukken
644 Hodenpijl., 1 katern, 1 stuk
645 Hofambacht.
646 Hof van Delft., 1 katern, 2 stukken
727 Honsenoort.
Zie Onzenoord.
647 Honterland.
648 Hoogblokland., 2 stukken
649 Hoogeban., 1 katern, 1 stuk
650 Hoogeveen (Rijnland)., 1 katern, 1 stuk
651 Hoogeveen (Schieland)., 1 katern, 1 stuk
652 Hoogezwaluwe., 1 katern, 2 stukken
533 Hoogharnasch.
Zie St. Achtenrecht.
653 Hoogkarspel., 1 deel, 1 katern
654 Hoogwoud, Aardswoud., 1 deel, 1 stuk
655 Hoorn., 2 katernen
656 Hoornaar., 1 katern, 1 stuk
671 Huiswaard.
Zie Koedijk.
657 Huizen., 2 katernen, 1 stuk
Het stuk is geliasseerd met één van de katernen
658 Indijk., 1 katern, 3 stukken
De stukken zijn geliasseerd met de katern
659 Jacobsvoude en Esselijkervoude., 1 deel
660 Jaarsveld., 1 katern, 2 stukken
De stukken zijn bij de restauratie met de katern mee ingebonden
843 Jisp.
Zie Wormer.
661 Kabauw., 1 katern, 1 stuk

- 662** Kallantsoog (" 't Ooghe")., 1 katern, 2 stukken
663 Kalslagen.
664 Kapelle (Capelle) aan de IJssel., 1 katern, 1 stuk
665 Kapelle (Noord-Brabant)., 1 katern, 1 stuk
666 Kastrikum (Castricum)., 2 katernen
667 Katwijk binnen., 1 katern, 5 stukken
668 Katwijk aan Zee., 1 katern, 1 stuk
669 Katwoude.
730 Kedichem.
Zie Oosterwijk.
670 Ketel., 2 katernen, 3 stukken
671 Koedijk, Huiswaard., 1 katern, 1 stuk
838 Korthaarlem.
Zie Willens.
672 Koudekerk.
673 Kralingen., 3 katernen
674 Krimpen aan den IJssel.
675 Kromstrijen, Strienemonde ("Strijenmonde"), Groep ("Group")., 1 katern, 1 stuk
689 Kronenburg.
Zie Loenen.
767 Krooswijk.
Zie Ruibroek.
676 Laagblokland., 1 katern, 1 stuk
677 Lagezwaluwe., 2 katernen, 1 stuk
678 Lambertschaag., 1 katern, 1 stuk
679 Laren., 1 katern, 1 stuk
729 Leek.
Zie Oosterleek.
680 Leerbroek.
681 Leerdam.
R. van den Berg, Het cohier voor de heffing van de tiende penning in 1553 in Leerdam in: Van stad en graafschap Leerdam (1984), blz. 13-15
682 Leiden., 3 katernen, 4 stukken
Alleen registers van renten zijn aanwezig
683 Leiderdorp, Zoeterwoude, Koudekerk, Hoogmade, Alkemade en Leiden., 1 deel, 1 stuk
684 Leimuiden., 1 katern, 2 stukken
685 Lekkerkerk.
686 Limmen., 1 deel
687 "Linde (de)" (Riederwaard).
Niet raadpleegbaar
688 Lisse.
689 Loenen (Kronenburg)., 3 katernen, 1 stuk
690 Loosdrecht., 1 lias
Het lias bestaat uit twee katernen en één stuk
691 Lutjebroek., 2 katernen, 2 stukken
Niet raadpleegbaar
692 St. Maartens nieuwland., 1 katern, 2 stukken
693 Maasland., 9 katernen, 1 stuk

Albert Brouwer en Ingena Vellekoop, 10e penning van Maassluis 1544-1561, in: *Ons Voorgeslacht*, 47 (1992), blz. 534-535

- 694** Made (de).
695 Marken., 1 katern, 1 stuk
696 Medemblik., 1 katern, 1 stuk
697 Meeuwen., 2 katernen, 3 stukken
698 Middelburg.
 Niet raadpleegbaar
533 Middelharnasch.
 Zie St. Achtenrecht.
699 Middelkoop., 1 katern, 1 stuk
700 Midwoud., 1 katern, 1 stuk
701 Mijnden., 1 lias
702 Mijnsheerenland van Moerkerken., 2 katernen
703 Molenaarsgraaf., 1 katern, 1 stuk
704 Monnikendam., 2 katernen, 1 stuk
705 Monster, Terheiden.
706 Moordrecht., 1 katern, 1 stuk
707 Muiden., 1 katern, 1 stuk
708 Muiderberg., 1 katern, 1 stuk
 Niet raadpleegbaar
709 Naaldwijk., 1 lias, 1 stuk
710 Naarden., 1 katern, 1 lias
711 Nibbikswoud., 1 katern, 2 stukken
712 Nieuweniedorp., 1 katern, 1 stuk
713 Nieuwerkerk., 1 katern, 3 stukken
713A Nieuweveen (Delfland).
714 Nieuwkoop., 1 katern, 3 stukken
 Twee van de drie stukken zijn nog geliasseerd,
715 Nieuwland., 1 katern, 1 stuk
716 Nieuwlekkerland., 1 katern, 1 stuk
717 Nieuwmatenesse.
718 Nieuwpoort (half de)., 1 katern, 1 stuk
719 Nieuweveen (Inv.no. 713A).
720 Noordeloos., 2 katernen
851 Noorden.
 Zie Zevenhoven.
721 Noordscharwoude., 1 katern, 1 stuk
722 Noordwijk, Noordwijk aan Zee., 1 katern, 3 stukken
723 Noorwijkerhout., 1 katern, 1 stuk
724 Nootdorp., 1 stuk
725 Obdam., 2 katernen, 1 stuk
726 Oegstgeest., 3 katernen
662 "'t Oeghe".
 Zie Kallantsoog.
727 Onzenoord ("Honsenoort")., 1 katern, 1 stuk
728 Oosterblokker., 2 katernen
729 Oosterleek., 2 katernen, 1 stuk
730 Oosterwijk, Kedichum., 1 katern, 2 stukken
731 Oostwoude., 1 katern, 1 stuk

- 605** Oosthuizen.
Zie Etersheim.
- 732** Oostzaan., 1 katern, 1 stuk
- 733** Opmeer., 1 katern, 2 stukken
- 734** Opperdoes., 1 katern, 2 stukken
- 735** Osdorp, Sloten., 1 katern, 3 stukken
- 736** Oterleek., 1 katern, 1 stuk
- 737** Ottoland., 1 katern, 1 stuk
- 738** Ouddorp bij Alkmaar., 1 katern, 1 stuk
- 739** Oudendijk., 2 katernen, 2 stukken
- 740** Oudeniedorp., 1 katern, 1 stuk
- 741** Ouderkerk aan de IJssel.
- 742** Ouderkerk, Waardhuizen, Duivendrecht, Waverveen., 4 katernen, 1 stuk
- 748** Ouderschie.
Zie Overschie.
- 743** Oudewater.
- 744** Oudheusden., 1 katern, 1 stuk
- 745** Oudkarspel.
- 746** Oudmatenesse.
- 747** Oudshoorn., 1 katern, 2 stukken
- 748** Overschie (Ouderschie).
- 749** St. Pancras.
- 750** Papendrecht., 2 katernen, 1 stuk
- 751** Peursum.
- 752** Pijnakker., 2 katernen, 2 stukken
- 753** Polsbroek., 1 stuk
Niet raadpleegbaar
- 754** Polsbroek (onder Aremberg).
- 755** Poortland., 1 katern, 3 stukken
- 756** Purmerland.
- 757** Puttershoek., 1 katern, 1 stuk
- 758** Raamsdonk., 1 katern, 1 stuk
- 759** Ransdorp., 1 katern, 1 stuk
- 563** Rietveld en de Bree.
Zie Barwoudswaarde.
- 760** Ridderkerk.
- 761** Rijnsaterwoude., 1 katern, 2 stukken
- 762** Rijnsburg., 2 katernen, 1 stuk
- 616** Rijk (de).
Zie Graft.
- 763** Rijswijk (land van Altena).
- 764** Rijswijk (bij Den Haag)., 1 katern, 5 stukken
- 765** Roon., 2 katernen
- 766** Rotterdam.
- 767** Ruibroek, Krooswijk., 1 katern, 2 stukken
- 768** Sassenheim., 1 katern, 2 stukken
- 769** Schardam., 1 katern, 2 stukken
- 770** Scharwoude., 2 katernen, 1 stuk

- 771** Schellingwoude., 1 lias
772 Schelluinen., 3 katernen, 1 stuk
773 Schermer (noordeinde van)., 1 katern, 1 stuk
774 Schermer (zuideinde van).
775 Scheveningen.
776 Schiebroek., 1 katern, 1 stuk
777 Schiedam., 1 katern, 3 stukken
778 Schoonderloo., 1 katern, 2 stukken
779 Schoonhoven., 3 katernen, 1 stuk
Bij één van de katernen is bij de restauratie een stuk mee
ingebonden
780 Schoorl., 1 deel, 1 stuk
781 Schoten., 1 katern, 1 stuk
782 Schrevelsrecht., 1 stuk
783 Sijbekarspel., 1 katern, 1 stuk
784 Sleewijk.
785 Sliedrecht., 2 katernen, 2 stukken
786 Slingeland., 1 katern, 1 stuk
735 Sloten.
Zie Osdorp.
787 Sluipwijk.
788 Spaarnwoude., 1 katern, 4 stukken
789 Spaarndam., 1 katern, 1 stuk
790 Spaland.
Zie ook Ketel (Inv.no. 670)
791 Spanbroek., 1 katern, 2 stukken
792 Spijk (nedereinde van)., 1 katern, 3 stukken
793 Spijk (overeinde van).
794 Sprang., 1 katern, 2 stukken
795 Stein., 1 katern, 1 stuk
796 Stolwijk (onder Zuid-Holland).
797 Stolwijk (onder Blois)., 1 katern, 3 stukken
798 Stompwijk., 1 deel, 2 stukken
799 Streefkerk.
675 Strienemonde ("Strijenmonde").
Zie Kromstrijen.
800 Teraar., 1 katern, 4 stukken
801 Tekkop.
705 Terheiden.
Zie Monster.
802 Texel., 1 katern, 2 stukken
585 Tuil.
Zie Broek.
803 Twisk., 1 katern, 2 stukken
804 Uitgeest., 2 katernen, 2 stukken
805 Uitwijk.
806 Ursem.
807 Valkoog., 1 katern, 1 stuk
808 Veen., 1 katern, 3 stukken
809 Veenhuizen., 1 katern, 1 stuk

- 810** Velzen., 1 katern, 2 stukken
811 Venhuizen., 1 deel, 1 stuk
642 Vennep.
Zie Hillegom.
812 Vlaardingen., 1 katern, 1 stuk
813 Vlaardingerambacht., 2 katernen
814 Vlieland.
815 Vliet., 1 katern, 1 stuk
816 Vlijmen., 2 katernen, 1 stuk
582 Vlist.
Zie Bonrepas.
817 Voorhout., 2 katernen, 3 stukken
818 Voorschoten., 2 katernen, 2 stukken
819 Vrijenban., 1 katern, 1 stuk
541 Vrouwenrecht.
Zie Akkersdijk.
820 Waarder., 2 katernen, 1 stuk
821 Waardhuizen., 1 stuk
742 Waardhuizen.
Zie Ouderkerk.
822 Waddinxveen., 2 katernen
823 Warmond.
824 Waspik., 1 katern, 1 stuk
825 Wassenaar, Zuidwijk, Berkhei., 1 deel, 4 stukken,
Het deel bevat ook een daaraan geliasseerd katern
826 Wateringen., 3 katernen, 2 stukken
742 Waverveen.
Zie Ouderkerk.
827 Weesp en Weesperkarspel., 3 katernen, 1 lias
828 Werken (de -).
829 Werkendam., 2 katernen, 3 stukken
830 Wervershoof., 1 katern, 2 stukken
831 Westerblokker., 1 deel, 1 katern
832 Westmaas., 2 katernen, 4 stukken
833 Westwoud., 2 katernen, 1 stuk
834 Westzaan, Krommenie., 2 katernen, 2 stukken
835 Wieringen.
836 Wijdenes., 1 katern, 1 stuk
837 Wijk aan Duin., 1 katern, 1 stuk
838 Willens, Korthaarlem., 1 katern, 1 stuk
839 Wimmenum.
840 Winkel., 1 katern, 2 stukken
841 Woerden, polders Brevelt, Geestdorp, Snelle,
Middelaland, Oudeland., 2 katernen
842 Wognum., 1 katern, 2 stukken
843 Wormer, Jisp., 2 katernen
533 Woudharnasch.
Zie St. Achtenrecht.
844 Woudrichem., 2 katernen
845 Ysselmonde (Oost- en West -)., 1 katern, 1 stuk

- 846** Ysselstein.
847 Zandambacht., 1 katern, 1 stuk
848 Zandvoort.
849 Zevenbergen., 1 katern, 1 stuk
850 Zevender., 1 katern, 1 stuk
 Niet raadpleegbaar
851 Zevenhoven, Noorden., 1 katern, 1 stuk
852 Zevenhuizen.
853 Zoetermeer., 1 katern, 2 stukken
854 Zoeterwoude., 1 deel, 1 katern, 1 stuk
855 Zomerland (Groot- en Klein -).
856 Zouteveen., 1 katern, 3 stukken
857 Zuiderwoude., 2 katernen, 1 stuk
858 Zuidscharwoude.
825 Zuidwijk.
 Zie Wassenaar.
859 Zunderdorp., 2 katernen, 1 stuk
860 Zwaag., 1 katern, 1 stuk
861 Zwammerdam., 1 katern, 2 stukken
862 Kennemerland en West-Friesland (rentmeester van de domeinen van -).
863 Kennemerland (goederen van de prelaat van Egmond in -).
864 Noord-Holland (rentmeester van de domeinen van -).
865 Rijnland (goederen van de prelaat van Egmond in -)., 1 katern, 1 stuk
866 Vronen (rentmeester van de -).
867 Zevenbergen (de heer van -).
868 Zuid-Holland (rentmeester van de domeinen van -)., 2 katernen
869 De rentmeester van de beden., 1 stuk
 Niet raadpleegbaar
- 870-874** Rapporten inzake de foutieve aangiften in de verschillende kwartieren voor de 10e penning van 1553.
 c. 1556/57 5 delen, 25 stukken
870 Rapport voor het kwartier Zuid-Holland., 1 deel, 24 stukken
871 Rapport voor het kwartier Kennemerland.
872 Rapport voor het kwartier Delfland.
873 Rapport voor het kwartier Rijnland., 1 deel, 1 stuk
874 Rapport voor het kwartier Westvriesland.
- 875-1182** Kohieren van de 10e penning van 1556.
 1556-1562 314 katernen, 45 delen, 6 liassen, 131 stukken
 Deze 10e penning werd volgens het akkoord van 17 december 1556 geheven van het inkomen uit onroerende goederen binnen en buiten de schildtalen, renten enz
 De heffing geschiedde namens de Staten door de ontvanger generaal. De kohieren, bij de rekening overgelegd, zijn ook hier spoedig als een zelfstandige

collectie beschouwd

Een groot gedeelte zowel van de oorspronkelijke kohieren als van die voor het recolement (1561/64) is ook hier verloren gegaan

Voor de beschrijving van deze collectie vgl. Inv.no.144

- 875** St. Achtenrecht, Woudharnas, Hoogharnas, Middelharnas, Groeneveld.
- 876** Aalburg.
- 877** Aalsmeer.
- 984** Aardswoud.
Zie Hoogwoud.
- 878** Aarlanderveen., 2 katernen
- 879** Abbekerk.
- 880** Abtsrecht., 1 katern, 1 stuk
- 881** Adriaan Pietersambacht.
- 1105** Akendam.
Zie Schoten.
- 882** Akersloot.
- 883** Akkersdijk en Vrouwenrecht.
- 884** Alblas., 1 katern, 2 stukken
Niet raadpleegbaar
- 885** Alblasserdam., 1 katern, 1 stuk
- 886** Albrandswaard., 1 lias
- 1123** Albrechtsberg.
Zie Tetterode.
- 887** Alfen (Alphen)., 1 katern, 1 stuk
- 888** Alkemade., 2 katernen, 2 stukken
- 889** Alkmaar., 1 deel
- 890** Ammersgravenland (Liesveld)., 1 katern, 1 stuk
Niet raadpleegbaar
- 891** Amstelveen, Legmeer., 1 katern, 2 stukken
- 892** Amsterdam., 1 deel, 8 katernen, 4 stukken
- 893** St. Antoniepolder.
- 894** Arkel.
- 895** Asperen., 1 deel
- 896** Assendelft., 1 deel, 1 stuk
- 897** Baardwijk., 1 katern, 1 stuk
- 898** Babberspolder.
- 899** Babiloniënbroek., 1 katern, 1 stuk
- 900** Barsingerhorn.
- 901** Beets.
- 902** Benningbroek.
- 903** Benthuizen.
- 904** Bergambacht., 1 katern, 4 stukken
- 905** Bergen., 1 deel
- 906** Berkel., 1 katern, 1 stuk
- 960** Berkenrode.
Zie Heemstede.
- 1147** Berkhei.
Zie Wassenaar.
- 907** Berkhout., 1 deel

- 908** Beukelsdijk (Bokelsdijk), Bloemersdijk, Cool.
909 Beverwijk., 2 katernen
910 Bezooien., 1 katern, 1 stuk
911 Biesland.
912 Binnenwijzend.
913 Blaricum.
914 Bleiswijk., 1 katern, 1 stuk
915 Bleskensgraaf., 1 katern, 3 stukken
916 Bloemendaal (bij Gouda).
908 Bloemersdijk.
 Zie Beukelsdijk.
917 Bodegraven., 2 katernen, 2 stukken
918 Bonaventura.
 Dit register is de "contrerolle van de verpachtingen van de
 nyeuwe bedijcte landen d.a. 1556", welke door de ontvanger als
 kohier gebruikt is
919 Bonrepas, Vlist.
920 Boskoop, Reierskop.
921 Bovenkarspel., 1 deel
922 Brandwijk, Gijbeland.
923 Broek, Tuil en Weegje (het).
 Niet raadpleegbaar
924 Broek., 1 deel
925 Burghorn.
 Niet raadpleegbaar
926 Delft, Delfshaven., 1 deel
 C. Hoek, Delfshaven: Cohier tiende penning van de huizen te
 Delfshaven 1556, in: Ons Voorgeslacht, 17 (1962), blz. 239-244
927 Diemen.
928 Doeveren., 1 katern, 1 stuk
929 Dordrecht., 1 deel, 1 katern
930 Dorpambacht., 1 katern, 1 stuk
1068 Duivendrecht.
 Zie Ouderkerk.
931 Dussen, Muilkerk, Munsterkerk., 1 katern, 1 stuk
932 Edam., 1 deel, 1 stuk
933 Eenigenburg.
934 Eikenduinen., 2 katernen
935 Engelen., 3 katernen
936 Enkhuizen., 1 deel
988 Esselijckerwoude.
 Zie Jacobswoude.
937 Eten., 1 katern, 2 stukken
938 Friezekoop.
939 Geertruidenberg.
940 Gelkenes., 1 katern, 1 stuk
941 Genderen., 1 katern, 1 stuk
942 Giesendam, Giesen Oudekerk., 1 katern, 1 stuk
942 Giesen Oudekerk.
 Zie Giesendam.

- 922** Gijbeland.
Zie Brandwijk.
- 1073** Gnephoek ("Gneppick").
Zie Oudshoorn.
- 943** Gorinchem., 1 deel
- 944** Gouda., 5 katernen, 2 stukken
- 945** Godschalksoord., 1 katern, 1 stuk
Niet raadpleegbaar
- 946** Graft, Rijp (de) (Zie ook Inv.no. 1097)., 1 deel
Niet raadpleegbaar
- 947** Gravenmoer ('s -).
- 948** Gravenzande ('s -).
- 949** Groede., 1 deel
- 875** Groeneveld .
Zie St. Achtenrecht.
- 950** Grootebroek., 1 deel
- 951** Grosthuizen.
- 952** Haagambacht., 1 deel
- 953** (Vervallen).
- 954** Haarlemmerliede.
- 955** Hardinxveld., 1 katern, 1 stuk
- 956** Haringhuizen.
- 957** Hazerswoude., 1 deel, 2 stukken
- 958** Hedikhuizen., 2 katernen
- 959** Heemskerk., 1 katern, 2 stukken
- 960** Heemstede, Berkenrode., 1 katern, 2 stukken
- 961** Heeraartsberg ('s-).
- 962** Heerjansdam.
- 963** Heesbeen.
- 964** Heiloo, Oesdom.
- 1081** "Heyndrik Luydenambacht".
Zie Raamsdonk.
- 965** Heinenoord., 2 katernen
- 966** Hekendorp.
- 967** Hensbroek., 1 katern, 1 stuk
Het stuk is bij de restauratie bij de katern mee ingebonden
- 968** Heukelum., 2 delen, 2 stukken
- 969** Hillegersberg., 1 deel
- 970** Hillegom., 1 katern, 1 stuk
- 971** Hilversum.
- 972** Hodenpijl., 1 katern, 1 stuk
- 973** Hofambacht., 1 lias
- 974** Hof van Delft., 1 katern, 1 stuk
- 975** Honselersdijk.
Niet raadpleegbaar
- 1056** "Honsenoort".
Zie Onzenoord.
- 976** Honterland.
- 977** Hoogblokland., 1 katern, 1 stuk
- 978** Hoogeban.

- 979** Hoogeveen (Delfland).
980 Hoogeveen (Rijnland).
981 Hoogezwaluwe.
875 Hoogharnasch.
Zie St. Achtenrecht.
982 Hoogkarspel., 1 deel
983 Hoogmade., 1 katern, 1 stuk
984 Hoogwoud, Aardswoud.
985 Hoorn.
Alleen van de ambten onder Hoorn zijn kohieren aanwezig
986 Hoornaar., 1 katern, 1 stuk
999 Huiswaard.
Zie Koedijk.
987 Indijk.
988 Jacobsvoude en Esselijkervoude., 2 katernen, 1 stuk
1166 Jisp.
Zie Wormer.
989 Kabauw.
990 Kallantsoog ("t Ooghe").
991 Kalslagen.
Niet raadpleegbaar
1103 Kamp.
Zie Schoorl.
992 Kapelle (Noord-Brabant).
993 Kapelle (Capelle) aan de IJsel.
994 Kastrikum (Castricum)., 1 deel, 1 katern, 1 stuk
995 Katwijk aan de Rijn., 1 katern, 1 stuk
996 Katwijk aan Zee., 1 katern, 1 stuk
997 Katvoude., 1 katern, 1 stuk
1059 Kedichem.
Zie Oosterwijk.
998 Ketel., 1 deel, 3 stukken
999 Koedijk, Huiswaarde.
1000 Koudekerk., 1 katern, 2 stukken
1001 Kralingen.
1002 Kralingerpolder.
1003 Krimpen aan den IJsel.
1155 Krommenie.
Zie Westzaan.
1004 Kromstrijen, Strienemonde ("Strijenmonde"),
Westmaasnieuwland.
1005 Kudelstaart., 1 stuk
1006 Lagezwaluwe., 1 katern, 1 stuk
1007 Lambertschaag., 1 katern, 2 stukken
1008 Landsmeer., 1 katern, 1 stuk
1009 Laren., 2 katernen
1058 Leek.
Zie Oosterleek.
1010 Leerbroek, Reierskop., 1 katern, 1 stuk
891 Legmeer.

- Zie Amstelveen.
- 1011** Leiden., 1 deel, 8 katernen
- 1012** Leiderdorp., 2 katernen
- 1013** Leimuiden.
- 1014** Lekkerkerk., 1 katern, 1 stuk
- 1015** Lier (de -).
- 1016** Limmen., 1 deel, 1 stuk
- 1017** "Linde (de)" (Riederwaard).
- 1018** Linschoten.
- 1019** Lisse.
- 1020** Loosdrecht.
- 1021** Lutjebroek., 1 deel
- 1022** St. Maartensnieuwland., 1 katern, 1 stuk
- 1023** St. Maartensrecht.
- 1024** Maasdam., 1 katern, 1 stuk
- 1025** Maasland., 1 deel
- Albert Brouwer en Ingena Vellekoop, 10e penning van Maassluis 1544-1561, in: *Ons Voorgeslacht*, 47 (1992), blz. 535-536
- 1026** Made (de -).
- 1027** Medemblik., 1 katern, 2 stukken
- 1028** Meeuwen.
- Niet raadpleegbaar
- 1029** Middelburg.
- 875** Middelharnasch.
- Zie St. Achtenrecht.
- 1030** Midwoud.
- 1031** Mijnden.
- 1032** Mijnsheerenland, Moerkerken oudeland.
- 1032** Moerkerken oudeland.
- Zie Mijnsheerenland.
- 1033** Molenaarsgraaf.
- 1034** Monster, Terheiden.
- 1035** Muiden.
- 1036** Muiderberg.
- Niet raadpleegbaar
- 931** Muilkerk.
- Zie Dussen.
- 931** Munsterkerk.
- Zie Dussen.
- 1037** Naaldwijk.
- 1038** Naarden.
- 1039** Nibbikswoud.
- 1040** Nieuweniedorp., 1 deel
- 1041** Nieuwerkerk aan de Yssel (Schieland).
- 1042** Nieuwerkerk, Rijk (Kennemerland)., 1 katern, 1 stuk
- 1043** Nieuweveen., 1 deel
- 1044** Nieuwkoop., 1 deel
- 1045** Nieuwland (Arkel-)., 2 katernen
- Niet raadpleegbaar
- 1046** Nieuwmatenesse.

- A. Gordijn, 10e Penning van Nieuw-Mathenesse 1557, in: Ons Voorgeslacht, 45 (1990), blz. 542-545
- 1047** Nieuwpoort (half de).
- 1048** Nieuwveen, Uiterbuurt., 1 katern, 1 stuk
- 1049** Noordeloos., 1 katern, 5 stukken
- 1171** Noorden.
Zie Zevenhoven.
- 1050** Noordscharwoude.
- 1051** Noordwijk, Noordwijk aan Zee., 2 katernen
- 1052** Noordwijkerhout., 1 katern, 1 stuk
- 1053** Nootdorp.
- 1054** Obdam., 1 katern, 1 stuk
Niet raadpleegbaar
- 1055** Oegstgeest., 1 deel, 1 stuk
- 964** Oesdom.
Zie Heiloo.
- 1056** Onzenoord.
- 990** "'t Ooghe.
Zie Kallantsoog.
- 1057** Oostbarendrecht., 1 katern, 1 stuk
- 1058** Oosterleek (Leek).
- 1059** Oosterwijk, Kedichem., 1 katern, 2 stukken
- 1060** Oostwoud.
- 1061** Oostzaan., 1 deel, 1 stuk,
- 1062** Opmeer.
Niet raadpleegbaar
- 1063** Opperdoes.
- 1110** Osdorp.
Zie Sloten.
- 1064** Ottoland.
- 1065** Ouddorp bij Alkmaar.
- 1066** Oudendijk.
- 1067** Oudeniedorp.
- 1068** Ouderkerk, Waardhuizen, Duivendrecht, Waverveen., 1 katern, 1 stuk
- 1069** Ouderkerk aan de IJssel., 1 katern, 1 stuk
- 1074** Ouderschie.
Zie Overschie.
- 1070** Oudewater., 2 katernen
- 1071** Oudheusden.
- 1072** Oudmatenesse.
A. Gordijn, 10e Penning van Oud-Mathenesse 1558, in: Ons Voorgeslacht, 45 (1990), blz. 536-539
- 1073** Oudshoorn, Gnephoek., 2 katernen
- 1074** Overschie (Zie ook Inv.no. 1089).
- 1123** Overveen.
Zie Tetterode.
- 1075** St. Pancras.
- 1076** Pendrecht.
Zie ook Roon
- 1077** Peursum., 1 katern, 1 stuk

	Niet raadpleegbaar
1078	Pijnakker., 1 katern, 1 stuk
1079	Poortland., 2 katernen
1080	Puttershoek.
1081	Raamsdonk, "Heyndrik Luyden ambacht".
1082	Reewijk, Tempel.
920	Reierskop.
	Zie Boskoop.
1010	Reierskop.
	Zie Leerbroek.
1083	Ridderkerk., 2 katernen
1042	Rijk.
	Zie Nieuwerkerk.
1084	Rijnsaterwoude.
1085	Rijnsburg., 1 katern, 1 stuk
946	Rijp (de).
	Niet raadpleegbaar
	Zie Graft.
1086	Rijsoord, Streefkerk.
1087	Rijswijk (bij Den Haag)., 3 katernen, 1 stuk
1088	Roon, Pendrecht.
1089	Rotterdam., 1 lias, 3 katernen
1089	Ruibroek.
1090	Ruiven.
1091	Sassenheim., 1 katern, 1 stuk
1092	Schagen.
1093	Schardam.
1094	Schellingwoude.
1095	Schellinkhout.
1096	Schermer (noordeinde van).
1097	Schermer (zuideinde van), Graft., 2 katernen
1098	Scheveningen.
1099	Schiebroek.
1100	Schiedam.
1101	Schoonderloo.
1102	Schoonhoven.
1103	Schoorl, Kamp., 1 deel, 1 katern
1104	Schoot.
1105	Schoten, Vlieland ('t), Schoterbos, Akendam, "de Woerdt"., 1 lias
1105	Schoterbos.
	Zie Schoten.
1106	Schrevelsrecht.
1107	Sijbekarspel.
1108	Sliedrecht.
	Niet raadpleegbaar
1109	Slingeland (Neder -)., 1 katern, 1 stuk
1110	Sloten, Sloterdijk, Osdorp, Vrije ambachten., 1 katern, 1 stuk
1111	Sluipwijk.

- 1112** Spaarndam.
1113 Spaland.
1114 Spanbroek.
Niet raadpleegbaar
1115 Spijk (nedereinde van)., 1 katern, 1 stuk
1116 Stolwijk (onder Blois).
1117 Stolwijk., 2 katernen, 1 stuk
1118 Stompwijk, Wilsveen, Teilingerbroek., 1 deel
1119 Streefkerk., 1 katern, 1 stuk
Zie ook Rijsoord (Inv.no. 1086)
1004 Strienemonde ("Strijenmonde").
Zie Kromstrijen.
1120 Strijen., 1 katern, 2 stukken
1118 Teilingerbroek.
Zie Stompwijk.
1082 Tempel.
Zie Reewijk.
1121 Teraar., 1 katern, 1 stuk
1034 Terheiden.
Zie Monster.
1122 Terschelling., 1 katern, 2 stukken
Ingediend in 1566; vgl. Resoluties Staten van Holland 4 januari 1565
1123 Tetterode, Albrechtsberg, Overveen.
1124 Texel., 1 lias, 4 katernen, 1 stuk
924 Tuil.
Zie Broek.
1125 Twisk., 1 katern, 1 stuk
1048 Uiterbuurt.
Zie Nieuwveen.
1126 Uitgeest., 1 deel, 1 stuk
1127 Ursem., 2 katernen
1128 Valkenburg., 1 katern, 1 stuk
1129 Valkoog.
1130 Veen., 1 katern, 2 stukken
1131 Veenhuizen., 1 deel
1132 Velzen., 1 deel, 1 stuk
1133 Venhuizen., 1 deel
1134 Vennep.
1135 Vlaardingen.
1136 Vlaardingerambacht.
1137 Vlieland.
1105 Vlieland ('t).
Zie Schoten.
1138 Vlijmen.
919 Vlist.
Zie Bonrepas.
1139 Voorhout., 1 katern, 1 stuk
1140 Voorschoten., 2 katernen
1110 Vrije ambachten.
Zie Sloten.

-
- 1141** Vrijenban.
883 Vrouwenrecht.
Zie Akkersdijk.
- 1142** Waarder., 1 katern, 3 stukken
1068 Waardhuizen.
Zie Ouderkerk.
- 1143** Waddinxveen., 3 katernen
1144 Wadwaai.
1145 Warmond.
1146 Waspik.
1147 Wassenaar, Zuidwijk.
1068 Waverveen.
Zie Ouderkerk.
- 924** Weegje ('t).
Zie Broek.
- 1148** Weesp, Weesperkarspel.
1149 Werkendam.
1150 Wervershoof.
1151 Westbarendrecht., 1 katern, 1 stuk
1152 Westerblokker., 1 lias
1153 Westmaasnieuwland, zie ook Kromstrijen (Inv.no. 1004).
1154 Westwoud.
1155 Westzaan, Krommenie., 1 deel
1156 Wieringen.
1157 Wijdenes.
Niet raadpleegbaar
- 1158** Wijk aan duin.
1159 Wijk aan zee.
1160 Wijngaarden, Ruibroek.
1161 Wildevenen, Dirk Jacobsz. venen (onder Zevenhuizen)., 2 katernen
Ingediend in 1566
- 1118** Wilsveen.
Zie Stompwijk.
- 1162** Wimmenum., 1 katern, 1 stuk
1163 Winkel., 1 deel
1164 Woerden., 1 deel
1105 "Woerdt (de)".
Zie Schoten.
- 1165** Wognum.
1166 Wormer, Jisp., 1 deel
875 Woudharnas.
Zie St.-Achtenrecht (Inv.no. 875).
- 1167** Yselmonde (westambacht van -)., 1 deel
1168 Zandvoort.
1169 Zegwaard., 1 katern, 1 stuk
1170 Zevenbergen., 4 katernen, 2 stukken
1171 Zevenhoven, Noorden.
1172 Zevenhuizen.

- Zie ook Wilde venen (Inv.no. 1161)
- 1173** Zoetermeer., 2 katernen, 2 stukken
- 1174** Zoeterwoude.
- 965** Zomerland (Groot- en Klein-).
Zie Heinenoord.
- 1175** Zouteveen.
Niet raadpleegbaar
- 1176** Zuiderwoude., 1 deel
- 1177** Zuidscharwoude.
- 1147** Zuidwijk ("Suyckn).
Zie Wassenaar.
- 1178** Zunderdorp.
- 1179** Zwaag., 1 deel, 1 stuk
- 1180** Zwammerdam., 1 deel, 1 stuk
- 1181** Noord-Holland, Gouda en Woerden (rentmeester van de domeinen van -).
- 1182** Vronen (rentmeester van de -)., 1 deel

1183-1188 Rapporten inzake de fouten in de aangiften voor den 10e penning van 1557 in de verschillende kwartieren.

- ca. 1561 5 delen, 1 katern, 3 stukken
- 1183** Rapport voor het kwartier Zuid-Holland.
- 1184** Rapport voor het kwartier Kennemerland, met Amsteland, Waterland, Gooiland en Zeevang., 1 deel, 3 stukken
- 1185** Rapport voor het kwartier Delfland en Schieland.
- 1186** Rapport voor het kwartier Rijnland.
- 1187** Rapport voor het kwartier Gouda., 1 katern
- 1188** Rapport voor het kwartier West-Friesland.

1189 Protocolen van de correcties van de 10e penning van 1556.
ca. 1561 1 deel
Deze delen zijn in één band gebonden

1190 Register van de correcties, vastgesteld voor den 10den penning van 1556 ("Contrerolle van de correctie van den Xden penning de anno LVII").
ca. 1561 1 deel

1191-1515 Kohieren van den 10e penning van 1561.

1561-1564 287 katernen, 92 delen, 5 liassen, 145 stukken, 2 charters

Deze 10e penning werd volgens het akkoord van 18 mei 1558 geheven van het inkomen uit onroerende goederen binnen en buiten de schildtalen, van renten enz

De heffing geschiedde namens de Staten door de ontvanger generaal. De kohieren, rekeningen overgelegd, zijn ook hier als een zelfstandige collectie te beschouwen. Een groot gedeelte is weder verloren gegaan

Daar het recolement van den 10e penning van 1557 na 1561 geschiedde, zijn de gegevens hiervan voor de achterhaling van onjuiste aangiften van 1561 gebruikt Voor de beschrijving van deze collectie zie verder Inv.no. 144

-
- 1491** St. Achtenrecht.
Zie Woudharnasch.
- 1191** Aalburg.
- 1192** Aalsmeer.
- 1193** Abbekerk., 1 lias, 1 katern, 2 stukken
- 1194** Abbenbroek., 1 deel, 2 stukken
- 1195** Abtsrecht.
- 1196** Adriaan Pietersambacht.
- 1434** Akendam.
Zie Schoten.
- 1197** Akersloot.
- 1198** Akkersdijk en Vrouwenrecht.
- 1199** Alblas.
- 1200** Alblasserdam.
- 1201** Albrandswaard., 2 katernen, 2 stukken
- 1451** Albrechtsberg.
Zie Tetterode.
- 1202** Alphen.
- 1203** Alkmaar., 1 katern, 1 deel, 7 stukken
- 1204** Ammersgravenland., 1 katern, 2 stukken
- 1205** Amstelveen, Legmeer., 1 deel, 1 stuk
Bij de restauratie is het stuk bij het deel mee ingebonden
- 1206** Amsterdam., 1 deel, 1 lias, 3 katernen
- 1207** St. Antoniepolder.
- 1208** Arkel, Rietveld., 1 katern, 2 stukken
- 1209** Asperen., 1 katern, 1 stuk
- 1210** Assendelft., 1 deel, 1 stuk
- 1211** Avenhorn.
- 1212** Baardwijk., 2 katernen, 1 stuk
- 1213** Babberspolder., 2 katernen
A. Gordijn, 10e Penning Babberspolder 1561, in: Ons Voorgeslacht, 66 (1990), bil. 539-542
- 1214** Babiloniënbroek., 1 katern, 1 stuk
- 1215** Barsingerhorn., 1 deel
- 1216** Barwoutswaarder.
- 1217** Beets., 1 katern, 1 stuk
- 1218** Benthorn.
- 1219** Benthuizen.
- 1220** Bergambacht.
Bevat ook gegevens over Ammerstol
- 1221** Bergen., 1 deel, 6 stukken
- 1222** Berkel., 2 katernen
- 1223** Berkenrode.
- 1224** Berkenwoude.
- 1225** Berkhout., 1 katern, 3 stukken
- 1226** Beukelsdijk, Bloemersdijk., 2 katernen
- 1227** Bezooien.
- 1228** Biesland.
- 1229** Binnenwijzend.
- 1230** Blaricum.

- 1231** Bleiswijk., 1 deel, 1 katern
1232 Bleskensgraaf.
1233 Bloemendaal., 3 stukken
1226 Bloemersdijk.
Zie Beukelsdijk.
1234 Bodegraven.
1235 Boskoop, Reierskop.
1236 Bovenkarspel., 1 deel
1409 Bree (de -).
In dit deel zijn achterin acht stukken mee ingebonden
Zie Rietveld.
1237 Broek (in Waterland)., 1 deel
1238 Broek (op Langendijk)., 1 deel
1323 Bulwijk.
Zie Kromwijk.
1239 Bussum.
Niet raadpleegbaar
1310 Capelle aan de Yssel
1240 Delft, Delfshaven., 1 deel
C. Hoek, Delfshaven: Cohier tiende penning van de huizen te Delfshaven 1561, in: Ons Voorgeslacht, 17 (1962), blz. 244-250
1241 Diemen., 2 katernen, 1 stuk, 2 charters
1242 Doeveren., 1 katern, 1 stuk
Niet raadpleegbaar
1243 Dordrecht., 2 delen
1244 Dorpambacht., 2 katernen, 1 stuk
1245 Drimmelen, Standhazen., 1 katern, 2 stukken
1246 Drongelen., 1 katern, 1 stuk
1247 Dussen.
1248 Edam., 1 deel, 6 stukken
1249 Eenigenburg., 1 katern, 2 stukken
Niet raadpleegbaar
1250 Eikenduinen., 1 deel
1251 Engelen.
1252 Enkhuizen., 1 deel
Achterin dit deel zijn acht stukken mee ingebonden
1307 Esselijkerwoude.
Zie Jacobswoude.
1253 Eten.
1254 Etersheim, Oosthuizen (Inv.no. 1381)., 1 katern, 1 stuk
Niet raadpleegbaar
1255 Friezekoop.
1256 Geertruidenberg.
1257 Gelkenes., 1 katern, 1 stuk
1258 Genderen.
1259 Giesendam, Giesen Oudekerk.
1260 Giesen Nieuwkerk., 1 katern, 2 stukken
1396 Gnephoek ("Gneppick").
Zie Oudshoorn.
1261 Godschalksoord.
1262 Gorinchem., 1 deel

- 1263** Graft, Rijp (de -)., 1 deel, 2 stukken
1264 Gravenmoer ('s -).
1265 Gravenzande ('s -)., 1 katern, 1 lias, 1 stuk
1266 Groede., 1 katern, 1 stuk
1491 Groeneveld.
Zie Woudharnas.
1267 Grootebroek., 1 deel
Achterin dit deel zijn acht stukken vastgehecht
1268 Grosthuisen., 1 katern, 1 stuk
1322 Groep ("Group").
Zie Kromstrijen.
1269 Haag (Den -)., 1 deel, 1 katern
1270 Haagambacht., 1 deel
1271 Haarlem., 1 deel, 1 stuk
1272 Haarlemmerliede., 1 katern, 2 stukken
1273 Hardingsveld.
1274 Haringhuizen.
1275 Hauwert., 1 katern, 1 lias, 1 stuk
1276 Heemskerk., 3 katernen
1277 Heemstede., 2 katernen
1278 Heerjansdam., 1 deel
1279 Heiloo, Oesdom., 1 deel, 2 stukken
Niet raadpleegbaar
1280 Heinenoord.
Zie ook Oostzomerland (Inv.no. 1384)
1281 Hem., 1 deel, 1 katern
1282 Hendrik Ido Ambacht.
G.P. Alders, Her kohier van de tiende penning (1561)) van Hendrik Ido Ambacht, in: Ons Voorgeslacht, 34 (1979), blz. 299-305; 36 (1981), blz. 108
1283 Hensbroek.
1284 Herpt., 1 katern, 1 stuk
1285 Heukelom., 1 deel
1286 Heusden.
1287 Hillegersberg., 1 deel
1288 Hilversum.
1289 Hodenpijl.
1290 Hofambacht.
1291 Hof van Delft.
1292 Hofwegen.
1293 Honselerdijk.
1377 Honsenoort.
Zie Onzenoord.
1294 Honterland.
1295 Hoogblokland., 1 katern, 1 stuk
1296 Hoogeban., 2 katernen
A. Gordijn, 10e Penning van de Hogenban te Overschie in 1561, in: Ons Voorgeslacht, 45 (1990), blz. 526-535
1297 Hoogeveen (Rijnland).
Op buiten- en binnenzijde van de katern plattegronden
1298 Hoogeveen (Delfland)., 2 katernen, 1 stuk

- 1299** Hoogezwaluwe., 2 katernen, 1 stuk
1491 Hoogharnas.
Zie Woudharnas.
- 1300** Hoogkarspel., 1 deel
Achterin zijn vijf stukken mee ingebonden
- 1301** Hoogmade.
- 1302** Hoogwoud. Aartswoud.
- 1303** Hoorn., 1 deel, 1 katern, 1 stuk
Bij de restauratie is het stuk bij de katern mee ingebonden
- 1304** Hoornaar.
- 1305** Huizen.
- 1306** Indijk.
- 1307** Jacobsvoude en Esselijkervoude., 1 deel
- 1490** Jisp.
Zie Wormer.
- 1308** Kallantsoog ("t Ooghe").
- 1309** Kalslagen.
- 1310** Kapelle aan de Yssel., 1 deel, 1 katern
- 1378** Karnisse.
Zie Oostbarendrecht.
- 1311** Kastrikum (Castricum)., 1 deel, 3 stukken
- 1312** Katwijk aan Zee.
- 1313** Katwijk binnen.
- 1314** Katvoude.
- 1381** Kedichem.
Zie Oosterwijk.
- 1315** Ketel., 2 delen, 1 stuk
A. Gordijn, Het cohier van de tiende penning van het ambacht Kethel over het jaar 1561, in: Ons Voorgeslacht, 36 (1981), blz. 317-340
- 1316** Kijfhoek.
- 1317** Koudekerk., 1 deel
- 1318** Korthaarlem, Willens.
- 1319** Kralingen., 1 deel, 1 katern, 1 stuk
A.M. Verbeek, Tiende penning over Kralingen, in: Ons Voorgeslacht, 25 (1970), blz. 163-171
- 1320** Krimpen aan de Lek., 1 katern, 1 stuk
- 1321** Krimpen aan de IJssel.
- 1480** Krommenie.
Zie Westzaan.
- 1322** Kromstrijen, Strienemonde, "de Group".
- 1323** Kromwijk, Bulwijk.
- 1338** Kronenburg.
Zie Loenen.
- 1324** Laagblokland.
- 1325** Lagezwaluwe.
- 1326** Lambertschaag.
- 1327** Landsmeer., 1 deel, 1 stuk
- 1328** Laren., 2 katernen
- 1329** Leerbroek., 1 katern, 1 stuk
- 1330** Leiden., 1 deel

- 1331** Leiderdorp.
1332 Leimuiden.
1333 Lekkerkerk., 2 katernen
1334 Lier (de).
K.F. van Dijk, De kohieren tiende penning van 1561, in: Uit het Lierse verleden, blz. 36-43
1335 Limmen.
1336 "Linde (de)" (Riederwaard).
1337 Linschoten.
1338 Loenen, Kronenburg., 1 katern. 3 stukken
De stukken zijn achter aan de katern vastgehecht
1339 Loosdrecht., 2 katernen
1340 St.-Maartensnieuwland., 1 katern, 1 stuk
1341 St.-Maartensrecht.
1342 Maasdam.
1343 Maasland., 1 deel, 8 stukken
Albert Brouwer en Ingena Vellekoop, 10e penning van Maassluis, in: Ons Voorgeslacht, 47 (1992), blz. 537-540
1344 Made (de).
1345 Marken.
1346 Medemblik., 1 deel, 1 katern
1347 Meeuwen.
1348 Middelburg.
1349 Middelkoop., 1 katern, 1 stuk
1439 Middelland.
Zie Snel.
1350 Midwoud.
1351 Mijnden.
Achterin zijn twee stukken mee ingebonden
1352 Mijnsheerenland.
1429 Molenaarsambacht.
Zie Schobbelandsambacht.
1353 Molenaarsgraaf., 1 katern, 1 stuk
1354 Monnikendam., 1 deel, 1 stuk
1355 Monster, Terheiden., 1 katern, 1 stuk
1356 Moordrecht., 1 deel
1357 Muiderberg., 1 katern, 1 stuk
1358 Naaldwijk.
1359 Naarden., 1 katern, 1 stuk
1360 Nieuweniedorp.
1361 Nieuwmatenesse., 2 katernen, 1 stuk
1362 Nieuwerkerk aan de IJssel., 2 katernen, 1 stuk
A.M. Verbeek, Tiende penning over Nieuwerkerk op de Yssel Anno 1561, in: Ons Voorgeslacht, 25 (1970), blz. 137-146
1363 Nieuwerkerk, Rietwijk.
1364 Nieuweveen., 2 katernen, 1 stuk
1365 Nieuwkoop.
1366 Nieuwland (Arkels -)., 1 katern, 1 stuk
1367 Nieuwpoort (half de -)., 1 katern, 1 stuk
1368 Nieuwveen.

- 1369** "Noosvelt" en "'t Oude landt" onder Woerden.
1370 Noordeloos.
1371 Noordscharwoude.
1372 Noordwijk.
Achterin is bij de restauratie een stuk mee ingebonden
1373 Noordwijkerhout., 1 deel
1374 Nootdorp., 2 katernen
1375 Obdam.
1376 Oegstgeest.
1279 Oesdom.
Niet raadpleegbaar
Zie Heiloo.
1377 Onzenoord.
1308 "'t Ooghe".
Zie Kallantsoog.
1378 Oostbarendrecht, Westbarendrecht., 1 deel
1379 Oosterblokker., 1 katern, 2 stukken
1380 Oosterleek., 1 deel, 1 stuk
Achterin dit deel zijn zeven stukken mee ingebonden
1381 Oosterwijk, Kedichem., 2 katernen
Achterin één van de katernen zijn bij de restauratie drie stukken
mee ingebonden
1254 Oosthuizen.
Niet raadpleegbaar
Zie Etersheim.
1382 Oostwoude.
1383 Oostzaan., 1 deel
1384 Oostzomerland (van Heinenoord).
1385 Opmeer., 1 katern, 1 stuk
1386 Opperdoes.
1437 Osdorp.
Zie Sloten.
1387 Oterleek.
1388 Ouddorp bij Alkmaar., 1 katern, 3 stukken
1389 Oudendijk., 1 katern, 1 stuk
1390 Oudeniedorp., 1 katern, 2 stukken
1391 Ouderkerk, Waardhuizen., 1 deel
Niet raadpleegbaar
1392 Ouderkerk aan de Yssel.
1393 Oudewater., 1 katern, 1 stuk
1394 Oudheusden., 1 deel
1395 Oudmatenesse., 2 katernen
1396 Oudshoorn, "Gneppick".
1397 Oudstrijen., 1 deel, 2 stukken
1398 Overschie, Tempel., 2 delen
1399 St. Pancras.
1400 Papendrecht.
1401 Pendrecht.
1402 Pijnakker., 1 deel
1403 Poortland., 1 katern, 2 stukken

-
- 1404** Puttershoek.
1405 Raamsdonk., 1 katern, 1 stuk
1406 Ransdorp., 1 deel, 2 stukken
1407 Reewijk.
1235 Reierskop .
Zie Boskoop.
1408 Ridderkerk., 1 deel
1409 Rietveld, Bree (de -).
1410 Rietwijk.
1411 Rijnsaterwoude.
1412 Rijnsburg.
1263 Rijk (de -).
Zie Graft.
1413 Rijsoord.
Alders, Het kohier van de tiende penning (1561) van Rijsoord en Strevelshoek (Gem. Ridderkerk), in: Ons Voorgeslacht, 36 (1981), blz. 97-108
1414 Rijswijk., 1 deel, 1 stuk
1415 Roon.
1416 Rotterdam., 1 deel
1417 Ruiven.
A. Gordijn, Cahier van de tiende penning van het ambacht Ruyven, in: Ons Voorgeslacht, 41 (1986), blz. 567-570
1418 Schagen., 1 deel
1419 Schardam.
Achterin zijn twee stukken mee ingebonden
1420 Scharwoude., 1 katern, 1 stuk
Achterin is een stuk mee ingebonden
1421 Schellingwoude., 1 katern, 4 stukken
1422 Schellinkhout.
1423 Schelluinen.
1424 Schermer (noordeinde van de -).
1425 Schermer (zuideinde van de -).
1426 Scheveningen.
1427 Schiebroek., 1 deel, 1 katern
1428 Schiedam.
A.C. de Voogd van der Straaten, Cahier van de tiende penning van Schiedam over 1561, in: Ons Voorgeslacht, 45 (1990), blz. 495-517
1429 Schobbelandsambacht, Molenaarsambacht.
1430 Schoonderloo., 2 katernen
1431 Schoonhoven., 2 katernen
1432 Schoorl., 1 deel, 1 stuk
1433 Schoot.
1434 Schoten, Schoterbos, Vlieland ('t), Akendam, Woerd (de -)., 1 lias
1434 Schoterbos.
Zie Schoten.
1435 Sijbekarspel., 1 deel, 1 lias, 1 katern
1436 Slingeland (Neder -).
1437 Sloten, Osdorp, Vrije ambachten., 2 katernen, 2

- stukken
1438 Sluipwijk.
1439 Snel, Middelland., 1 katern, 1 stuk
1440 Spaarndam.
1440A Spaarnwoude.
1441 Spaland., 2 katernen
1442 Spanbroek., 1 katern, 1 stuk
1443 Spijk (nedereinde van -).
1444 Sprang.
1245 Standhazen.
Zie Drimmelen.
1445 Stolwijk.
1446 Stompwijk, Teilingerbroek., 2 delen
1447 Streefkerk.
1322 Strienemonde.
Zie Kromstrijen.
1446 Teilingerbroek.
Zie Stompwijk.
1448 Tekkop.
1398 Tempel.
Zie Overschie.
1449 Teraar.
1355 Terheiden.
Zie Monster.
1450 Terschelling.
Ingediend in 1566. Vgl. Resoluties van de Staten van Holland 4 januari 1565
1451 Tetterode, Albrechtsberg.
1452 Texel., 1 deel, 5 katernen
1453 Twisk.
1454 Uitgeest.
1455 Valkenburg., 1 deel
1456 Veen.
1457 Velzen., 1 deel, 1 katern
1458 Venhuizen., 1 deel
1459 Vennep.
1460 Vlaardingen.
A.M. Verbeek, Cohier van de tiende penning van de stad Vlaardingen in 1561, in: Ons Voorgeslacht, 43 (1989), blz. 207-220
1461 Vlaardingerambacht., 2 delen
A.M. Verbeek, Kohier van de 10e penning van Vlaardinger Ambacht over het jaar 1561, afgesloten 25 November 1562, in: Ons Voorgeslacht, 41 (1986), blz. 460-507
1434 Vlieland ('t).
Zie Schoten.
1462 Vlieland ('t westen van -).
1463 Vlijmen., 1 deel
1464 Voorschoten., 1 deel
1465 Vrijenban., 1 deel
1466 Vrijhoef (bij Gouda)., 1 deel
1198 Vrouwenrecht.

- 1467 Zie Akkersdijk.
Waarder.
- 1391 Waardhuizen.
Niet raadpleegbaar
Zie Ouderkerk.
- 1468 Waddinxveen.
- 1469 Wadwaai.
- 1470 Warmond., 1 deel
- 1471 Waspik.
- 1472 Wassenaar, Zuidwijk., 1 deel
- 1473 Wateringen., 1 deel, 1 stuk
Bij restauratie is een stuk mee ingebonden
- 1474 Weesp, Weesperkarspel., 1 deel
- 1475 Wervershoof., 1 deel, 1 stuk
- 1378 Westbarendrecht.
Zie Oostbarendrecht.
- 1476 Westerblokker.
Bijlagen zijn mee ingebonden
- 1477 Westerblokker (uiterwaarden van).
Opgemaakt in 1566. Vgl. Resoluties van de Staten van Holland 5 februari 1566
- 1478 Westmaas.
- 1479 Westwoud., 1 katern, 3 stukken
- 1480 Westzaan, Krommenie., 1 deel
- 1481 Wieringen., 1 deel, 2 stukken
- 1482 Wijdenes., 1 deel, 1 stuk
Drie stukken zijn mee ingebonden
- 1483 Wijk aan Duin.
- 1484 Wijk aan Zee.
- 1485 Wijngaarden.
- 1486 Wildevenen (onder Zevenhuizen)., 2 katernen
- 1318 Willens.
Zie Korthaarlem.
- 1487 Wimmenum.
- 1488 Winkel.
- 1434 Woerd (de -).
Zie Schoten.
- 1369 Woerden.
Zie "Noosvelt".
- 1489 Wognum., 1 deel, 1 katern
- 1490 Wormer, Jisp., 1 deel
- 1491 Woudharnas, Hoogharnas, Groeneveld, St.-
Achtsrecht., 1 katern, 2 stukken
- 1492 Yselmonde (westambacht van -).
- 1493 Yselmonde (oostambacht van -)., 1 katern, 1 stuk
- 1494 Zandambacht., 2 delen
- 1495 Zegwaard.
- 1496 Zevenbergen., 1 deel
- 1497 Zevender.
- 1498 Zevenhoven.
- 1499 Zevenhuizen., 1 deel, 1 katern, 1 stuk

- Zie ook Wildevenen
- 1500** Zoetermeer., 1 deel
- 1501** Zoeterwoude., 1 deel
- 1502** Zouteveen., 2 katernen
J. Ham, Het kohier van de Tiende Penning (1561) van Zouteveen, in: Holland, (1977), blz. 148-150
- 1503** Zuiderwoude., 1 deel
- 1504** Zuidscharwoude., 1 deel
- 1472** Zuidwijk.
Zie Wassenaar.
- 1505** Zunderdorp., 1 deel
- 1506** Zwaag., 1 deel
- 1507** Zwammerdam.
- 1508** Heusden (rentmeester van de domeinen van -)., 1 katern
- 1509** Kennemerland (rentmeester van de domeinen van -).
- 1510** Noord-Holland en Gouda (rentmeester van de domeinen van-).
- 1511** Rijnland (goederen van de prelaat van Egmond in -).
- 1511A** Delfland en Schieland (goederen van de prelaat van Egmond in -).
- 1512** Vronen (rentmeester van de -)., 1 katern, 2 stukken
- 1513** Zevenbergen (goederen van den heer van Aremberg in het kwartier van -).
- 1514** beden (rentmeester van de -)., 2 stukken
- 1515** wildernissen (rentmeester. van de -).

1516-1525 Contra-rollen en verbalen van commissarissen, belast met het toezicht op de taxaties binnen de besloten steden.

Ingevolge § 5 van de ordonnantie op de 10e penning werden gedeputeerden uit de Staten met de controle der aanslagen van de stedelijke taxaties belast

1516-1523 Contra-rollen en verbalen van commissarissen in het kwartier Kennemerland enz.

4 delen, 3 katernen

Bij resolutie van 9 April 1562 werden in Kennemerland c.a. heer Gerrit van Poelgeest, Adriaan Dirksz. Koning en Dirk de Bie voor dit toezicht aangewezen

- 1516** Contrarolle gehouden binnen Alkmaar (D).
- 1517** Contrarolle gehouden binnen Enkhuizen (F).
- 1518** Contrarolle gehouden binnen Haarlem (C).
- 1519** Contrarolle gehouden binnen Hoorn (E).
- 1520** Contrarolle gehouden binnen Medemblik (G)., 1 katern
- 1521** Contrarolle gehouden binnen Oudewater (I)., 1 katern
- 1522** Contrarolle gehouden binnen Woerden (H)., 1 katern
- 1523** Notulen van commissarissen inzake de

taxaties van de goederen binnen Haarlem, Alkmaar, Hoorn, Enkhuizen, Medemblik, Woerden en Oudewater, waarover zij met de taxateurs niet tot overeenstemming waren gekomen.

1524-1525 Contrarollen van commissarissen in het kwartier Zuid-Holland en Dordrecht.

2 delen, 1 stuk

1524 Contrarollen (contre-quoyers) gehouden binnen Asperen.

1525 Contrarollen (contre-quoyers) gehouden binnen Gorinchem., 1 deel, 1 stuk

1526-1533 Stukken rakende de 10e penning van 1564.

Deze 10e penning werd volgens het akkoord van 18 mei 1558 geheven naar dezelfde grondslag als die van 1561. De kohieren van 1561 zouden voor deze heffing volstaan, mits de correctie van 1557 hierbij in acht genomen werden (vgl. Res. Staten van Holland 14 december 1564)

Van enkele plaatsen en heerschappen blijken toch kohieren ingekomen te zijn

1526 Rapport van Nicolaas van der Laan, Dirk Jorisz. de Bie, mr. Paulus Buys en mr. Arnoud Cobel, belast met de visitatie van de kohieren van de 10e penning van 1557 en 1561 ter voorbereiding van de sommaties voor de 10e penning van 1564, 1565, 1 deel

Vgl. Res. Staten van Holland 2 mei 1565

1527-1533 Kohieren van de 10e penning van 1564. 1564

5 katernen, 2 stukken

1527 Delft (?). Fragment.

1528 Poortland.

1529 Terschelling.

Vgl. Resoluties van de Staten van Holland 4 januari 1565

1530 Rijnland en Delfland (tienden van de abdij van Egmond in -).

1531 Terschelling (goederen van de heer van Aremberg op -)., 1 stuk

1532 Vronen (rentmeester van de -).

Vgl. Resoluties van de Staten van Holland 12 juni 1564

1533 Zevenbergen (goederen van den heer van -)., 1 stuk

1534 Fragmenten uit kohieren van de 10e penning (losse bladen, onleesbaar geworden fragmenten, enz.).

1543-1564

1 omslag

Niet raadpleegbaar

8 STUKKEN RAKENDE DE HONDERDSTE PENNING.**1535-1585A**

Kohieren van de 100e penning van 1569.

1569-1572

55 katernen, 27 delen, 89 stukken, 1 lias

Deze 100e penning werd volgens de ordonnantie van 9 september 1569
geheven naar de waarde van de roerende en onroerende goederenDe heffing geschiedde namens de koning door de ontvanger van de beden
Hoewel het onzeker is, of de kohieren reeds vóór 1572 aan de Staten
overgeleverd zijn, hebben wij ze hier beschrevenOnder de kohieren bevinden zich ook die van het land van Vianen. Bij enkele
kohieren liggen "de redressen" van 1572**1535** Aalsmeer., 2 katernen, 5 stukken**1536** Akersloot., 1 deel, 1 stuk**1576** Albrechtsberg.

Zie Tetterode.

1537 Ameide, Tienhoven., 1 deel, 1 katern, 1 stuk**1538** Amsterdam., 3 delen**1539** Assendelft., 1 deel

Niet raadpleegbaar

1540 Berkenrode., 1 katern, 2 stukken**1541** Bergen.**1542** Beverwijk., 2 katernen, 3 stukken**1543** Blarikum (Blaricum).**1544** Diemen., 2 delen, 2 stukken**1545** Groede., 1 katern, 2 stukken**1546** Haarlemmerliede., 1 deel, 4 stukken**1547** Heemskerk., 4 katernen, 2 stukken**1548** Heemstede., 1 deel, 4 stukken**1549** Heikop en Boeikop., 1 katern, 3 stukken

Niet raadpleegbaar

1550 Heiloo, Oesdom., 1 deel**1551** Hilversum.**1552** Hofambacht., 1 katern, 2 stukken**1553** Huizen.**1569** Ilpendam.

Zie Purmerland.

1585 Jisp.

Zie Wormer.

1554 Katwoude., 2 katernen, 2 stukken**1555** Kastrikum (Castricum)., 3 katernen, 1 stuk**1556** Krommenie., 1 katern, 1 stuk**1560** Kronenburg.

Zie Loenen.

1557 Landsmeer., 1 deel, 1 katern, 2 stukken**1558** Lakerveld., 1 deel

Niet raadpleegbaar

1559 Limmen., 1 deel**1560** Loenen, Kronenburg., 2 katernen, 1 stuk**1561** Marken., 1 katern, 2 stukken**1562** Meerkerk., 1 deel, 1 katern

- Niet raadpleegbaar
- 1563** Mijnden., 1 katern, 2 stukken
- 1564** Muiden., 2 katernen
- 1568** Nek.
Zie Purmerend.
- 1565** Nieuwerkerk., 1 katern, 3 stukken
- 1550** Oesdom.
Zie Heiloo.
- 1566** Oosthuizen., 2 katernen, 3 stukken
- 1567** Oostzaan., 1 deel, 1 katern, 3 stukken
- Niet raadpleegbaar
- 1568** Purmerend, Nek., 2 delen, 1 katern, 3 stukken
- 1569** Purmerland, Ipendam., 2 katernen
- 1570** Schellingwoude., 1 deel, 1 katern, 4 stukken
- Niet raadpleegbaar
- 1571** Schoorl., 1 deel
- 1572** Schoten, Vlieland ('t), Schoterbos, "Woerd" (de -), 2 katernen, 2 stukken
- 1572** Schoterbos.
Zie Schoten.
- 1573** Spaarndam., 2 katernen, 5 stukken
- 1574** Spaarnwoude., 2 katernen, 4 stukken
- 1575** Terschelling., 1 katern, 2 stukken
- 1576** Tetterode, Albrechtsberg., 1 lias, 1 katern, 1 stuk
- 1537** Tienhoven.
Zie Ameide.
- 1577** Uitgeest., 1 deel
- 1578** Velzen., 1 deel, 1 katern, 1 stuk
- 1579** Vianen., 1 deel
- 1572** Vlieland ('t).
Zie Schoten.
- 1580** Weesp, Weesperkarspel., 1 deel, 1 lias, 10 stukken
- 1581** Westzaan., 2 katernen, 1 stuk
- 1582** Wijk aan Duin., 1 deel, 1 stuk
- 1583** Wijk aan Zee., 1 deel, 2 katernen, 1 stuk
- 1584** Wimmenum., 2 katernen, 2 stukken
- Bij restauratie tot één deel samengevoegd
- 1572** "Woerd (de)".
Zie Schoten.
- 1585** Wormer, Jisp., 1 deel, 1 katern
- 1585A** Zandvoort (fragment)., 1 stuk
- 1586** Staat van de restanten inzake de eerste en tweede termijn van de 100e penning. verschenen Lichtmis en St. Jansmis 1570.
21 augustus 1571 1 stuk

9 KOHIEREN VAN HAARDSTEGELD.

In 1552 werd voor het verkrijgen van een extraordinairis bedde o.a. een haardstedegeld uitgeschreven

De kohieren van de huizen, daartoe opgemaakt, werden bij de rekening van

Coebel overgeleverd, maar zijn allen verloren gegaan. Alleen de onderstaande kohieren van Dordrecht en Haarlem, welke waarschijnlijk ter vervanging van oudere in 1555 opgesteld zijn, zijn bewaard

1587 Dordrecht. "Verclaringhe van alle den schoorsteenen, haertsteden ende andere plaetsen, staende ende gelegen binnen de stede van Dordrecht, aldaer roicke uyt mach gaen."
1555 1 deel

1588 Haarlem. "Beschrijvinge van allen haertsteden ende schoorsteenen binnen der stede van Haerlem ende de vrijheyt van dier".
1555 1 deel

VII DIVERSE STUKKEN.

1589 Concept voor ordonnantie op de bewapening van Holland (?).
begin 16e eeuw 1 stuk

1590 Stukken inzake de meting der landen onder Rijck en Nieuwerkerk. (Afschriften van de Amsterdamse stadssecretaris mr. Pieter Vloots.).
ca. 1568 1 lias, 1 katern

1591 Brief van Philips II aan de graaf van Bossu en de heer van Kruiningen over onlusten te Rotterdam in 1558. Gelijktijdige kopie.
1558 1 stuk
Zelfde liasgaatje in dorsale aantekening als in Inv.no. 2375A

DEEL 2 REKENINGE EN BIJLAGEN TOT DE REKENINGEN***I REKENINGEN VAN HET OVERSCHOT EN DE TOESLAG OP DE BEDE.***

Zie inleiding blz. XVII. Behalve in onderstaande rekening is nog in Inv.no. 1715 de ontvangst van een overschot der bede verantwoord

1592

Rekening van Jan van Essche van het overschot en den toeslag op de bede over de termijnen .

1478-1480

1 katern

Afgehoord 1486. Februari 24

Deze administratie werd gevoerd door J. van Essche als daartoe gecommiteerd door de "gemeenen steden van Holland ende Vrieslant"

Behalve de aan de grote steden overgelaten inkomsten zijn hierin ook de gelden, die Jan van Essche volgens het bedeconsent zelf te beheeren had onder verplichting hiervan rekenschap te doen aan Ridderschap en Steden, geadministreerd

De rekening is afgehoord door gedeputeerden van de Edelen, grote en kleine steden, benevens Jacob Cruessinck "als daertoe genomen ende geroupen bij den gemeenen Staten". Zij is echter niet afgetekend

II REKENINGEN VAN DE UTRECHTSE OORLOGEN 1481-1492. (OMSLAGEN OP DE MANTALEN EN SCHILDTALEN; LENINGEN).

De rekeningen van deze periode zijn bij elkaar gehouden, daar zij reeds vroeg als een afzonderlijk complex tegenover de andere rekeningen gesteld zijn. Bovendien is de administratie van de periode 1481-1492 in sommige rekeningen in één rekening gevoerd

Behalve de eigenlijke oorlogskosten (voor ruitergelden) is ook de Statenhuishouding gedeeltelijk uit de onderstaande inkomsten bestreden en in deze rekeningen - voornamelijk van de tesorier generaal - verantwoord

De gewone middelen waren de omslagen op de mantalen (zie Inleiding blz. XVII-XVIII); slechts in 1481 en 1491 werden omslagen op de schildtalen geheven. terwijl in andere jaren (voornamelijk 1481/82) leningen verder moesten helpen voorzien

De rekeningen zijn meest in verschillende pakken verenigd en waarschijnlijk nog in het eind van de 15e eeuw geïnventariseerd geweest. Voornamelijk de delen en pakken, bevattende de rekeningen van de tesorier generaal, zijn intact gebleven en vertonen nog een lettermerk; de andere pakken (voornamelijk uit rekeningen van de kleine steden gevormd) waren daarentegen uit elkander gehaald. Ook de laatste rekeningen vertonen dikwijls nog een inventarismark. maar daar ons niet bleek, welke de grondslag bij deze inventarissen geweest was, hebben wij niet getracht deze pakken te herstellen

A REKENINGEN VAN DE ONTVANGER- EN TRESORIER-GENERAAL.

Met de heffing van de omslagen op de schildtalen en mantalen in de diverse plaatsen was aanvankelijk één ontvanger belast. Sinds oktober 1481 werd de heffing van de omslag op de mantalen aan de steden en de ontvangers particulier van de verschillende kwartieren overgelaten, die een groot deel van de gelden zelf besteedden en alleen het overschot aan de tesorier van den "oorloge" - gewoonlijk bijgestaan door een klerk - afdroegen. Slechts tussen 1 december 1482 en 1 juni 1483 werd het centrale beheer door de steden zelf gevoerd

- 1592** Rekening van Jan van Essche van de omslagen op de mantalen gedurende twee maanden in 1481. Afschrift.
1 katern
Afgehoord 25 juli 1481
Voorheen bekend onder inv. nr. 1593
Deze aanslag werd geheven door J. van Essche als ontvanger van de grafelijkheid en de originele rekening als afgehoord voor "mijnen gen. heer den hertoghe ende meer andere commissarissen daartoe geordonneert".
- 1592** Rekening van Jan van Essche van de omslagen op de schiltalen van de bede van 1481 mei/juli, augustus, september.
1 deel
Afgehoord bij recolement op 1488 oktober 25
Voorheen bekend onder inv. nr. 1594
Deze rekening is door J. van Essche als daartoe gecommitteerd door de gemene steden gevoerd geweest.
- 1592** Bijlage tot voornoemde rekening.
1481 juni 1
1 charter
Voorheen bekend onder inv. nr. 1595
- 1596** Rekening van Bruinink van Boshuizen, "tresorier van den oirloge", van de omslagen op de mantalen gedurende 1481 oktober/1482 maart.
1 deel
Deze rekening was op 25 februari 1486 aan de Staten overgeleverd. Bij het afhoren bleek zij zo ingewikkeld van samenstelling, dat Bruinink gelast werd een nieuwe rekening in te dienen
Waarschijnlijk is een deel van deze rekening (sc. fol. 56 vlg.) voor een of ander doel naar de Rekenkamer gezonden (vgl. de aantekeningen op het schutblad van dit deel: "roerende Bruyninck van Bosschuyssen ende is uyt sijne rekening gebonden: om 't Hoofd"}). Vgl. ook de volgende Inv.nos
- 1597** Rekening van Bruinink van Boshuizen, "tresorier van der oirloge", van de omslagen op de mantalen gedurende 1481 oktober/1482 maart. (Fragment).
1 lias
Er is een begin gemaakt met het afhoren van deze rekening. Het fragment omvat de fol. 159-222. De katernen van deze rekening zijn liasgewijze aan elkaar verbonden
- 1598** Rekening van Bruinink van Boshuizen, "tresorier van der oirloge", van de omslagen op de mantalen gedurende 1481 oktober/1482 maart ("van der tresorierscip van der oorloge").
1 deel
Afgehoord 1497 juli 15
Deze rekening verving de beide vorige. Behalve de contributies, in de steden en dorpen geheven, werden hierin ook ontvangsten van de leenmannen, enige leningen en ontvangsten van bijzondere aard verantwoord. Zie verder de beide voorgaande Inv.nos

- 1599** Bijlagen tot voornoemde rekening.
1481, 1482 25 charters, 1 stuk
- 1600** Rekening van Cornelis Willemsz. van Scheveningen, secretaris van het Hof van Holland, van de ontvangsten tot de wapening tegen Utrecht gedurende het tesorierschap van Bruinink van Boshuizen.
1481 1 deel
Deze rekening is niet afgehoord. Zij werd in 1495 door B. van Boshuizen aan gedeputeerden ter auditie van 's landsrekeningen overgegeven en moet waarschijnlijk beschouwd worden als bijlage van zijn rekening; Cornelis Willemsz. toch heeft als "clerck" van B. van Boshuizen in deze wapening gefungeerd. Vgl. Inv.no. 1598 fol. 12
- 1601** Rekening van mr. Bartoud van Assendelft, "onlancx tesorier ende ontvanger generaal van der oirloghe van Hollant", van de renten, verkocht op de steden Dordrecht, Haarlem, Delft, Leiden en Gouda. Concept (?).
ca. 1482 1 katern
Deze rekening is niet afgehoord. De posten komen in Bartouds grote rekening, die ca. 1490 opgemaakt is, voor (vgl. Inv.no. 1602), zodat deze rekening waarschijnlijk daardoor vervangen is
- 1602** Rekening van mr. Bartoud van Assendelft, "tesorier in der wapeninge van Utrecht", van de omslagen op de mantalen.
1482 april/november 1 deel
Afgehoord 1495 december 20
B. van Assendelft werd in zijn administratie bijgestaan door Robert Annocqué (zie Inv.no. 1603)
In deze rekeningen zijn ook de renten op het land, door de steden Dordrecht, Haarlem, Delft, Leiden en Gouda verkocht, verantwoord (zie vorige Inv.no.).
Hierin zijn vastgehecht:
a. een declaratie van de diensten, door mr. B. van Asseldelft als advocaat en pensionaris van Holland bewezen (d.d. 18 september 1493);
b. een staat van de bovengenoemde ten laste van het land verkochte renten
- 1603** Rekening van Robert Annocqué van de omslagen op de mantalen.
1482 mei/20 november 30 1 deel
Afgehoord 1495 december 3
R. Annoqué was aangesteld om van 20 mei af de administratie van de contributies en renten (zie Inv.no. 1602) gezamenlijk met mr. Barthout van Assendelft te voeren. Zij hielden echter elk afzonderlijk rekening
- 1603** Rekening van mr. Jan Duik Willemsz., "tesorier", en Robert Annocqué, "clerck generaal van der wapeninge ...", van de omslagen op de mantalen.
1483 juni/december 1 deel
Afgehoord 1486 september 28
Voorheen bekend als inv. nr. 1604
Hierin zijn ook renten. door het land verkocht, verantwoord
- 1610** Rekening van Jan Hendriksz. en Koenraad Florisz. van de renten, op de vijf steden Dordrecht, Haarlem, Delft, Leiden en Gouda

verkocht. Afschrift.

1483/1484

1 katern

Voorheen bekend onder inv. nr. 1604A

1605

Rekening van mr. Dirk Potter, "tresorier", en Jan Stalpaart, "clerck houdende die rekeninge van 's gemeene lands wapeninge", van de omslagen op de mantalen.

1488 december/1490 november

1 deel, 1 stuk

Afgehoord 1494 maart 15

De administratie werd na 22 oktober 1490 door Stalpaart alleen gevoerd. Ook ontvangsten uit leningen zijn in deze rekening verantwoord

Hierin is gehecht een verklaring van mr. Vincent Cornelisz. d.d. 1 oktober 1514, aangaande een hernieuwde verantwoording van enkele posten, die door Jan Stalpaart volgens zijn confessie aan het einde van zijn leven aan mr. Pieter van der Goude, pastoor van de Kapel op het Hof in Den Haag, valselijk waren geboekt

1606

Bijlagen tot voornoemde rekening.

1488, 1490

3 charters, 4 stukken

1606A

Vermoedelijke bijlagen tot Inv. no. 1605.

148(8)

4 charters

Eén charter is beschadigd

1605

Rekening van Jan Stalpaart van de omslagen.

1491 februari/april en maart/mei

1 katern

Afgehoord 1496 april 18

Voorheen bekend onder inv. nr. 1607

De eerste omslag werd alleen over het platteland geheven en diende tot achterhaal van de gelden, die in de contributies van juli en augustus 1490 schuldig waren gebleven

Behalve deze omslagen zijn zekere ontvangsten uit leningen en restanten verantwoord

1608

Bijlagen, vermoedelijk tot een (verloren?) rekening van Jan Stalpaart. (Stukken inzake de biertol en het pondgeld tussen 4 en 16 maart 1491 geheven bij Dordrecht, Geervliet, enz.).

1491

3 charters, 1 katern, 4 stukken

Deze tol werd ingesteld tot de uitrusting van enige oorlogschepen ter beveiliging van de stromen en werd verantwoord aan de tresorier van den oorloge

Eén der stukken is het register der ontvangsten van de genoemden tol en pond gelden

1609

Rekening van Koenraad Jansz. en Jan Hendriksz. van de restanten, door de diverse plaatsen en kwartieren, alsmede door rentmeesters over de jaren 1482-1492 verschuldigd gebleven.

ca. 1495-1500

1 katern

Afgehoord 1500 Augustus 22

1610

Rekeningen van Jan Hendriksz., burgemeester van Gouda en gecommiteerde in de Staten voor de kosten van de Utrechtse oorlog, door Jan Heynricxz. tussen 1488 en 1495 overgeleverd aan

de commissaris van de rekeningen der Staten en toen tezamen gebonden.

1 band, 2 katernen, 2 stukken

**B REKENINGEN VAN DE STEDEN EN ONTVANGERS-
PARTICULIER VAN DE KWARTIEREN.**

- 1611** Rekening van de stad Dordrecht van de omslagen over Dordrecht, Zuid-Holland, stad en land van Gorinchem, Arkel, Heusden, Woudrichem, Altena en Strijen.
1481 oktober/1482 maart 1 deel
Deze rekening is blijkens marginale aantekeningen afgehoord. maar niet afgetekend
- 1612** Rekening van de stad Haarlem van de omslagen over Haarlem, 1481 oktober/1483 december, alsmede van de omslagen over Alkmaar, het baljuwschap van de Nieuwburg, Beverwijk en Kennemerland.
1482 december/1483 december 1 deel
Afgehoord 1495 oktober 6
Hierin zijn ook de ontvangsten voor zekere losrenten verantwoord
- Rekening van Jan Oom van Wijngaarden, baljuw van Kennemerland, van de omslagen over Kennemerland.
1481 oktober/1482 januari 1 deel
Afgehoord 1495 december 10
Voorheen bekend onder inv. nr. 1613. Zou zijn gevoegd bij inv.nr. 1612. Niet aangetroffen [DjK 2014]
- Rekening van Jan Oom van Wijngaarden, baljuw van Kennemerland, van de omslagen over Kennemerland. Concept.
1481 oktober/1482 januari 1 katern
Voorheen bekend onder inv. nr. 1614. Gevoegd bij inv.nr. 1612
- Rekening van Gherard van Berkenrode de oude van de omslagen over Kennemerland.
1482 februari/maart 1 katern
Afgehoord 1495 mei 2
Voorheen bekend onder inv. nr. 1615. Zou zijn gevoegd bij inv.nr. 1612. Niet aangetroffen [DjK 2014]
- Rekening van Gherard van Berkenrode de oude van de omslagen over Kennemerland.
1482 april/november 1 katern
Afgehoord 1496 maart 7
Voorheen bekend onder inv. nr. 1616. Zou zijn gevoegd bij inv.nr. 1612. Niet aangetroffen [DjK 2014]
- 1617** Rekening van de stad Delft van de omslagen over Delft, oktober 1481/1483 december, alsmede van de omslagen over Delfland, Brielle, het land van Voorne en Putten, en Vlaardingen.

-
- 1482 december/1483 december 1 deel
Afgehoord 1495 oktober 9
In deze rekening zijn ook de ontvangsten uit zekere losrenten verantwoord
- 1618** Rekening van de stad Leiden van de omslagen over Leiden, Woerden, Oudewater, het baljuwschap Noordwijk en Rijnland. 1481 oktober/1483 december 1 deel
Afgehoord 1495 november 16
In deze rekening zijn ook enige andere ontvangsten o.a. voor zekere renten verantwoord
- 1619** Bijlage tot voornoemde rekening. 1 katern
- 1620** Rekening van de stad Amsterdam van de omslagen over Amsterdam, oktober 1481/1483 december, alsmede van de omslagen over Amstelland, Waterland, Zeevang, Gooiland en het baljuwschap Loosdrecht. 1481 december/1483 december 1 deel
Afgehoord 1495 september 25
In deze rekening zijn ook eenige ontvangsten uit andere bronnen en van latere jaren verantwoord
- 1621** Bijlage tot voornoemde rekening. 1481, 1482, 1485 1 katern
- 1622** Rekening van de stad Amsterdam van alle renten, door haar in 1482 en 1483 ten dienste van het gemene land verkocht. 1482/1483 1 katern
Hierin alleen "de perceelen van verkochte renten" opgenomen
- 1623** 1e Rekening van mr. Hendrik Wolfertsz. van de omslagen over Waterland, Amstelland, Zeevang, Gooiland en het baljuwschap Loosdrecht. 1482 april/november 1 katern
Afgehoord 1495 september 25
- 1623** 2e Rekening van mr. Hendrik Wolfertsz. van de omslagen over Amstelland, Waterland, Zeevang, Gooiland en het baljuwschap Loosdrecht. 1482 april/november 1 katern
Afgehoord 1496 januari 23
Voorheen bekend onder inv. nr. 1624
- 1623** "Rekening particulier tusschen mr. Hendrick Wolfertsz. ende Bruinink van Boshuizen ... " van de omslagen over Amstelland, Waterland, Zeevang, Muiden en Gooiland. 1481 oktober/1482 maart 1 katern

Voorheen bekend onder inv. nr. 1625

Deze afrekening is door B. van Boshuizen op verschillende data (februari-april 1482) afgetekend. De rekening is feitelijk alleen een staat van de afgedragen gelden.

- 1623** Afrekening tussen mr. Hendrik Wolfertz. en Bruinink van Boshuizen van de omslagen over Amstelland, Waterland, Zeevang, het baljuwschap Loosdrecht en Gooiland.
1481 november/1482 maart 1 deel
Voorheen bekend onder inv. nr. 1626
Deze verrekening is geschied op 9 mei 1482
- 1610** Rekening van Jan Hendriksz. van der Goude van de omslagen over Gouda, 1481 oktober/1483 december, alsmede van de omslagen over Rotterdam, Schiedam en de dorpen onder Gouda, Rotterdam en Schiedam.
1482 februari/1483 december 1 katern
Afgehoord 11 september 1495
Voorheen bekend onder inv. nr. 1626A
Hierin zijn ook verantwoord enige ontvangsten uit het lastgeld op de haring, enige renten en het door Gouda ingehouden aandeel in de omslag van 1484 (vgl. Inv.no. 1703)
- 1627** Rekening van Klaas van Ruiven van de omslagen over West-Friesland.
1481 oktober/1483 december 1 katern
Deze rekening was niet in behoorlijke vorm opgesteld en werd door gecommitteerden ter auditie van 's gemene landsrekeningen slechts aangenomen "by maniere van state ende om te strecken soe verre als redene wert"
- 1628** Rekening van Klaas van Ruiven van de omslagen over West-Friesland.
1481 oktober/1482 december 1 deel
Afgehoord 1496 juni 21
In deze rekening zijn ook ontvangsten uit enkele dorpen van Kennemerland verantwoord
- 1629** Bijlage tot voornoemde rekening.
1481 1 charter
- 1630** Rekening van Klaas Corff Dirksz. van de omslagen over West-Friesland.
1482 maart/april 1 katern
Afgehoord 1482 of 1483 juli 10
Slechts enkele posten zijn door Corff ontvangen; het grootste deel werd door Klaas van Ruiven geïnd (vgl. Inv.no. 1628)
De rekening is afgehoord door gedeputeerden van de zes steden
- 1631** Rekening van de stad Rotterdam van de omslag over Rotterdam.
1481 oktober/1483 december 1 katern
Afgehoord 1496 maart 3

-
- 1632** Bijlage tot voornoemde rekening.
1 katern
- 1633** Rekening van de buren van Den Haag en Haagambacht van de omslagen over Den Haag en Haagambacht.
1481 oktober/1483 december
Afgehoord 1495 november 28
1 katern
- 1634** Rekening van de stad Enkhuizen van de omslagen, 1481 oktober/1483 december.
1 deel
Afgehoord 1495 september 22
Ook de uitgaven van Grootebroek, in samenwerking met Enkhuizen gedaan, zijn in deze rekening opgenomen
- 1635** Rekening van de buren van Bodegraven van de omslagen.
1481 oktober/1483 december
Afgehoord 1496 april 14
1 katern
- 1636** Rekening van de stad Schoonhoven van de omslagen over Schoonhoven.
1481 oktober/1483 december
Afgehoord 1496 maart 18
1 katern
- 1637** Rekening van Anthonis van der Ameide, heer van den Abeele, van de omslagen over de dorpen onder Schoonhoven.
1481 oktober/1482 maart
Deze rekening is blijkens de marginale aantekeningen wel afgehoord, maar niet afgetekend
Zij is verbonden met Inv.no. 1638 tot één lias verenigd
1 lias
- 1638** Rekening van Anthonis van der Ameide, heer van den Abeele, van de omslagen over de dorpen onder Schoonhoven.
1482 april/1483 december
Als vorige Inv.no
Zij is verbonden met Inv.no. 1637 tot één lias verenigd
1 stuk
- 1611** Rekening van de stad Dordrecht van de omslagen over Dordrecht en Zuid-Holland ("van verschoeten penningen van capiteynen, garnisoenen, luyden van wapene enz ...").
1488 december/1490 april
Voorheen bekend onder inv. nr. 1639
Deze rekening is blijkens de marginale aantekeningen wel afgehoord, maar niet afgetekend
Aan de rekening vooraf (fol. 1-1), maar klaarblijkelijk hierbij behorende, gaat een rekening van "zeeckeren garnysoenen binnen den voors. stede onderhouden, ..." over februari 1486-18 november 1488
1 katern
- 1611** Bijlage tot voornoemde rekening.
1489
Voorheen bekend onder inv. nr. 1640
1 stuk

-
- 1611** Rekening van de stad Dordrecht van de omslagen over Dordrecht.
1490 mei/september 1 katern
Afgehoord 1491 januari 12
Voorheen bekend onder inv. nr. 1641
- 1612** (1e) Rekening van Jan Oom de jonge (van Wijngaarden) van de
omslagen over Kennemerland.
1488 december /1490 november 1 deel
Afgehoord 1493 januari 2
Voorheen bekend onder inv. nr. 1642
- 1612** Bijlagen tot voornoemde rekening.
1489, 1491 1 lias, 5 stukken
Voorheen bekend onder inv. nr. 1643
- 1612** 2e Rekening van Jan Oom de jonge van Wijngaarden van de
omslagen over Kennemerland.
1491 februari/april; maart/mei 1 katern
Afgehoord 1494 januari 22
Voorheen bekend onder inv. nr. 1644
- 1612** Bijlagen tot voornoemde rekening.
1494 2 stukken
Voorheen bekend onder inv. nr. 1645
- 1646** Rekening van de stad Delft van de omslagen over Delft.
1488 december/1489 april 1 deel, 1 stuk
Afgehoord 1496 april 13
Deze rekening is vermoedelijk met Inv.no, 1648 verbonden geweest
- 1647** Bijlage tot voornoemde rekening.
1 katern
- 1648** Rekening van de stad Delft van de omslagen over Delft.
1489 mei/1490 april 1 katern, 1 stuk
Afgehoord 1496 april 15
Deze rekening is vermoedelijk met Inv.no. 1646 verbonden geweest. De foliëring
loopt namelijk door
In later tijd is na fol. 25 een rekest d.d. 1497 gevoegd
- 1649** Rekening van de stad Delft van de omslagen over Delft ("Blaffert
van den blochuys in Bornisse ende van die twee barcken").
1490 mei/september 1 deel
Afgehoord 1491 januari 12
- 1650** Rekening van de stad Delft van de omslagen over Delft ("Delff: van
den blochuyse in Barnisse. ").
1491 maart/mei 1 katern
Afgehoord 1496 augustus 3

-
- 1651** Rekening van Aper Melisz. van de omslagen over Delfland, Den Haag, Haagambacht, 's-Gravenzande en 's-Gravezanderambacht.
1488 december/1489 januari 1 katern
Afgehoord 1493 januari 22
- 1652** (1e) Rekening van Witte Jansz. van de omslagen over Delfland, Den Haag, Haagambacht.
1489 februari/1490 november 1 katern
Afgehoord 1493 januari 2
- 1652A** Bijlage tot voornoemde rekening 1490.
1 charter
- 1652** 2e Rekening van Witte Jansz. van de omslagen over Delfland.
1491 februari/maart; maart/mei 1 katern
Afgehoord 1493 januari 26
Voorheen bekend onder inv. nr. 1653
- 1654** Bijlagen tot voornoemde rekening 1491.
1492 2 charters, 16 stukken
- 1655** 1e Rekening van de heer Willem van Boshuizen, ridder en baljuw van Rijnland, van de omslagen over Rijnland, de steden Leiden, Woerden en Oudewater en het baljuwschap Noordwijk.
1488 december/1490 november 1 katern
Afgehoord 1493 december 11
- 1656** Bijlagen tot voornoemde rekening.
1489, 1490 1 deel, 4 stukken
- 1657** 2e Rekening van heer Willem van Boshuizen van de omslagen. over Rijnland en het baljuwschap Rijnland.
1491 februari/april; maart/mei 1 katern
Afgehoord 1494 april 2
- 1658** Nadere rekening van de heer Willem van Boshuizen van zijn omslagen over Rijnland ("Particuliere rekening ... optie betalinge van de reste van rekeninge, die hij sculdich is.").
ca. 1491 1 katern
Afgehoord 1500 augustus 26
- 1659** Rekening van de stad Leiden van de omslagen over Leiden.
1490 mei/september 1 katern
Afgehoord 1491 januari
- 1660** Rekening van de stad Amsterdam van de omslagen over Amsterdam.
1488 december/1490 september 1 katern
Afgehoord 1494 juli 12

-
- 1661** Rekening van de stad Amsterdam van de omslagen over Amsterdam.
1490 mei/september 1 katern, 1 stuk
Afgehoord 1491 januari 12
Het stuk is als bijlage mee ingebonden
- 1662** 1e Rekening van Koenraad Jansz. van de omslagen over Amstelland, Waterland, Zeevang, het baljuwschap Loosdrecht en Gooiland.
1488 december/1490 november 1 katern
Niet raadpleegbaar
Afgehoord 1493 januari 28
- 1663** Bijlagen tot voornoemde rekening.
1489 1 charter, 1 stuk
- 1662** 2e Rekening van Koenraad Jansz. van de omslagen over Amstelland, Waterland, Zeevang, het baljuwschap Loosdrecht en Gooiland.
1491 februari/maart; maart/mei 1 deel
Niet raadpleegbaar
Afgehoord 1494 juli 17
Voorheen bekend onder inv. nr. 1664
- 1610** Rekening der stad Gouda van de omslagen en van de wapening en reductie van Rotterdam en Woerden.
1488 december/1490 april 1 katern
Afgehoord 25 september 1495
Voorheen bekend onder inv. nr. 1664A
- 1610** Bijlage tot voornoemde rekening.
1496 1 stuk
Voorheen bekend onder inv. nr. 1664B
- 1610** Rekening der stad Gouda van de omslagen en van Montfoort, opgemaakt door Jan Hendriksz.
1490 mei/september 1 katern
Afgehoord 12 januari 1491
Voorheen bekend onder inv. nr. 1664C
- 1610** Rekening van Jan Hendriksz. van der Goude van de omslagen over het kwartier van Gouda (waaronder begrepen de steden Rotterdam, Schiedam, de dorpen van Schieland, stad en land van Schoonhoven, Gorinchem, het land van Arkel, stad en land van Heusden, Eten, Meeuwen en de heerlijkheid Liesveld).
1488 december/1490 november; 1491 maart/mei 1 deel
Afgehoord 5 januari 1493
Voorheen bekend onder inv. nr. 1664D
- 1610** Rekening van de stad Gouda van de kosten van het uitrusten van

twee schepen ter bescherming van de kooplieden te water.
1 oktober 1490/1491 1 katern
Voorheen bekend onder inv. nr. 1664E

1665 3e Rekening van Klaas Corff van de omslagen over West Friesland.
1488 december/1490 november 1 katern
Afgehoord 1491 maart 24

1666 4e Rekening van Klaas Corff van de omslagen over West-Friesland.
1491 februari/april 1 katern
Afgehoord 1494 april 17

1667 Rekening van Klaas van Ruiven van de omslagen over enige steden
en dorpen in West-Friesland.
1488 december/1489 juli 1 katern
Afgehoord 1496 april 14

1668 Rekening van de burenen van Bodegraven van de omslagen over
Bodegraven.
1488 december/1490 november 1 katern
Afgehoord 1496 april 14

1634 Rekening van de stad Enkhuizen van de omslagen over Enkhuizen.
1488 december/1490 november
Afgehoord 1495 september 22
Voorheen bekend onder inv. nr. 1669
Aan het hoofd van de rekening staat abusievelijk 1489

1670 Rekening van stad en land Heusden van de omslagen over stad en
land van Heusden.
1488 december/1490 november 1 katern
Afgehoord 1496 maart 22

1670A Bijlagen tot voornoemde rekening.
14(91) 1 charter, 1 stuk

1671 Rekening van de stad Oudewater van de omslagen over
Oudewater.
1488 december/1491 mei 1 katern
Afgehoord 1496
Het laatste blad van deze rekening is zeer geschonden

C REKENINGEN VAN DE OORLOGSKOSTEN VAN DE STEDEN EN REKENPLICHTIGE DIENAREN.

De onderstaande rekeningen zijn van de vorige sub B. gescheiden gehouden,
omdat hierin geen ontvangsten uit de omslagen verantwoord zijn. De uitgaven
zijn echter meest van dezelfde aard als in de vorige rekeningen

1672 Rekening van de stad Amsterdam van de uitgaven, door haar
gemaakt in juni 1491.
1 katern

Afgehoord 1494 december 4

Deze uitgaven zijn gemaakt tegen Jan van Naaldwijk bij zijn overval in het Marsdiep

- 1673** Rekening van buren en inwoners van Berkel van de uitgaven, door hen gedaan tot de reductie van Rotterdam.
1488/1490 1 katern
Afgehoord 1496 augustus 4
- 1674** Rekening van de stad Edam van de uitgaven, door haar gedaan in de Utrechtse oorlog, 1481/1483, en tot de reductie van Rotterdam enz.
1488/1490 1 katern
Afgehoord 1496 februari 8
- 1633** Rekening van de buren van Den Haag, door hen gedaan tot de reductie van Rotterdam enz.
1488/1490
Afgehoord, 1495 november 28
Voorheen bekend onder inv. nr. 1675
- 1676** Rekening van de stad Hoorn van de uitgaven, door haar gemaakt in de oorlogen.
1490/1492 1 katern
Afgehoord 1494 juli 3
Deze uitgaven zijn meer in het bijzonder tegen Jan van Naaldwijk bij zijn overval in het Marsdiep gemaakt
- 1676A** Bijlagen tot voornoemde rekening.
1490 1 charter, 1 stuk
- 1677** Rekening van de stad Muiden van de uitgaven, door haar gedaan in de Utrechtse oorlog, 1481/1483, en tot de reductie van Rotterdam enz.
1488/1490 1 katern
Afgehoord 1496 maart 1
- 1678** Rekening van de stad Naarden van de uitgaven, door haar gedaan in de Utrechtse oorlog.
1481/1483 1 katern
Afgehoord 1496 januari 26
- 1678A** Bijlage tot een (verloren gegane?) rekening van Naarden
1488/1490.
1489 1 charter
- 1679** Rekening van de stad Rotterdam van de uitgaven 1490/1492.
("Rekeninge particulier van zekere artikelen ende punten dewelke getogen zijn uyter principael rekeninge - die laetstwerpen behoert is bij den Staten van Hollant - van die van Rotterdam roerende zekere extraordinaryse oncosten ende verleyde penningen, die zij

gedaan hebben zedert Meye A XIIIlc XC 1.1. aangaende 't belegge van Montfoerde ... ").

1490/1492

1 katern

Afgehoord 1496 maart 3

1680

Rekening van de stad Schiedam van de uitgaven door haar gedaan. 1481 oktober/1483 december

1 katern

Afgehoord 1496 maart 10

1680

Rekening van de stad Schiedam van de uitgaven, door haar gedaan tot reductie van Rotterdam enz.

1488 november/1489 december

1 stuk

Afgehoord 1496 maart 10

Voorheen bekend onder inv. nr. 1681

1682

Rekening van de stad Schoonhoven van de uitgaven, door haar gedaan tot de reductie van Rotterdam.

1488/1490

1 katern

Afgehoord 1496 januari 16

De eerste bladen van deze rekening ontbreken waarschijnlijk

1683

Rekening van de stad Schoonhoven van de uitgaven, door haar gedaan sedert mei 1490. (Afschrift).

1 katern

Afgehoord 1496 januari 18

Deze rekening was vastgesteld bij de voorgaande rekening

1684

Rekening van de burenen en inwoners van Zegwaard van de uitgaven, door hen gedaan tot de reductie van Rotterdam enz.

1488/1490

1 stuk

Afgehoord 1496 februari 27

1685-1685, 1687

Rekeningen van Jan van Rietvelt, procureur-generaal van de onkosten, door hem gemaakt in de Utrechtse oorlog.

1481 oktober/1483 februari

3 katernen

De onderstaande rekeningen waren met elkaar verbonden

1685

1e Rekening van de vacatiën, daggelden, scheepshuren, enz. in de Utrechtse oorlog, 1481/1482

Deze rekening is met de beide volgende 1496 december 5 afgehoord maar niet afgetekend

1685

2e Rekening particulier van de reizen en onkosten in de Utrechtse oorlog, 1482

Voorheen bekend onder inv. nr. 1686

1687

3e Rekening particulier van de reizen en onkosten in de Utrechtse oorlog, 1482/1483, 1 katern

Oorspronkelijk was deze katern aan Inv.no. 1685 vastgehecht

1688

Rekening van Gosewijn Barendsz., "smit ende artilleriemester" van Holland, voor zijn diensten en uitgaven als artilleriemeester gedaan.

-
- 1481 februari 10/1483 december 31 1 deel, 1 stuk
Afgehoord 1495 juni 1
- 1689** Rekening van Adriaan van der Horen van zijn diensten voor de inventarisatie en dispositie van alle artillerie, kruit en wapenen van het land.
1483 juni 29/oktober 1 1 katern
Deze rekening is niet afgehoord
- 1690** Rekening van Jan de Weert van zijn diensten en uitgaven als artilleriemeester bij het beleg van Rotterdam, Woerden en Montfoort.
1488 maart 5/1490 juni 1 1 deel
Deze rekening is wel afgehoord, maar niet afgetekend
- 1691** Rekening van Dirk Allardsz. van Hendrik Egbertz. voor hun diensten als dienaren van Jan de Weert (Waert) ter zake van de artillerie.
1489 maart/1490 juni 1 stuk
Afgehoord 1497 januari 23
- 1692** Rekening van de heer Willem van Boshuizen, baljuw van Rijnland, van zijn uitgaven als kapitein van de gravers, wagnaars. enz. en zorg hebbende voor de korven, horden, enz., bij de belegering van Utrecht gedaan.
1483 juni 16/september 14 1 katern
Afgehoord bij recolement 1502 mei 20
Deze rekening was eerst afgehoord op 2 december 1483. Bij uitspraak van de Grote Raad werd Boshuizen ondanks zijn protest verplicht zijn rekening opnieuw te doen afhoren
- 1693** Rekening van Gerard van Matenes en Pieter Klaasz. van de koop en de uitrusting van een karveel voor de oorlog.
1489/90 1 katern
Niet raadpleegbaar
Misschien bijlage geweest bij een rekening van Jan Stalpaart
- 1610** Rekening van Jacob Leeu, kastelein van het slot te Gouda, wegens diensten van kasteleins van het slot.
(ca. 1490)-1496 1 stuk
Afgehoord 21 september 1498
Voorheen bekend onder inv. nr. 1693A
- 1610** Bijlage tot voornoemde rekening 1493.
1498 1 charter
Voorheen bekend onder inv. nr. 1693B
- 1694** Rekening van Willem Arnoudsz. van de bouw, de versterking en de bewaking van de Linschoterpoort te Oudewater ("Van den wercken, materien ende arbeytsloon gedaen aen den huysse van Oestenryck tot Oudewater.").
1490 september/1492 december 1 katern

Afgehoord 1493 september 20
Vóórin afschrift van de commissie voor Willem Aernts als kastelein van
Oudewater. 136)

- 1694** Bijlage tot voornoemde rekening.
1 katern
Voorheen bekend onder inv. nr. 1695
- 1694** Rekening van Willem Arnoudsz. als kastelein van het slot van
Oudewater.
1492 januari/1497 december 1 katern
Afgehoord 1493 januari 30
Voorheen bekend onder inv. nr. 1696
- 1694** Bijlagen tot voornoemde rekening.
1498 2 charters
Voorheen bekend onder inv. nr. 1697
- 1698** Rekening van Karel Grenier van extraordinaris kosten tot het beleg
van Montfoort enz.
1490 1 deel
Afgehoord 1493 maart 28
- 1699** Rekening van Karel van Woude van zijn uitgaven als kapitein van
het blokhuis in de Bernisse gedaan.
1494 oktober 14/1495 juni 12 1 katern
Afgehoord 1496 augustus 4
- 1700** Rekening van Dirk van Zwieten Arnoudsz., kastelein en baljuw van
Muiden, wegens voorgeschoten soldijen.
Ca. 1490 1 katern
Afgehoord 1495 april 10

**D STUKKEN WELKE VERMOEDELIJK ALS BIJLAGEN TOT EEN
DER REKENINGEN SUB II A-C GEDIEND HEBBEN.**

- 1701** Verlof aan Enkhuizen tot inhouding van zekere gelden, voor de
wapening uitgegeven (vermoedelijk bijlage tot de rekening van
Enkhuizen over 1488/89 (Inv.no. 1634) geweest).
1489 september 17 1 charter
- 1702** Stukken inzake de afrekeningen van mr. Jan Duyck en Robert
Annocqué, 1490 maart 29, 1493 oktober 14, 1495 juli 13, 1497
augustus 7, augustus, 9 augustus 14, september 20, december 11,
1498 mei 14.
1490 - 1598 9 charters
- 1702A** Staat en ordonnantie, gemaakt op het stuk van de wapening van
Holland, alsmede van hetgeen de zes grote steden tot 31 mei 1483
schuldig waren gebleven.

1483

Met bijlagen, 20 december 1508

2 katernen, 1 stuk

III REKENINGEN VAN DE GEMENE LANDSOMSLAGEN OP DE SCHILDTALEN (1484-1572).

Als vaste bron van inkomsten, waaruit de Staten hun huishouding, hun schulden, soms ook buitengewone uitgaven als beden, het convooi voor de haringteelt en andere uitgaven bestreden, is sinds 1484 de omslag op de schildtalen opgekomen

Tot 1497 werden deze omslagen vrij ongeregeld geheven en was het beheer ook wisselend. In 1497 werd de omslag regelmatig geheven en is een duurzame regeling van het beheer ingevoerd. Eerst in de laatste jaren vóór de opstand kwam de omslag op de schildtalen in onbruik (vgl. Inleiding blz. XVIII)

In deze afdeling zijn de omslagen, welke voor buitengewone gevallen geheven werden, niet opgenomen; zo die voor de Utrechtse oorlog (zie Sub II), die voor de schuldaflissing in 1547 (zie sub VI), die voor de opbrengst van de extraordinaris beden van 1552 vlg. (zie sub VII) of die voor enkele buitengewone omstandigheden (zie sub IV). Alleen de rekeningen voor de omslagen voor de oorlog met Gelre (1505) en het beleg van Weesp (1508) zijn in deze serie gelaten, omdat zij door de ontvangers met de rekeningen van de gemene landsomslagen in één serie doorlopend genummerd waren

In onderstaande rekeningen zijn nu en dan ook ontvangsten uit andere bronnen. telkens door ons aangegeven, verantwoord

A REKENINGEN VAN DE OMSLAGEN 1484-1497.

1703-1707 Rekeningen van Thomas Beukelaar, ontvanger van de omslagen op de schildtalen.

1484/1486

3 delen, 1 katern. stuk, 1 charter

Thomas Beukelaar was door de Staten belast met de administratie van de omslag van 600.000 ponden, te innen in twaalf halfjaarlijkse termijnen, waarvoor de Staten octrooi verkregen hadden. Er zijn echter niet meer dan vijf termijnen van deze omslagen gelieven

Onderstaande rekeningen zijn vermoedelijk tot één pak verenigd geweest

1703 1e Rekening van de termijnen 1484 (St. Lucas) en 1485 (Lichtmis)., 1 deel, 1 stuk

Afgehoord 1486 juni 16

1704 2e Rekening van de termijn 1485 (St. Jansmis)., 1 katern

Afgehoord 1486 juni 17

1705 3e Rekening van de termijn 1485 (Kerstmis).

Afgehoord 1486 juni 17, opnieuw 1486 september 18

1706 4e Rekening van de termijn 1486 (St. Jansmis).

Afgehoord 1486 juli 29

1707 (Vermoedelijke) bijlage tot de 3e tot 4e rekening, 1486 juni 7, 1 charter

div.nrs. Rekeningen van de omslagen op de termijnen 1487 (Pasen en O.L.V. geboorte) en 1488 O.L.V. Lichtmis), Met bijlagen.

1487/1488

8 katernen, 4 charters

Deze omslagen werden door Maximiliaan "wegens de nootelixste ende haestelicxste schulden aan de Staten bewilligd. Zij werden door ontvangers particulier, t.w. die van Haarlem en Kennemerland, Delft en Delfland, Leiden en

Rijnland, Amsterdam c.a., Gouda c.a., en Westfriesland geheven en aan de steden Haarlem, Delft, Leiden, Amsterdam en Gouda, welke renten ten behoeve van het land hadden uitgegeven, afgedragen

- 1612** Rekening van Dirk Potter namens de stad Haarlem van de omslagen over Haarlem en Kennemerland, 1487/1488
Afgehoord 14(..) april 28
Voorheen bekend onder inv. nr. 1708
- 1709** Rekening van Aper Melisz, namens de stad Delft van de omslagen over Delft en Delfland, 1487/1488
Afgehoord 1495 december 7
- 1710** Bijlagen tot voornoemde rekening 1487, 1488, 1 katern, 4 charters
- 1711** Rekening van Klaas Jan Klaasz. en Klaas Huigenz. namens de stad Leiden van de omslagen over Leiden, het baljuwschap Rijnland, de stad en het baljuwschap Woerden, 1487/1488
Afgehoord 1496 augustus 2
- 1603** Rekening van Robert Annoqué namens de stad Amsterdam van de omslagen over Amsterdam, Waterland, Zeevang en Gooiland, 1487/1488
Afgehoord 1495 december 5
Voorheen bekend onder inv. nr. 1712
- 1610** Rekening van Jan Hendrikzz. van der Goude namens de stad Gouda van de omslagen over Gouda, Rotterdam, Schiedam, Schieland, Schoonhoven, het land van Schoonhoven, Haastrecht, Gouderak, Heusden, het land van Heusden, Engelen, Vlijmen, Eten, Meeuwen, Asperen, Heukelum, de dorpen onder Liesveld en half Nieuwpoort wegens de kosten van de Utrechtse oorlog, 1487/1488
Afgehoord 26 april 1494
Voorheen bekend onder inv. nr. 1712A
- 1610** Bijlage tot voornoemde rekening. ("Qoyer van den betaelden renten buten 's lands bij den steden van Delf, Leyde ende der Goude over de jaren XLIILc, LXXXIIII, LXXXV, LXXXVI".), 1484-1486, 1 katern
Voorheen bekend onder inv. nr. 1712B
- 1713** 2e Rekening van Klaas Corff van de omslagen over West-Friesland, 1487/1488, 1 katern
Afgehoord 1494 april 17

1714-1717, 1720-1720A

Rekeningen van Thomas Beukelaar, raad en ontvanger-generaal van de domeinen en beden, van de omslagen op de schildtalen. 1492/1498 3 delen, 1 katern, 1 stuk

De onderstaande rekeningen zijn waarschijnlijk tot één band verenigd geweest

- 1714** 1e Rekening van de omslagen van 1492 (Zomer), 1493 (juni), 1493 (augustus) en 1493 (oktober), 1 deel, 1 stuk

- Afgehoord 1496 februari 3
Deze omslagen waren onafhankelijk van elkaar vastgesteld, maar in één rekening verantwoord. De omslag van 1492 (juni) werd geheven in twee termijnen: St Jacob en Lichtmis
- 1715** **Rekening van de omslag van 1494 (mei).**
Afgehoord 1496 februari 5
In deze rekening zijn o.a. ook verantwoord de ontvangsten uit een veroordeling van Haarlem en het overschot van de bede van 1494 etc
- 1716** **Rekening van de omslag van 1494 (Kerstmis), 1 katern**
Afgehoord 1496 oktober 4
- 1717** **Rekening van de omslag van 1496 (april)., 1 deel**
Afgehoord 1499 april 4
Deze omslag werd gelijktijdig met de bede voor de grafelijkheid ("boven mijns G. Heeren Bede") geheven
- 1717** **Rekening van de omslagen van 1496 (Bamis) en 1497 (Bamis).**
Afgehoord 1499 april 4
Voorheen bekend onder inv. nr. 1718
- 1717** **Rekening van de omslagen van 1497 (juni) en 1498 (St. Jan).**
Afgehoord 1499 april 4
Voorheen bekend onder inv. nr. 1719
- 1720** **Bijlage tot voormalig inv.nr. 1719., 1 katern**
- 1720A** **Vermoedelijke bijlage tot Inv.no. 1719, 1495, 1 charter**

B REKENINGEN VAN DE OMSLAGEN 1497-1572.

Bij de financiële hervorming in 1497 werd met het oog op de aflossing van de renteschulden een algemene plan voor de volgende 24 jaren opgemaakt, waarbij behalve in de betaling en aflossing van de renteschulden tevens in de huishoudelijke uitgaven voorzien werd. De omslagen werden geheven door de ontvangers-particulier van de 7 ontvangerschappen, welke om de 6 hoofdsteden en in West-Friesland gevormd waren; deze besteedden hun ontvangsten grotendeels aan de betaling en aflossing van de aan hun kwartieren opgedragen rentenschulden, en droegen alleen de overschotten aan de ontvanger-generaal van de omslagen af, om hieruit de algemene uitgaven - zo o.a. voor de Statenhuishouding - te doen

In 1518 werd deze administratie in zoverre gewijzigd, dat bij de vaste, halfjaarlijkse heffingen alleen in de betaling en aflossing van de renteschulden voorzien werd, zodat geen aan de ontvanger-generaal af te dragen overschotten overbleven. Voor de huishoudelijke uitgaven werden slechts van tijd tot tijd afzonderlijke omslagen door de ontvangers-particulier geheven, die aan de ontvangers-generaal afgedragen werden. Toen na 1526 alle renteschulden afgelost waren, bleven deze laatste omslagen alleen over ⁶¹In 1544 werd deze omslachtige administratie van ontvangers-particulier afgeschaft; de omslagen werden onmiddellijk door de ontvanger-generaal zelf geheven
Voor de omslagen van 1505 en 1508 voor de oorlog met Gelre en het beleg van Weesp, zie hiervóór blz. 77

⁶¹ De omslagen door de ontvanger-generaal in september 1522, juni 1530, februari 1540 en juli 1544 gesteld, zijn door de ontvangers-particulier wel in andere maanden gesteld

1 REKENINGEN VAN DE ONTVANGER-GENERAAL.

1721-1730 Rekeningen van Thomas Bueckelair, rentmeester-generaal van de gemenelands omslagen.

1497-1504 10 katernen, 1 stuk

Deze delen zijn waarschijnlijk tot één pak verenigd geweest

1721 1e Rekening van de termijnen 1497 (Kerstmis), 1498 (St. Jansmis, Kerstmis), 1499 (St. Jansmis en Kerstmis).

Afgehoord 1501 juni 28

1722 2e Rekening van de termijn 1500 (St. Jansmis).

Afgehoord 1502 juli 13

1723 3e Rekening van de termijn 1500 (Kerstmis).

Afgehoord 1502 juli 13

1724 4e Rekening van de termijn 1501 (St. Jansmis).

Afgehoord 1502 juli 13

1725 5e Rekening van de termijn 1501 (kerstmis).

Afgehoord 1503 december 6

1726 6e Rekening van de termijn 1502 (St. Jansmis).

Afgehoord 1503 december 10

1727 7e Rekening van de termijn 1502 (Kerstmis).

Afgehoord 1510 februari 28

1728 8e Rekening van de termijn 1503 (St. Jansmis).

Afgehoord 1510 maart 1

1729 9e Rekening van de termijn 1503 (Kerstmis).

Afgehoord 1510 maart 2

1730 10de Rekening van de termijn 1504 (St. Jansmis)., 1 katern, 1 stuk

Afgehoord 1510 maart 10

1731-1735 Bijlagen tot de voornoemde rekeningen.

1498, 1499, 1501, 1503 8 charters, 3 katernen

1731 Bijlagen tot de 1e rekening, 1498, 1499, 2 katernen

1732 Bijlagen tot de 2e Rekening, 1499, 2 charters, 1 katern

1733 Bijlagen tot de 4e rekening, 1499, 1501, 2 charters

1734 Bijlage tot de 9e rekening, 1503, 1 charter

1735 (Vermoedelijke) bijlagen tot enkele der voornoemde rekeningen, 1499, 1500, 1501, 3 charters

1736 Rekening van mr. Floris Oom van Wijngaarden van de termijnen 1504 (Kerstmis) en van de omslagen.

1505 (februari 28, april 3) 1 deel

Afgehoord 1509 juni 30

Floris Oom was door het Hof van Holland "bij provisie, alsoe selve rentmesterscip vaceerende was" met de administratie van de omslagen belast

De omslagen van 1505 dienden tot de oorlog met Gelre (vgl. blz. 77)

1737 Bijlagen tot voornoemde rekening.

1501, 1504, 1505 20 charters, 1 katern, 3 stukken

1738-1741 Rekeningen van mr. Franchois Cobel, ontvanger-generaal van de

gemenelands omslagen.

1505-1506

4 katernen

Frans Cobel, landsadvocaat van Holland, had voor dit ontvangerschap een afzonderlijke commissie van de graaf ontvangen

1738 1e Rekening van de termijn 1505 (St. Jansmis).

Afgehoord 1511 juli 7

1739 2e Rekening van de termijn 1505 (Kerstmis).

Afgehoord 1512 maart 17

1740 3e Rekening van de termijn 1506 (St. Jansmis).

Afgehoord 1519 december 22

1741 4e Rekening van de termijn 1506 (Kerstmis).

Afgehoord 1519 december 22

1742-1744 Bijlagen tot de voornoemde rekeningen.

1505-1507

7 charters, 2 katernen, 2 stukken

1742 Bijlagen tot de 1e rekening, 1505, 3 charters, 1 katern, 2 stukken

1743 Bijlagen tot de 2e rekening, 1505, 3 charters, 1 katern

1744 Bijlage tot de 4e rekening, 1507, 1 charter

1745 2e Rekening van mr. Floris Oom van Wijngaarden van de termijn 1507 (St. Jansmis).

1507 - 1510

1 deel

Afgehoord 1510 februari 13

Na het aftreden van Frans Cobel werd Floris Oom weer "bij provisie" door het Hof van Holland met de administratie van de omslag belast

1746 Bijlage tot de voornoemde rekening.

1 katern

1747 Rekening van Pieter Plumion van de omslagen 1508.

1508 mei, juni en juli

1 deel

Afgehoord 1509 juli 31

P. Plumion was door de Staten belast met de ontvangst en verantwoording van de omslagen voor het beleg van Weesp (zie blz. 77)

1747 Bijlage tot de voornoemde rekening.

1509

1 stuk

Voorheen bekend onder inv. nr. 1748

1749-1750 Rekeningen van Jacob Goudt, rentmeester-generaal van de gemenelands omslagen.

1508-1509

1 deel, 1 katern, 1 charter, 2 stukken

1749 1e Rekening van de termijn 1508 (St. Jansmis). 1 deel.

Afgehoord 1512 mei 3

1750 2e Rekening van de termijnen 1508 (Kerstmis) en 1509 (St. Jansmis).

Afgehoord 1512 mei 3

1751 Bijlage tot voornoemde 1e rekening.
1508

1 charter

- 1752-1768** Rekeningen van Nicolaas Cobel, raad en rentmeester-generaal van de gemenelands omslagen.
1509-1526 2 delen, 15 katernen
- 1752** 1e Rekening van de termijnen 1509 (Kerstmis) en 1510 (St. Jansmis).
Afgehoord 1511 juli 28
Achter in deze rekening is gehecht een staat van uitgaven door Frans Cobel als landsadvocaat tussen St. Jan 1509 en St. Jan 1510 gedaan
- 1753** 2e Rekening van de termijn 1510 (Kerstmis).
Afgehoord 1512 maart 20
Achter in deze rekening is een staat van uitgaven door Cobel als landsadvocaat tussen Kerstmis 1510 en 20 mei 1511 gedaan
- 1754** 3e Rekening van de termijn 1511 (St. Jansmis)., 1 deel
Afgehoord 1519 december 23
- 1755** 4e Rekening van de termijnen 1511 (Kerstmis) en 1512 (St. Jansmis)., 1 deel
Afgehoord 1519 december 23
- 1756** 5e Rekening van de termijnen 1512 (Kerstmis) en 1513 (St. Jansmis).
Afgehoord 1519 december 29
- 1757** 6e Rekening van de termijn 1513 (St. Jansmis).
Afgehoord 1519 december 30
- 1758** 7e Rekening van de termijn 1514 (St. Jansmis).
Afgehoord 1519 december 30
- 1759** 8e Rekening van de termijnen 1514 (Kerstmis) en 1515 (St. Jansmis).
Afgehoord 1519 december 30, en opnieuw 1520 juni 12
- 1760** 9e Rekening van de termijnen 1515 (Kerstmis) en 1516 (St. Jansmis).
Afgehoord 1520 juni 11
- 1761** 10e Rekening van de termijnen 1516 (Kerstmis) en 1517 (St. Jansmis).
Afgehoord 1520 juni 16
- 1762** 11e Rekening van de termijnen 1517 (Kerstmis), 1518 (St. Jansmis, Kerstmis) en 1519 (St. Jansmis).
Afgehoord 1521 augustus 22
- 1763** 12e Rekening van de termijnen 1517 (Kerstmis), 1518 (St. Jansmis, Kerstmis) en 1519 (St. Jansmis).
Afgehoord 1521 augustus 22
- 1764** 13e Rekening van de omslag 1521 september.
Afgehoord 1526 mei 8
- 1765** 14e Rekening van de omslag 1522 september.
Afgehoord 1526 mei 10
- 1766** 15e Rekening van de omslag 1524 januari.
Afgehoord 1526 mei 10
- 1767** 16e Rekening van de omslag 1525 mei.
Afgehoord 1528 juni 18
- 1768** 17e Rekening van de omslag 1526 november.
Afgehoord 1530 september 9

4 stukken

- 1768A** Bijlage tot de 14de rekening (Fragment).
1768B Bijlage tot de 15de rekening (Fragment).
1767 Bijlage tot de 16e rekening.
Voorheen bekend onder inv. nr. 1769
1768 Bijlage tot de 17e rekening.
Voorheen bekend onder inv. nr. 1770

1771-1778 Rekeningen van Crisp in van Buschuysen, ontvanger-generaal van de gemenelands omslagen.

1529-1537

8 katernen

- 1771** 1e Rekening van de omslag 1529 juni.
Afgehoord 1532 juni 6
1772 2e Rekening van de omslag 1530 juni.
Afgehoord 1534 december 4
1773 3e Rekening van de omslag 1531 december.
Afgehoord 1536 januari 24
1774 4e Rekening van de omslag 1533 oktober.
Afgehoord 1538 maart 28
1775 5e Rekening van de omslag 1535 januari.
Afgehoord 1539 december 20
1776 6e Rekening van de omslag 1536 april.
Afgehoord 1541 april 5
1777 7e Rekening van de omslag 1536 augustus.
Afgehoord 1540 april 5
Deze omslag diende tot uitrusting van een convooi voor de haringteelt
1778 8e Rekening van de omslag 1537 juni.
Afgehoord 1541 januari 8

div.nrs. Bijlagen tot de voornoemde rekeningen.

1 charter, 4 stukken

- 1779** Bijlagen tot de 3e rekening., 2 stukken
1776 Bijlage tot de 6e rekening.
Voorheen bekend onder inv. nr. 1780
1777 Bijlage tot de 7e rekening.
Voorheen bekend onder inv. nr. 1781
1782 (Vermoedelijke) bijlage tot een der voornoemde rekeningen, 1529, 1 charter

1783-1785 Rekeningen van Heyman van de Ketel, ontvanger-generaal van het gemenelands omslagen.

1540-1544

3 katernen

- 1783** 1e Rekening van de omslag 1540 februari.
Afgehoord 1542 oktober 28
1784 2e Rekening van de omslag 1543 mei.
Afgehoord 1544 mei 14
1785 3e Rekening van de omslag 1544 juli.
Afgehoord 1548 juni 7

1786 Bijlagen tot de voornoemde 3e rekening.
1544

1 charter, 1 stuk

- 1787-1798** Rekeningen van Aert Coebel, ontvanger-generaal van de gemenelands omslagen.
1546-1563 5 delen, 7 katernen
De 5e, 12e, 13e rekening van deze serie ontbreken thans
- 1787** 1e Rekening van de omslag 1545 december.
Afgehoord 1548 juli 14
- 1788** 2e Rekening van de omslag 1547 augustus.
Afgehoord 1548 juli 16
Deze omslag diende tot uitrusting van een convooi voor de haringteelt
- 1789** 3e Rekening van de omslag 1547 juni.
Afgehoord 1548 juli 16
- 1790** 4e Rekening van de omslag 1548 augustus.
Afgehoord 1549 december 10
Deze omslag diende tot uitrusting van een convooi voor de haringteelt
- 1791** 6e Rekening van de omslag 1549 december.
Afgehoord 1552 augustus 4 (?)
- 1792** 7e Rekening van de omslag 1549 april 5., 1 deel
Afgehoord 1552 augustus 4
Buiten de omslag op de schildtalen werd hierin verantwoord de ontvangst van een morgengeld van 2 stuivers op elke morgen en 20.802 ponden aan hoofdgeld voor verkochte renten
De opbrengst diende voor de donatie van 50.000 Philips gulden aan Philips "tot zijnder blijder incomste"
- 1793** 8e Rekening van de omslag 1549 Kerstmis.
Afgehoord 1552 augustus 5
Deze omslag diende uitsluitend tot aflossing van de in 1549 (zie vorige Inv.no.) verkochte renten
- 1794** 9e Rekening van de omslag 1550 Kerstmis.
Afgehoord 1552 augustus 5
Deze omslag diende uitsluitend tot aflossing van her restant der in 1549 verkochte renten en terugbetaling van de morgengelden, door dorpen en gehuchten buiten de schildtalen in 1549 opgebracht en naderhand hiervan vrijgesteld
- 1795** 10e Rekening van de omslag 1550 juni., 1 deel
Afgehoord
De laatste bladen van deze rekening ontbreken
- 1796** 11e Rekening van de omslag 1552 december., 1 deel
Afgehoord 1556 april 14
- 1797** 14e Rekening van de omslag 1558 juni 8., 1 deel
Afgehoord 1562 november 29
- 1798** 15e Rekening van de omslag 1563 oktober., 1 deel
Afgehoord 1570 januari 19
- div.nrs.** Bijlagen tot de voornoemde rekeningen.
1546 - 1563 2 katernen, 4 stukken
- 1798A** Bijlage tot de 1e rekening.
Ontbreekt
Ontbreekt
- 1799** Bijlage tot de 3e rekening.
- 1799A** Bijlage tot de ontbrekende 5e rekening.
- 1791** Bijlage tot de 6e rekening.
Voorheen bekend onder inv. nr. 1800

- 1801** Bijlage tot de 11 de rekening.
1801A Bijlage tot de (verloren) 12e en 13e rekening., 1 katern
1801B Bijlage tot de 14e rekening., 1 katern

2 REKENINGEN VAN DE ONTVANGERS-PARTICULIER.

Dordrecht en Zuid-Holland.

Rekeningen van de ontvangers-particulier van de omslagen over het kwartier
 Dordrecht en Zuid-Holland. 1499-1544

- 1802-1807** Rekeningen van Adriaan de Jeude.
 1499-1505 6 katernen
- 1802** 2e Rekening van de termijnen 1499 (St. Jansmis, Kerstmis) en 1500 (St. Jansmis).
 Niet raadpleegbaar
 Afgehoord 1502 februari 15
- 1803** 3e Rekening van de termijnen 1500 (Kerstmis) en 1501 (St. Jansmis, Kerstmis).
 Afgehoord 1506 juli 24
- 1804** 4e Rekening van de termijnen 1502 (St. Jansmis, Kerstmis).
 Afgehoord 1506 juli 30
- 1805** 5e Rekening van de termijnen 1503 (St. Jansmis, Kerstmis).
 Afgehoord 1506 juli 31
- 1806** 6e Rekening van de termijnen 1504 (St. Jansmis, Kerstmis) en de omslagen 1505 (februari 28, april 3).
 Afgehoord 1506 juli 31
- 1807** 7e Rekening van de termijn 1505 (St. Jansmis).
 Afgehoord 1509 juni 16
- 1808-1813** Rekeningen van Floris van Tol Florisz.
 1505-1511 6 katernen
- 1808** 1e Rekening van de termijnen 1505 (Kerstmis) en 1506 (St. Jansmis).
 Afgehoord 1509 mei 4
- 1809** 2e Rekening van de termijnen 1506 {Kerstmis}, 1507 (St. Jansmis).
 Afgehoord 1509 mei 4
- 1810** 3e Rekening van de termijnen 1507 (Kerstmis), 1508 (St. Jansmis) en van de omslagen 1508 (mei, juni, juli).
 Afgehoord 1509 mei 5
- 1811** 4e Rekening van de termijnen 1508 (Kerstmis) en 1509 (St. Jansmis).
 Afgehoord 1512 april
- 1812** 5e Rekening van de termijnen 1509 (Kerstmis) en 1510 (St. Jansmis).
 Afgehoord 1512 augustus 9
- 1813** 6e Rekening van de termijnen 1510 (Kerstmis) en 1512 (St. Jansmis).
 Afgehoord 1515 mei 24

1814-1826 Rekeningen van Jacob Oem Jacobsz.

1511-1523

4 delen, 9 katernen, 1 stuk

1814 1e Rekening van de termijnen 1512 (Kerstmis) en 1513 (St. Jansmis).

Afgehoord 1515 augustus 11

1815 2e Rekening van de termijnen 1512 (Kerstmis) en 1513 (St. Jansmis).

Afgehoord 1515 augustus 11

1816 3e Rekening van de termijnen 1513 (Kerstmis) en 1514 (St. Jansmis).

Afgehoord 1519 maart 21

1817 4e Rekening van de termijnen 1514 (Kerstmis) en 1515 (St. Jansmis).

Afgehoord 1519 maart 21

1818 5e Rekening van de termijnen 1515 (Kerstmis) en 1516 (St. Jansmis).

Afgehoord 1519 maart 21

1819 6e Rekening van de termijnen 1516 (Kerstmis) en 1517 (St. Jansmis).

Afgehoord 1520 januari 3

1820 7e Rekening van de termijnen 1517 (Kerstmis) en 1518 (St. Jansmis).

Afgehoord 1520 januari 4

1821 8e Rekening van de termijnen 1518 (Kerstmis) en 1519 (St. Jansmis).

Afgehoord 1520 juli 18

1822 9e Rekening van de termijnen 1519 (Kerstmis) en 1520 (St. Jansmis)., 1 deel

Afgehoord 1521 juli 12

1823 10e Rekening van de termijnen 1520 (Kerstmis) en 1521 (St. Jansmis)., 1 deel

Afgehoord 1522 december 13

1824 11e Rekening van de termijnen 1521 (Kerstmis) en 1521 (St. Jansmis) en van de omslag 1521 september 30., 1 deel

Afgehoord 1525 juni 6

1825 12e Rekening van de termijnen 1522 (Kerstmis) en 1523 (St. Jansmis) en van de omslag 1522 augustus 25.

Afgehoord 1525 juni 20

1826 13e Rekening van de termijn 1523 (Kerstmis) en de omslag 1524 januari 24., 1 deel, 1 stuk

Afgehoord 1525 juni 20

1820, 1822

Bijlagen tot voornoemde rekeningen.

1511 - 1523

2 stukken

1820 Bijlage tot de 7e rekening.

Voorheen bekend onder inv. nr. 1827

1822 Bijlage tot de 9e rekening.

Voorheen bekend onder inv. nr. 1828

1829-1841 Rekeningen van Jan van Drenckwaert Willemsz.

1524-1544

1 deel, 12 katernen

1829 1e Rekening van de termijnen 1524 (St. Jansmis, Kerstmis) en van de omslag 1525 mei 27.

Afgehoord 1527 augustus 18

1830 2e Rekening van de termijnen 1524 (St. Jansmis, Kerstmis) en van de omslag 1526 november.

Afgehoord 1527 augustus 19

1831 3e Rekening van de omslag 1529 juni.

Afgehoord 1531 december 29

1832 4e Rekening van de omslag 1530 juni.

Afgehoord 1531 december 29

1833 5e Rekening van de omslag 1531 december.

Afgehoord 1534 november 24

1834 6e Rekening van de omslag 1533 oktober.

Afgehoord 1535 januari 18

1835 7e Rekening van de omslag 1535 januari.

Afgehoord 1536 maart 16

1836 8e Rekening van de omslag 1536 april.

Afgehoord 1537 januari 28

1837 9e Rekening van de omslag 1536 augustus.

Afgehoord 1537 januari 31

1838 10e Rekening van de omslag 1537 juni.

Afgehoord 1538 oktober 1

1839 11e Rekening van de omslag 1540 januari.

Afgehoord 1541 september 16

1840 12e Rekening van de omslag 1543 mei.

Afgehoord 1543 september 23

1841 13e Rekening van de omslag 1544 juli., 1 deel

Afgehoord 1545 september 19

1842-1852 Bijlagen tot de voornoemde rekeningen.

1524 - 1544

3 katernen, 25 stukken

1842 Bijlagen tot de 3e rekening., 1 katern, 1 stuk**1843** Bijlagen tot de 4e rekening., 1 katern, 1 stuk**1844** Bijlagen tot de 5e rekening., 1 katern**1845** Bijlagen tot de 6e rekening., 2 stukken**1846** Bijlagen tot de 7e rekening., 2 stukken**1847** Bijlagen tot de 8e rekening., 2 stukken**1848** Bijlagen tot de 9e rekening., 2 stukken**1849** Bijlagen tot de 10e rekening., 2 stukken**1850** Bijlagen tot de 11e rekening., 6 stukken**1851** Bijlagen tot de 12e rekening., 3 stukken**1852** Bijlagen tot de 13e rekening., 4 stukken**Haarlem en Kennemerland.**

Rekeningen van de ontvangers-particulier van de omslagen over het kwartier Haarlem en kennemerland. 1501-1544

Voor de rekeningen van de eersten ontvanger Claes Corff Dircksz. zie onder Westfriesland (Inv.no. 2129)

1853-1887 Rekeningen van Frederick Jacobsz. Deyman.

- 1501-1540 35 katernen
- 1853** 1e Rekening van de termijnen 1501 (Kerstmis) en 1502 (St. Jansmis).
Afgehoord 1504 oktober 4
- 1854** 2e Rekening van de termijnen 1502 (Kerstmis) en 1503 (St. Jansmis).
Afgehoord 1504 oktober 5
- 1855** 4e Rekening van de termijnen 1504 (Kerstmis), 1505 (St. Jansmis) en de omslagen 1505 (februari 28, april 3).
Afgehoord 1509 mei 23
- 1856** 5e Rekening van de termijnen 1505 (Kerstmis) en 1506 (St. Jansmis).
Afgehoord 1509 mei 24
- 1857** 6e Rekening van de termijnen 1506 (Kerstmis), 1507 (St. Jansmis).
Niet raadpleegbaar
Afgehoord 1509 mei 24
- 1858** 7e Rekening van de termijnen 1507 (Kerstmis), 1508 (St. Jansmis).
Afgehoord 1509 mei 30
- 1859** 8e Rekening van de omslagen 1508 (mei, juni en juli).
Afgehoord 1509 juni 6
- 1860** 9e Rekening van de termijnen 1508 (Kerstmis), 1509 (St. Jansmis).
Afgehoord 1512 maart 18
- 1861** 10e Rekening van de termijnen 1509 (Kerstmis), 1510 (St. Jansmis).
Afgehoord 1512 maart 18
- 1862** 11e Rekening van de termijnen 1510 (Kerstmis), 1511 (St. Jansmis).
Afgehoord 1512 augustus 6
- 1863** 12e Rekening van de termijnen 1511 (Kerstmis), 1512 (St. Jansmis).
Afgehoord 1515 juli 21
- 1864** 13e Rekening van de termijnen 1512 (Kerstmis), 1513 (St. Jansmis).
Afgehoord 1515 juli 21
- 1865** 14e Rekening van de termijnen 1513 (Kerstmis), 1514 (St. Jansmis).
Afgehoord 1515 september 14
- 1866** 15e Rekening van de termijnen 1514 (Kerstmis), 1515 (St. Jansmis). Met voorin een bijlage.
Afgehoord 1519 februari 23
- 1867** 16e Rekening van de termijnen 1515 (Kerstmis), 1516 (St. Jansmis).
Afgehoord 1519 februari 24
- 1868** 17e Rekening van de termijnen 1516 (Kerstmis), 1517 (St. Jansmis).
Niet raadpleegbaar
Afgehoord 1519 maart 5
- 1869** 18e Rekening van de termijnen 1517 (Kerstmis), 1518

- (St. Jansmis).
Afgehoord 1519 december 26
- 1870** 19e Rekening van de termijnen 1518 (Kerstmis), 1519 (St. Jansmis).
Afgehoord 1520 maart 29
- 1871** 20e Rekening van de termijnen 1519 (Kerstmis), 1520 (St. Jansmis).
Afgehoord 1521 april 24
- 1872** 21e Rekening van de termijnen 1520 (Kerstmis), 1521 (St. Jansmis).
Afgehoord 1522 mei 28
- 1873** 22e Rekening van de termijnen 1521 (Kerstmis), 1522 (St. Jansmis) en van de omslagen 1521 september 30 en 1522 augustus 25.
Afgehoord 1523 juli 7
- 1874** 23e Rekening van de termijnen 1522 (Kerstmis), 1523 (St. Jansmis).
Afgehoord 1524 december 18
- 1875** 24e Rekening van de termijnen 1523 (Kerstmis), 1524 (St. Jansmis) en de omslag 1524 januari 24.
Afgehoord 1526 maart 17
- 1876** 25e Rekening van de termijnen 1524 (Kerstmis), 1525 (St. Jansmis) en de omslag 1525 mei 27.
Afgehoord 1526 maart 18
- 1877** 26e Rekening van de omslag 1525 (Kerstmis).
Afgehoord 1526 november 9
- 1878** 27e Rekening van de omslag 1526 november.
Afgehoord 1530 december 15
- 1879** 28e Rekening van de omslag 1529 juni.
Afgehoord 1530 december 15
- 1880** 29e Rekening van de omslag 1530 juli.
Afgehoord 1530 december 15
- 1881** 30e Rekening van de omslag 1531 december.
Afgehoord 1533 april 7
- 1882** 31e Rekening van de omslag 1533 oktober.
Afgehoord 1534 januari 9
- 1883** 32e Rekening van de omslag 1535 januari.
Afgehoord 1535 mei 8
- 1884** 33e Rekening van de omslag 1536 april.
Afgehoord 1536 juni 27
- 1885** 34e Rekening van de omslag 1536 augustus.
Afgehoord 1536 oktober 3
- 1886** 35e Rekening van de omslag 1537 juni.
Afgehoord 1538 april 1
- 1887** 36e Rekening van de omslag 1540 februari.
Afgehoord 1541 april 6
- 1888-1899** Bijlagen tot de voornoemde rekeningen.
- 1888** Bijlage tot de 9e rekening., 2 stukken
- 1889** Bijlage tot de 16e rekening., 1 stuk
- 1889A** Bijlage tot de 26e rekening., 1 stuk
- 1890** Bijlage tot de 27e rekening., 1 stuk

1891	Bijlagen tot de 28e rekening., 3 stukken
1892	Bijlagen tot de 29e rekening., 2 stukken
1893	Bijlagen tot de 30e rekening., 2 stukken
1894	Bijlagen tot de 31e rekening., 2 stukken
1895	Bijlagen tot de 32e rekening., 2 stukken
1896	Bijlagen tot de 33e rekening., 2 stukken
1897	Bijlagen tot de 34e rekening., 2 stukken
1898	Bijlagen tot de 35e rekening., 2 stukken
1899	Bijlagen tot de 36e rekening., 2 stukken

1900-1901 Rekeningen van Gheryt Thomasz.

1543-1544

2 katernen

Bij het overlijden van Deyman werd Gheryt Thomasz. door het Hof van Holland bij provisie met de ontvangst van de omslag belast; op 26 juni 1543 volgde zijn commissie van Karel V

1900 1e Rekening van de omslag 1543 mei.

Afgehoord 1543 juli 1

1901 2e Rekening van de omslag 1544 juli. Met voorin een bijlage.

Afgehoord 1545 september 18

1902-1903 Bijlagen tot voornoemde rekeningen.

1543 - 1544

4 stukken

1902 Bijlagen tot de 1e rekening., 2 stukken**1903** Bijlagen tot de 2e rekening., 2 stukken**Delft en Delfland.**

Rekeningen van de ontvangers-particulier van de omslagen over het kwartier Delft en Delfland. 1497-1544

1904-1912 Rekeningen van Jan de Roede Gherytsz.

1497-1505

9 katernen

1904 1e Rekening van de termijnen 1497 (Kerstmis), 1498 (St. Jansmis, Kerstmis).

Afgehoord 1499 november 7

1905 2e Rekening van de termijnen 1499 (St. Jansmis).

Afgehoord 1501 januari 15

1906 3e Rekening van de termijnen 1499 (Kerstmis), 1500 (St. Jansmis).

Afgehoord 1509 mei 12

1907 4e Rekening van de termijnen 1500 (Kerstmis), 1501 (St. Jansmis).

Afgehoord 1509 mei 31

1908 5e Rekening van de termijnen 1501 (Kerstmis), 1502 (St. Jansmis).

Afgehoord 1509 juni 1

1909 6e Rekening van de termijnen 1502 (Kerstmis), 1503 (St. Jansmis).

Afgehoord 1509 juni 1

1910 7e Rekening van de termijnen 1503 (Kerstmis), 1504 (St. Jansmis).

- 1911** Afgehoord 1509 juni 4
8e Rekening van de termijnen 1504 (Kerstmis), 1505 (St. Jansmis).
- 1912** Afgehoord 1509 juni 6
9e Rekening van de omslagen 1505 (februari 28, april 3).
Afgehoord 1509 juni 6

1913-1925 Rekeningen van Gillis Hugenz.

- 1505-1517 13 katernen
- 1913** 1e Rekening van de termijnen 1505 (Kerstmis), 1506 (St. Jansmis).
Afgehoord 1509 april 3
- 1914** 2e Rekening van de termijnen 1506 (Kerstmis), 1507 (St. Jansmis).
Afgehoord 1509 april 23
- 1915** 3e Rekening van de termijnen 1507 (Kerstmis), 1508 (St. Jansmis).
Afgehoord 1509 mei 12
- 1916** 4e Rekening van de termijnen 1508 (mei, juni, juli).
Afgehoord 1509 april 23
- 1917** 5e Rekening van de termijnen 1508 (Kerstmis), 1509 (St. Jansmis).
Afgehoord 1510 november 23
- 1918** 6e Rekening van de termijnen 1509 (Kerstmis), 1510 (St. Jansmis).
Afgehoord 1511 april 3
- 1919** 7e Rekening van de termijnen 1510 (Kerstmis), 1511 (St. Jansmis).
Afgehoord 1515 juli 18
- 1920** 8e Rekening van de termijnen 1511 (Kerstmis), 1512 (St. Jansmis).
Afgehoord 1515 juli 19
- 1921** 9e Rekening van de termijnen 1512 (Kerstmis), 1513 (St. Jansmis).
Afgehoord 1515 juli 20
- 1922** 10e Rekening van de termijnen 1513 (Kerstmis), 1514 (St. Jansmis).
Afgehoord 1519 december 10
- 1923** 11e Rekening van de termijnen 1514 (Kerstmis), 1515 (St. Jansmis).
Afgehoord 1519 december 12
- 1924** 12e Rekening van de termijnen 1515 (Kerstmis), 1516 (St. Jansmis).
Afgehoord 1519 december 12
- 1925** 13e Rekening van de termijnen 1516 (Kerstmis), 1519 (St. Jansmis).
Afgehoord 1519 december 30

1926-1929 Bijlagen tot de voornoemde rekeningen.

- 1926** Bijlagen tot de 2e rekening., 2 stukken

- 1927** Bijlage tot de 3e rekening., 1 stuk
1928 Bijlage tot de 4e rekening., 1 stuk
1929 Bijlage tot de 5e rekening., 1 stuk

1930-1941 Rekeningen van Bertholomeeus Clayszons.

- 1517-1531 12 katernen, 2 stukken
- 1930** 1e Rekening van de termijnen 1517 (Kerstmis), 1518 (St. Jansmis).
 Afgehoord 1520 januari 2
- 1931** 2e Rekening van de termijnen 1518 (Kerstmis), 1519 (St. Jansmis).
 Afgehoord 1520 april 15
- 1932** 3e Rekening van de termijnen 1519 (Kerstmis), 1520 (St. Jansmis)., 1 katern, 1 stuk
 Afgehoord 1521 juli 4
- 1933** 4e Rekening van de termijnen 1520 (Kerstmis), 1521 (St. Jansmis)., 1 katern, 1 stuk
 Afgehoord 1522 oktober 26
- 1934** 5e Rekening van de termijnen 1521 (Kerstmis), 1522 (St. Jansmis) en de omslagen 1521 september 30 en 1522 augustus 25.
 Afgehoord 1524 juni 1
- 1935** 6e Rekening van de termijnen 1522 (Kerstmis) en 1523 (St. Jansmis).
 Afgehoord 1525 juli 24
- 1936** 7e Rekening van de termijnen 1523 (Kerstmis), 1524 (St. Jansmis) en de omslag 1524 januari 24.
 Afgehoord 1526 september 21
- 1937** 8e Rekening van de termijnen 1524 (Kerstmis), 1525 (St. Jansmis, Kerstmis), 1525 (St. Jansmis, Kerstmis) en de omslag 1525 mei 27.
 Afgehoord 1526 september 22
- 1938** 9e Rekening van de omslag 1526 november.
 Afgehoord 1528 september 18
- 1939** 10e Rekening van de omslag 1529 juni.
 Afgehoord 1530 oktober 3
- 1940** 11e Rekening van de omslag 1530 juli.
 Afgehoord 1531 juli 11
- 1941** 12e Rekening van de omslag 1531 december.
 Afgehoord 1532 december 14

1941A-1946

Bijlagen tot de voornoemde rekeningen.

- 1517 - 1531 1 katern, 9 stukken
- 1941A** Bijlage tot de 1e rekening., 1 katern
- 1942** Bijlagen tot de 9e rekening., 2 stukken
- 1943** Bijlagen tot de 10e rekening., 2 stukken
- 1944** Bijlagen tot de 11e rekening., 2 stukken
- 1945** Bijlagen tot de 12e rekening., 2 stukken
- 1946** (Vermoedelijke) bijlage tot een der voornoemde rekeningen.

1947-1954 Rekeningen van Claes Gerritsz.

1533-1544

8 katernen

- 1947** 1e Rekening van de omslag 1533 oktober.
Afgehoord 1538 januari 4
- 1948** 2e Rekening van de omslag 1535 januari.
Afgehoord 1538 januari 31
- 1949** 3e Rekening van de omslag 1536 mei.
Afgehoord 1538 maart 11
- 1950** 4e Rekening van de omslag 1536 augustus.
Afgehoord 1538 juli 19
- 1951** 5e Rekening van de omslag 1537 juni.
Afgehoord 1538 oktober 30
- 1952** 6e Rekening van de omslag 1540 februari.
Afgehoord 1541 augustus 5
- 1953** 7e Rekening van de omslag 1543 mei.
Afgehoord 1543 november 8
- 1954** 8e Rekening van de omslag 1544 juli.
Afgehoord 1545 september 19

1955-1962 Bijlagen tot de voornoemde rekeningen.

1533 - 1544

14 stukken

- 1955** Bijlagen tot de 1e rekening., 2 stukken
- 1956** Bijlagen tot de 2e rekening., 2 stukken
- 1957** Bijlagen tot de 3e rekening., 2 stukken
- 1958** Bijlagen tot de 4e rekening., 2 stukken
- 1959** Bijlagen tot de 5e rekening., 2 stukken
- 1960** Bijlage tot de 6e rekening.
- 1961** Bijlage tot de 7e rekening.
- 1962** Bijlagen tot de 8e rekening., 2 stukken

Leiden en Rijnland.

Rekeningen van de ontvangers-particulier van de omslagen over het kwartier
Leiden en Rijnland 1497-1544

1963 Rekeningen van Pieter Plumion.

1497-1500

2 katernen

- 1e Rekening van de termijnen 1497 (Kerstmis), 1498 (St. Jansmis, Kerstmis). Met voorin een bijlage.
Afgehoord 1501 februari 27
- 2e Rekening van de termijnen 1499 (St. Jansmis, Kerstmis), 1500 (St. Jansmis).
Afgehoord 1503 juni 14
Voorheen bekend onder inv. nr. 1964

1965-1969 Rekeningen van Coenraad van Boschuyzen.

1500-1505

5 katernen

- 1965** 1e Rekening van de termijnen 1500 (Kerstmis), 1501 (St. Jansmis).
Afgehoord 1509 mei 23
- 1966** 2e Rekening van de termijnen 1501 (Kerstmis), 1502 (St. Jansmis).
Afgehoord 1509 juni 12

- 1967** 3e Rekening van de termijnen 1502 (Kerstmis), 1503 (St. Jansmis).
Afgehoord 1509 juni 18
- 1968** 4e Rekening van de termijnen 1503 (Kerstmis), 1504 (St. Jansmis).
Afgehoord 1509 juni 22
- 1969** 5e Rekening van de termijnen 1504 (Kerstmis), 1505 (St. Jansmis) en van de omslagen 1505 (februari, april).
Afgehoord 1509 juni 25

1970-1990 Rekeningen van Ambrosius Colen.

1506-1533 21 katernen, 1 stuk

De 1e, 4e, 6e, 7e, en 24e rekening van deze serie ontbreken

- 1970** 2e Rekening van de termijnen 1506 (Kerstmis), 1507 (St. Jansmis).
Afgehoord 1509 juni 9
- 1971** 3e Rekening van de termijnen 1507 (Kerstmis), 1508 (St. Jansmis).
Afgehoord 1509 juni 13
- 1972** 5e Rekening van de termijnen 1508 (Kerstmis), 1509 (St. Jansmis).
Afgehoord 1512 augustus 6
- 1973** 8e Rekening van de termijnen 1511 (Kerstmis), 1512 (St. Jansmis).
Afgehoord 1519 maart 15
- 1974** 9e Rekening van de termijnen 1512 (Kerstmis), 1513 (St. Jansmis).
Afgehoord 1519 maart 16
- 1975** 10e Rekening van de termijnen 1513 (Kerstmis), 1514 (St. Jansmis).
Afgehoord 1519 maart 17
- 1976** 11e Rekening van de termijnen 1514 (Kerstmis), 1515 (St. Jansmis). Met voorin een bijlage.
Afgehoord 1519 maart 17
- 1977** 12e Rekening van de termijnen 1515 (Kerstmis), 1516 (St. Jansmis).
Afgehoord 1519 maart 29
- 1978** 13e Rekening van de termijnen 1516 (Kerstmis), 1517 (St. Jansmis).
Afgehoord 1519 december 29
- 1979** 14e Rekening van de termijnen 1517 (Kerstmis), 1518 (St. Jansmis).
Afgehoord 1520 januari 10
- 1980** 15e Rekening van de termijnen 1518 (Kerstmis), 1519 (St. Jansmis).
Afgehoord 1520 april 30
- 1981** 16e Rekening van de termijnen 1519 (Kerstmis), 1520 (St. Jansmis).
Afgehoord 1523 mei 28
- 1982** 17e Rekening van de termijnen 1520 (Kerstmis), 1521 (St. Jansmis).
Afgehoord 1522 september 4

- 1983** 18e Rekening van de termijnen 1521 (Kerstmis), 1522 (St. Jansmis) en de omslagen 1521 september, 1522 augustus.
Afgehoord 1523 december 4
- 1984** 19e Rekening van de termijnen 1522 (Kerstmis), 1523 (St. Jansmis).
Afgehoord 1525 oktober 10
- 1985** 20e Rekening van de termijnen 1523 (Kerstmis), 1524 (St. Jansmis) en de omslag 1524 januari.
Afgehoord 1526 februari 19
- 1986** 21e Rekening van de termijnen 1524 (Kerstmis), 1525 (St. Jansmis, Kerstmis) en de omslag 1525 mei 27., 1 katern, 1 stuk
Afgehoord 1526 december 10
- 1987** 22e Rekening van de omslag 1526 november.
Afgehoord 1528 juni 27
- 1988** 23e Rekening van de omslag 1529 juni.
Afgehoord 1532 juni 23
- 1989** 25e Rekening van de omslag 1531 december.
Afgehoord 1532 oktober 15
- 1990** 26e Rekening van de omslag 1533 oktober.
Afgehoord 1534 oktober 14

1991-1995 Bijlagen tot de voornoemde rekeningen.

1 katern, 9 stukken

- 1991** Bijlage tot de 3e rekening.
- 1991A** Bijlage tot de (ontbrekende) 4e rekening.
- 1992** Bijlage tot de 13e rekening., 1 katern
- 1992A** Bijlage tot de 18e rekening.
- 1993** Bijlagen tot de 23e rekening., 2 stukken
- 1994** Bijlagen tot de 25e rekening., 2 stukken
- 1995** Bijlagen tot de 26e rekening., 2 stukken

1996-2001 Rekeningen van Dammas Coelen.

1535-1543

6 katernen

- 1996** 1e Rekening van de omslag 1536 januari.
Afgehoord 1536 augustus 17
- 1997** 2e Rekening van de omslag 1536 mei.
Afgehoord 1536 september 16
- 1998** 3e Rekening van de omslag 1536 augustus.
Afgehoord 1537 december 29
- 1999** 4e Rekening van de omslag 1537 juni.
Afgehoord 1539 juni 28
- 2000** 5e Rekening van de omslag 1540 februari.
Afgehoord 1542 oktober 20
- 2001** 6e Rekening van de omslag 1543 mei.
Afgehoord 1544 mei 7

2002-2007 Bijlagen tot de voornoemde rekeningen.

1535 - 1543

9 stukken

- 2002** Bijlagen tot de 1e rekening., 2 stukken

- 2003** Bijlagen tot de 2e rekening., 2 stukken
2004 Bijlage tot de 3e rekening.
2005 Bijlagen tot de 4e rekening., 2 stukken
2006 Bijlage tot de 5e rekening.
2007 Bijlage tot de 6e rekening.

2008 Rekening van Cornelis Willemsz. van de omslag 1544 juli.
1544 - 1545 1 katern
Afgehoord 1545 september 18

2009 Bijlagen tot de rekening van Cornelis Willemsz.
1544 - 1545 2 stukken

Amsterdam en Amstelland c.a.

Rekeningen van de ontvangers-particulier van de omslagen over het kwartier
Amsterdam en Amstelland

2010-2020 Rekeningen van Coenraet Janszoen.
1497-1507 11 katernen

2010 1e Rekening van de termijnen 1497 (Kerstmis), 1498
(St. Jansmis).

Afgehoord 1500 juni 20

2011 2e Rekening van de termijnen 1498 (Kerstmis), 1499
(St. Jansmis).

Afgehoord 1500 juni 22

2012 3e rekening van de termijnen 1499 (Kerstmis), 1500
(St. Jansmis).

Afgehoord 1501 maart 10

2013 4e Rekening van de termijnen 1500 (Kerstmis), 1501
(St. Jansmis).

Afgehoord 1507 januari 13

2014 5e Rekening van de termijnen 1501 (Kerstmis), 1502
(St. Jansmis).

Afgehoord 1507 januari 13

2015 6e Rekening van de termijnen 1502 (Kerstmis), 1503
(St. Jansmis).

Afgehoord 1507 januari 13

2016 7e Rekening van de termijnen 1503 (Kerstmis), 1504
(St. Jansmis).

Afgehoord 1507 januari 13

2017 8e Rekening van de termijnen 1504 (Kerstmis), 1505
(februari 28, april 3).

Afgehoord 1509 april 19

2018 9e Rekening van de termijnen 1505 (St. Jansmis,
Kerstmis).

Afgehoord 1510 april 20

2019 10e Rekening van de termijnen 1506 (St. Jansmis,
Kerstmis).

Afgehoord 1510 april 20

2020 11e Rekening van de termijnen 1507 (St. Jansmis).
Afgehoord 1520 april 27

-
- 2021-2023** Rekeningen van Jacob Pouwelszoen.
1507, 1508 3 katernen
- 2021** 1e Rekening van de termijn 1507 (Kerstmis).
Afgehoord 1509 juni 15
- 2022** 2e Rekening van de termijn 1508 (St. Jansmis).
Afgehoord 1509 juni 16
- 2023** 3e Rekening van de omslagen 1508 (mei, juni, juli).
Afgehoord 1509 juni 16
- 2024** Bijlage tot de voornoemde 3e rekening.
1508 1 stuk
- 2025** Rekening van Claes Gerits Matheusz. van de termijn 1508
(Kerstmis).
1508 - 1510 1 katern
Afgehoord 1510 oktober 25
Claes Gerits verantwoordde hier de gelden "bij zijn vader sal. gedachten
ontvangen ende uytgegeven"
- 2026-2044** Rekeningen van Symon Claeszoon.
1509-1523 19 katernen, 1 stuk
- 2026** 1e Rekening van de termijn 1509 (St. Jansmis).
Afgehoord 1510 oktober 26
- 2027** 2e Rekening van de termijn 1509 (Kerstmis).
Afgehoord 1510 oktober 26
- 2028** 3e Rekening van de termijn 1510 (St. Jansmis).
Afgehoord 1511 september 22
- 2029** 4e Rekening van de termijn 1510 (Kerstmis).
Afgehoord 1511 september 22
- 2030** 5e Rekening van de termijn 1511 (St. Jansmis).
Afgehoord 1512 juli 9
- 2031** 6e Rekening van de termijnen 1511 (Kerstmis), 1512
(St. Jansmis).
Afgehoord 1513 april 1
- 2032** 7e Rekening van de termijnen 1512 (Kerstmis), 1513
(St. Jansmis).
Afgehoord 1515 juli 19
- 2033** 8e Rekening van de termijn 1513 (Kerstmis).
Afgehoord 1515 juli 20
- 2034** 9e Rekening van de termijn 1514 (St. Jansmis).
Afgehoord 1515 juli 20
- 2035** 10e Rekening van de termijnen 1514 (Kerstmis), 1515
(St. Jansmis).
Afgehoord 1519 april 8
- 2036** 11e Rekening van de termijnen 1515 (Kerstmis), 1516
(St. Jansmis).
Afgehoord 1519 april 8
- 2037** 12e Rekening van de termijnen 1516 (Kerstmis), 1517
(St. Jansmis).
Afgehoord 1519 december 9
- 2038** 13e Rekening van de termijnen 1517 (Kerstmis), 1518
(St. Jansmis).

-
- 2039** Afgehoord 1519 december 9
14e Rekening van de termijnen 1518 (Kerstmis), 1519 (St. Jansmis).
- 2040** Afgehoord 1519 december 9
15e Rekening van de termijnen 1519 (Kerstmis), 1520 (St. Jansmis)., 1 katern, 1 stuk
- 2041** Afgehoord 1521 december 5
16e Rekening van de termijnen 1520 (Kerstmis), 1521 (St. Jansmis).
- 2042** Afgehoord 1524 juni 3
17e Rekening van de termijnen 1521 (Kerstmis), 1522 (St. Jansmis) en de omslagen 1521 september en 1522 augustus.
- 2043** Afgehoord 1524 juni 5
18e Rekening van de termijnen 1522 (Kerstmis), 1523 (St. Jansmis).
- 2044** Afgehoord 1525 juni 7
19e Rekening van de termijnen 1523 (Kerstmis).
Afgehoord 1525 maart 22
- 2044A** Bijlage tot de voornoemde 4e rekening.
1 charter
- 2045** Bijlagen tot de voornoemde 9e rekening.
3 stukken
- 2046-2059** Rekeningen van Jan Cort Jansz.
1524-1544 14 katernen
- 2046** 1e Rekening van de termijnen 1524 (St. Jansmis, Kerstmis) en van de omslag 1524 januari 24.
Afgehoord 1525 maart 22
- 2047** 2e Rekening van de termijnen 1525 (St. Jansmis, Kerstmis) en van de omslag 1525 mei 27.
Afgehoord 1526 januari 22
- 2048** 3e Rekening van de omslag 1526 november.
Afgehoord 1530 augustus 16
- 2049** 4e Rekening van de omslag 1529 juni.
Afgehoord 1530 augustus 16
- 2050** 5e Rekening van de omslag 1530 juli.
Afgehoord 1531 juli 5
- 2051** 6e Rekening van de omslag 1531 december.
Afgehoord 1532 mei 7
- 2052** 7e Rekening van de omslag 1533 oktober.
Afgehoord 1535 augustus 27
- 2053** 8e Rekening van de omslag 1535 januari.
Afgehoord 1535 september 7
- 2054** 9e Rekening van de omslag 1536 april.
Afgehoord 1536 oktober 30
- 2055** 10e Rekening van de omslag 1536 augustus.
Afgehoord 1537 oktober 5
- 2056** 11e Rekening van de omslag 1537 juni.
Afgehoord 1538 maart 22

- 2057** 12e Rekening van de omslag 1540 februari.
Afgehoord 1540 april 7
- 2058** 13e Rekening van de omslag 1543 mei.
Afgehoord 1543 oktober 8
- 2059** 14e Rekening van de omslag 1544 juli.
Afgehoord 1545 september 18

2060-2069 Bijlagen tot de voornoemde rekeningen.

1524 - 1544

20 stukken

- 2060** Bijlagen tot de 5e rekening., 2 stukken
- 2061** Bijlagen tot de 6e rekening., 2 stukken
- 2062** Bijlagen tot de 7e rekening., 2 stukken
- 2063** Bijlagen tot de 8e rekening., 2 stukken
- 2064** Bijlagen tot de ge rekening., 2 stukken
- 2065** Bijlagen tot de 10e rekening., 2 stukken
- 2066** Bijlagen tot de 11e rekening., 2 stukken
- 2067** Bijlagen tot de 12e rekening., 2 stukken
- 2068** Bijlagen tot de 13e rekening., 2 stukken
- 2069** Bijlagen tot de 14e rekening., 2 stukken

Gouda c.a.

Rekeningen van de ontvangers-particulier van de omslagen over het kwartier van Gouda

2070-2083 Rekeningen van Jan Jansz.

1497-1511

15 katernen

- 2070** 1e Rekening van de termijnen 1497 (Kerstmis), 1498 (St. Jansmis, Kerstmis).
Niet raadpleegbaar
Afgehoord 1499 november 9
- 2071** 2e Rekening van de termijn 1499 (St. Jansmis).
Afgehoord 1510 augustus 27
- 2072** 3e Rekening van de termijnen 1499 (Kerstmis), 1500 (St. Jansmis).
Afgehoord 1501 maart 22
- 2073** 4e Rekening van de termijnen 1500 (Kerstmis), 1501 (St. Jansmis).
Afgehoord 1503 augustus 10
- 2074** 5e Rekening van de termijnen 1501 (Kerstmis), 1502 (St. Jansmis).
Afgehoord 1506 maart 6
- 2075** 6e Rekening van de termijnen 1502 (Kerstmis), 1503 (St. Jansmis).
Afgehoord 1508 maart 6
- 2076** 7e Rekening van de termijnen 1503 (Kerstmis), 1504 (St. Jansmis).
Afgehoord 1508 maart 6
- 2077** 8e Rekening van de termijnen 1504 (Kerstmis), 1505 (St. Jansmis) en van de omslagen 1505 (februari, april).
Afgehoord 1509 maart 6
- 2078** 9e Rekening van de termijnen 1505 (Kerstmis), 1506

(St. Jansmis).

Afgehoord 1509 maart 8

Deze en de volgende rekeningen werden gehouden door
Christoffel Gaergoet Florisz. als substituut van Jan Jansz

2079 10e Rekening van de termijnen 1506 (Kerstmis), 1507
(St. Jansmis).

Afgehoord 1509 mei 7

2080 11e Rekening van de termijnen 1507 (Kerstmis), 1508
(St. Jansmis).

Afgehoord 1509 juni 15

2081 12e Rekening van de omslagen 1508 (mei, juni, juli).

Afgehoord 1509 juni 16

2082 13e Rekening van de termijnen 1508 (Kerstmis), 1509
(St. Jansmis).

Afgehoord 1513 juli 21

2083 14e Rekening van de termijnen 1509 (Kerstmis), 1510
(St. Jansmis).

Afgehoord 1513 juli 22

2083 15e Rekening van de termijnen 1510 (Kerstmis), 1511
(St. Jansmis).

Afgehoord 1513 juli 22

Voorheen bekend onder inv. nr. 2084

Deze rekening is vastgehecht in de voorgaande rekening

2084A-2089

Bijlagen tot de voornoemde rekeningen.

1497 - 1511

14 stukken

2084A Bijlage tot de 8e rekening.

2084B Bijlage tot de 9e rekening.

2085 Bijlagen tot de 11e rekening., 3 stukken

2086 Bijlagen tot de 12e rekening., 2 stukken

2087 Bijlagen tot de 13e rekening., 6 stukken

2088 Vervallen.

2089 Bijlage tot de 15e rekening.

2090-2091 Rekeningen van Jacob Mouwerijnsz.

1511-1513

2 katernen

2090 1e Rekening van de termijnen 1511 (Kerstmis), 1512
(St. Jansmis).

Afgehoord 1519 maart 22

2091 2e Rekening van de termijnen 1512 (Kerstmis), 1513
(St. Jansmis).

Afgehoord 1519 maart 22

2092-2104 Rekeningen van Geryt Geerlofsz.

1513-1526

13 katernen

2092 1e Rekening van de termijnen 1513 (Kerstmis), 1514
(St. Jansmis).

Afgehoord 1519 maart 24

2093 2e Rekening van de termijnen 1514 (Kerstmis), 1515
(St. Jansmis).

Afgehoord 1519 maart 24

- 2094** 3e Rekening van de termijnen 1515 (Kerstmis), 1516 (St. Jansmis).
Afgehoord 1519 maart 24
- 2095** 4e Rekening van de termijnen 1516 (Kerstmis), 1517 (St. Jansmis).
Afgehoord 1519 december 13
- 2096** 5e Rekening van de termijnen 1517 (Kerstmis), 1518 (St. Jansmis).
Afgehoord 1519 december 14
- 2097** 6e Rekening van de termijnen 1518 (Kerstmis), 1519 (St. Jansmis).
Afgehoord 1520 juni 20
- 2098** 7e Rekening van de termijnen 1519 (Kerstmis), 1520 (St. Jansmis).
Afgehoord 1522 mei 28
- 2099** 8e Rekening van de termijnen 1520 (Kerstmis), 1521 (St. Jansmis).
Afgehoord 1524 juni 14
- 2100** 9e Rekening van de termijnen 1521 (Kerstmis), 1522 (St. Jansmis) en van de omslag 1522 augustus.
Afgehoord 1524 december 15
Voor de omslag 1521 september vgl. Inv.no. 2104
- 2101** 10e Rekening van de termijnen 1522 (Kerstmis), 1523 (St. Jansmis) en van de omslag 1524 januari.
Afgehoord 1524 december 15
- 2102** 11e Rekening van de termijnen 1523 (Kerstmis), 1524 (St. Jansmis).
Afgehoord 1525 december 5
- 2103** 12e Rekening van de termijnen 1524 (Kerstmis), 1525 (St. Jansmis) en de omslag 1525 mei 27.
Afgehoord 1526 november 8
- 2104** 13e Rekening van de termijn 1525 (Kerstmis) en de omslagen 1526 november en 1521 september.
Afgehoord 1530 juni 9

2105-2106 Bijlagen tot de voornoemde rekeningen.

1513 - 1526

3 stukken

2105 Bijlage tot de 12e rekening., 2 stukken**2106** Bijlage tot de 13e rekening.**2107-2117** Rekeningen van Dirck Cornelisz.

1529-1544

10 delen, 1 band

2107 1e Rekening van de omslag 1529 juni., 1 band

Afgehoord 1530 oktober 3

2108 2e rekening van de omslag 1530 juni.

Afgehoord 1532 oktober 22

2109 3e Rekening van de omslag 1531 december.

Afgehoord 1533 september 10

2110 4e Rekening van de omslag 1533 oktober.

Afgehoord 1536 augustus 22

2111 5e rekening van de omslag 1535 januari.

Afgehoord 1536 november 13

- 2112** 6e Rekening van de omslag 1536 april.
Afgehoord 1538 januari 31
- 2113** 7e Rekening van de omslag 1536 augustus.
Afgehoord 1538 maart 18
- 2114** 8e Rekening van de omslag 1537 juni.
Afgehoord 1538 juli 19
- 2115** 9e Rekening van de omslag 1540 februari.
Afgehoord 1542 maart 28
- 2116** 10e Rekening van de omslag 1543 mei.
Afgehoord 1544 januari 3
- 2117** 11e rekening van de omslag 1544 juli.
Afgehoord 1545 november 18

2118-2128 Bijlagen tot de voornoemde rekeningen.
1529 - 1544

21 stukken

- 2118** Bijlage tot de 1e rekening.
- 2119** Bijlagen tot de 2e rekening., 2 stukken
- 2120** Bijlagen tot de 3e rekening., 2 stukken
- 2121** Bijlagen tot de 4e rekening., 2 stukken
- 2122** Bijlagen tot de 5e rekening., 2 stukken
- 2123** Bijlagen tot de 6e rekening., 2 stukken
- 2124** Bijlagen tot de 7e rekening., 2 stukken
- 2125** Bijlagen tot de 8e rekening., 2 stukken
- 2126** Bijlagen tot de 9e rekening., 2 stukken
- 2127** Bijlagen tot de 10e rekening., 2 stukken
- 2128** Bijlagen tot de 11e rekening., 2 stukken

West-Friesland.

Rekeningen van de ontvangers-particulier van de omslagen over het kwartier West-Friesland

In de eerste rekeningen (1497-1501) zijn tevens de omslagen over het kwartier Haarlem en Kennemerland verantwoord

2129-2135 Rekeningen van Claes Corff Dircksz.
1497-1504

7 delen

Claes Corff was ontvanger-particulier van het kwartier Haarlem en Kennemerland. maar voerde tevens namens Jan Gerytsz., ontvanger-particulier over het kwartier West-Friesland, de administratie over dit kwartier. Sinds 1501 (Kerstmistermijn) voerde hij alleen deze laatste administratie namens Jan Gerytsz. en was hij als ontvanger over het kwartier Haarlem vervangen. Daar de rekeningen in de hiernavolgende serie doorlopend genummerd waren, hebben wij de rekeningen van Corff hier bij elkander gehouden

- 2129** 1e Rekening van de termijnen 1497 (Kerstmis), 1498 (St. Jansmis, Kerstmis), 1499 (St. Jansmis). Met voorin bijlagen.
Afgehoord 1501 juni 17
- 2130** 2e Rekening van de termijnen 1499 (Kerstmis), 1500 (St. Jansmis).
Afgehoord 1501 juni 17
- 2131** 3e Rekening van de termijnen 1500 (Kerstmis), 1501 (St. Jansmis).
Afgehoord 1504 januari 29

2132 4e Rekening van de termijnen 1501 (Kerstmis), 1502 (St. Jansmis).

Afgehoord 1504 januari 29

2133 5e Rekening van de termijnen 1502 (Kerstmis), 1503 (St. Jansmis).

Afgehoord 1504 januari 29

2134 6e Rekening van de termijnen 1503 (Kerstmis), 1504 (St. Jansmis).

Afgehoord 1505 december 31

2135 7e Rekening van de termijnen 1504 (Kerstmis), 1505 (St. Jansmis) en de omslagen 1505 (februari, april).

Afgehoord 1505 december 31

2136-2160 Rekeningen van Augustijn van Teylingen.

1505-1531

23 katernen, 1 deel, 1 band

2136 1e Rekening van de termijnen 1505 (Kerstmis), 1506 (St. Jansmis).

Afgehoord 1508 maart 23

2137 2e Rekening van de termijnen 1506 (Kerstmis), 1507 (St. Jansmis).

Afgehoord 1508 maart 27

2138 3e Rekening van de termijnen 1507 (Kerstmis), 1508 (St. Jansmis).

Afgehoord 1509 november 30

2139 4e Rekening van de termijnen 1508 (mei, juni, juli).

Afgehoord 1509 november 30

2140 5e Rekening van de termijnen 1508 (Kerstmis), 1509 (St. Jansmis).

Afgehoord 1512 januari 8

2141 6e Rekening van de termijnen 1509 (Kerstmis), 1510 (St. Jansmis).

Afgehoord 1512 januari 8

2142 7e Rekening van de termijnen 1510 (Kerstmis), 1511 (St. Jansmis).

Afgehoord 1514 mei 20

2143 8e Rekening van de termijnen 1511 (Kerstmis), 1512 (St. Jansmis).

Afgehoord 1514 mei 20

2144 9e Rekening van de termijnen 1512 (Kerstmis), 1513 (St. Jansmis).

Afgehoord 1520 mei 22

2145 10e Rekening van de termijnen 1513 (Kerstmis), 1514 (St. Jansmis).

Afgehoord 1515 juli 31

2146 11e Rekening van de termijnen 1514 (Kerstmis), 1515 (St. Jansmis). Met voorin een bijlage., 1. deel

Afgehoord 1519 maart 22

2147 12e Rekening van de termijnen 1515 (Kerstmis), 1516 (St. Jansmis).

Afgehoord 1519 maart 22

2148 13e Rekening van de termijnen 1516 (Kerstmis), 1517

- (St. Jansmis).
Afgehoord 1519 december 7
- 2149** 14e Rekening van de termijnen 1517 (Kerstmis), 1518 (St. Jansmis).
Afgehoord 1519 december 7
- 2150** 15e Rekening van de termijnen 1518 (Kerstmis), 1519 (St. Jansmis).
Afgehoord 1519 december 7
- 2151** 16e Rekening van de termijnen 1519 (Kerstmis), 1520 (St. Jansmis).
Afgehoord 1522 april 24
- 2152** 17e Rekening van de termijnen 1520 (Kerstmis), 1521 (St. Jansmis).
Afgehoord 1522 november 6
- 2153** 18e Rekening van de termijnen 1521 (Kerstmis), 1522 (St. Jansmis) en de omslag 1521 september.
Afgehoord 1523 december 12
- 2154** 19e Rekening van de termijnen 1522 (Kerstmis), 1523 (St. Jansmis) en de omslagen 1522 augustus, 1524 januari.
Afgehoord 1524 december 18
- 2155** 20e Rekening van de termijnen 1523 (Kerstmis), 1524 (St. Jansmis).
Afgehoord 1525 mei 9
- 2156** 21e Rekening van de termijnen 1524 (Kerstmis), 1525 (St. Jansmis) en de omslag 1525 mei.
Afgehoord 1526 maart 15
- 2157** 22e Rekening van de omslag 1526 november., 1 band
Afgehoord 1527 september 5
- 2158** 23e Rekening van de omslag 1529 juni.
Afgehoord 1529 november 19
- 2159** 24e Rekening van de omslag 1530 juli.
Afgehoord 1530 november 2
- 2160** 25e Rekening van de omslag 1531 december.
Afgehoord 1533 april 23
- 2161-2168** Bijlagen tot de voornoemde rekeningen.
1505 - 1531 13 stukken, 1 katern, 1 charter
- 2161** Bijlage tot de 9e rekening.
- 2162** Bijlage tot de 10e rekening.
- 2163** Bijlagen tot de 15e rekening., 1 charter, 1 stuk
- 2164** Bijlagen tot de 21e rekening., 3 stukken
- 2165** Bijlagen tot de 22e rekening., 2 stukken
- 2166** Bijlagen tot de 23e rekening., 1 katern, 1 stuk
- 2167** Bijlagen tot de 24e rekening., 2 stukken
- 2168** Bijlagen tot de 25e rekening., 2 stukken
- 2169-2176** Rekeningen van Dirck van Teylingen.
1533-1544 8 katernen
- 2169** 1e Rekening van de omslag 1533 oktober. Met vóórín een bijlage.

- 2170** Afgehoord 1534 mei 6
2e Rekening van de omslag 1535 januari.
Afgehoord 1535 augustus 30
- 2171** 3e Rekening van de omslag 1536 april.
Afgehoord 1536 juli 29
- 2172** 4e Rekening van de omslag 1536 augustus.
Afgehoord 1536 december 1
- 2173** 5e Rekening van de omslag 1537 juni.
Afgehoord 1538 april 4
- 2174** 6e Rekening van de omslag 1540 februari.
Afgehoord 1540 augustus 6
- 2175** 7e Rekening van de omslag 1543 mei.
Afgehoord 1543 juli 14
- 2176** 8e Rekening van de omslag 1544 mei.
Afgehoord 1544 september 23

2177-2184 Bijlagen tot de voornoemde rekeningen.

1533 - 1544

16 stukken

- 2177** Bijlagen tot de 1e rekening., 2 stukken
- 2178** Bijlagen tot de 2e rekening., 2 stukken
- 2179** Bijlagen tot de 3e rekening., 2 stukken
- 2180** Bijlagen tot de 4e rekening., 2 stukken
- 2181** Bijlagen tot de 5e rekening., 2 stukken
- 2182** Bijlagen tot de 6e rekening., 2 stukken
- 2183** Bijlagen tot de 7e rekening., 2 stukken
- 2184** Bijlagen tot de 8e rekening., 2 stukken

**IV REKENINGEN VAN DE OMSLAGEN OP DE SCHILDTALEN
VAN BIJZONDEREN AARD, 1511-1513**

Tijdens de Gelderse oorlogen van 1511-1514 werd besloten tot het heffen van enige omslagen ten behoeve van de landsheer. Zij werden gedeeltelijk gelieven door de ontvangers-particulier van de gewone omslagen en afgedragen aan de ontvanger van de grafelijke bedden, gedeeltelijk geheven door deze laatste zelf. Een bijzondere omslag, die alleen in Amstelland en in het kwartier benoorden het IJ geheven is, was de omslag van 1511, diendende tot beveiliging van de Zuiderzeekust tegen een aanval der Geldersen en uitrusting van oorlogsschepen. Voor verdere omslagen zie sub V.

OMSLAG 1511 (KERSTMIS).

Deze omslag werd ontvangen door de ontvangers-particulier der verschillende kwartieren en afgedragen aan de ontvanger-generaal der bedden; beiden legden rekenschap af aan speciale commissarissen, daartoe gezonden door de regering. De volgende rekeningen van de ontvangers-particulier zijn tot een pak verenigd; die van Kennemerland en Amstelland, blijkens het schutblad hierin ook opgenomen geweest, ontbreken thans. Op het schutblad staat "voor 't lant"; zij zijn aldus waarschijnlijk in het archief van de Staten terecht gekomen.

- 2185** Rekening van Gillis Hugenz., ontvanger-particulier van het kwartier Delfland.
z.j. 1 katern
Afgehoord 1512 augustus 13
- 2185** Rekening van Ambrosius Colen, ontvanger-particulier van het

kwartier Rijnland.

z.j.

1 katern

Afgehoord 1512 augustus 13

Voorheen bekend onder inv. nr. 2186

2185

Rekening van Symon Claesz., ontvanger-particulier van het kwartier Amstelland.

z.j.

1 katern

Afgehoord 1512 augustus 14

De rekening is niet afgetekend

Voorheen bekend onder inv. nr. 2187

2185

Rekening van Mr. Jacob Mourenszoen, ontvanger van het kwartier Gouda c.a.

z.j.

1 katern

Afgehoord 1512 augustus 31

Voorheen bekend onder inv. nr. 2188

2189-2190 Bijlagen tot de voornoemde rekeningen.

z.j.

2 stukken

2189

Bijlage tot de rekening van G. Hugensz. over Delfland.

2190

Bijlagen tot de rekening van J. Mourensz. over Gouda.

OMSLAG 1512 (OKTOBER).

Deze omslag ter bescherming van de frontieren en de Zuiderzee werd geheven door de ontvangers-particulier der kwartieren met uitzondering van Amstelland, waar de omslag door de ontvanger-generaal van de beden zelf geheven werd; de rekeningen van de ontvangersparticulier ontbreken thans

2191

(6e) Rekening van Willem Goudt, raad en ontvanger-generaal van de beden over Holland, van de omslag van 1512 (oktober 22).

1512

1 deel

Afgehoord 1513 juni 7

Deze rekening werd afgehoord door commissarissen van de koning "in presentie van de gedeputeerden van de Staten van Holland", en was bestemd voor de Staten ("om 't lant"). De nummering sluit aan bij de rekeningen van de beden

2191

Bijlagen tot de voornoemde (6e) rekening van W. Goudt.

z.j.

1 katern, 1 stuk

Het stuk is vastgehecht in de rekening

Voorheen bekend onder inv. nr. 2192

OMSLAG 1513 (FEBRUARI).

Deze omslag werd door de ontvanger-generaal van de beden onmiddellijk in de steden en dorpen van de verschillende kwartieren geheven

2193

(7e) Rekening van Willem Goudt, raad en ontvanger-generaal van de beden over Holland, van de omslag van 1513 (februari 27).

1513

1 deel

Afgehoord 1514 juli 17

De 7e en 8e rekening werden afgehoord door commissarissen van de Koning "dairover geroupen de advocaaet van den lande"

- 2194** Bijlage tot de voornoemde (7e) rekening van Willem Goudt.
z.j. 1 stuk

OMSLAG 1513 (MEI).

Deze omslag werd geheven als die van februari 1513

- 2195** (8e) Rekening van Willem Goudt, raad en ontvanger-generaal van
de heden over Holland, van de omslag van 1513 (mei). 1 deel
1513
Afgehoord 1514 augustus 26
Zie noot Inv.no. 2193

- 2196** Bijlagen tot de voornoemde (8e) rekening van Willem Goudt.
2 stukken

OMSLAG 1513 (AUGUSTUS).

Deze omslag werd in de verschillende kwartieren geheven door de ontvangers-
particulier, die de gelden afdroegen aan de ontvanger-generaal

- 2197** (9e) Rekening van Willem Goudt, raad en ontvanger-generaal van
de beden over Holland, van de omslag van 1513 (augustus 28). 1 katern
1513
Afgehoord 1514 augustus 26

- 2198-2204** Rekeningen van de ontvangers-particulier van de omslag van 1513
(augustus 28). 7 katernen
1513
Deze rekeningen zijn tot één band verenigd

- 2198** Rekening van Jacob Oem Jacopsz., ontvanger-
particulier van het kwartier Dordrecht en Zuid-Holland.
Afgehoord 1514 juli 27

- 2199** Rekening van Frederik Jacops. Deyman, ontvanger-
particulier van het kwartier Haarlem en Kennemerland.
Afgehoord 1514 juli 27

- 2200** Rekening van Gillis Hugenz., ontvanger-particulier van
het kwartier Delft en Delfland.
Afgehoord 1514 mei 17

- 2201** Rekening van Ambrosius Colen, ontvanger-particulier
van het kwartier Leiden en Rijnland.
Afgehoord 1514 mei 16

- 2202** Rekening van Simon Claesz., ontvanger-particulier van
het kwartier Amsterdam en Amstelland.
Afgehoord 1514 juni 17

- 2203** Rekening van mr. Jacob Mourensz., ontvanger-
particulier van het kwartier Gouda c.a.
Afgehoord 1514 juni 17

- 2204** Rekening van Augustijn van Teylingen, ontvanger-
particulier van het kwartier West-Friesland.
Afgehoord 1514 mei 19

- 2205** Bijlage tot de voornoemde rekening van mr. Jacob Mourensz. van het kwartier Gouda.
z.j. 1 charter
Ontbreekt
Ontbreekt sinds 1980

OMSLAG IN AMSTELLAND EN BENOORDEN Y 1511 (JULI).

- 2206** Rekening van Barent Jansz. Vynne van de omslag over Kennemerland, West-Friesland, Amstelland Waterland en Zeevang.
1511 juli 1 katern
Afgehoord 1519 december 22

- 2207** Bijlagen tot de voornoemde rekening van B.J. Vinne.
z.j. 2 stukken

V REKENINGEN VAN DE IMPOSTEN, MORGENGELDEN, TIENDE PENNING OP DE LANDPACHTEN EN OMSLAGEN OP DE SCHILDTALEN, 1544-1547

Ter voorziening in de grote extraordinaris beden en aflossingen der leningen hierover aangegaan verkregen de Staten 15 en 16 april 1544 octrooien tot het heffen:

- 1) van een 10en penning op het inkomen van de landerijen (van de "morgentalen") - 2/3 ten laste van de eigenaar, 1/3 van de gebruiker en dit om op te brengen de helft van 150.000 ponden, geconstateerd op 9 april;
- 2) van een impost op de wijnen en bieren in de steden en een morgengeld ten laste der gebruiker op het platteland, en dit om op te brengen een deel van de bede van 12 oktober 1543 en af te lossen de rentenschuld van 199.940 gulden, aangegaan voor de beden van 12 oktober, 12 augustus en 18 oktober 1543 ⁶²De imposten en morgengelden werden gedurende drie jaren geheven. De 14en maart 1547 besloten de Staten de toen nog resterende schuld van 40.000 gulden af te lossen uit:

- 1) een morgengeld (omslag op de morgentalen) ad 20.000 gulden;
- 2) een omslag op de schildtalen ad 20.000 gulden

De morgengelden werden geheven door de ontvangers-particulier in de kwartieren Zuid-Holland, Kennemerland, Delfland, Rijnland, Amstelland, Gouda, West-Friesland, Den Haag en Haagambacht en Arkel c.a.; de 10e penning op dezelfde wijze, met dien verstande, dat hierbij geen afzonderlijk ontvangerschap Den Haag en Haagambacht bestond

A REKENINGEN VAN DE ONTVANGER-GENERAAL.

- 2208** Rekening van Vranck van der Houve van de imposten op de wijnen en bieren (1544 maart 24 - 1545 maart 31, 1545 april 1 - april 30), van de morgengelden (omgeslagen mei 1544 en mei 1545) alsmede van den 10en penning op de landpachten.
1544/1545 1 deel

⁶² De impost op wijnen, beesten, zout, lakens en pelterijen, waarvoor de Staten 5 januari 1544 octrooi hadden verkregen teneinde de helft van de bede over 120.000 gulden van 18 oktober hiermede op te brengen, verviel hiermede. In de rekeningen van de impost van deze afdeling zijn de heffingen van 24 maart - 12 april uit dien hoofde verantwoord; na 12 april werden alleen de bier- en wijnaccijnsen geheven

Afgehoord 1547 maart 16

De rekening was ingediend door de weduwe van Vranck van der Houve

- 2209** Bijlage tot de voornoemde rekening.
z.j. 1 stuk
- 2210-2211** Rekeningen van Aert Coebel, ontvanger-generaal van de imposten.
1545-1547 2 delen
- 2210** 1e Rekening van de imposten op wijnen en bieren
(1546 april 1 - 1547 maart 31) en van de
morgengelden (omgeslagen mei 1546), 1546/1547
Afgehoord 1547 november 12
- 2211** 2e Rekening van de morgengelden (omgeslagen mei
1547), alsmede van de omslagen op schildtalen
(1547), 1547
Afgehoord 1547 december 15
- 2212-2213** Bijlagen tot de voornoemde rekeningen.
z.j. 2 stukken
- 2212** Bijlage tot de 1e rekening.
- 2213** Bijlage tot de 2e rekening.

B REKENINGEN VAN DE ONTVANGERS-PARTICULIER EN COLLECTEURS.

1 REKENINGEN VAN DE MORGENGELDEN. 1544-1547

Zuid-Holland.

- 2214-2217** Rekeningen van Jan van Drenckwaert Willemsz., ontvanger-particulier van het kwartier van Zuid-Holland, Geertruidenberg, Zevenbergen, Strijen, Rhoon enz.
1544-1547 4 delen
- 2214** 1e Rekening van den omslag 1545 (mei).
Afgehoord 1545 mei 7
- 2215** 2e Rekening van den omslag 1545 (mei).
Afgehoord 1547 januari 19
- 2216** 3e Rekening van den omslag 1546 (mei).
Afgehoord 1547 februari 9
- 2217** 4e Rekening van den omslag 1547 (mei).
Afgehoord 1547 oktober 26
- 2218** Bijlagen tot de voornoemde 3e rekening.
z.j. 2 charters, 1 stuk

Kennemerland.

- 2219-2220** Rekeningen van Gerrit Thomasz., ontvanger-particulier van het kwartier Kennemerland.
1544-1546 2 katernen

2219 1e Rekening van den omslag 1544 (mei).

Afgehoord 1545 mei 10

2220 3e Rekening van den omslag 1546 (mei).

Afgehoord 1547 februari 4

Hierin mede opgenomen de ontvangst "van den westen Xen penninck op d'incommen van de morgentalen van die van Westzanen ende Crommenyen"

2221 Bijlagen tot voornoemde 3e rekening.
z.j.

2 stukken

Delfland.

2222-2224 Rekeningen van mr. Zabout Cornelisz., ontvanger-particulier van het kwartier Delfland.

1545-1547

3 katernen

2222 2e Rekening van den omslag 1545 (mei).

Afgehoord 1546 mei 14

Hierin tevens verantwoord de imposten gevallen 1 april 1545 -31 maart 1546 binnen "der steede van Delft ende daerbuyten, mitsgaders die cloesteren vrye ende onvrye ende allen exempten personen (in Delftland)",

2223 3e Rekening van den omslag 1546 (mei).

Afgehoord 1547 februari 5

2224 4e Rekening van den omslag 1547 (mei).

Afgehoord 1547 oktober 17

2225 Bijlage tot de voornoemde 3e rekening.
z.j.

1 stuk

Den Haag en Haagambacht.

2226-2227 Rekeningen van Adriaen Mathijszoon, ontvanger-particulier van het kwartier Den Haag en Haagambacht.

1545-1547

2 katernen

2226 2e Rekening van den omslag van 1545 (mei).

Afgehoord 1546 mei 13

Hierin tevens verantwoord de ontvangsten uit den impost op de wijnen en bieren, gesleten en getapt binnen den Haag en Haagambacht 1 april 1545 - 31 maart 1546

2227 3e Rekening van den omslag over 1546 (mei).

Afgehoord 1547 februari 6

Rijnland en het land van Woerden.

2228-2230 Rekeningen van Anthonis Carlier, ontvanger-particulier van het kwartier Rijnland.

1545-1547

3 delen

2228 2e Rekening van den omslag 1545 (mei).

Afgehoord 1546 mei 6

Hierin opgenomen de ontvangst "van Leydts bier ende andere buytenbier gedronken ende ingedaen bij die burgeren ende

ghemeente binnen die stede ende vrijdom van Leyden" (april 1545/april 1546), van de brouwerijen binnen Leiden (30 maart 1545/ 29 maart 1546), van de wijnen getapt binnen Leiden (16 februari 1545/ 15 februari 1546), van de wijnen opgeslagen binnen Leiden (1 april 1514/ 16 februari 1546) van de bieren ende wijnen, gebrouwen en opgeslagen door de kloosters binnen Leiden (1 april 1545/ 1 april 1546), van de wijnen en bieren, gebrouwen, gedronken en opgeslagen door kloosters, edelen e.a. buiten Leiden

2229 3e Rekening van den omslag 1546 (mei).

Afgehoord 1547 februari 4

2230 4e Rekening van den omslag 1547 (april).

Afgehoord 1547 oktober 28

Hierin ook opgenomen ontvangsten van restanten van de 10en penning

2231-2232 Bijlage tot de voornoemde rekeningen.

9 stukken, 1 katern

2231 Bijlage tot de 2e rekening.

2232 Bijlagen tot de 4e rekening., 8 stukken, 1 katern

Amstelland.

2233-2235 Rekeningen van Jan Cort Jansz., ontvanger-particulier van het kwartier Amstelland, Waterland, Gooiland enz. 1545-1547

3 katernen

2233 2e Rekening van den omslag 1545 (mei).

Afgehoord 1546 mei 8 (?)

2234 3e Rekening van den omslag 1546 (mei).

Afgehoord 1547

2235 4e Rekening van de omslag 1547 (...).

Afgehoord 1547 oktober 27

2236 Bijlage tot de voornoemde 2e rekening. z.j.

1 stuk

Gouda c.a.

2237-2239 Rekeningen van Witte van Hoeff, ontvanger-particulier van het kwartier van Gouda.

1545-1547

3 katernen

2237 2e Rekening van den omslag 1545 (mei).

Afgehoord 1546 mei 12

Hierin tevens verantwoord de imposten op de wijnen en bieren in het kwartier van Gouda 1 maart 1545/ 31 maart 1546

2238 3e Rekening van den omslag 1546 (mei).

Afgehoord 1547 februari 5

2239 4e Rekening van den omslag 1547 (mei).

Afgehoord 1547 december 13

West-Friesland.

2240-2241 Rekeningen van Dieric van Teylinghen, ontvanger-particulier van

het kwartier West-Friesland.

1545, 1546

2 katernen

2240 2e Rekening van den omslag 1545 (mei).

Afgehoord 1546 mei 11

Hierin ook verantwoord de impost op wijnen en bieren van de conventen in West-Friesland buiten de steden

2241 3e Rekening van den omslag 1546 (mei).

Afgehoord 1547 februari 10

Gorinchem c.a.

2242 (3e) Rekening van Joost van Rijswijk, ontvanger-particulier van het kwartier van Gorinchem, Arkel, Heusden, Asperen, Heukelom, het land van Liesveld en het nedereind van Spijk, van de omslag van 1546 (mei).

1546

1 katern

Niet raadpleegbaar

Afgehoord 1547 februari 10

2 REKENINGEN VAN DE 10EN PENNING VAN DE LANDPACHTEN (1544).

Zie de Inv.nos. 2220, 2230

2243 Rekening van Gherryt Thomasz. van de 10en penning in Kennemerland.

1544

1 katern

Afgehoord 1545 november 4

2244 Rekening van Jan Cort Jansz. van de 10en penning in Amstelland.

1544

1 katern

Afgehoord 1545 november 5

2245 Rekening van Diere van Teylingen van de 10en penning in West-Friesland.

1544

1 katern

Afgehoord 1545 mei 21

3 REKENINGEN VAN DE ONTVANGERS-PARTICULIER EN DE COLLECTEURS VAN DE IMPOSTEN OP WIJNEN EN BIEREN. 1544-1546

Deze imposten zijn gedeeltelijk verantwoord in de rekeningen van de morgengelden (vgl. Inv.nos. 2222, 2226, 2228, 2237). Zie verder blz. 118 (noot)

Zuid-Holland.

2246 Rekening van Jan van Drenckwaardt, ontvanger-particulier in het kwartier van Dordrecht en Zuid-Holland, van de impost op de wijnen, bieren, zout, beesten, lakens, enz.

1544 maart 24 - 1545 maart 31

1 katern

Afgehoord 1545 mei 7

- 2247** Rekening van Wouter Barthoutsz., collecteur ("gaermeester") van de impost op de bieren binnen Dordrecht.
1544 maart 24 - april 12 1 katern
Deze en de volgende rekening zijn gedaan aan J. v. Drenckwaardt, en feitelijk bijlagen tot de vorige rekening
- 2248** Rekening van Wouter Barthoutsz., collecteur van de impost op de bieren binnen Dordrecht.
1544 april 12 - juli 31 1 katern
Niet raadpleegbaar
Zie aantekening vorig Inv.no
- 2249** Rekening van Huibrecht Clemensz. en Wouter Barthoutsz., "gecommitteerde bij die van Dordrecht ten ontfanghe van de impost op die wijnen ende bieren" binnen Dordrecht.
1545 april 1 - 1546 maart 31 1 katern
Afgehoord 1546 mei 13
- 2249A** Bijlagen tot de voornoemde rekening en tot een voorafgaande, die verloren is gegaan.
z.j. 6 stukken
- 2250** (3e) Rekening van Jan de Cock van Nerenen, collecteur van de impost op wijnen en bieren binnen Zevenbergen.
1546 april 1 - 1547 maart 31 1 katern
Afgehoord 1547 april 28
- Kennemerland.**
- 2251** 2e Rekening van Claes van Egmond, collecteur van de impost op de bieren binnen Haarlem.
1545 juni 1 - 1546 maart 31 1 katern
Afgehoord 1546 mei 10
- 2251** Bijlagen tot de voornoemde rekening.
1545 juni 1 - 1546 maart 31 6 stukken
Voorheen bekend onder inv. nr. 2252
- 2253** Rekening van Claes van Egmont, collecteur van de impost op wijnen en bieren binnen Haarlem en het kwartier Kennemerland.
1546 maart 1 - 1547 maart 31 1 katern
Afgehoord 1546 november 12
- 2253** Bijlagen tot de voornoemde rekening.
1546 maart 1 - 1547 maart 31 14 stukken
Voorheen bekend onder inv. nr. 2254
- 2251** "Quoyeer bij Claes van Egmond van binnen gebrouwen ende vreemde bieren ingheslagen ende ghedroncken bij tappers ende

anderen diversche personen binnen den maandt januarius. "

Register van ontvangsten.

1546

1 katern

Dit stuk is misschien als bijlage van één der beide vorige rekeningen te beschouwen

Voorheen bekend onder inv. nr. 2255

2256

Rekening van Frans van Teylinghen en Andries Pietersz., collecteurs van de impost op wijnen en bieren binnen Alkmaar.

1546 april 1 - 1547 maart 31

1 katern

Afgehoord 1547 april 25

2256A

Register van ontvangsten uit de impost op wijnen en bieren te Heiloo en Oesdom (fragment).

1544

1 stuk

Delfland.

2257

Rekeningen van Adriaen Pietersz. Post, collecteur van de imposten op 't zout, bieren, enz. binnen Rotterdam.

1544 maart 24 - augustus 2, augustus 2 - augustus 182 katernen, 1 stuk

Niet raadpleegbaar

Deze rekening is aan de ontvanger-particulier in Delfland afgelegd

De beide stukken zijn aan elkander gehecht

2258

Rekening van Willem Jansz. Coninck, collecteur van de impost op wijnen en bieren binnen Rotterdam.

1546 april 1 - 1546 maart 31

1 katern

Afgehoord 1546 mei 12

Den Haag en Haagambacht.

2259

(4e) Rekening van Adriaen Mathijszoon, collecteur van de impost binnen den Haag en Haagambacht.

1546 april 1 - 1547 maart 31

1 katern

Afgehoord 1547 april 26

Vgl. voor het voorafgaande jaar Inv.no. 2226

2260

Registers van ontvangsten van de impost op wijnen en bieren binnen den Haag en Haagambacht.

1545 mei 1 - juli 31; 1545 november 1 - 1546 juli 31

2 delen, 2

stukken

De stukken bevatten fragmenten van augustus-september

2261-2263 Registers van ontvangsten van de impost op de bieren binnen den Haag en (Haagambacht ?).

z.j.

2 katernen, 1 deel

2261

Idem 1546 april 1 - 30.

2262

Idem 1546 mei 1 - juli 31., 1 deel

2263 Idem 1546 november 1 - 1547 januari 31.

Rijnland.

2263A Registers van ontvangsten uit de imposten op de wijnen en bieren in Rijnland (fragmenten).
1544-1546 5 stukken

2264 Staat van de wijnen en bieren, gebrouwen, gedronken en ingedaan binnen het convent van Roomburg. 1544 maart 29 - april 1. (Bijlage tot de verloren gegane rekening van de imposten.).
1544 1 stuk
Niet raadpleegbaar
Opgemaakt door de pater en mater van het zusterhuis

2264A Rekening van Gerrit Jansz. van de bierimpost binnen Zoeterwoude.
1544 maart 24-april 12 1 stuk

Schieland.

2264B Stukken betreffende de impost op de wijnen en bieren in Schieland, het respectievelijk te Rotterdam en het Sint Ursulaklooster "Overdam".
1544-1547 2 stukken

Amstelland, Waterland en Gooiland.

2265 (1e) Rekening van Jan Cort Jansz., ontvanger-particulier in het kwartier van Amstelland, Waterland, Gooiland, c.a. van de impost op de wijnen, bieren, lakens, enz. binnen Amsterdam.
1544 maart 24 - 1545 maart 31 1 katern
Afgehoord 1545 mei 4
Hierin ook verantwoord de ontvangsten van de bieren in de buitendorpen tot Pasen 1544

2266 Register van ontvangsten van de impost op de bieren binnen Amsterdam over maart 1544.
1544 1 katern
Dit register en het volgende Inv.no. zijn bijlagen geweest bij de verloren gegane rekening van de imposten van Jan Cort

2267 Register van de ontvangsten van de impost op de wijnen binnen Amsterdam.
1544 maart 24 - 1545 maart 31 1 deel
Zie aantekening vorig Inv.no

2267A Register van ontvangsten van de impost op de bieren te Edam (fragment).
1544 1 stuk

-
- 2267B** Stukken betreffende de impost op wijnen en bieren te Monnikendam (fragmenten van registers en een brief aan de collecteur Pieter Gerritszn.).
1544-1546 1 katern, 1 stuk
- 2268** Rekening van Heynrick Claesz, collecteur van de impost op wijnen en bieren binnen Muiden.
1544 maart 24 - 1545 maart 31 1 katern
Niet raadpleegbaar
Afgehoord 1545 mei 3
- 2269** Bijlagen tot de voornoemde rekening en latere rekeningen.
z.j. 11 stukken
- 2269A** Registers van ontvangsten van de impost op wijnen en bieren te Naarden (fragmenten).
1544-1546 9 stukken
- Gouda.**
- 2270** Register van ontvangsten van de impost op wijnen, bieren, beesten en zout binnen Gouda.
1544 maart 24 - oktober 31 1 deel
Dit register is bijlage van de verloren gegane 1e rekening van de morgengelden en imposten van Witte van Hoeff geweest
- 2271** Rekening van Witte van Hoeff, rentmeester-particulier van de imposten op wijnen en bieren over het kwartier van Gouda.
1546 februari 3 - 1547 maart 31 1 katern
Afgehoord 1547 april 25
- Oudewater.**
- 2272** Register van ontvangsten van de impost op wijnen en bieren binnen Oudewater, gehouden door den collecteur Pieter Speyart.
1544 september - december 31 1 deel
Niet raadpleegbaar
- 2272A** Registers van ontvangsten van de impost op wijnen en bieren binnen Oudewater, gehouden door den collecteur Pieter Speyart (fragmenten).
1545-1546 4 stukken
- Woerden.**
- 2273** 1e Register van ontvangsten van Otto Dircxz., gecommitteerd tot de ontvangst van de impost binnen Woerden.
1544 april 14 (?) - Juli 27 1 katern

2273A 2e Register van ontvangsten van de impost binnen Woerden (onvolledig).
1544 augustus - september 4 stukken
De stukken bevatten een fragment uit (1545) januari

2273B Register van ontvangsten van de impost binnen Woerden. (1547) maart 1 katern

West-Friesland.

2273C Stukken betreffende de opbrengst van de impost op de wijnen en bieren in Hoorn in 1544 en in Enkhuizen in 1546 (fragmenten).
1544, 1546 5 stukken

Arkel c.a.

2274 Rekening van Jan Kemp Adriaensz., collecteur van de impost op de wijnen en bieren binnen Gorinchem.
1546 april 1 - 1547 maart 31 1 katern
Niet raadpleegbaar
Afgehoord 1547 april 29

Heusden.

2274A Rekening van Diirck Ottenzn., collecteur van de impost op de wijnen en bieren binnen Heusden (fragmenten).
1545-1546 2 stukken

Niet nader aangeduide plaatsen.

2274B Registers van ontvangsten uit de impost op de wijnen en bieren (fragmenten).
1544 2 stukken

VI REKENINGEN VAN DE RENTEN VAN 1542 EN 1543.

Ter voorziening in de extraordinairis beden van 1542 en 1543 werden o.a. renten door de Staten verkocht. Met de administratie hiervan werd een bij afzonderlijke commissie aangestelde - ontvanger belast
De renten zijn afgelost uit de middelen, sub V vermeld

2275-2276 Rekeningen van Heyman van de Ketel, ontvanger-generaal van de omslagen over het gemeene land, van de renten, verkocht ter opbrengst van de extra-ordinaris beden van 1542 en 1543.
1542-1544 2 delen
Beide verkopen waren gedwongen leningen, waartoe door het Hof van Holland en de Staten een kohier van de contribuable landzaten was opgesteld (vgl. octrooi van 12 oktober 1542)
De rekeningen zijn afgehoord door commissarissen van de Keizer en gedeputeerden van de steden
2275 1e Rekening van de renten, verkocht in 1542.

- 2276** Afgehoord 1544 februari 12
Deze verkoop diende tot opbrengst van de extra-ordinaris bede van 60.000 gulden. Enkele renten waren vrijwillig gekochte
2e Rekening van de renten, verkocht in 1543.
Niet raadpleegbaar
Afgehoord 1545 juli 10
Deze verkoop diende tot opbrengst van de extra-ordinaris bede van 60.000 gulden, geaccordeerd 18 oktober 1543, alsmede ter aanvulling van extra-ordinaris bede van 12 augustus 1542 t.w. ter grootte van het bedrag der verleende graties

VII REKENINGEN VAN DE EXTRA-ORDINARIS BEDEN 1552-1565.

De middelen voor de extra-ordinaris beden van 1552 en daarop volgende jaren werden behalve enkele uitzonderingen door de. ontvanger-generaal Arent Coebel geheven en het vastgestelde bedrag aan de grafelijke ontvangers afgedragen

In onderstaande rekeningen, door Coebel zelf blijkens zijn nummering als één serie beschouwd, zijn aldus de meest verschillende middelen als haardstedegelden, omslagen op de schildtalen morgengelden, 10e penningen, renten verkopen, imposts e.a. verantwoord. Omtrent de 9e rekening, die eigenlijk in deze serie niet past, zie aantekening bij Inv.no. 2285

- 2277-2289** Rekeningen van mr. Aert Coebel, ontvanger-generaal van de gemenelands omslagen, van de extra-ordinaris beden.
1552-1565 10 delen, 3 katernen
- 2277** 1e Rekening van de extra-ordinaris bede van 1552 april 9.
Afgehoord 1557 april 14
Bij het akkoord van deze bede werden geconsenteerd 200.000 gulden. In deze rekening zijn verantwoord een haardstedegeld en de verkoop van renten. Het haardstedegeld in Haarlem, Delft, Leiden, Amsterdam en Gouda werd door de ontvanger van de bede Jacob Gramaye zelf geïnd, en is alleen bij verrekening (door zowel onder de ontvang- als uitgaafposten) hier opgenomen; voor de bijbehorende kohieren van de haardsteden, welke grotendeels ontbreken, zie Inv.nos. 1587, 1588
Een omslag op de schildtalen, die de helft van het geconsenteerde bedrag zou leveren, werd geheven door Gramaye en is verantwoord aan de Rekenkamer. Het overschot boven de 100.000 gulden werd aan Coebel afgedragen en is in bovenstaande rekening mede verantwoord
- 2278** 2e Rekening van de extra-ordinaris bede van 1553 april 12.
Afgehoord 1556 april 28
Voorin het register en op fol. 19 vo en fol. 178 drie afzonderlijke teksten van resp. 12 april, 31 mei en 10 juli 1553
Bij het akkoord van deze bede werden 300.000 gulden geconsenteerd
In deze rekening zijn verantwoord een omslag op de schildtalen, een morgengeld op de landen binnen en buiten de schildtalen (ten laste van de gebruiker), een 10e penning op de inkomsten uit de onroerende goederen, renten, tienden, enz. en de verkoop van renten
- 2279** 3e Rekening van de extra-ordinaris bede van 1553 oktober 28., 1 katern

- Afgehoord 1556 april 28
Vóórin de rekening een tekst van 18 oktober 1553
Bij het akkoord van deze bedde werden geaccordeerd 100.000 gulden
In deze rekening is de verkoop van los- en lijfrenten tot dit bedrag verantwoord
- 2280** 4e Rekening van de extra-ordinaris bedde van 1554 mei 14.
Afgehoord 1557 augustus 18
Vóórin de rekening teksten van 15 mei 1554, 10 januari 1556 en 24 maart 1557
Bij het akkoord van deze bedde werden geconsenteerd 200.000 gulden
In deze rekening zijn verantwoord de verkoop van los- en lijfrenten, een morgengeld op de landen binnen en buiten de schildtalen (half ten laste van de eigenaar, half van de gebruiker), alsmede een tweede verkoop van los- en lijfrenten
Tien duizend pond werden geleverd aan de "diversche penninckmeesters van de schepen van oerloghe ... toegerust (in 1554) tot de defensie van den buyssen ten harinck vaerende bij den Staten van Hollant daertoe gecommiteert"
- 2281** 5e Rekening van de extra-ordinaris bedde van 1554 oktober 15.
Afgehoord 1557 december 22
Vóórin de rekening teksten van 20 januari 1547 en 15 oktober 1554
Bij het akkoord van deze bedde werden 200.000 gulden geaccordeerd
In deze rekening zijn verantwoord een omslag op de schildtalen, een morgengeld op de landen binnen de schildtalen, een morgengeld op de landen buiten de schildtalen beide ten laste van de gebruiker - en de verkoop van los- en lijfrenten
- 2282** 6e Rekening van de extra-ordinaris bedde van 1555 mei 14.
Afgehoord 1557 december 22
Vóórin de rekening een tekst van 14 mei 1555
Bij het akkoord van deze bedde werden geaccordeerd 200.000 gulden
In deze rekening zijn verantwoord de verkoop van los- en lijfrenten, een morgengeld op de landen binnen en buiten de schildtalen - half ten laste van de eigenaar, half van de gebruiker - en een tweede verkoop van losrenten
Tienduizend ponden werden wederom aan "penninckmeesters van den schepen van oerloghe toegerust (in 1555) tot defensie van den buyssen ten harinck vaerende" geleverd
- 2283** 7e Rekening van de extra-ordinaris bedde van 1555 december 27.
Afgehoord 1557 december 22
Vóórin de rekening een tekst van 27 december 1555
Bij het akkoord van deze bedde werden geaccordeerd 200.000 ponden
In deze rekening zijn verantwoord een omslag op de schildtalen, een verkoop van losrenten, een morgengeld ten laste van de gebruiker op de landen buiten de schildtalen, en een 10e penning op de inkomsten van de huizen buiten de schildtalen (2/3 ten laste van de eigenaar, 1/3 ten laste van de gebruiker)
- 2284** 8e Rekening van de extra-ordinaris bedde van 1556

december 17.

Afgehoord 1564 juni 15

Vóórin de rekening een tekst van 17 december 1556

Bij het akkoord van deze bedde werden geconsenteerd 320.000 ponden

In deze rekening zijn verantwoord een omslag op de schildtalen, een 10e penning op de inkomsten uit onroerende goederen, renten enz. een morgengeld op de landen buiten de schildtalen en de verkoop van zekere losrenten

2285 9e Rekening van de vlootuitrusting in 1557., 1 katern

Afgehoord 1559 juni 30

Vóórin de rekening een tekst van 3 mei 1557

Hoewel bij deze administratie niet in de zin als bij de voorgaande van een extra-ordinarisbedde gesproken kan worden, heeft Coebel de rekening blijkens zijn nummering in deze serie gevoegd

De gelden, diendende voor de uitrusting van acht oorlogsschepen volgens de resolutie van 3 mei 1557, werden verkregen door den verkoop van 19.902 ponden losrenten binnen Amsterdam

2286 10e Rekening van de extra-ordinaris bedde van 1558 mei 18.

Afgehoord 1559 juli 4

Vóórin de rekening een tekst van 18 mei 1558

Bij het akkoord van 18 mei 1558 werden o.a. 300.000 ponden voor het jaar 1558 geconsenteerd

In deze rekening zijn de losrenten (de penning twaalf) verantwoord

De gelden werden afgedragen aan Gheraert Gramaye, tesorier-generaal van de oorlog en mr. Jacop Boll, tesorier van de equipage ter zee (zie Inv.nos. 2352-2356)

Een deel van de bedde is nog uit de extra-ordinaris bedde van 150.000 ponden van 18 mei 1558 (zie Inv.no. 2288) betaald

2287 11e Rekening van de extra-ordinaris bedde van 1559 juli 9.

Afgehoord 1561 maart 17

Vóórin de rekening een tekst van 5 juli 1559 en op fol. 45 en 47 teksten van 18 februari 1559 en 31 aart 1560

Bij het akkoord van deze bedde werden geconsenteerd 300.000 ponden. te betalen voor de helft een maand na het octrooi, voor de helft op Pinksteren 1560

In deze rekening zijn verantwoord:

a) als ontvangsten voor de 1en termijn: renten tot een hoofdsom van 112.248 ponden. en de overdracht van het saldo van de 5e rekening van de imposten (zie Inv.no. 2297)

b) als ontvangsten voor de 2en termijn: renten (resp. tot bedragen van 17. 728 ponden reeds bij de 1en termijn mede ingeschreven zijnde, en 49197 ponden nadien verkocht), de overdrachten van het saldo van de 5e rekening van de imposten (zie Inv.no. 2297) alsmede enige andere inkomsten. Een deel van de bedde is verder uit de 150.000 ponden van de extra-ordinaris bedde van 1558 mei 18 (zie Inv.no. 2288) opgebracht

In deze rekening is bovendien de verkoop van 10.000 ponde renten en de uitkering van dit bedrag tot een "gratuiteyt " voor de hertog van Savoye verantwoord

2288 12e Rekening van de extra-ordinaris bedde van 1558 mei 18, Afgehoord 1568 juli 27

Vóórin de rekening een tekst van 18 mei 1558
Behalve de 300.000 ponden. verantwoord in Inv. no. 2286, werden bij het akkoord van deze bedde 150.000 ponden, te betalen over 1558-1561 en een jaarlijks bedrag van 37.500 ponden (gedurende 9 jaren) geconsenteerd; deze bedragen zouden dienen tot betaling der jaarlijkse renten, staande op de bedde, alsmede van enige andere posten, terwijl uit het restant renten, staande op de bedde, door de Staten in hoofdsom zouden afgelost worden
In deze rekening zijn als ontvangsten verantwoord de heffingen van de 7en, 8en, 9en, 10en en 11en termijn van de zesjarige bedde van 1555, waarover de Staten bij het akkoord de beschikking hadden gekregen; de 7e termijn was nog wel ontvangen door J. Boll (zie Inv.no. 2356), maar werd hier in ontvangst en uitgaaf geboekt

De 9e termijn is slechts ten halve en eerst in augustus 1561 geheven

Onder de ontvangsten verschijnt verder een post van 62.701 ponden 14 schell. voor verkochte renten. Deze som vormde het bedrag, dat voor aflossing van renten, staande op de ordinaris bedde, beschikbaar was. De Staten hadden de renten echter niet afgelost, maar tot dit bedrag tot hunnen laste genomen. Daar de volle betaling der extra-ordinaris bedde onder de uitgaven is aangenomen, is het bedrag onder de ontvangsten aangetekend. Behalve de bovengenoemde som van 150.000 en de 37.500 ponden gedurende één jaar - in 1560 werd nl. dit jaarlijkse bedrag uit de ordinaris bedde van 100.000 ponden jaarlijks betaald zijn uit bovenstaande inkomsten nog restanten van de bedde van 18 mei 1558 (zie Inv.no. 2286) en 9 juli 1559 (zie Inv.no. 2287) betaald

2289

13e Rekening van de extra-ordinaris bedde van 1565 februari 24., 1 katern

Afgehoord 1568 Juli 27

Vóórin de rekening een tekst van 24 februar 1565

Bij het akkoord van deze bedde werden 100.000 ponden geconsenteerd. In deze rekening zijn de renten, tot genoemd bedrag voor deze bedde verkocht, verantwoord

2290-2292 Bijlagen tot de voornoemde rekeningen.

2290

Bijlagen tot de voornoemde 1e rekening., 3 stukken

2291

Bijlage tot de voornoemde 12e rekening., 1 katern

Als bijlage tot deze rekening is hier "de staet van de betaelinghe van de 150.000 ponden ... geconsenteerd LVIII mede begrepen in de novenale bedde" opgemaakt 2 juni 1561 en getekend door Jac. van der Duyn en Geryt Revensberg, beschouwd

2292

Bijlage tot de voornoemde 13e rekening., 1 stuk

Als bijlage tot deze rekening is beschouwd "de staet ... (aangaende) de bedde ... geconsenteerd binnen Brussel februari 156(5) ende dit voir den drye termijnen Kersmisse 1563, St. Jansmisse ende Kersmisse 1564"

VIII REKENINGEN VAN DE IMPOSTEN EN MORGENGELDEN. 1553-1572

De impost op wijn en bieren binnen de steden, in de kloosters of door de edelen gebruikt of ingeslagen, en het morgengeld - ten laste van de gebruiker - op de landen onder en buiten de schildtalen, werd in 1553 (vgl. resolutie 29 december) ingevoerd om hier uit de renten, ten behoeve van de extra-ordinaris bedde van 1552 en 1553 verkocht, te betalen. Sindsdien bleef deze belasting bestaan, om hieruit geregeld de renten te betalen

Bij resolutie van 14 april 1557 (nader geregeld bij ordonnantie van 25 mei 1558) werd het morgengeld voor de landen onder de schildtalen in massa gerekend en door een omslag op de schildtalen tot dit bedrag vervangen, teneinde de dorpen vrij te laten in de keuze van de middelen (morgengeld, kapitale impost of andere middelen), waaruit zij dit bedrag wilden brengen; de landen buiten de schildtalen en de landen onder de steden voor zover bij niet-poorters in gebruik, bleven het morgengeld betalen. In 1560 werd bovendien als nieuwe belasting een impost op de turf in Holland gedolven en vandaar uitgevoerd, in 1569 - ter dekking van de bede van 271.000 gulden, gegeven voor de afkoop van de 10en en 20en penning een groot aantal nieuwe imposten als op het gemaal, geslacht, laken enz. ingevoerd

Behalve de renten zijn aanvankelijk enige administratiekosten. met deze middelen in verband staande (kosten bij de verpachtingen, bodelonen enz.), uit deze bronnen bestreden; in het laatst der vijftiger jaren werden hieruit ook andere uitgaven weldra de gehele Statenhuishouding bestreden. Bovendien werden gedeelten van de extra-ordinaris beden wel hieruit betaald (vgl. Inv.no. 2287), terwijl ook gedeelten van de rentenschulden hieruit afgelost werden (zie Inv.no. 2299)

De morgengelden werden door de ontvanger-generaal onmiddellijk van de plaatsen ontvangen, de impost op de wijnen en bieren aanvankelijk door collecteurs van de Staten geïnd, na 1556 (april 30) door de Staten in de verschillende steden verpacht. De impost op de turf werd in de verschillende kwartieren gecollecteerd. alleen in 1563 in enkele plaatsen verpacht

A REKENINGEN VAN DE ONTVANGER-GENERAAL.

2293-2305 Rekeningen van Arent Coebel, van de imposten, morgengelden enz.

1553-1568

13 delen

2293 1e Rekening van de morgengelden (omgeslagen 29 december 1553) en de impost op wijnen en bieren (1554 februari - 1555 januari 31).

Afgehoord 1556 april 18

Vóór in de rekening een tekst van 29 december 1553

2294 2e Rekening van de morgengelden (omgeslagen St. Jansmis 1555) en de impost op wijnen en bieren (1555 februari 1 - 1556 januari 31, 1556 februari 1 - 1556 april 30).

Afgehoord 1558 juni 12

Vóór in de rekening teksten van 6 juni 1555 en 4 juni 1558

2295 3e Rekening van de impost op wijnen en bieren (1556 mei 1 - 1557 april 30) en morgengelden (omgeslagen in 1556).

Afgehoord 1558 juni 12

2296 4e Rekening van de impost op wijnen en bieren (1557 mei 1 - 1558 april 30) en de omslagen ten plattelande op de schildtalen (1557) en de morgengelden van de landen buiten de schildtalen (1557).

Afgehoord 1559 juli 19

2297 5e Rekening van de impost op de wijnen en bieren (1558 mei 1 - 1559 april 30), van de omslagen ten plattelande op de schildtalen, de morgengelden van de landen buiten de schildtalen en de landen onder de vrijheid of schoutambten der steden en bij niet-

poorters in gebruik (1557).

Afgehoord 1560 maart 11

Vóór in de rekening een tekst van 25 mei 1558

2298

6e Rekening van de impost op wijnen en bieren 1559 mei 1 - 1560 april 30), van de omslagen ten plattelande op de schildtalen, van de morgengelden van de landen buiten de schildtalen en de landen onder de vrijheid of schoutambten van de steden, bij niet-poorters in gebruik (1559).

Afgehoord 1561 maart 23

Buiten de renten, tussen 1552-1556 verkocht, zijn uit deze inkomsten betaald de renten ten behoeve van de beden van 9 juli 1559 uitgegeven, sc, die voor de 1en termijn, en die voor de 2en termijn, voorzover vóór mei 1559 reeds verkocht (vgl. Inv.no. 2349)

2299

7e Rekening van de impost op wijnen en bieren (1560 mei 1 - 1561 april 30), van de omslagen ten plattelande op de schildtalen, van de morgengelden van de landen buiten de schildtalen en de landen onder de vrijheid of schoutambten van de steden, bij niet-poorters in gebruik (1560).

Afgehoord 1562 november 30

Hieruit zijn betaald de renten, in het vorige Inv.no. vermeld, benevens enige renten tussen mei 1559 - mei 1560 verkocht. Alle renten zijn thans in één tabel gebracht. Bovendien zijn uit deze inkomsten nog enige (andere) renten, in 1559 verkocht, afgelost

2300

8e Rekening van de impost op wijnen en bieren 1561 mei 1 - 1562 april 30), van de omslagen ten plattelande op de schildtalen, van de morgengelden van de landen buiten de schildtalen en de landen onder de vrijheid of schoutambten van de steden, bij niet-poorters in gebruik (1561), alsmede van de impost op den turf uit Holland gaande (1561).

Afgehoord 1564 juni 15

Hieruit zijn betaald:

1) de renten uitgegeven tussen 1552-1560 in het vorig Inv.no. genoemd. De bij de conversie (zie Inv.no.2348) afgeloste renten zijn pro memorie vermeld;

2) de renten in 1558 en 1559 voor de extra-ordinaris bede van 18 mei 1558 (zie Inv.nos. 2286, 2288) uitgegeven;

3) de renten voor de conversie van 1559-1562 (zie Inv.no. 2348) verkocht;

4) de renten voor den 2en termijn van de extra-ordinaris bede van 9 juli 1559 verkocht, voor zoverre deze sedert mei 1560 waren uitgegeven;

5) de renten op de ordinaris bede van 1555 gestaan hebben en in 1558 door de Staten overgenomen (zie Inv.nos. 2288, 2356)

2301

9e Rekening van de impost op wijnen en bieren (1562 mei 1 - 1563 april 30), van de omslagen ten plattelande op de schildtalen, de morgengelden van de landen buiten de schildtalen en de landen onder de vrijheid of schoutambten van de steden, bij niet-poorters in gebruik (1562), alsmede van de impost op

den turf, uit Holland gaande (1562).

Afgehoord 1565 januari 9

Voor de hieruit betaalde renten zie vorig Inv.no

2302

10e Rekening van de impost op wijnen en bieren (1563 mei 1 - 1564 april 30), van de impost op den turf uit Holland gaande (1563), van de omslagen ten plattelande op de schildtalen en de landen onder de vrijheid of schoutambten van de steden, bij niet-poorters in gebruik (1563), alsmede van een (tweeden) omslag op de landen buiten de schildtalen, half ten laste van den eigenaar, half van de gebruiker (1563).

Afgehoord 1565 januari 9

Voor de hieruit betaalde renten zie Inv.no. 2300. De bij de conversie afgeloste renten zijn hierin niet langer pro memorie vermeld. Bij een deel der renten is aangetekend, dat zij afgelost werden uit de Xen penning (zie Inv.no. 2343, 2344)

2303

11e Rekening van de impost op wijnen en bieren (1564 mei 1 - 1565 april 30), van de impost op den turf uit Holland gaande (1564), van de omslagen ten plattelande op de schildtalen, de morgengelden van de landen buiten de schildtalen en de landen onder de vrijheid of schoutambten van de steden, bij niet-poorters in gebruik (1564).

Afgehoord 1568 juni 26

Vóór in de rekening een tekst van 22 juni 1568

Voor de hieruit betaalde renten, zie Inv.no. 2300

Deze en de volgende rekeningen zijn door de weduwe van Coebel ingediend

2304

12e Rekening van de impost op wijnen en bieren (1565 mei 1 - 1566 april 30), van de impost op den turf uit Holland gaande (1565), van de omslagen ten plattelande op de schildtalen, de morgengelden van de landen buiten de schildtalen en de landen onder de vrijheid of schoutambten van de steden, bij niet-poorters in gebruik (1565), alsmede van de (tweede) heffing op de morgentalen buiten de schildtalen (1565), half ten laste van de eigenaar, half van de gebruiker.

Afgehoord 1568 juli 18

Voor de hieruit betaalde renten en de indiening der rekening, zie Inv.no. 2304

Een aantal der renten, in deze rekening genoemd, zijn uit de 2e tienden penning van 1564 afgelost (1565-1567)

2305

13e Rekening van de impost op de wijnen en bieren (1566 mei 1 - 1567 april 30), van de impost op den turf in Holland gaande (1566), van de omslagen ten plattelande op de schildtalen, van de morgengelden van de landen buiten de schildtalen en de landen onder de steden, bij niet-poorters in gebruik (1566), alsmede van de (tweede) heffing op de morgentalen buiten de schildtalen, half ten laste van de eigenaar,

half van de gebruiker (1566).

Afgehoord 1568 juli 28

Voor de hieruit betaalde renten en de indiening der rekening, zie Inv.no. 2303

2306-2307 Bijlagen tot de voornoemde rekeningen.

z.j.

1 charter, 11 stukken

2306

Bijlage tot de 3e rekening., 1 charter

2306A

Bijlagen tot de 4e rekening., 5 stukken

2306B

Bijlage tot de 7e rekening.

2307

Bijlagen tot de ge rekening., 5 stukken

2308-2308A Rekeningen van Jacob Boll, ontvanger-generaal van de Staten van Holland.

1568-1571

1 deel

2308

2e Rekening van de impost op de wijnen en bieren (1569 mei 1 - 1570 april 30), van de impost op de turf uit Holland gaande (1569), van de omslagen ten plattelande op de schildtalen, de morgengelden op de landen buiten de schildtalen en de landen onder de vrijheid of schoutambten van de steden, bij niet-poorters in gebruik (1569).

Afgehoord 1570 maart 19

Behalve de gebruikelijke renten (zie Inv.no. 2303) zijn hieruit betaald:

a) de renten, voor de extra-ordinaris bedde van 24 februari 1565 (zie Inv.no. 2289) verkocht, waarvan de koning gedurende de eerste drie jaren de rente betaald had;

b) de renten, in 1569 verkocht voor de 150.000 ponden "daervan die Staten ten dienste ende begeerte van C° Maj. gegeven hadden heurl. obligatien aan zeeckere coopluysen t' Antwerpen"

2308A

Bijlage tot de voornoemde rekening., 1 stuk

B REKENINGEN VAN DE ONTVANGERS EN COLLECTEURS VAN DE IMPOSTEN.

1 IMPOST OP DE WIJNEN EN BIEREN.

Alkmaar.

2309-2310 Rekeningen van Jacop Reyersz., impostmeester van de impost op de wijnen en bieren, van de binnen Alkmaar en omgeving geheven imposten.

1554-1556

2 katernen, 1 stuk

2309

1e Rekening over de termijn 1554 februari 1 - 1555 januari 31., 1 katern

Afgehoord 1555 augustus 6

2310

2e Rekening over de termijn 1556 februari 1 - 1556 april 30.

Niet raadpleegbaar

Afgehoord 1556 november 11

Amsterdam.

- 2311** Staat van ontvangsten van de impost op de wijnen en bieren binnen Amsterdam.
1554 februari 2 - 1555 februari 1 1 katern
Niet raadpleegbaar
Opgemaakt ter ordonnantie van de gecommiteerden ter auditie van de gemene landsrekeningen door Sebastiaen Joostensz. (5 oktober 1555)

- 2311A** Staten van de ontvangsten van de impost op de wijnen en bieren binnen Amsterdam (fragmenten).
1558, 1559 3 stukken

Delfshaven.

- 2311B** Register van de ontvangsten van de impost op de wijnen en bieren binnen Delfshaven (fragmenten).
1554 2 stukken

Dordrecht.

- 2312** Register van de ontvangsten uit den impost op de wijnen en bieren binnen Dordrecht.
1554 mei 1 - Juli 31 1 katern, 2 stukken
Bijlage tot de (ontbrekende) 1e rekening van Wouter Barthoutsz:
Hierbij twee fragmenten betreffende 3-5 februari en 19 maart 1554

- 2313** 2e Rekening van Wouter Barthoutsz. en Daniël Oem "gecommiteerden bij die van Dordrecht ten ontfange van de impost opte wijnen ende bieren" van den binnen Dordrecht geheven impost.
1555 februari 1 - 1556 januari 31 1 katern
Afgehoord 1556 februari 27

- 2313A** Register van vaten bier of wijn, met het oog op de impost te Dordrecht aangebracht (fragmenten).
1556 1 katern

- 2314** Rekening van Jacob van Wels, "gecommiteerd bij de commissarissen van Hollandt ten ontfange van de impost op de wijnen en de bieren der stede van Dordrecht", van den binnen Dordrecht geheven impost.
1558 mei 1 - 1559 april 30. 1 1 katern, 1 stuk
Afgehoord 1559 juli 22

Edam.

- 2315** 3e Rekening van Jacob van der Duyn, collecteur van de impost op de wijnen en bieren, van de binnen Edam geheven impost.

1556 februari 1 - april 30
Afgehoord 1557 november 17

1 katern

Enkhuizen.

2315A

Register van de ontvangsten uit de impost op de wijnen en bieren uit Enkhuizen (fragmenten).
1556

1 katern

Geertruidenberg.

2315B

Register van de ontvangsten uit de impost op de wijnen en bieren uit Geertruidenberg (fragmenten).
1554, [1556]

2 katernen

Gouda.

2316

2e Rekening van Aryen Derck Harmensz., Dirck Hoensz. en Derck Andriessen, ontvangers van de imposten op de wijnen en bieren te Gouda, van de binnen Gouda geheven imposten.
1555 februari 1 - 1556 januari 31
Afgehoord 1556 maart 8

1 katern

Den Haag.

2317

Registers van de in februari, maart en april 1556 aangebrachte bieren en wijnen, gehouden door Cornelis Pieters, collecteur van de impost.
1556
Een fragment van dezelfde ontvanger heeft betrekking op het bierverbruik van Delflandse kloosters in de jaren 1554-1555. Hier bij nog een tweede fragment van 1554-1555

1 deel, 2 katernen

Haarlem.

2253

Staat van de ontvangsten van de imposten op de wijnen en bieren binnen Haarlem.
1554 februari 1 - 1555 februari 1
Voorheen bekend onder inv. nr. 2318
Opgemaakt op last van de Staten van Holland door Marcelis Adriaensz. (28 februari 1556)

1 katern

2319

Registers van de ontvangsten van de binnen gebrouwen bieren te Haarlem.
1555 februari 1 - Juli 31; augustus 1 - 1556 januari 31
Aangelegd en overgegeven door Louf Baertszoon, ontvanger van de impost van de binnen gebrouwen bieren

2 katernen

2253

Verklaring van Harmen Claesz. van der Laen, ontvanger van de impost op de wijnen, van de wijnen, gesleten en gedronken binnen

Haarlem.

1555 februari 1 - 1556 februari 1

1 katern

Voorheen bekend onder inv. nr. 2320

Dit en de beide volgende Inv.nos. zijn te beschouwen als bijlagen van de verloren gegane rekening van de imposten binnen Haarlem, 1555/1556

2251

Verklaring van Henrick Egbert, ontvanger van de impost op de "brouwerie" , van de bieren gebrouwen binnen Haarlem.

1555 februari 1 - 1556 februari 1

1 katern

Voorheen bekend onder inv. nr. 2321

Zie aantekening bij voorgaande inv. nr.

2251

Notitiën, vermoedelijk betreffende' ontvangsten van den bierimpost binnen Haarlem.

1555 januari

1 katern

Voorheen bekend onder inv. nr. 2321A

Zie aantekening bij voorgaand inv. nr. 2353

2253

(3e) Rekening van Louf Baertszoon, impostmeester binnen Haarlem "van de impost van den wijnen, gebrouwen bieren, gedronken (binnen Haarlem)".

1556 februari 1 - april 30

1 katern

Afgehoord 1556 november 10

Voorheen bekend onder inv. nr. 2322

Hierin ook ontvangsten van andere impostmeesters sc. van de vreemde bieren gedronken binnen Haarlem enz. verantwoord

2253

"Quoyer (van Aelbrecht Claesz. Raet, gecommiteerd ten ontvang van de impost op de wijnen) van de imposte opten wijnen gevallen binnen Haarlem ...".

1556 februari 1 -april 30

1 katern

Voorheen bekend onder inv. nr. 2323

Vermoedelijk bijlage bij de vorige rekening geweest

Heukelom.**2324**

Rekening van Jan Reyers, impostmeester binnen de stad Heukelom, van de impost op de wijnen en bieren binnen deze stad.

1555 februari 1 - juli 30; 1555 augustus 1 - 1556 januari 31 1 katern

Leiden.**2324A**

Register van ontvangsten uit de wijen en bieren binnen de stad Leiden.

1555, (1556?) februari

1 katern

Het ongedateerde register lag in Inv.no. 1618

2324A

Register van ontvangsten uit de impost op wijnen en bieren binnen de stad Leiden.

1555, 1556

1 katern

Afgehoord 1556 februari 29

Rotterdam.

- 2325** Rekening van Geryt van der Mersche, collecteur van de impost op de wijnen en bieren te Rotterdam, van de binnen Rotterdam geheven imposten.
1555 februari 1 - 1556 januari 31 1 katern
Niet raadpleegbaar
Afgehoord 1556 maart 3

Schiedam.

- 2326** (2e) Rekening van Adriaen Janszoon en Ysbrandt Cornelisz. van de imposten op de wijnen en bieren binnen de stad Schiedam.
1555 januari 1 juli 31; 1555 augustus 1 - 1556 januari 31 1 katern

Vlaardingen.

- 2326A** Registers van ontvangsten uit de impost op de wijnen en bieren te Vlaardingen (fragmenten).
1556-1557 4 stukken

Weesp.

- 2326B** Register van ontvangsten uit de impost op de wijnen en bieren te Weesp (fragmenten).
1554 1 katern

Woerden.

- 2327** (2e) Rekening van Marten Henricz., collecteur van de impost op wijnen en bieren te Woerden.
1555 februari 1 - 1556 januari 31 1 katern
Afgehoord 1556 maart 6

Zevenbergen.

- 2327A** Rekening van Jan Braets, collecteur van de impost op de wijnen en bieren te Zevenbergen.
1554 februari - 1555 januari 31 1 stuk

Niet nader aangeduide plaatsen.

- 2327B** Registers van wijnen en impost met het oog op de impost aangebracht (fragmenten).
1554-1556 1 katern, 3 stukken

2 IMPOST OP DE TURF, UIT HOLLAND GAANDE.

Onderstaande rekeningen zijn alle door de Staten afgehoord

Gouda.

- 2328** Rekening van Job Franss. van Brouchuysen, collecteur van de impost op turf uit Holland gaande, van de ontvangsten binnen Gouda.
1562 februari 1 - 1563 januari 30 1 deel
Afgehoord 1563 mei 25
- 2329-2331** Rekeningen van Symon Gerritsz. van Schoenhoven, collecteur van de impost op de turf uit Holland gaande, van de ontvangsten binnen Gouda.
1568-1571 3 delen
- 2329** Rekening van de impost, geheven 1568 mei 1 - 1569 april 30.
Afgehoord 1570 mei 22
- 2330** Rekening van de impost, geheven 1569 mei 1 - 1570 april 30.
Afgehoord 1570 september 12
- 2331** Rekening van de impost, geheven 1570 mei 1 - 1571 april 30.
Afgehoord 1571 januari 11

Rotterdam.

- 2332-2339** Rekeningen van Dirck van der Mersche, collecteur van de impost op de turf uit Holland gaande, van de ontvangsten binnen Rotterdam.
1561-1570 7 katernen
- 2332** 1e Rekening van de impost, geheven 1561 mei 1 - 1562 april 30.
Afgehoord 1562 juli
De ontvangsten zijn in deze en in de volgende rekening alleen als maandelijks samengevatte posten vermeld
- 2333** 2e Rekening van de impost, geheven 1562 mei 1 1563 april 30.
Afgehoord 1563 augustus 17
Zie aantekening Inv.no. 2332
- 2334** Rekening van de impost, geheven 1564 juli 10 - 1565 juni 9.
Afgehoord 1566 februari 10
- 2335** Rekening van de impost, geheven 1566 juni 9 - 1567 april 30.
Afgehoord 1568 juli 10
- 2336** Rekening van de impost, geheven 1567 mei 1 - 1568 april 30.
Afgehoord 1569 mei 30
- 2337** Rekening van de impost, geheven 1568 mei 1 - 1569 april 30.
Afgehoord 1569 september 8
- 2338** Rekening van de impost, geheven 1569 mei 1 - 1570

april 30.

Afgehoord 1570 november 3

2339 Rekening van de impost, geheven 1570 mei 1 - 1571 april 30.

Afgehoord 1572 februari 28

2340 Register van ontvangsten voor de turf, welke in Holland gedolven of geslagen was en binnen Holland gevent of gesleten werd.
1561 februari 1 - 1562 januari 31 1 deel

Niet raadpleegbaar

Ter voorkoming van fraude moesten de schippers, welke turf binnen Holland wilden verkopen de impost op de uitvoer gesteld aan de pachter namptizeren, welk bedrag na overgifte van behoorlijke certificaties van verkoop en aflevering gerestitueerd zou worden

IX REKENINGEN VAN DE 10EN PENNING 1553-1564.

In onderstaande rekeningen zijn alleen de "correctien" van de 10en penning van 1553 en 1557, en verder de 10e penning van 1561 en 1564 verantwoord Voor de 10e penningen, die in 1544, 1553 en 1556 geheven zijn, vgl. Inv.nos. 2208, 2243 vlg.; 2278; 2284 en de 10en penning in de steden buiten de schildtalen Inv.no. 2283. Vgl. verder blz. XIX Inleiding. Zie voor de kohieren der 10e penningen hiervóór blz. 19 vlg

div.nrs. Rekeningen van mr. Aert Coebel, ontvanger-generaal van de Staten van Holland.
1558-1564 4 delen

2278 1e Rekening van de correctiën en zuivering van den tienden penning van 1553, ca. 1558

Afgehoord (vóór 1559 juli 19)

Voorheen bekend onder inv. nr. 2341

De laatste bladen van deze rekening ontbreken. Het saldo van deze administratie is verantwoord in het slot van de 4e rekening van de imposten (zie Inv.no. 2296)

2284 2e Rekening van de correctiën en zuivering van de tienden penning van 1556, ca. 1564

Afgehoord 1564 juli 15

Voorheen bekend onder inv. nr. 2342

Het saldo van deze administratie is verantwoord in het slot van de 8e rekening van de imposten (Inv.no. 2300)

2343 1e Rekening van de tienden penning op het inkomen van de onroerende goederen, renten, enz. van 1561, 1561/1564

Afgehoord 1565 januari 8

Uit deze 10en penning werden afgelost een aantal renten, "vercocht tot furnissemante van de extraordinaris beden", en wel van alle rubrieken in Inv.no. 2300 (zie aantekening sub 1-5) vermeld

2344 2e Rekening van den tienden penning op het inkomen van onroerende goederen, renten enz. van 1564, 1564/1565

Afgehoord 1568 juli 7

Uit deze 10en penning zijn wederom gedeelten van de renten, in de vorige Inv.no. vermeld, benevens enige in 1565 verkochte renten (zie Inv.no. 2304) afgelost

Deze rekening was ingediend door de weduwe van Aert Coebel

2345-2346 Bijlagen tot de voornoemde rekeningen.

z.j.

6 stukken, 1 lias

2345

Bijlage tot voormalig inv.nr. 2342, 1561, 1562

2346

Bijlage tot Inv.nr. 2444, 1564-1568, 1 lias

Hierbij ook declaraties, rekestten met kantbeschikking en enkele kohieren. Overigens volstrekten de kohieren van de 10en penning van 1561 voor deze heffing

X REKENINGEN VAN DE CONVERSIËN 1556-1561.

2347-2348 Rekeningen van mr. Aert Coebel, ontvanger-generaal van Holland, van de conversiën.

1556-1561

2 delen, 1 stuk

2347

1e Rekening van de conversie van lijfrenten in losrenten, ca. 1556-1559

Vóórin een tekst van 7 juli 1571

Bij octrooi van 9 december 1556 stond Philips II toe de lijfrenten, welke in 1553-1555 de penning zes waren uitgegeven, te converteren in losrenten de penning twaalf

2348

2e Rekening van de conversie van de renten de penning twaalf in renten de penning zestien, ca. 1559-1561, 1 deel

Afgehoord 1564 mei 26

Bij deze conversie werden gelost:

a. renten, tussen 1552 en 1557 en in 1558/1559 verkocht in het buitenland;

b. renten, tussen 1552 en 1557 verkocht in het buitenland;

c. enige renten, voor de bedde van 9 juli 1559 verkocht;

d. de renten, in 1558 en 1559 voor de novennale bedde verkocht, en wel van die rentehouders, die met de conversie geen genoegen wilden nemen. Het voor de aflossing benodigde bedrag werd uit de verkoop van losrenten de penning zestien gevonden

XI REKENINGEN VAN DE RENTEN VAN 1559-1560.

De renten, ter zake van de bedde van 300.000 ponden van 18 mei 1558 uitgegeven, zouden aanvankelijk niet zoals de andere renten uit de imposten betaald worden, maar uit een heffing op de schildtalen. Daar in beide jaren echter een voldoende surplus van de impost op de wijnen enz. aanwezig bleek te zijn, werden zij hieruit toch betaald en is geen nieuwe omslag geheven

Uit onderstaande rekeningen blijkt, dat de administratie van deze rentebetalingen afzonderlijk gevoerd is

Na 1560 is zij met de algemene administratie van de renten verenigd (zie Inv.no. 2299). Een groot deel der renten werd intussen reeds in 1561 uit de 10en penning afgelost

2349-2350 Rekeningen van mr. Aert Coebel, ontvanger-generaal van de renten, in 1558 uitgegeven.

1559, 1560

1 deel, 1 katern

2349 1e Rekening van de rentebetaling van 1559., 1 deel
Afgehoord 1561 maan 14

2350 2e Rekening van de rentebetaling in 1560.
Afgehoord 1562 november 26

XII REKENINGEN VAN DE RENTEN VAN 1569.

De 18den augustus hadden de Staten ten behoeve van den koning aan Thomas Fiesco en Pierre Spinola "cooplyuden Genevoysen binnen ... Antwerpen" obligatiën gegeven tot een bedrag van 150.000 ponden. Den 21sten februari 1569 verklaarden de Staten zich bereid deze obligatiën af te lossen en 150.000 ponden erfelijke renten uit te geven, welke uit de eerstverschijnende bedde - met renten en onkosten - gekort zouden mogen worden
Ten gevolge van het bedde-akkoord van 3 juni 1570 is van deze aflossing echter niet gekomen

2351 Rekening van Jacob Boll, ontvanger-generaal van de Staten en het gemene land van Holland, van de renten, ingevolge het akkoord van 21 februari 1569 verkocht.
1568-1570 1 deel
Niet raadpleegbaar
De laatste bladen van deze rekening ontbreken. Zij is overgeleverd den 16den maart 1571
Vóór in de rekening teksten van 21 februari en 1 mei 1569

XIII DIVERSE REKENINGEN.

GENERALITEITSBEHEER VAN DE BEDE 1558 MEI 18.

2352-2355 Rekeningen rakende het generale beheer van de 2400.000 gulden, door de Generale Staten op 24 mei 1558 geaccordeerd.
1558/1560 2 delen, 1 stuk, 1 lias
Met het beheer van 2400.000 ponden, waarvoor de afzonderlijke Staten, o.a. van Holland, op 18 mei haar akkoord hadden verleend, werden door de Staten van Brabant, Valenciennes, Holland, Zeeland, Namen, Utrecht en Mechelen een tesorier-generaal van de oorlog nl. Gheerardt Gramaye en een tesorier-generaal van de oorlog ter zee, nl. Jacob Boll belast, terwijl de superintendentie aan een commissaris-generaal van alle Nederlanden, met name Anthonie van Stralen, toekwam

2352 1e Rekening van Gheerardt Gramaye, tesorier-generaal van de oorlog, van de 2400.000 ponden door de Generale Staten geaccordeerd. Afschrift, 1558 mei 9 - 1559 juni 30

Afgehoord 1559 november 20

Vóór in teksten van 9 mei, 28 mei en 4 juni 1558

De originele rekening was ingediend bij de gedeputeerden van de Staten van Brabant, Valenciennes, Holland, Zeeland, Namen, Utrecht en Mechelen en is ook namens deze afgehoord

2353 Rekening van Gherardt Gramaye, tesorier van den oorlog, van het restant en het surplus van de 2400.000 ponden, door de Generale Staten geaccordeerd.
Afschrift, ca. 1560

De rekening, die aan dit afschrift heeft ten grondslag gelegen, is niet afgehoord

Door de Staten-Generaal waren boven de 2400.000 ponden nog 26.000 ponden omgeslagen. Dit bedrag, benevens een restant van 89.620 ponden van de 2400.000 ponden, is hier verantwoord

2354

Compte de maistre Jacques Bol, tresorier de l'équipaige de la mer, dressé par les estatx generaux des pays de pardecu en l'an LVIII et ce de la somme de trois mil cinquante deux livres ... que par lesdits estatx sul le compte dudit equipaige, rendu par ce tresorier ausditz estatx, sont este tenuz en souffrance pour les employer au payements des fraiz et despens faictx par les commissaires et officiers dudit equipaige.

Concept, 1558, 1559, 1 katern

2355

Concept van rekening van mr. Jacob Boll, tresorier van de "oorloge ter zee", rakende de uitrusting van de vloot; met bijbehorende stukken, 1558, 1559, 1 lias

De stukken raken bijna allen het beheer van Marinus Coopal, namens Boll de administratie voerende

EXTRA-ORDINARIS BEDE 1558.

2356

3e Rekening van mr. Jacob Boll, ontvanger van de beden in Holland, van de extra-ordinaris bede van 1558 mei 18. Afschrift.

1558/1559

1 deel

Afgehoord 1563 december 20

Vóórin de rekening teksten van 18 en 20 mei 1558

Boll verantwoordde hierin aan de koning de 150.000 ponden, van de Staten ontvangen. Volgens het akkoord van de bede werden uit deze bede betaald gedurende 3 jaren de renten, op de zesjarige bede gestaan hebbende, en een zekere som ten behoeve van de draperie in Leiden, terwijl met het resterende bedrag een aantal op de ordinaris bede staande rente afgelost werden. Een gedeelte van de ontvangsten was door Boll zelf nog geheven als de 7e termijn van de zesjarige bede, nadat deze bede volgens het akkoord van 18 mei 1558 aan de Staten was toegewezen (vgl. Inv.no. 2288). Een groot deel van de ontvangsten was verder door de Staten ingehouden, waartegenover zij de renten tot dit bedrag overgenomen hadden (zie ibidem). Onder de ontvangsten verschijnen echter de volle 150.000 ponden, waartegenover onder de uitgaven de aflossing van genoemde renten geboekt moesten worden

2356

Bijlage tot voornoemde rekening. ("Quoyer van de renten staende opte beede van Hollant, daarvan de Ma/t. ontlast wordt, zoe bij effectuele lossinghe van de sommige ... als andere renten, bij den Staeten van Hollandt tot huere laste genomen jaerlicx voortaan te betaelen tot ontlastinghe van de Ma/t. ...").

1561

1 katern

Vastgesteld in de genoemde rekening

Voorheen bekend onder inv. nr. 2356A

LENING VOOR KRIJGSKNECHTEN IN DELFSHAVEN 1512.

2191

Rekening van Willem Goudt, rentmeester-generaal van Noord-

Holland, van de renten en leningen ten behoeve van de krijgsknechten in Delfshaven.

1512

1 katern

Afgehoord 1513 juni 6

Voorheen bekend onder inv. nr. 2357

2191 Bijlage tot voornoemde rekening.

z.j.

1 stuk

Voorheen bekend onder inv. nr. 2358

UITRUSTING VAN DE KEIZERLIJKE VLOOT 1553.

2359 Staat van betalingen, gedaan door Marinus Coopal aan diverse personen voor de uitrusting van de vloot. ("Payemens faitz par Marinus Coopal aux gens de la flotte d'Andalozie, Portugal et Biscaye, arrivez en Zeelande le XXVe de Septembre XVc cinquante trois. Pour Coopal").

1553/1554

1 deel, 1 stuk

Dit exemplaar is voor Coopal zelf bestemd geweest. Vermoedelijk is het een tweede deel van een grote rekening. Het is gemerkt B en op het schutblad staat "Seconde"

2360 Declaraties voor geschutlevering voor 's Keizers schip "de Salvator", aan Rotterdam voor 't convoyeren van de haringbuizen beschikbaar gesteld.

1552

1 lias

LASTGELD 1507.

Tegen Jan Chaproen "cappiteyn ende andere zeeroevers" moest in 1507 "haestelicken" een zekere macht uitgerust worden, waartoe een lastgeld op den inkomende haring en koopmansschappen te administreren door een ontvanger-generaal (sc. Heynrick Govertsz., burgemeester van Gouda), uitgeschreven werd

2413 Bijlage tot de rekening van Heynrick Govertsz.

1504

1 charter

Voorheen bekend onder inv. nr. 2361

2362 Rekening van Heynrick van der Schellinck, belast met de ontvangst van het lastgeld binnen Amsterdam.

1507 september/december

1 katern

Afgehoord 1510 november 24

2363 Bijlagen tot de rekening van Rommer Symonsz., schout te Egmond aan Zee, belast met de ontvangst van het lastgeld te Egmond, Wijk aan Zee, Petten, Kamp, Kallantsoog en Huisduinen.

1507

1 katern, 6 stukken

SCHEEPSUITRUSTING IN NOORD-HOLLAND 1527/1528.

2364 Rekening van de "onkosten ende reparaciën" voor de uitrusting van

de "rooy-" en "seynschepen" door Veenhuizen, Grootebroek en West-, woud.

1527/1528

1 katern

Afgehoord ... (niet ingevuld)

HONDSBOSSE ZEEWERING.

2365-2366 Rekeningen van de omslagen voor de zeewering bij Petten en de Hondsbos.

1497-1503

2 katernen

Bovenstaande rekeningen werden evenals de gemenelandsrekeningen in het Predikherenconvent afgehoord. (Zie verder Resoluties Staten van Holland 1557 augustus 18.)

2365 Rekening van Dirick Potter, gecommitteerd tot de ontvangst van de morgengelden voor het onderhoud en het hertstel van de duinen en dijkage bij Petten en de Hondsbos, van de omslag van 1597 (oktober 24), 1497/1501, Afgehoord 1501 december 14

2366 1e Rekening van Dieryc Claes Corffsz., renmeester. van de zeewering bij Petten en de Hondsbos, van de omslagen 1501, 1501/1503, Afgehoord 1503 (augustus ...)

2366A Bijlage tot voornoemde rekening.
z.j.

1 charter

BOUW VAN DE STATENKAMER 1558-1560.

2367 Rekening van Aeirt Coebel, ontvanger-generaal van de Staten van Holland, van de ontvang en uitgaven ter zake van de bouw van de gemenelandskamer.

1558-1560

1 deel

Afgehoord namens de Staten 1562 november 28

ARCHIEF VAN DE LANDSADVOCaat***I MINUTEN VAN RESOLUTIES EN BRIEVEN. AKTEN VAN ALGEMENE AARD.***

- 2368** Minuten van dagvaartresoluties, gehouden door de landsadvocaat Aert van der Goes.
1525 januari 31 - 1543 oktober 1 pak
De laatste bladen van deze lias zijn grotendeels vergaan en onleesbaar geworden
- 2369** Register van resoluties van de Staten van Holland. ("Eerste register van meester Adriaen van der Goes, beginnende in den jaere XV c XLVIII van dachvaerden, resolutien, propositien ende andere loepende zaecken ende eynende Julius LIII incluys").
1544 februari 5 - 1554 juni 20 1 deel
Vóór in de zinspreuk: Labor improbus omnia evincit,
Waarschijnlijk is dit register ten behoeve van Adriaan van der Goes zelf gemaakt.
Het deel is afkomstig uit de Secrete Kas
Een gelijkkluidend register in de 17e eeuw nog bestaande (Inv. Van der Wolff no. XXVI) is thans verloren
- 2370** Minuut van dagvaartresoluties en stukken daartoe betrekkelijk.
("Diversche minuten beroerende den Staten").
1561 februari - 1565 oktober 2 pakken, 3 omslagen
De dagvaartresoluties over de termijn 1561-1565 zijn zeer onvolledig bewaard.
De stukken van februari 1561 tot september 1562 zijn in chronologische orde genummerd 1-26, waarvan thans de nos. 1, 2 en 7 ontbreken. De bijlagen van 1561 en 1562 (originele brieven, memories voor de dagvaart enz.) waren meest aan de betreffende resoluties gehecht. Behalve de minuten van Jacob van den Eynde zijn hierin ook minuten van de tweede advocaat A. Coebel opgenomen
Enkele hierin aanwezige resoluties komen niet in de uitgave van de Staten voor
- 2371** Minuut-resoluties voor de vergadering van 20 juni 1568 "opte preparamnenten van de reckeninghe van den ontvanger Coebel ...".
1568 1 katern
Uit enkele marginale aantekeningen blijkt, dat dit stuk waarschijnlijk voor Dordrecht bestemd is geweest, zodat de marginale resoluties waarschijnlijk voor de waarnemende landsadvocaat zijn
Het stuk is afkomstig uit de collectie Alkemade
- 2372** Brieven ingekomen bij de landsadvocaat.
z.j., 1561-1568 5 stukken
Twee van deze brieven zijn gericht aan de Staten van Holland
Verder zijn hierbij een aantal missiven (minuten en grossen) door Van den Eynden aan A. Coebel e.a. geschreven
- 2373** Rekesten tot teruggave van de Statenpapieren, die bij de gevangenneming van J. van den Eynden in beslag waren genomen.
1569 6 stukken

De rekestten dragen de originele kantbeschikkingen. De stukken zijn waarschijnlijk door de waarnemende landsadvocaat vervaardigd

II STUKKEN EN DOSSIERS RAKENDE DE PETITIES.

- 2374** Petities 1537. Voorwaarden voor het akkoord van een vierjarige bedde van 80.000 gulden; met marginale beslissingen hierop van de landvoogdes. Afschrift.
1537 1 stuk
- 2375** Petitie december 1542. Stukken rakende de petitie en de voorgestelde 10en penning op de uitgevoerde koopmansschappen.
1543 1 katern, 2 stukken
- 2375A** Extra-ordinaris petitie 1552. Aanspraak namens de landvoogdes tot de representanten van de Staten van Holland.
1552 1 katern
Zelfde liasgaatje in dorsale aantekening als in Inv.no. 2591
- 2376** Petitie (10) augustus 1554. Concept-akte van aanvaarding van de bedevorstellen door de Staten.
1544 1 katern
- 2377** Petitie (5) maart 1555. Akte, waarbij de landvoogdes de voorwaarden van het consent in de 6-jarige bedde aanneemt.
Afschrift.
1555 1 katern
- 2378** Petitie (11) september 1555. Concept-akte van de aanvaarding van de bedevorstellen door de Staten.
1555 1 katern
- 2379** Propositie van Valenciennes (4) augustus 1557 en de petitie van januari 1558. ("Stucken beroerende de beden de annis XVc seven ende acht ende vijftich").
1557, 1558 1 pak
Het is twijfelachtig of deze stukken oorspronkelijk één bundel gevormd hebben Inzonderheid de notulen van de vergadering van de Staten-Generaal van 1557 en de doléances van de Staten-Generaal van 18 mei 1558 hebben misschien afzonderlijk gelegen
- 2380** Petitie van (19) augustus 1558. Concept van antwoord. ("Resolutie van de Staten op de petitie bij den Coninck tot Atrecht gedaen aangaende de Cste penning van de onroerende goederen etc.").
ca. 1559 2 katernen
- 2381** Petities van 1559, 1560. ("Stucken beroerende de propositie gedaen te Brussel ao. LIX sequentibus").
1559-1565 1 pak

In 1559 (17 juni en juli) werden petitie gedane, welke sindsdien herhaald of vernieuwd en uitgebreid werden. Resultaten waren het akkoord van juli 1560 (aangenomen door Margaretha op 14 november d.a.v.), waarbij de zogenaamde "triennale bede" werd toegestaan, en het akkoord van 24 februari 1565

- 2382** Petitie van december 1563. Concepten van akkoord ("Beroerende de acte van de triennale bede").
1564, 1565 2 stukken

III DOSSIERS EN STUKKEN BETREFFENDE DIVERSE ONDERWERPEN.

A TERRITOIR; BETREKKINGEN TOT HET RIJK EN DE LANDSHEER; RECHTEN VAN DE LANDZATEN.

- 2383** Territoir. Stukken rakende het proces tussen de stad Oudewater en de Staten van Holland ter ene zijde en de burggraaf van Montfoort en de Staten van Utrecht ter andere zijde nopens de vraag, of de grond, waarop het veer te Oudewater lag, Hollands territorium was. Met bijlagen.
1561, 1562; 1564 1 omslag
De nering der burgers in Oudewater werd van enige huizen op de betrokken plaats schade aangedaan
De bijlagen van 1564 betreffen de uitkering van de subsidie in de proceskosten aan Oudewater
- 2384** Betrekkingen tot het Rijk. Stukken rakende de confederatie met het Duitse Rijk te Augsburg.
1548, 1549 1 omslag
- 2385** Rechten landzaten (privilegie de non evocando). Akte, opgemaakt nopens de door de landsadvocaat aangenomen houding bij de schennis van het privilege de non evocando.
1535 mei 13 1 stuk
- 2386** Rechten landzaten ("Officiën binnen Holland te bedienen"). Stukken nopens het proces tussen de Staten van Holland en Pieter Herrens, geboortig uit Antwerpen, rakende zijn bevoegdheid als vreemdeling ambten in Holland - i.c. het tollenaarsambt te Sparendam - te bekleden. Met bijlagen.
1570 2 katernen, 4 stukken
Het stuk van 1570 is een mandament van het Hof in een overeenkomstige kwestie tussen de Staten van Holland en Philips Molckman, geboren Brabander en controleur van Z.M.'s tol in Gorinchem

B AANGELEGENHEDEN VAN ALGEMENE AARD; BEWIND VAN DE STATEN (ADMINISTRATIE VAN COEBEL).

- 2387** Bewind van de Staten en administratie van Coebel. Remonstrantie van het Hof van Holland en de Rekenkamer bij de landvoogdes

nopens de administratie van de ontvanger Arnoult Coebel en het bewind van de Staten. Met resolutie en concept-resoluties dienaangaande van de Staten.

1555

1 katern, 2 stukken

De remonstrantie is gedrukt: Bijdragen en Mededelingen Historisch Genootschap XLV (1924), blz. 166-183

2388

Rechten van de Ridderschap. 'Instructie voor mr. Arent Coebel ... omme van wegen den Eedelen van den lande van Hollandt te remonstreeren mijnen heeren den Prince van Oraingnen ... '.

1565

1 stuk

2389

Gevangenschap landsadvocaat. Antwoord van Jacob van den Eynden op de beschuldiging in de Raad van Beroerten tegen hem ingebracht.

1568

1 katern

Het slot van het stuk ontbreekt

Gedrukt in: Bijdragen en Mededelingen Historisch Genootschap XLV (1924), blz. 198-205

C BUITENGEWESTELIJKE AANGELEGENHEDEN.

2390

Utrecht. Stukken rakende het geschil tussen de Staten van Holland ter ene zijde en Herman de Jonge, bewaarder der tollén in Utrecht, en de procureur-generaal van het Hof van Utrecht ter andere zijde nopens de tollén binnen Utrecht te betalen.

ca. 1545

2 stukken

2391

Zeeland. Stukken rakende het proces tussen de Staten van Holland ter ene en Frans de Witte, pachter van de Zeeuwse tol, en de procureur-generaal van de Grote Raad ter andere zijde nopens de tol in de Zeeuwse wateren.

1529/31

4 katernen

2392

Zeeland. Stukken rakende het proces tussen de Staten van Holland en de procureur-generaal van de Grote Raad nopens het. ankeragegeld in Zeeland.

1548

32 stukken, 1 pak

De Staten hadden zich "zoe vaerde alst roert 't poinct van 't recht van 7 anckeraige" gevoegd met die van Dordrecht, Haarlem, Delft, Leiden, Amsterdam, Gouda en andere steden en vlekken in Holland en Westfriesland

2393

Zeeland. Stukken rakende het geschil tussen de Staten van Holland en de stad Gouda ter ene en Laurens Rijcx, pachter van de Zeeuwse tol, ter andere zijde over de Zeeuwse tol, in het bijzonder over de jurisdictie van de rentmeester van Bewesterschelde in tolkwesties.

1562, 1563

1 omslag

2394

Zeeland. Stukken rakende het geschil tussen de Staten van Holland

ter ene zijde en de heerschappen van Vossemeer ter andere zijde, over het leggen van een dam door de Eendracht ('het stoppen van de Eendracht').

1555

1 katern

De Staten hadden zich in dit geschil als partij gevoegd met de steden van Dordrecht, Haarlem, Delft, Amsterdam, Gouda, Gorkum, Antwerpen en Tholen

2395

Brabant. Stukken betreffende het geschil tussen de Staten van Vlaanderen en de universiteit van Leuven over zekere door het bestuur van die universiteit gepretendeerde jurisdictie.

1561

1 katern

In bovengenoemd geschil over de evocatie van Vlaamse landzaten vóór de conservateur van de universiteit van Leuven had Vlaanderen de adjunctie van Holland verzocht (Resoluties Staten van Holland 1561 oktober 27)

2396

Brabant. Stukken rakende het proces tussen de Staten van Holland en de stad Antwerpen vóór de Secrete Raad nopens het stellen van zekere waarden over de viskopers van Holland binnen Antwerpen. ca. 1553

1 katern, 3 stukken

Vgl. resoluties Staten van Holland 1553 oktober 3. de Prins van Oranje had zich als medegeïnteresseerde met die van Holland gevoegd

2397

Brabant. Stukken rakende het geschil tussen de Staten van Holland en de steden Bergen op Zoom en Zierikzee ter ene zijde en Gillis van Wolfswinkel, pachter van de grote Brabantse watertol, ter andere zijde over het geleide van Roversbergen ('het ridders geleyde van Rooversberghe, geheeten 's hertogen van Brabant accijnse').

1563, 1564

1 omslag

2398

Brabant en andere gewesten. Stukken rakende de geschillen van Holland met andere gewesten, inzonderheid Brabant, ter zake van de belasting op de uitvoer van turf uit Holland.

1559-1566

1 omslag

2405

Vlaanderen

Niet raadpleegbaar
Zie Hanzesteden.

2399

Vlaanderen. Stukken rakende het proces tussen de stad Dordrecht en de stad Nieuwpoort, optredende voor haar burger Jacob France, nopens het door Nieuwpoort gepretenderde recht, dat de te Dordrecht gebrande haring aldaar behoort herpakt te worden.

1560-1564

1 omslag

Naar aanleiding van de aanhouding van Dordtse haring in Nieuwpoort was "aen den voors. Jacob France, persoon binnen Dordrecht", arrest gedaan
Deze omslag is blijkens de aard der stukken oorspronkelijk door een Dordtse pensionaris gevormd; daar het vermoedelijk reeds in de inventaris van Van den Eynde (vgl. Bijlage II sub letter 7 in de inventaris van Meilink van 1929/1) was opgenomen, in de omslag hier gelaten

- 2400** Engeland. Stukken nopens de handelsgeschillen met Engeland, inzonderheid rakende de handel in Engelse lakens en de inbreuken, op het Groot-Intercours gepleegd.
1562-1564, 1566 1 omslag
- 2401** Denemarken. Stukken rakende de geschillen over de Sonttol en de zending van dr. Stratius naar Denemarken.
1549 3 katernen, 1 stuk
- 2402** Denemarken. Stukken rakende de moeilijkheden met Denemarken wegens het sluiten van de Sont tijdens de oorlog met Zweden.
1565-1567 1 pak
- 2403** Zweden. Concept van een renversaalbrief door Margaretha van Savoye aan de koning van Zweden te leveren.
1527 1 katern
- 2404** Hanzesteden. Reces te Munster tussen de Wendische steden en Holland en Zeeland gemaakt. Gelijktijdig (?) afschrift.
1479 september 26 1 katern
Waarschijnlijk gebruikt bij de onderhandelingen van 1504
- 2405** Hanzesteden. Stukken nopens het geschil met de Hanzesteden aangaande de stapel te Brugge.
1501/1502 1 katern, 3 charters, 5 stukken
Niet raadpleegbaar
- 2406** Hanzesteden (Lübeck). Stukken rakende het geschil van Holland en de andere gewesten met Lübeck over zeeroof, door die van Lübeck gepleegd.
1511 1 charter, 3 stukken, 1 katern
- 2406A** Verbaal van de onderhandelingen tussen de afgevaardigden van Holland, Zeeland, West-Friesland en Antwerpen en die van de Wendische steden te Bremen.
1514 september 6-27 1 deel
Dit verbaal is aangelegd door mr. Aart van der Goes, één der afgevaardigden "voir mijn memorie". Vóóraf werden door hem "noch andere copien van recesbrieven ende handelinghe gehadt mitten Wenschen steden ... omme te verstaen den voirgaende gescillen etc. geschreven ⁶³De inhoud van het deel is de volgende:
a. reces van de dagvaart te Brugge (12 november 1504)
b. procuratie voor de afgevaardigden Joost Quevini. Jan Boudijns (Bouwense) en Fr. Cobel naar deze dagvaart (13 oktober 1504)
c. reces van de dagvaart te Antwerpen (17 februari 1506)
d. reces van de dagvaart te Antwerpen (6 oktober 1507); met aantekeningen van Van der Goes
e. reces van de dagvaart te Bergen op Zoom (22 december 1508)

63 Blijkens de marginale aantekeningen van A. van der Goes zijn deze stukken naar de originelen berustende in 's lands kisten gekopieerd

- f. memorie bij wijze van instructie van hetgeen gebeurd was sedert de "neming" door die van Lübeck c.s. op die van Holland, Zeeland en Antwerpen
- g. reces van de dagvaart te Kopenhagen (27 juli 1513)
- h. procuratie voor de afgevaardigden naar de dagvaart te Kopenhagen (20 mei 1514)
- i. instructie voor de afgevaardigden naar de dagvaart te Kopenhagen
- j. verbaal van de onderhandelingen te Bremen (6-24 september 1514)
- k. reces van de dagvaart te Bremen (27 september 1514)

- 2406A** Verbaal van de onderhandelingen tussen de afgevaardigden van Holland, de hertog Albrecht van Mecklenburg als keizerlijk commissaris en gevolmachtigden van de keizer en de afgevaardigden van de Wendische steden, Denemarken en Zweden te Lübeck.
1525 juni 16 - oktober 20 1 stuk
Voorheen bekend onder inv. nr. 2406B
Dit exemplaar is getekend door de afgevaardigden Herman Suderhuizen, Cornelis Bogaert, Staes Govertsz: en Willem Henrickz:
- 2406A** Verbaal van de onderhandelingen tussen de afgevaardigden van Holland en Zeeland en die van de Wendische steden te Bremen.
1530 juli 8 - 30 1 deel, 3 stukken
Voorheen bekend onder inv. nr. 2406C
Dit verbaal is gehouden door Aart van der Goes, één der afgevaardigden
Het bevat tevens enkele hierop betrekking hebbende akten. De inhoud van het deel is de volgende:
a. "memorie" (in tweevoud) van de hand van A. van der Goes bevattende punten in het rapport van de afgevaardigden in 1526 vervat, waarop de landvoogdes voorziening moest doen. Op één der memories aantekeningen van A. van der Goes over wat hierop beschikt en gedaan is
b. procuratie van de afgevaardigden naar de dagvaart te Bremen (3 juni 1530)
c. instructie voor genoemde afgevaardigden (8 juni 1530)
d. verbaal der onderhandelingen
Dit verbaal is door A. van der Goes achter zijn verbaal van 1514 in hetzelfde deel ingeschreven
- 2407** Hanzesteden (Lübeck: e.a.). Declaratie van de schaden, door de ingezetenen van Holland en Zeeland van de zijde van Lübeck, Hamburg, Stralsund c.s. sinds 1509 geleden.
1527 1 katern
Ingediend volgens het reces van Lübeck van 1525. Vgl. Inv.no. 59
- 2408** Pruisen en Lijfland (Danzig). Stukken rakende de onderhandelingen te Stralsund. Instructie enz.
1494 2 katernen
- 2409** Pruisen (Danzig). Verklaringen aangaande de verlenging van het bestand met Danzig.
1504 1 katern
- 2410** Pruisen. Memorie van de geschillen tussen Holland en Pruisen. ("Memorie by forme van instructie, updat die coninginnelijcke Mayesteit douwagië van Hongarië ... ende heuren Raedt weeten

ende verstaen moigen die toecompste handelinghe ende beleet van den gescillen ende differenten, wesende tusschen hueren maiesteets landen van herwaertsover tot eenre ende die van Pruyssen, twelck is Danswijck ende Liefland, ter andere zijde").
ca. 1536 1 katern

D ZEEZAKEN.

- 2411** Admiraliteitsgeschillen. Memorie aangaande het geschil tussen de Staten van Holland en Adolf van Bourgogne, heer van Veere, nopens de saufconduiten voor de haringvisserij ("Memorie van de sollicitatie oft vervolch bij den Staeten van Hollant gedaen an der coninginne regente ende goevernante in den jaeren 1536 en 1537 om die undersaten van Vranckrijck ende deese landen tegens malcanderen vrij veylich te moeghen vischen haerinck ende allerhande vischen").
1538 1 katern
De heer van Bourgogne trachtte als "admiraal van der zee" bij overeenkomst met de admiraal van Frankrijk de visvangst op saufconduiten, door de admirals te geven, toe te staan
De katern is vermoedelijk ook in de kwestie met de heer Bourgogne (zie Inv.no. 2142) met enige inlassingen gebruikt
- 2412** Admiraliteitsgeschillen. Stukken rakende het geschil tussen Adolf van Bourgogne, admiraal van de zee, en Gerrit van Ouderschie aangaande de jurisdictie van "stadhouder ende mannen van de admiralité ... " te Veere.
1538/1539 4 stukken
G. van Ouderschie, door de stadhouder Hoogstraten van bestelbrieven voorzien, had een schip, geladen met Frans goed, in Veere binnengebracht. Toen een pretentie van Engelse kooplieden, dat schip en lading hun behoorde, door de koningin naar de heer van Veere verwezen was, nam Van Ouderschie dit eerst aan, maar hij bestreed vervolgens de bevoegdheid van dit prijsgerecht, en trachtte de zaak bij het Hof van Holland aan te brengen. De zaak werd toen voor de Grote Raad van Mechelen gebracht
Het verzoek om adjunctie namen de Staten van Holland wel niet aan, maar zij besloten de zaak te volgen, opdat de heer van Beveren later zijn recht op de admiraliteit hier niet op zou gronden
Bij deze stukken hebben waarschijnlijk nog vele andere stukken gelegen, welke - behalve het vorige Inv.no. - alle verloren zijn gegaan
- 2413** Admiraliteitsgeschillen. Stukken, door de stadhouder en de Staten van Holland geproduceerd in het proces met de heer van Beveren nopens de uitoefening van rechten van admiraal van Holland.
1539, 1540 2 (verbroken) liassen
Vgl. resoluties Staten van Holland 26 september 1540. De eerste lias bevat vele originele stukken, welke als bijlagen van het rekest en de repliek van de Staten overgelegd werden; verder o.a. (bijlagen P, Q en vlg.) de originele rekestten. antwoorden, repliek en dupliek in het geschil overgegeven. Het laatste stuk is een inventaris van de geproduceerde stukken. De tweede lias beval grotendeels dezelfde stukken, maar in minuut of in afschrift. Deze was bij de landsadvocaat gebleven

- 2414** Admiraliteitsgeschillen. Memorie ter adstructie van de stelling, dat de heer van Beveren als admiraal van de zee geen rechten over Holland toekomen. Met bijlagen.
1540 1 katern, 2 stukken
Deze memorie is ca. 1562/64 door Jacob van den Eynden met enkele wijzigingen en toevoegingen opnieuw gebruikt (Vgl. Inv.no. 2417)
- 2415** Admiraliteitsgeschillen. Ordonnantie op het admiraalschap. Afschrift.
1540 december 27 1 katern
Deze katern heeft waarschijnlijk in de omslag Inv.no. 2417 behoord
Volgens een aantekening van Aart van der Goes is deze ordonnantie nooit in de landen van herwaartsover gepubliceerd
- 2416** Admiraliteitsgeschillen (en bescherming van haringvangst). Stukken rakende de bescherming van de haringteelt van 1542, 1543 en onderhandelingen dienaangaande met de heer van Beveren.
1542, 1543 2 katernen, 6 stukken
- 2417** Admiraliteitsgeschillen. Stukken rakende het geschil van de Staten van Holland met de graaf van Hoorne, admiraal-generaal van de zee, nopens de admiraalsrechten. Met correspondentie van Margaretha van Parma en de graaf van Hoorne alsmede andere stukken van de viceadmiraal-generaal Adolf van Bourgondië, heer van Wackene, als bijlagen.
1560; 1562-1564 1 omslag
Hierbij hebben waarschijnlijk ook de voorgaande Inv.nos. gelegen
- 2418** Kustverdediging. Memories, projecten en adviezen nopens de verdediging van de kusten en bescherming van de zeevaart.
1552 1 katern, 3 stukken
- 2419** Uitrusting ter zee. "Extraict es lettres du duc de Savoye dressez au marquiz de la Vere, chevallier de l'ordre, admiral de la mer et gouverneur-general de Hollande etc. en date du XX jour de ce mois de Febvrier 1556".
1557 1 stuk
- 2420** Uitrusting van schepen ter zee. Memorie van bezwaren tegen de ordonnantie van oktober 1563 op de "toerusting van de schepen, zeerechten ende assurantien ende tgene daeran cleeft"; met stukken daartoe betrekkelijk.
1564 2 katernen, 2 stukken

E JUSTITIEAANGELEGENHEDEN.

- 2421** Justitie. Bezwaren van het Hof van Holland nopens de rechtsregeling in Holland; met marginaal antwoord van de zes

grote steden. (" Articulen by maniere van abuysen bij den Raide van Hollant den Staeten ... overgegeven upten XIIIlen dach van April anno XV c XXI, daerup bij den gedeputeerden van den zess groten steden responsiven gestelt werden in margine"). Afschrift.
1521

1 katern

2422

Reformatie van de Justitie. Stukken betreffende de reformatie van de justitie.
ca. 1558-1562

1 omslag

F DOMEINEN, MUNT.

Zie ook sub C, Inv.nos. 2390-2393 (Utrecht, Zeeland, Brabant, Denemarken), sub G, Inv.nos. 2432, 2433 {congégeden),

2423

Tollen. Memorie nopens de ongelijkheid tussen de tolleren van Gouda en Geervliet en de Zeeuwse tol, overgegeven aan commissarissen belast met de informatie naar de "ongeregeltheit van de tolleren van Hollant".
ca. 1527

1 stuk

2424

Heffing van de tolleren. Rekest en andere stukken nopens de heffingen van de tolleren, o.a. strekkende tot het behoud van het stelsel van collecte in plaats van verpachting van de tolleren.
1564

6 stukken

De rekest en zijn voorzien van marginale beslissingen

2424A

Munt. Concept van een plakkaat op de munt. ("Concept om te reformeren de munte").
ca. 1564

1 katern

2424B

Munt. Rekest van de Staten van Holland aan de landvoogdes om de executie van het plakkaat op de munt tot Pasen a.s. op te schorten. Concept en minuut.
1565

1 stuk

G BELASTINGEN.

200e penning op uitgaande koopmanschappen
Zie Inv.no. 2462

2425

Zoutmonopolie. Stukken rakende de in te voeren belasting of monopolie van het zout. ("Stucken beroerende die materie van den soute ende den impost ofte reserve van dyen bij de Ma/t. den Staeten int generael voergehouden ").
1558. 1559

5 katernen, 2 stukken

2426-2429 Belastingordonnanties. Concept-ordonnanties van belastingen en stukken dienaangaande.

1560, 1561, 1564, 1571-1572

5 katernen, 5 stukken

2426

Concept-ordonnantie op de 10e penning van 1561.

- Met een bijlage, 1561, 1 katern, 1 stuk
Niet raadpleegbaar
Katern in drie verschillende ontwikkelingsstadia
- 2427** Voorstellen en memories rakende de correctie van de ordonnantie op en de heffing van de 10en penning van 1563, 1564, 2 katernen, 4 stukken
- 2428** Concept-ordonnantie op de collecte van de impost op de turf, in Holland geslagen of gedolven en vandaar uitgevoerd wordende, 1560, In twee verschillende ontwikkelingsstadia
- 2429** Concepten van ordonnantie voor de verpachting van de imposten van 1 mei 1571-1 mei 1572, 1571-1572
- 2430** Verponding. Additiën door gedeputeerden van Noord-Holland ingediend in het proces tussen Noord-Holland ter ene zijde en het kwartier van Zuid-Holland ter andere zijde over de aanslag van Zuid-Holland in de bedde en het houden van een informatie. ca. 1496 2 katernen
- 2431** Verponding. Stukken rakende het voorstel van het Hof van Holland tot het maken van een nieuwe verponding. 1550 1 omslag
- 2432-2433** Congégelden op de granen. Stukken rakende het congégeld op de granen, voorgesteld in 1536, 1540 en 1541. 1536, 1540 en 1541 7 katernen, 4 stukken
Gedrukt in: Bijdragen en Mededeelingen Historisch Genootschap XLIV, (1923), blz. 24-124
- 2432** Voorgesteld in 1536. Concept en afschrift., 1 katern, 2 stukken
- 2433** Voorgesteld in 1540 en 1541., 6 katernen, 2 stukken
Hierbij afschrift van de informatie naar de werking van het congégeld in 1530, hetwelk de landvoogdes bij schrijven van 28 maart 1541 aangeboden was, maar niet door deze geaccepteerd werd
- 2434** Vrijdom van belasting. Stukken nopens het proces tussen Zevenbergen en de Staten van Holland aangaande het feit, dat Zevenbergen in de bedde op de schildtalen aangeslagen werd. 1559 1 pak
- 2435** Vrijdom van belastingen. Stukken rakende het geschil tussen de "gemeene Rijnsche wijncopers van boven up Dordrecht negocierende" en de stad Dordrecht ter eenre en de Staten van Holland ter andere zijde nopens de interpretatie en toepassing van het laatste artikel van de ordonnantie op de verpachting van de wijn- en bierimpost. 1561 2 stukken

- 2436** Vrijdom van belastingen. Akte uit het proces tussen de gemene kooplieden van Rijnwijnen te Dordrecht en Cornelis van Nes, pachter van de impost van deze wijnen, nopens de belasting van de voor eigen gebruik bestemde wijnen.
1562 mei 1 1 katern
De Staten hadden zich in dezen met de pachter van de impost gevoegd
- 2437** Vrijdommen van belastingen. Register bevattende diverse titels van vrijdommen van lasten binnen Holland ("Titlen ende munimenten van de pretense exemptien").
ca. 1562 1 katern
- 2438** Vrijdom van belastingen. Stukken rakende het proces tussen de Staten van Holland en de abdis van het klooster in Loosduinen over de door het klooster gepretendeerde vrijdom van imposten.
1562, 1563 1 omslag
- 2439** Vrijdom van belastingen. Adres van het Karthuizer klooster buiten Geertruidenberg om vrijstelling van de impost op wijn en bier. Met bijlagen.
1561/1562 1 lias
- 2440** Vrijdom van contributies. Afschriften van diverse stukken rakende IJsselstein, voornamelijk met betrekking tot de verhouding tot Holland.
1522-1544 1 (verbroken) lias
Waarschijnlijk aangelegd in de moeilijkheden ca. 1570 over gepretenteerde vrijdommen in contributies door de heer van IJsselstein
- 2441** Exemptie van morgengeld. Stukken rakende de bezwaren, door de ingelanden van de Moerdijk en de prins van Oranje als heer van de Nieuwervaart ingebracht tegen het heffen van morgengelden over de Moerdijk.
1564 1 katern, 5 stukken
- 2442** Exemptie van morgengeld. Stukken rakende het adres van Wervershoof, Oostwoud en Opperdoes, onder de stad Medemblik behorende, de impost op wijn en bier in plaats van morgengeld te mogen betalen.
1565, 1567 1 omslag
- 2443** Vrijstelling en verlichting van lasten. Klachten van de Staten van Holland bij de Koning en het Hof van Holland nopens zekere surcéances of provisiën van mandament poenaal, door het Hof ten aanzien van de 10en penning verleend. Met apostillaire beschikkingen en bijlage.
1562 3 stukken
De stukken zijn aan elkaar gehecht

- 2444** Vrijstelling en verlichting van lasten. Rekest van dijkgraaf, heemraden en waarsman van Oud-Strijen om vrijstelling van de 10den penning. Met bijlagen.
1554 3 stukken
In margine de beschikking van de Staten 5 september 1554
- 2445** Vrijstelling en verlichting van lasten. Rekesten aan de Staten om vrijstelling of verlichting van lasten, voornamelijk van de 10en penning. ("Verscheyden requesten aan de Staten van Hollant van de contributien").
1560-1565 1 pak
Op vele rekesten is een beslissing in margine aangetekend
- 2446** Vrijstelling en verlichting van lasten. Stukken rakende het verzoek van het eiland Marken om verplichting of vrijstelling van lasten.
1566, 1567 1 lias, 2 stukken
In margine de beschikking hierop van de Staten
- 2447** Vrijstelling en verlichting van lasten. Stukken rakende het verzoek van Wijk aan Zee om verlichting of vrijstelling van lasten.
1567 4 stukken
- 2448** Restitutie van belastingen. Rekest om restitutie van te veel betaalde gelden voor de 10en penning.
ca. 1565 1 stuk
- H FINANCIËEL BEHEER.**
Zie ook Inv.no. 2387
- 2449** Memorie van de ontvanger Coebel nopens diverse punten aangaande de financiën der Staten.
1555 1 stuk
- 2450** Stukken rakende de superintendentie van het beheer der gelden bij de novennale bedde toegestaan.
1558, 1559 5 katernen
- 2451** Stukken rakende het beheer bij de uitrusting ter zee gedaan.
1558-1560 3 katernen, 1 stuk
- 2452** Stukken rakende het geschil omtrent het gemeenschappelijk beheer van de verschillende gewesten van de gelden bij de novennale bedde toegestaan. ("Stucken beroerende de questien van de unie met d'andere Staten in de novennale bedde").
1559-1564 1 (verbroken) lias, 4 katernen, 5 stukken
De stukken van 1559-1561 vormen een lias

- 2453** Declaraties en kwitanties.
1559-1567 1 pak.
Deze stukken hebben bij de landsadvocaat gelegen en zijn meest van aantekeningen van zijn hand voorzien

I WATERSTAATSAANGELEGENHEDEN.

- 2454** Afdamming van het Spoei. Stukken rakende de bezwaren van de Staten over het voornemen van de graaf van Egmond zekere landen te bedijken en het Spoei af te dammen.
1555, 1556 4 katernen, 4 stukken
- 2455** Afdamming van het Spoei. Stukken rakende het proces tussen de Staten van Holland en de graaf van Egmond over het afdammen van het Spoei.
1560-1564 1 pak
- 2456** Turfmakerijen. Stukken betreffende de "ongeregeltheit van het slagturven". (Concept-ordonnanties, memories en bezwaren tegen het plakkaat van 10 oktober 1561).
1558-1563 1 pak
- 2457** Turfmakerijen. Dupliek van de Staten en Holland in het geschil met de dorpen Waspik, Capelle en 's-Gravemoer over het turfdelven.
ca. 1561 1 stuk

K HANDEL, VERKEER, NERINGEN.

- 2458** Veer op Brabant. Stukken rakende de verlegging van de passage en het veer naar Brabant over St. Geertruidenberg.
1551-1567 1 omslag
- 2459** Uitvoer van granen. Remonstrantie van de Staten tegen het verbod van uitvoer van binnen- en buitenlands gewassen granen.
1545 1 katern
- 2460** Uitvoer van granen. Stukken aangaande het uitvoerverbod van binnenlandse granen (1545 Ooktober 5), in het bijzonder met betrekking tot de daarop gevolgde executorialen.
1545-1547 1 (verbroken) lias
Vgl. Resoluties Staten van Holland 1546 november 27, december 13 vlg
- 2461** Uitvoer van granen en andere Oosterse waren. Rekest van de Staten om vrije uitvoer van Oosters graan en andere Oosterse waren; met kopie van marginale beslissing d.d. 5 november 1557.
1557 1 stuk

- 2462** Uitvoer van oorlogsmunitie. Stukken nopens het verbod tot uitvoer van zekere koopmanschappen, bergepen onder munitie van oorloge, en de heffing van een 200sten penning op alle uitgaande koopmanschappen.
1551 4 katernen
- 2463** Stapelrecht Dordrecht. Stukken nopens het geschil tussen de Edelen en vijf grote steden van Holland en die van Utrecht ter eenre en de stad Dordrecht ter andere zijde aangaande het stapelrecht.
1565-1568 3 katernen, 4 stukken
Een stuk van 10 september 1565 in tweevoud
- 2464** Stapelrecht Dordrecht. Stukken nopens het proces van de stad Dordrecht met de abdis van Rijnsburg en de Staten van Holland als gevoegde nopens de toepassing van het stapelrecht op de wijnen.
1565-1567 2 katernen, 3 stukken
- 2465** Visserij. "Informatie genomen (naar de maniere) van 't visschen".
1546 1 katern
Zat vroeger vastgehecht aan Inv.no. 2466
- 2466** Visserij. Plakkaat verbiedende het vissen van witvis of vroomvis met nauwe netten en het verkopen van vis op stroom.
1559 1 katern
Zat vroeger vastgehecht an Inv.no. 2465
Vgl. Resoluties Stalen van Holland 1559 juni 19
- 2467** Zoutnering. Artikelen, door de grote en kleine steden van Holland overgegeven aan het Hof van Holland nopens de overeenkomst tussen Zierikzee, Reimerswaal en Goes geen zout te zullen zieden tussen Sint Maarten en 8 mei (1520).
1520 1 katern

L STUKKEN BIJ DIVERSE PROCESSEN EN ANDERE GELEGENHEDEN GEBRUIKT.

2468.1-2468.5

Attestatiën nopens officianten in Holland werkzaam, welke uit Mechelen geboortig zijn, alsmede nopens officianten in Mechelen werkzaam, welke uit Vlaanderen of andere gewesten geboortig zijn.
1557 maart 5, maart 11, april 1, augustus 26, oktober 2 5 charters (aaneengehecht)

De stukken zijn aan elkaar bevestigd

- 2468.1** 1557 maart 5
2468.2 1557 maart 11
2468.3 1557 april 1
2468.4 1557 augustus 26

2468.5 1557 oktober 2

- 2469.1** Attestatie van Middelburg aangaande het aldaar bewaarde originele privilege van Maria van Bourgondië van 14 maart 1477. 1567 februari 12 1 charter
- 2469.2** Attestatie van Enkhuizer schippers, dat zij in 1529 liggende in Cadix, gedwongen zijn geweest het leger van de Keizer vanuit Barcelona naar Genua over te brengen. 1531 1 charter
Wellicht gebruikt bij de onderhandelingen in 1531 om in Spanje te mogen laden
- 2470** Appointement van het Hof van Holland in het proces tussen de procureur-generaal en de stad Amsterdam nopens zeker vonnis over een Anabaptist gevelde. 1535 april 5 1 stuk
- 2471** Bestelbrief voor militaire beambten van de Keizer in het Roomse Rijk ("Artyckel daerop die hautluyde, hoege ampter befelsluyde und gemeene knechten der Ro. Keys. Mat ... laven und schweren sullen zijner Key. Mat. te dienen"). 1555 april 1 katern
- 2472** Uitspraak van Maximiliaan van Bourgondië over een proces van zeeroof. 1554 1 charter
Niet raadpleegbaar
- 2473** "Privilegium Aureum" en andere Brabantse privilegiën. Afschrift. midden-16e eeuw 1 deel
Niet raadpleegbaar
- 2473A** Privilegiën van Albrecht van Beieren en bisschop Floris van Utrecht aan de Hanze geschonken, 1389. Met keur op de makelarij te Dordrecht. Afschriften. 15e eeuw 1 deel
- 2474** Plakkaat op de aangiften voor de 10en penning in Vlaanderen. 1543 maart 19 1 stuk
- 2475** Afschriften van diverse resoluties. 1558, 1559, 1560 3 stukken
- 2476** Beschrijvingsbrief voor een dagvaart van de kleine steden van Holland. Afschrift. 1564 maart 21 1 stuk
- 2477** "Allerhande brieven dienende tot advertissement gemaakt upte heerlicheyt van Lederdam".

Eind 15e eeuw 1 katern

2478 Akten nopens vrijstelling van ingezetenen van Holland, geërfd zijnde in Utrecht, van het morgengeld in Utrecht.
1429, 1473 juni 16 en 1483 september 3 1 lias

2479 Aantekeningen over enige rekeningen nopens lastgelden van haringbuizen en de uitrusting van convooien voor de haringteelt, op 10 juni 1558 aan de vergaderde Staten geleverd en op 14 juni weder in het archief gedeponerd.
ca. 1560 1 stuk

M AANHANGSEL.

2480 Stukken, afkomstig van mr. Jacob van der Eynde, als pensionaris van Delft, betreffende het proces van die stad tegen de procureur-generaal te Mechelen over de tol te Geervliet.
1548-1550, z.d. 1 (verbroken) lias

2481 Aantekeningen van mr. Jacob van den Eynde, als pensionaris van Delft, betreffende diverse processen van particulieren uit Delft en de regering van Delft o.a. tegen Delfshaven, en een concept van een schepenakte van Hodenpijl voor hemzelf.
midden 16e eeuw 1 katern, 2 stukken

2482 Kopieën van privileges voor Delft en van de Zoen van Delft van 1342 tot 1550, gedeeltelijk in de hand van zijn vader mr. Hugo van den Eynde, eveneens pensionaris van Delft.
16e eeuw 3 katernen, 4 stukken